CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

MART 2015 ● TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ ● AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 ● 112415 ● YIL:19 ● 7.90 TL

- MODLAR
- SUNUCULAR
- WORLDEDIT ATÖLYESİ

MINECRAFT'I HACK'LEYİN

MINECRAFT'IN TÜM SIRLARINI KEŞFEDİN

YENİSİNİ ALMADAN ÖNCE BU SORUNLARI ÇÖZÜN

YETERSİZ HAFIZA + UZUN ŞARJ SÜRESİ + İNATÇI UYGULAMALAR

iOS Android

Eski telefonunuza bir şans tanıyın

Eski akıllı telefonunuzu daha hızlı ve kararlı hale getirmenin yollarını açıklıyoruz!

PC toplayanlar: sizleri unutmadık

İhtiyaçlarınıza uygun PC'yi adım adım toplayın: Uygun fiyatlı, orta segment ve oyun PC'si için en ideal bileşenler

TEST

En iyi güvenlik yazılımları testte

Bilgisayarınızı emanet etmek için en iyi seçenekler

Mükemmel ev ağı

Çekmeyen kablosuz ağlar sizi canınızdan bezdirmesin. Adım adım tüm sorunları çözün

Kıbrıs fiyatı: 9.75 TL
9 771300 941003 03
WWW.CHIP.COM.TR

2. EL SATIŞTA DİKKAT

Mobil cihazınızı satmadan önce kişisel bilgilerinizi güvenli silmenin yolları

REKLAMSIZ İNTERNET

Adım adım, istenmeyen reklamları ve uygulamaları bilgisayarınızdan temizleyin

TAM 15 SAYFA İPUCU >>

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

POPULAR SCIENCE MART SAYISINDA

STRES SİZİ ÖLDÜRÜYOR

- Bilim size yardımcı olabilir.
- 2015'e damga vuracak en ilginç aygıtlar.
- Modern insanın zorunluluğu: Çoklu işlem yeteneği.
- Laboratuvarda yetiştirilen kumaşlar.
- Karşınızda bilim ve mühendislik dünyasının en çarpıcı görselleri: Vizzie Ödülleri.
- Cüce gezegenlerin yükselişi.
- Sandviç deyip geçmeyin.
- İyon iticiler.
- Eşyalarınız birer siber saldırgana dönüşürse.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MART SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Bırakın PGP ölsün

Pretty Good Privacy, kısaca PGP, birçokları için kişisel verilerin gizliliği için adeta bir kurtarıcı: Bununla herkes mesajlarını öylesine şifreleyebilir ki, NSA bile bunu kıramaz. Ancak gerçekte PGP bir çözüm değil, tam aksine problemin ta kendisi.

PGP teknolojik olarak artık eskidi, PC'lerde bile kullanımı hiç de kolay değil, akıllı telefonlarda ise neredeyse ümitsiz bir vaka. Adeta soyu tükenmeyen bir dinozor gibi. Yeni ve yenilikçi e-posta şifreleme teknolojilerinin geliştirilmesini bu dinozorun sadece varlığı bile engelliyor.

Tüm şifreleme konseptlerinin merkezi problemi olan anahtar yönetimini PGP tamamen kullanıcının üzerine yüklüyor. Kullanıcı sadece kendi anahtarıyla değil, mesaj göndermek istediği herkesin anahtarlarıyla uğraşmak zorunda. Sonuçta geçtiğimiz aylarda bana ulaşan PGP ile şifrelenmiş e-postaların yarısından çoğunu okuyamadım. Belki bazıları bu mesajları okuyabiliyor ama ben okuyamıyorum. Daha sonra öğrendim ki, birileri benim adıma sahte anahtarlar oluşturmuş ve anahtar sunucusuna yüklemiş.

Uzman kullanıcılar, anahtarları kontrol etmek için birbirlerine bu tip komik kodlar göndermekten hoşlanıyor olabilirler. Ancak sıradan bir kullanıcı için bu işi mutlaka iletişim altyapısı üstlenmeli. PGP de tam da bu noktada sınıfta kalıyor. Her forum sayfası bile, giriş yapmaya çalıştığımda e-posta adresimi kontrol ediyor. Ancak bir PGP anahtar sunucusuna isteyen herkes, herhangi bir kontrol olmadan e-posta adresim için bir anahtar yükleyebiliyor. Çok sayıda PGP kullanıcısı da bu durumdan habersiz ve böyle basit tuzaklara düşebiliyorlar.

Apple, iyi bir uçtan uca şifrelemenin günümüzde nasıl olması gerektiğini iMessage ile gösteriyor: Milyonlarca iPhone sahibi, kısa mesajlarının şifrelendiğini bilmiyor bile. Mesajlaşma programı TextSecure ise, şeffaflık ve güvenlik konusunda bunun nasıl daha da iyi olabileceğinin ve bunu yapmak için bir multimilyar dolarlık firma olmak gerekmediğinin bir göstergesi.

E-postalar için de artık bu tip kitle uyumlu şifreleme sistemlerine ihtiyacımız var. Ancak PGP dinozorunu diriltmeye çalışmak yerine, bunun soyunu tüketmek daha akıllıca olacaktır. Böylece yeni bir şeyler için yer açılacaktır. Daha modern takipçilerin zamanı çoktan geldi de geçti bile.

uyaman@chip.com.tr

İçindekiler

Hızlı ve güvenli sörf
Sayfa 24

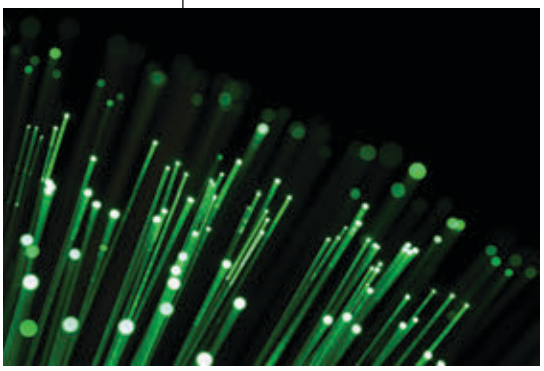

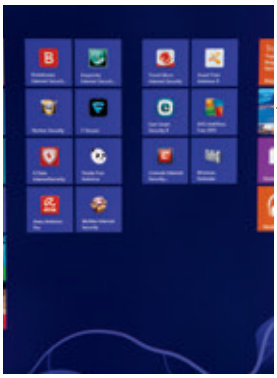

Virüs korumaları testte
Sayfa 28

TREND

8 **Gelecekte izimizi bulamayacaklar**
Teknoloji kullanımı insanlığın tarihteki izlerini siliyor

10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler

19 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

22 **Odak noktası: Windows 10**
Windows 8 fiyaskosundan sonra kullanıcılar ve üreticiler yeni Microsoft sistemini bekliyorlar

24 **http/2: Hızlı ve güvenli sörf**
Geliştirilmiş bir internet prokolünün zamanı geldi de geçiyor. Artık çoğu tarayıcıda etkinleştirilebiliyor

TEST

28 **En iyi virüs koruması**
Hangi güvenlik paketleri PC'yi yavaşlatmadan güvenilir bir şekilde koruyor, 14 programı test ettik

34 **Görev Yöneticileri**
Windows'un görev yöneticisinin yerini alabilecek en iyi alternatifler

36 **Daha hızlı WLAN**
Wifi 802.11 yüksek performans ve geniş kapsama alanı sunuyor, ac yönlendiriciler ve adaptörler artık evinizde

42 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede

48 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

50 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler

52 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

54 **Mükemmel kablosuz ağlar**
Zayıf bir kablosuz ağ insanı hayatından bezdirir. Neyse ki durumu iyileştirmek için yapabileceğiniz bir sürü şey var

60 **Uygulama testleri**
En yeni ve güncellenmiş mobil uygulamalar

62 **Intel işlemciler**
Geçmişten günümüze Intel işlemciler

66 **38 ipucu**
Yavaş PC'nizi biraz hızlandırmak ve daha fazla verim almak mı istiyorsunuz?

72 **Mükemmel PC**
Kendi ihtiyaçlarına tam uyan bir PC isteyenler bunu kendileri toplayabilir

78 **Minecraft hack'leme**
Minecraft için harika modlar ve kişisel sunucular

82 **En iyi 10 donanım hack'i**
Çoğu cihazda iptal edilmiş fonksiyonlar bulunuyor, bunları kolayca etkinleştirebilirsiniz

88 **Eski cihazları güvenle satın**
Eski cihazlarınızı satmadan önce temizlemeyi unutmayın

90 **Adware temizliği**
PC ve mobil aygıtlarınızdan rahatsız edici reklamları ve istenmeyen programları kaldırın

94 **Tehlikeli yazılımlar**
Hatalı kodlar sadece PC'yi değil, internetin temellerini de sarsıyor

100 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri

102 **Eski telefona doping**
Akıllı telefonunuz problem çıkardığında iOS ve Android için ipuçlarımızı deneyin

107 **Zaman tüneli: Transistor**
Elektroniğin temel yapıtaşı olmasa bugünkü yongalar olmazdı

114 **Teknik Sözlük: G.fast**
Yeni geniş bant teknolojisiyle veriler iki Gbit/s hıza kadar bakır hatlardan transfer edilebiliyor

120 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

3 Seyir Defteri
6 Okur Yorumları
108 Yazılım Günlüğü
110 CHIP Cloud içeriği
112 En iyi ücretsiz araçlar
129 Abone Formu
130 Gelecek sayıda ve Künye

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Evolve, Just Cause 3

Dosya Konusu GTA V'in Bilinmeyenleri **İlk Bakış** Darkest Dungeon, Just Cause 3

İnceleme Evolve, Dying Light, The Order: 1886, Total War: Attila

Mart Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

"İnternete çıplak resimlerini koyanlar suçu başka yerde aramasınlar!"

Nedim Aslan

IT dünyası

2015'in önemli fuarları

CHIP 02/2015 – SAYFA 34

Eskiden yurtdışındaki fuarları bile takip ederdim. O zamanlar çok sayıda yenilik olurdu ve bireysel kullanıcılar için heyecan verici oluyordu. Bu devirler artık maalesef kapandı. Fuarlar artık iş dünyasının buluşma ve toplantı yerlerine dönüştü. Bu yüzden CeBIT ve IFA'nın halen dünyanın en büyük IT fuarı olmasına şaşırdım doğrusu. Şahsen en popüler fuarların artık ABD ve Asya'da gerçekleştiğini düşünüyordum.

TUNCER KARA

Kişisel şeyler kişisel kalmalı

Düzgün şifreleme

CHIP 02/2015 – SAYFA 3

Şifreleme iyi ve güzel bir şey, ama sadece bunu gerçekten istiyorsanız ve sizi fazla uğraştırmıyorsa. Ancak şifrelemeler de bildiğiniz gibi daha önce kırıldı, ve halen de kırılabilir. Aslında sorunun çözümü çok basit. Bu tip başkalarının görmesinden utanacağınız şeyleri asla internete yüklemeyin. Bu kadar basit. Kişisel dosyalar bence kişisel, daha doğrusu yerel bir depolamada bulunmalı. Elbette bu depo da bir şekilde internete bağlı olabilir, ancak hacklenme ve casusluğa uğrama ihtimali de çok daha azdır.

RASİM ÖZ

Başlat menüsü her şey demek değil

Windows 10: İlk ön izleme

CHIP 1/2015 – SAYFA 42

Windows 10 ile ilgili yazıyı büyük bir merakla okudum. Özet olarak verdiğiniz Windows 10'un yeni bir Win 7 olacağı yorumuna katılmıyorum. Zira Windows 7 beni çok da memnun etmedi. Hatta canımı epey sıktığı da oldu, bu yüzden daha önceden Win 8/8.1'e terfi etmediğime de pişmanım. Aslında Win 8'e geç terfi etmemin nedeni bu sistemle ilgili okuduğum çok sayıda kötü yorum oldu. Örnek vermek gerekirse, çok uzun bir süre Windows 7 altında ses kartıyla ilgili birçok sorun yaşadım ve müziklerimi dijitalleştirmek işkenceye dönüştü. Bir kaza yüzünden altı hafta boyunca evde yatmak zorunda kaldım ve biraz meraktan, biraz da can sıkıntısından Win 8.1 Pro tam sürümünü satın aldım, sistemi bilgisayara sıfırdan kurdum. Ve o da ne, her şey sorunsuz bir şekilde çalışıyor, hızlı ve stabil. Win 7'ye bir daha asla dönmem diye düşündüm ve sonrasında Win 8.1 kurdu oldum. "Başlat menüsü nihayet geri dönüyor" konusunda da bir şeyler söylemek istiyorum. Sadece bu mu yani? Bir tıklamayla kendi oluşturduğum döşemelerle dolu arayüzdeyim, ve istediğim program hemen karşımda. Ya da bir tıklama ve kendi arkaplan resmimin olduğu kişisel masaüstü sayfamdayım. Bu durumda (başka bir) başlat menüsüne ne gerek var ki? Ayrıca, daha önce Windows XP altında kullandığım tüm programlar da Win 8.1 altında çalışıyor. Bunları söylemeden edemedim.

AYTEKİN COŞAR

Nihayet net fotoğraflar

Daha iyi fotolar için kameralar

CHIP 02/2015 – SAYFA 56

Aynasız fotoğraf makineleri ile ilgili yazınız için çok teşekkür ederim. Bence çok bilgilendiriciydi ve benim için özellikle önemli kararlar vermemi sağladı. Şimdi yaz tatili için yeni bir aynasız kamera mı alsam yoksa beklesem mi diye düşünüyorum. Elbette biraz daha beklesem fiyatlar biraz daha düşebilir. 700 TL'ye aldığım kompakt makinenin çekim kalitesi aklıma geldikçe sinirleniyorum. Özellikle zayıf ışık koşullarında elde edilen kalite hayal kırıklığı. Giriş seviyesi/amatör denecek bir kullanıcıyım, ancak oldukça meraklıyım fotoğraf konusuna ve deyim yerindeyse "sınıf atlamak" istiyorum. Görünen o ki, aynasız makineler benim için ideal. Siz de yazınızda zaten bunu söylemişsiniz. Fiyat olarak bunlar kompaktlardan biraz daha yüksek, ancak çekim kalitesi SLR'ları aratmıyor, kullanım için otomatik fonksiyonları da var, taşıması rahat ve büyük sensörleri sayesinde yüksek ISO değerlerinde bile keskin fotoğraflar çekilebiliyor.

İstekler

Merhaba, eski bir aboneniz olarak sizlerden bir isteğim var. Dergilerinizin genel (ortalama) okuyucuyu daha fazla ilgilendirecek şeylere biraz daha fazla yer vermeniz. Örneğin herkesin bilgisayarında mutlaka internet tarayıcı var, resim gösteren, video gösteren programlar, virüs programı gibi programları var. Benim sizlerden isteğim bu herkesin kullandığı programların karşılaştırmasını yapsanız, puan veya yıldız verseniz. Örneğin bir ay internet tarayıcılar, diğer ay paralı güvenlik programları, resim programları, ücretsiz güvenlik programları gibi. 3-4 sayfa da olabilir daha az veya daha çok ta olabilir. Bunlar 3- 5 günlük internet kullanıcısının da 15 yıllık kullanıcının da işine mutlaka yarar diye düşünüyorum. Çünkü ben internetten araştırmaya çalışıyorum ama çok ta sağlıklı sonuç elde edemiyorum, herkes kendi kullandığını övüyor. Yıl boyu 12 program seçseniz bir dergide 1. ayda yapılan çalışmayı (örneğin internet tarayıcılar) diğeri 6. ayda yapar ve biz yılda 2 defa faydalanırız. Bu benim isteğim fakat mutlaka sizler benden daha fazla bilgiye ve veriye sahipsiniz. Sonuçta 15-16 yıllık internet kullanıcısı olarak benim çok işime yarar.

MUSTAFA ERCÖMERT

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

MART SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

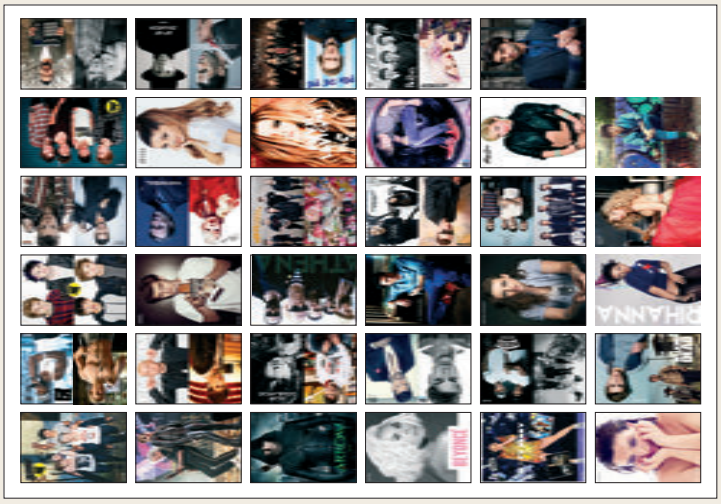

Gelecekte izimizi bulamayacaklar

Teknoloji yüzünden tarih disiplinini yok mu ettik?

Google'ın başkanı Vint Cerf insanlığa önemli bir uyarı yaptı. Teknoloji kullanımı insanlığın tarihteki izlerini siliyor.

Cem Şancı

Tarihi lisedeki sıkıcı bir ders olarak görenler, büyük bir yanılgıya düştüklerini, geçmişteki hataları tekrar ederek zarar gördüklerinde iyi anlayacaklardır. İnsanoğlunun en büyük bilgi ve deneyim birikimi olan tarihi, bugüne dek hep tarihçilerin zor şartlar altındaki çalışmaları ile yazılıyor ve kayıt altına alınıyordu. Elbette, tarih dediğimizde çoğumuzun aklına yüzyıllar öncesindeki olaylar geliyor ancak aslında on yirmi yıl öncesi bile tarih disiplininin çalışma alanına giriyor. Öyle ki, tarihçiler olmasa, çoğumuz on sene öncesini hatırlayamayacak durumdayız.

Tarihçilerin çalışma biçimi ise, geçmişteki olaylar hakkında belgeleri toplamak, araştırmak, okumak, incelemek üzerine kurulu. Yani, on veya yirmi yıl önce ya da daha eski bir olayı, örneğin bir savaşı, inceleme altına alan tarihçiler, o savaş hakkında sadece komutanların yazdığı raporlara, siyasetçilerin demeçlerine bakmıyor, bizzat savaşın içindeki askerlerin, sivillerin, savaştan etkilenen herkesin yazdığı günlüklere, mektuplara, anılara ulaşmaya çalışıyorlar. Teorik olarak, insanlık tarihi bu çalışmaların sonucunda oluşuyor ve kayıt altına alınıyor.

Ancak ne var ki, gelecekte bizi merak edecek torunlarımız hakkımızda fazla ipucu bulamayacaklar gibi görünüyor zira Internet'in babası olarak da bilinen ve bugün Google'ın başkanlığını yapan Vint Cerf'in de herkesi uyarmak zorunda hissettiği gibi, artık geleceğe kalacak hiçbir belge bırakmıyoruz.

İnsanoğlu son otuz-kırk yıldır tüm verilerini disketlerde, sabit diskler üzerinde, dijital ortamlarda saklamaya başladı. Mektuplar, günlükler, fotoğraflar, anlaşmalar, sözleşmeler, analizler, raporlar, kitaplar giderek daha fazla oranda dijital ortamlarda saklanmaya başlandı.

Oysa dijital mecraların ömrü, birkaç on yılı geçemiyor. Öyle ki, dijital çağın ilk dönemlerinde bilgisayar kullanmaya başlamış olanlar iyi bilirler, 90'lı yıllarda disketler üzerine kaydettiğimiz belgelerimize bugün ulaşmak neredeyse imkansız durumda. 2000'li yılların başında yaygınlaşmaya başlayan CD ve DVD'lere de hem kişisel olarak hem de kurumsal olarak, büyük miktarlarda veriler kayıt edildi. Bu CD veya DVD'lerin çoğu hala insanların veya kurumların arşivlerinde saklanıyor ancak dönüp o kayıtları geri incelemek istediğinizde, CD veya DVD'lerin bazılarının bozulmuş veya çalışamaz

durumda olduğunu fark edeceksiniz. Üstelik bunların en eskisi henüz 20 yaşını bile doldurmadı. Gelecek 20, 30 veya 50 hatta yüzlerce yıl sonraya o CD ve DVD'lerin kalmayacağını hepimiz çok iyi biliyoruz.

Yazışmalarımızı da artık online e-posta hesaplarımız üzerinde saklıyoruz. Bunların Google veya Microsoft ya da Apple gibi dev şirketlerin sunucularında güvende olduğunu düşünüyoruz ama sunucuların ne zaman çökebileceğini, şirketlerin ne zaman üzerlerindeki ağır arşiv veritabanlarınının altında ezileceğini veya iflas edip kapanacağını bilemiyoruz. Dolayısıyla yazışmalarımızın da gelecekte tarihi inceleyen araştırmacıların eline geçmeyeceğine neredeyse eminiz. Google'ın, Apple'ın, Yahoo'nun veya Microsoft'un e-posta sunucularındaki trilyonlarca e-postanın yüzlerce yıl daha bozulmadan kalması için milyarlarca dolar harcayarak uygun ısıya, uygun neme, uygun temizlik şartlarına sahip veri depoları kurup buraları yüzlerce yıl boyunca kar amacı gütmeden, bıkmadan, üşenmeden koruyacak ve işletecek gönüllülerin kim olacağını biz de merak ediyoruz. Bu şartları sağlamak çok zor olduğundan, bugünün tarihine ve olaylarına şahitlik edecek yazışmalarımızın yüzyıla varmadan kaybolup gideceğine emin olabilirsiniz. Bu da, yüz yıl sonraki toplumun, bugüne dair çok az şey bilecek olması anlamına geliyor.

Üstelik tarihi yok etmeye çoktan başladık, bunun için yüz yıl beklememize de gerek yok. Daha şimdiden 30-40 yıl önceki olaylara dair belgelerin ve bilgilerin yok olmaya başladığınız görebiliyoruz. Disketlerde ve disklerde saklanan sayısız fotoğraf, anı, mektup gibi detaylar artık tarih araştırmacılarının ulaşamayacağı şekilde yok olmuş durumda. Kısacası, geçmişimiz parça parça yok oluyor ve biz de o geçmişin parçası olarak, teknolojinin santim santim tarihten sildiği insanlara dönüştük. Her gün bir parçamız daha, hiç var olmamış gibi tarihten siliniyor.

cemsanci@chip.com.tr

brother
at your side

Brother'dan
hediye
kazanmak

brother
kampanya
.com

ile şimdi çok kolay!

1 Brother ürünü satın al
2 brotherkampanya.com'a gir
3 Kaydını oluştur
4 Hediyen adresine gelsin.

Japon
Harikası
100 yıldan uzun bir süredir

www.brother.com.tr | /brotherturkey

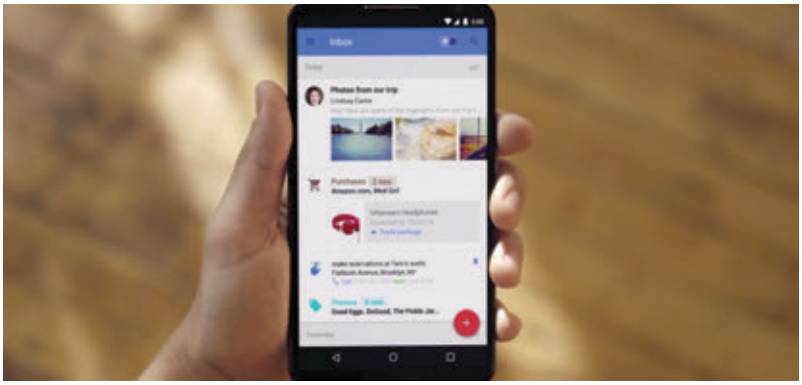

Google Inbox'ta Chrome şartı kalktı

Bilgisayarlarda sadece Google Chrome üzerinden kullanılabilen Google'ın yeni e-posta uygulaması Inbox artık Firefox ve Safari'yi de destekleyecek. Yeni güncelleme ile beraber Inbox, artık iPad'e tam desteğe de sahip ve Android temelli tabletlerin neredeyse tamamını da destekliyor. Google'ın uygulamayı kendine saklama tercihinden vazgeçmesi üzerine de Firefox ve Safari kullanıcıları, uygulamadan yararlanmaya başlayabiliyor. Değişmeyen şey ise davet sistemi. Henüz test aşamasındaki uygulamayı kullanabilmeniz için ya mevcut bir kullanıcıdan davet almanız ya da inbox@google.com'a mail atarak davetiye talep etmeniz gerekiyor.

Google'ın Apple Pay'e "sesli" yanıtı!

Apple, iPhone'lar ve iPad'ler üzerinden ödeme yapılmasını sağlamak için Apple Pay servisine odaklanmışken, Google'ın da boş durmadığı anlaşıldı. Ödeme işlemlerini basitleştirmek için sesli komutla ödemeye onay verme yeteneği geliştiren Google, şimdi bu yeni sistemi, kampüsündeki çalışanlar arasında test etmeye başladı. Sistemin detayları hakkında fazla bir bilgi bulunmuyor ancak Google'ın kampüsündeki çalışanların sadece sesleriyle kantinlerde ödemelere onay vererek, hesaplarından para aktarılmasını sağlayabildikleri söyleniyor.

Böylece, kullanıcıların biyometrik ses verilerinin kayıt altına alınıp ödeme sırasındaki onay sesiyle karşılaştırıldığı anlaşılıyor. Ancak bu sistemin, insanların seslerini kayıt altına alıp daha sonra dolandırıcılık için kullanılmaması amacıyla nasıl önlemler aldığı henüz bilinmiyor.

Ücretli YouTube'a çok az kaldı

YouTube bir süredir, Spotify gibi müzik servislerine karşı kendi müzik servisi Music Key'i test ediyordu. Reklamsız ve ücretli abonelik yöntemiyle çalışacak olan Music Key, YouTube üzerindeki müzik içeriğini ister videoyla isterse de video olmaksızın sadece ses olarak dinlemeye imkan verecek. YouTube'dan sızan bilgiler, bu yeni servisin sadece 1 - 2ay içinde ücretli kullanıma hazır olacağını söylüyor. Servisinin ücretinin ise aylık 7,99 dolar olması bekleniyor. Ayrıca serviste, çevrim dışı ve arka planda çalma imkanı da bulunacak. Böylece kullanıcılar, beğendikleri şarkıları cihazlarına kaydedip abonelikleri devam ettiği sürece çevrim dışı durumda da dinleyebilecekler.

Motorola ve Apple laf dalaşına başladı

Apple'ın İngiliz vatandaşı ve Kraliçe tarafından Sir ilan edilmiş olan başkan yardımcısı ve tasarımcısı Jonathan Ive, başka firmaların tasarım politikalarını eleştirince piyasada ortam gerildi. Motorola'nın, Moto X telefonları için hazırladığı özel web sayfası ile, her kullanıcının kendine özel tasarımla ve uygun fiyatla telefon sipariş edebilmesi, Ive'ın dilinden kurtulamadı. Ive, Moto X'in herkese açık tasarım araçlarını, Motorola tasarımcılarının yeterince başarılı tasarımlar ortaya koyamamasına bağlayınca, Motorola CEO'su, Apple'a ağır sözlerle yüklendi. Motorola CEO'su, Motorola'nın insanlara iletişim cihazı satın almanın lüks olmadığını gösterdiğini, herkesin dilediği renk ve biçimde, üstelik de çok uygun fiyata telefon sahibi olma hakkının olduğunu, kendini "tanrı sanan" bir grup insanın belirlediği tasarımlara devasa fiyatlar ödemek istemeyen çok sayıda insan bulunduğunu vurgulayarak, Apple'ın yüksek fiyatlarına ve Ive'ın egosuna karşı sağlam bir çıkış yaptı. İki firmanın, marka, şirket ve kişi ismi vermeden birbirlerine sataşmaya bir süre daha devam edeceği anlaşılıyor.

GEO

2. YAŞGÜNÜ SAYISI BAYİNİZDE!

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Selfie manyaklığımız kanıtlandı

Geçtiğimiz yıl Oscar ödül töreninde, bir markanın gizli reklamını yapmak için Hollywood yıldızları tarafından selfie çekilince ortalık yıkılmış, herkes selfie çekmeye başlamıştı. HTC de Türkiye'deki selfie alışkanlığını mercek altına almış. İşte ilginç sonuçlar.

Selfie çekmek artık o kadar moda oldu ki, fazla moda olan her şeyin biraz da itici olması gibi, selfieler de artık bazılarımıza itici gelmeye başladı. Özellikle de selfie konusunu abartıp, her fırsatta, her ortamda, her dakika başı, selfie çeken, her gün sayısız selfie paylaşan arkadaşlarımızı sosyal medya hesaplarımızdan atmak istiyoruz. Ancak neyse ki, sosyal medya artık ilk günlerindeki gibi değil ve görmek, duymak, haberini almak istemediğimiz arkadaşlarımızı silmek/atmak/engellemek yerine basitçe, "bu kişiden haber almak istemiyorum," seçeneği ile ıstırabımıza son verebiliyoruz. Fakat biz selfie sevmiyoruz diye insanlar selfie çekmeyi bırakacak değiller. Özellikle de telefon üreticileri bu selfie işini çok sevdiler zira insanlar ne kadar çok fotoğraf çekerse o kadar çok yeni ve daha iyi kameralı telefon almaya istekli oluyorlar. Zaten tüm bu şamatanın başlama nedeni de, Oscar ödül töreninde Samsung telefonla selfie çekmeye çalışan Brad Pitt ve kankaları değil miydi? Samsung'tan kaç milyon dolar aldılar veya başka ne menfaat elde ettiler, kim bilir?

Öyle veya böyle, selfie artık defakto bir durum ve hayatımızın acı bir gerçeği. Onunla yaşamayı öğrenmek zorundayız. HTC de bu konuda bir araştırma yapmış ve Türkiye'deki selfie alışkanlığını istatistiklere dökmüş. Araştırmaya göre, Türkiye'deki selfie'lerin yüzde 49'unu erkekler, yüzde 38'ini kadınlar, yüzde 13'ünü ise hem kadın hem de erkeklerin olduğu ortak pozlar oluşturuyor. Yani yaklaşık olarak sokakta yan yana yürüdüğünü gördüğümüz her 9-10 çiftten biri, bir köşede durup birlikte selfie çekerek, "aşqitomla cumartesi gezmesi qeyfie selfisi" yorumuyla Facebook'ta paylaşıyor. Yine de korktuğum kadar çok değilmiş. Güzel.

Fakat işin acıklı yanı, erkeklerin kadınlara oranla %10 daha fazla çekiyor olması. Hatırlarsanız, ABD'deki bir araştırmada da sürekli selfie çeken erkeklerin psikopat olabileceğine dair bir sonuç açıklanmıştı. Bu durumda, erkeklerin sürekli kadınları döverek, yakarak, keserek, tecavüz ederek öldürdüğü bir toplumda erkeklerin daha fazla selfie çekmesine şaşırmamak gerek.

İlginç bir diğer istatistikse, selfielerin %96'sında manzaranın bulunmaması. Yani selfie manyaklarımızın sadece %4'ü arkasındaki eşsiz manzara ile kendisini bir arada çekip anı fotoğrafı oluşturmak istemiş. Kalan %96'nın tek amacı ise kendini çekmek, kendini göstermek. Hatta bu sürekli kendini fotoğraflayıp sosyal medyada paylaşma hastalığı o kadar abartılı ki, manzarayı geçtim, sokakta ilginç bir karenin önünde espirili bir selfie çekenleri de anlayışla karşılayacağım ama sokakta bile selfie çekmiyoruz. Selfie'lerin üçte ikisi de evde çekiliyor. Dört duvar arasında neyin selfie'sini çekiyoruz arkadaşlar? Fotoğraf çekmeye karşı değilim, hatta Instagram'ı de beğenerek kullanıyorum ama biraz daha az selfie çekip, biraz daha çevremizdeki ilginç kareleri yakalamaya çalışalım. Ne demişler, yediğin içtiğin senin olsun, gördüklerini anlat. Bize kendinizden daha ilginç fotoğraflar çekin artık.

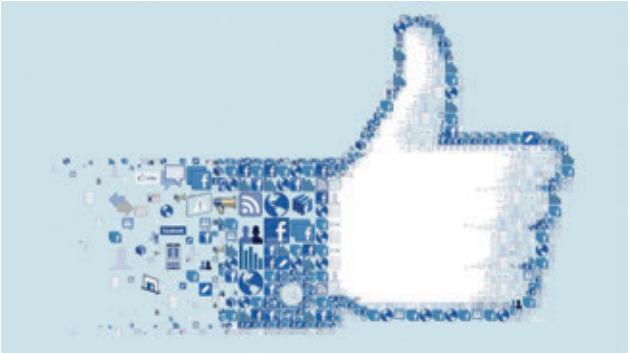

Facebook'tan yeni bir sosyal ağ

Facebook, siber güvenlik profesyonellerine özel bir sosyal ağ açıyor ve bu sosyal ağ içerisinde, siber saldırılara dönüşebilecek olan tehlikeler hakkında bilgiler paylaşılacak. Dünyanın en büyük sosyal ağı, siber güvenlik alanındaki çalışmasını ilerleterek, Yahoo ve Pinterest de dahil olmak üzere diğer teknoloji firmaları ile beraber çalışma kararı alıyor. Bu yeni platform aracılığı ile firmalar, güvenlik aşımlarını engellemek ümidi ile hacker'ların nasıl davrandıkları hakkında ipuçları paylaşacaklar. Facebook'un tehdit altyapısı yöneticisi Mark Hammel, ThreatExchange platformunun, firmanın zaten kendi içinde kullanmakta olduğu siteye karşı var olan tehditlerin listelendiği bir sistemden geliştirildiğini söylemekte. Hammel, Facebook'un, ağın tehlike tespiti veri tabanını „güçlendiren" yazılımdan faydalanabileceğini söylemekte. Bu yazılım, diğer bazı tehlike tespit sistemlerinin aksine, hizmeti bedava olarak sunmakta. Hammel'in söylediğine göre, Facebook gibi, ilk ortaklara da bu sistem mantıklı gözükmekte çünkü bu diğer ortaklar da benzer tehlikeler ile karşılaşmış durumdalar ve hatırı sayılır bir kullanıcı veri tabanına sahipler...

Asteroids yeniden hazırlanıyor!

1979 yılında ortaya çıktığında ortalığı kasıp kavuran, tarihin en önemli oyunlarından biri olarak kabul edilen Atari oyunu Asteroids, firmanın aldığı karar ile bir kez daha gündeme geliyor. 35 yaşını dolduran oyun, firma tarafından yenilenerek, „gök taşları üzerinde bir hayatta kalma oyunu" olarak geri gelecek. Atari'nin konu hakkındaki açıklaması, yenilenen Asteroids oyunu Asteroids: Outpost'u bir yenileme olarak tanımlasa da, resmi açıklamadan gözükene göre durum tam olarak böyle olmayabilir. Bu yeni oyun içerisinde oyuncular maden kazarak, üslerini inşa ederek ve savunarak servetlerini büyütecekler. Yani aslında karşımızda yepyeni bir oyun duruyor. Devasa bir asteroidin üzerindeyken, oyuncular asteroidi keşfetmenin, kaynak toplamanın, cevherleri için araştırmanın, ekipman üretmenin ve arazilerini geliştirmenin zorlukları ile karşılaşarak özel üslerini inşa edecekler. Bu arada üssünüzü, tepenize yağacak olan asteroidlerden korumanız da gerekecek. Öyle görünüyor ki, yeni Astreoid oyunu, Minecraft'ın uzayda geçen bir versiyonu olabilir.

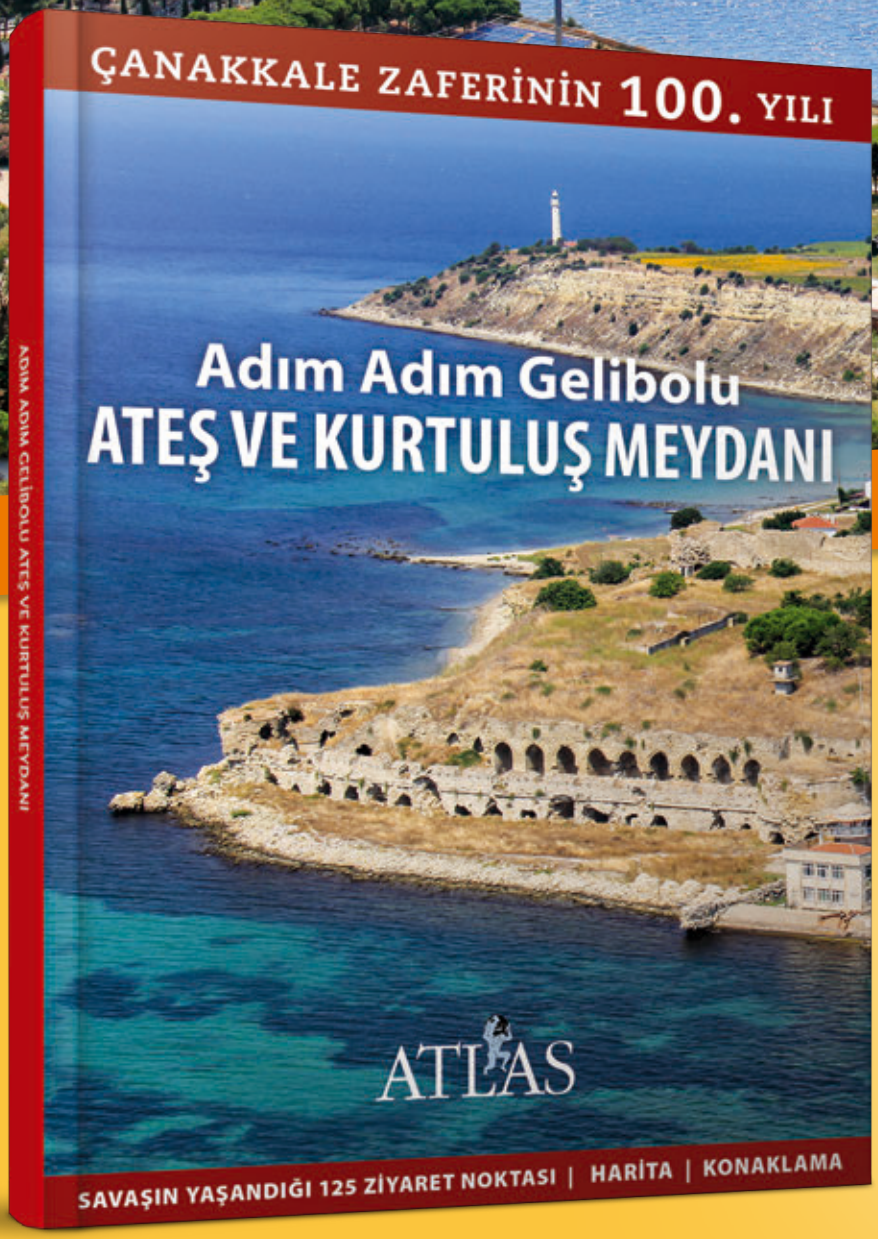

ATLAS'LA BİRLİKTE HEDİYE

ADIM ADIM GELİBOLU

125 ZİYARET NOKTASI: *Anıtlar, şehitlikler, savaş alanları.*

TARİHİ OLAYLAR: *İzler, kişiler, anılar.*

HARİTA: *Yollar, patikalar, fiziki coğrafya.*

KONAKLAMA: *Ulaşım, oteller ve önemli telefonlar.*

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLARI VE ÖYKÜLERİYLE

MARTTA ATLAS'TA

BUZA TUTUNMAK Uluslararası Buz Tırmanışı Festivali'nde Türkiye ve dünyadan 150'yi aşkın tırmanıcı Erzurum'un soğuğuna konuk oldu ve donmuş şelalelere tırmandı.

YAŞAR KEMAL Atlas bu sayıda, eserlerinde insanla kozmos arasındaki bağıntıyı incelikleriyle işleyen usta yazar Yaşar Kemal'in ardı sıra karış karış Anadolu'yu dolaşıyor.

GÜNEY AFRİKA Yaşlı Afrika Kıtası'nın ucunda farklı kültür, dil ve inançların buluştuğu bir ülke Güney Afrika. Atlas, bu büyüleyici ülkeyi kuzeydoğu köşesindeki Kruger Milli Parkı'ndan güneybatı ucundaki Ümit Burnu'na dek kat etti.

FLAMİNGOLARIN YÜRÜYÜŞÜ Tuz Gölü'nün çamur düzlüklerinden beslenmek için Konya Kanalı'na doğru 17 kilometre yürüyen, yumurtalarından yeni çıkmış binlerce flamingo yavrusu...

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

Asus, Android Wear'ı bırakıyor

Yatırımcılar konferansında konuşan Asus CEO'su Jerry Shen; „Google ve Android Wear ile çalışmalarımızı sürdüreceğiz ama aynı zamanda, yakın bir gelecekte Andorid Wear işletim sistemi kullanmayan ve çok daha uzun pil ömrüne sahip başka bir saat ile karşınıza çıkacağız" şeklinde konuştu. Asus'un da farkında olduğu üzere, Android Wear kullanan akıllı saatlerin pil ömrü en fazla iki gün dayanabiliyor. İşte bu durumu değiştirmek için kolları sıvayan Asus, üreteceği ilk Android Wear kullanmayan saati ile yedi günlük pil ömrünü hedefliyor. CEO Shen ise konuşması sırasında, bazı farklı işletim sistemlerinden ve MediaTek tarafından halen üretim aşamasında olan yeni çip seti kullanarak çok daha uzun pil ömrüne ulaşabileceklerinin altını çizdi. Her ne kadar konu hakkında detaylı bilgiler vermese de yakın zamanda Asus'un Microsoft ile Windows tabanlı bir akıllı saat üzerinde çalışacağı hakkındaki dedikodular, bir noktada yeniden gün yüzüne çıktı.

Samsung'un Exynos 7420'si sahneye çıktı!

Samsung'un yeni amirali Galaxy S6'da işlemci olarak Qualcomm'un Snapdragon 810 modelini kullanmayacağı bir süredir biliniyordu. Öte yandan Güney Koreli şirketin bu telefonunda Exynos 7420 yonga setine yer vereceği de öyle... Ancak bunlar henüz kesinleşmemiş bilgilerdi. Şimdi gelen bir haber ise söylenenleri doğrular nitelikte. Zira Samsung, Exynos 7420 yonga setinin 14nm fabrikasyon sürecini başlattı. 14nm fabrikasyon sürecindeki Exynos 7420 yongalarının akıllı telefonlara daha fazla performans getireceği söylenirken, Exynos 7420 için sektördeki en gelişmiş mobil işlemci iddiası da ortaya atıldı. Üretilme sürecinde FinFET teknolojisi ile çalışılan Exynos 7420'nin böylece daha fazla güç üretirken daha düşük enerji tüketimine ihtiyaç duyması sağlanıyor. Bu da, Galaxy S6'da daha küçük bir batarya kullanılacağı söylentisini doğruluyor. Snapdragon 810'a baktığımızda işlemcinin 20nm fabrikasyon sürecine sahip olduğunu görüyoruz. Öte yandan Qualcomm'un 14nm'ye ancak Snapdragon 820'de geçiş yapacağı söyleniyor. Elbette bu da Exynos 7420'nin kullanıcılara şimdiden Snapdragon 820 ile yarışacak gücü sunması anlamına geliyor.

Linux'a en çok katkı yapan isim Intel oldu!

Linux Vakfı tarafından yıllık olarak yayınlanan 'Linux'u kim yazıyor?' raporuna göre, 2014'te açık kaynak kodlu işletim sistemine en çok katkıda bulunan kurum Intel oldu. Red Hat, IBM ve SUSE'nin yıllarca ilk sıraları kimseye bırakmadığı bu raporda Intel'in birinciliği kazanması, işlemci devinin Linux'a verdiği açık desteğin bir ispatı oldu. Listedeki ilk on içinde yer alan diğer kurumlar ise, Linaro, Samsung, IBM, SUSE, Texas Instruments, Vision Engraving Systems, Google ve Renesas oldu.Intel, Linux üzerine kurulan Android sistemleri için yeni donanımlar üretmeye başladığından beri Linux'un gelişimine büyük önem veriyor ve sistemi geliştirmek için aktif olarak rol alıyor. Intel mühendislerinin, Linux çekirdeğinde yaklaşık 10.000 değişiklik yaptığı da raporda yer alıyor.

Apple, otomobil mi üretecek?

Apple'ın yüzlerce çalışanının, gizli bir elektrikli araba projesi üzerinde çalıştığı ve bu arabanın amacının, Tesla ve diğer EV (elektrikli araç) üreticileri ile rekabete girmek olduğu, son günlerde çok fazla konuşulmaya başlandı. Söylentilere göre, projenin kod adı „Titan" ve proje ekibi şu anda minivan türevi bir araç üzerinde çalışmakta. Ayrıca Apple'ın, üst seviye araba üreticileri ile de görüştüğü de söyleniyor. Bu söylentiyi destekleyen bir başka durum da, Apple'ın geçtiğimiz yıl içerisinde otomobil mühendisliği üzerinde tecrübesi olan pek çok tasarımcı ve mühendisi işe alması. Hatta yine aynı habere göre, Titan takımının başında eski Ford mühendisi VP Steve Zadesky bulunuyor. ABD'deki belli başlı bazı otomobil üreticileri ise, Apple'a kilit konumdaki mühendislerini çaldığı için dava açmaya hazırlanıyorlar. Piyasa analistleri ise, Apple'ın bugün çalışmalara başlaması halinde ilk otomobilinin beş yıldan önce satışa çıkamayacağının altını çiziyorlar.

Google'dan yeni bir sosyal ağ mı geliyor?

Google+ ile sosyal medya alanında büyük başarı yakalayacağını düşünen ama kısa sürede hayal kırıklığına sürüklenen Google, savaşmayı bırakmıyor. Yeni bir sosyal medya ağını renklerine katarak bu alanda yeni bir cephe açıyor. Google'ın Google+'ta yer alan fotoğraf servisini kopartılıp Instagram gibi ayrı bir servis olarak sunacağına yönelik söylentiler daha önce de ortaya çıkmıştı. Anlaşılan bu söylentiler, tam olmasa da doğruymuş çünkü Google, bunun ilk adımını attı. Odysee isimli fotoğraf servisini satın alarak ayrı bir fotoğraf servisi hazırlayacağının işaretini veren Google böylece Instagram'a da rakip olacak.

POPULAR SCIENCE MART SAYISINDA

STRES SİZİ ÖLDÜRÜYOR

- Bilim size yardımcı olabilir.
- 2015'e damga vuracak en ilginç aygıtlar.
- Modern insanın zorunluluğu: Çoklu işlem yeteneği.
- Laboratuvarda yetiştirilen kumaşlar.
- Karşınızda bilim ve mühendislik dünyasının en çarpıcı görselleri: Vizzie Ödülleri.
- Cüce gezegenlerin yükselişi.
- Sandviç deyip geçmeyin.
- İyon iticiler.
- Eşyalarınız birer siber saldırgana dönüşürse.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MART SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

Konfor uğruna yok olacağız!

Daha konforlu yaşamak için gerçek akıllı nesneler, onların da işlemesi için yapay zekâ gerekiyor. O da gelecekte insanlığa neler yapar bilinmez!

Nesnelerin İnterneti (Internet of Things) ve Büyük Veri (Big Data) günümüzün en popüler teknoloji konularının başında geliyor. Üstelik bu geçici bir moda da değil. Bundan sonra bu ikilinin, çevresinde daha birçok farklı teknolojiye de ev sahipliği yaparak büyüyerek gündemde kalmaya devam edeceğine eminim. Peki bir anda ortaya çıkan bu iki konu neden bu kadar popüler?

Şu an kullandığımız ve akıllı olarak nitelendirdiğimiz telefonlar, mobil cihazlar ve giyilebilir teknolojiler her ne kadar seleflerine göre çok daha fazlasına sahip olsalar da aslında gerçekten akıllı değiller. Sadece daha fazla yetenekliler ve çok daha fazla işimizi mobilken de görmemize olanak tanıyorlar. Ancak bu yeteneklerin de bir sınırı var ve mobil üreticiler artık daha fazla hız ve kapasite dışında yeni bir şeyler sunamamaya başladılar. Bundan bir sonraki adım ise hepimizin gerçekten ihtiyacı olan gerçek akıllı cihazlar olmalı. Bir cihazın akıllı olarak adlandırılabilmesi için de sadece yapmak istediklerimizi gerçekleştirmesi değil, bizim yerimize düşünmesi ve isteyebileceğimiz şeyleri önceden tahmin edebilmesi gerekiyor. İşte Nesnelerin İnterneti tam da bu noktada devreye giriyor.

Nesnelerin interneti ile sadece teknolojik değil çevremizdeki hemen her nesnenin çeşitli sensörler ve topladığı bu bilgileri iletebilmesi için de kablosuz bağlantılar ile donatıldığı bir dünyada her türlü alışkanlıklarımız, yaşam tarzımız yani bizi biz yapan her detay toplanacak. Örneğin evinizdeki termostatın nesnelerin internetinin bir parçası olduğunu düşünün. Sitem sürekli tercih ettiğiniz ısıyı bileceği için örneğin gittiğiniz bir otelde adınızla kayıt yaptırdığınızda siz daha odanıza gitmeden ısısını otomatik olarak alıştığınız dereceye ayarlayabilecek. Yani bunu siz istediğiniz için değil sizin yerinize düşünerek yapacak ve gerçek akıllı cihazlar devri de işte o zaman başlayacak. Bugün dev teknoloji firmalarının tümü bu yönde çalışmalarına başlamış durumda. Bundan sonra rüya gibi bir gelecek yaşayacakmış gibi görünse de ne yazık ki sorunlar da yok değil. Sistemin işlemesi için sadece nesnelerin interneti değil bu bağlantılı cihazların doğurduğu ve Büyük Veri olarak adlandırdığımız bilgi yumağının size faydalı olacak şekilde işlenmesi gerekiyor. Sizinle ilgili öngörülerin yapılabilmesi için; hangi ürünleri ne sıklıkla tüketiyorsunuz, en sık ziyaret ettiğiniz yerler neresi, ne tip film ve müziklerden hoşlanıyorsunuz, kimlerle görüşüyorsunuz, yaşadığınız çevre ve iklim koşulları nasıl, sağlık durumunuz ve benzeri daha birçok bilgiye ihtiyaç duyulacağını ve bunun herkes için tekrarlandığını düşündüğünüzde oluşacak verinin işlenmesinin ne kadar zor olacağını da herhalde tahmin edebilirsiniz? Hayatımızı daha konforlu hale getirmek için öncelikle bu sorunun çözülmesi gerekiyor. Ve ne yazık ki tek çözüm, aynı zamanda gelecekte insanlık için en büyük tehditlerden biri olmaya aday. Yapay Zeka!

Amerikalı mucit ve girişimci Elon Musk'ın yapay zekayı "tür olarak varoluşumuz üzerindeki en büyük tehdit" olarak yorumlaması ve Fizikçi Stephen Hawking'in "Yavaş bir biyolojik evrimle sınırlı kalan insan ırkı, yapay zekanın evrimine ayak uyduramaz ve rekabette geride kalır, alt edilir." söylemine ek olarak Bill Gates'in de, yapay zeka ile ilgili "kesinlikle endişe duyulması gereken bir nokta" fikrinden sonra bilim kurgu filmlerinden aşina olduğumuz yapay zekanın insanlığı yok ettiği senaryolar ister istemez insanın aklına geliyor. Ne yazık ki insanoğlu olarak konfordan vazgeçemeyeceğiz. O yüzden dua edelim de Yapay Zeka ile Google'ın yakın zamanda satın aldığı Boston Dynamics firmasının ürettiği robotlar bir araya gelmesin.

İnternet resmen hızlanıyor

En son 1999 yılında revize edilerek HTTP 1.1 sürümüne yükseltilen HTTP protokolü, 16 yıl sonra nihayet çok önemli bir değişiklik geçirecek. Google'n Chrome tarayıcısı için geliştirdiği ve web'de sörf yapmayı çok hızlandıran SPDY protokolü üzerine kurulan HTTP/2 protokolü sayesinde, artık kullanıcılar HTTP 1.1 protokolüne oranla çok daha hızlı sörf yapabilecekler. Internet Engineering Task Force HTTP Working Group tarafından geliştirilen HTTP/2 protokolünün IESG tarafından onanmasıyla, başta Google Chrome kullanıcıları olmak üzere bu yeni teknolojiye adapte olan diğer tarayıcıların kullanıcıları da artık daha hızlı sörf imkanına kavuşacak. HTTP/2 aynı zamanda geriye doğru da uyumlu olduğu için, geçiş sürecinde de kesinti yaşanmayacak. Yani internette hem HTTP hem de HTTP/2 protokolünü kullanan web siteleri aynı anda var olurken, kullanıcılar hiçbir ekstra işlem yapmadan iki protokolü de rahatlıkla kullanabilecekler.

Qualcomm'dan Chromecast'e yeni rakip!

Bilgisayar üzerinden televizyona kablosuz şekilde video aktarımı yapmayı (ve fazlasını) sağlayan Chromecast, son dönemin en popüler araçlarından biri haline dönüştü. Şimdiyse mobil işlemci üreticisi Qualcomm'un benzer ve çok daha yetenekli ürünü, piyasada Chromecast'in keyfini kaçıracak gibi görünüyor. Henüz prototip aşamasında olan ve satışa çıkmayan Qualcomm ürünü, referans modeliyle farklı firmalara satılabilecek ve değişik markalar altında farklı yeteneklere sahip yeni TV stick'leri görmemiz mümkün olacak. İçinde Snapdragon 800 gibi oldukça güçlü bir işlemci bulunacak olan cihaza, ayrıca SIM kart da takmak mümkün. Böylece stick'i sadece kablosuz olarak görüntü aktarımı için kullanmanın ötesinde, mobil operatörün gönderdiği video yayınları izlemek için kullanmak da mümkün olacak. 4G LTE teknolojisine sahip olduğu için, yeni nesil bağlantılarda operatörlerin doğrudan mobil cihazlara yüksek kaliteli video yayını yapması halinde, Qualcomm'un yeni stick'i, televizyona takılarak bir tür alıcı işlevi görecek.

LG Watch Urbane

LG Electronics'in ilk tamamen metal malzemeden üretilen lüks saati LG Watch Urbane, Mobile World Congress 2015'te görücüye çıkacak. LG Watch Urbane, LG'nin Ekim 2014'te tanıttığı, ilk tam dairesel tasarımlı Plastic OLED ekrana sahip akıllı saat olan LG Watch R'nin adımlarını takip ediyor. LG Watch R, günlük hayatı ve aktif kullanıcıları düşünerek tasarlanmışken, LG Watch Urbane ise daha ince profiliyle sahip olduğu resmi görüntüsü sayesinde hem kadınlar hem de erkekler için ideal bir seçim sunuyor. LG Watch Urbane, aynen LG Watch R gibi 1,3 inçlik tam yuvarlak P-OLED ekranıyla, tasarımsal olarak daha akıcı çizgilere ve çok daha ince bir çerçeveye sahip. Kaliteli bir saatin tüm özelliklerini barındıran LG Watch Urbane, kullanıcıların kolunda aynı zamanda mükemmel bir moda aksesuarı haline geliyor. Paslanmaz çelik gövdesi, cilalanmış gümüş ve altın eklemeleriyle iki farklı şekilde kullanıcısıyla buluşuyor. Daha klasik bir görüntü için de doğal deri bir kayışla tamamlanıyor. 22 mm genişliğindeki deri kayışı farklı seçenekleriyle değiştirilerek kullanıldığında hem ortama hem de kıyafetinize daha da uygun bir hale getirilebiliyor. Tüm LG Watch Urbane, bunların yanında sezgisel tabanlı dokunmatik kullanıcı arayüzü sayesinde Android 4.3 ve üstü işletim sistemine sahip akıllı telefonlarla da uyumlu çalışıyor.

Üç boyutlu yazıcı Türkiye'de

3 boyutlu baskı teknolojilerine getirdiği yenilikçi fikirleriyle tanınan, ödüllü UP Box serisinin üçüncü ve en gelişmiş modeli olan Tiertime Up Box, çok ince çalışmalara imkan veren UP Plus 2'nin performansına yüksek baskı hacmini ekleyerek, büyük boyutlu baskı almak isteyen profesyonel kullanıcıların beklentilerini karşılıyor. UP Plus 2'den yüzde 30 daha hızlı çıktı alan ve hava filtre sistemiyle oluşabilecek toksik gazların filtrelenmesini sağlayan Tiertime Up Box, otomatik kalibrasyon özelliği sayesinde 3D baskıyı insan eli değmeden almayı sağlayarak, büyük boyutlu baskı almak isteyen kullanıcılara eşsiz bir deneyim sunuyor. Ayrıca firmanın 3D tarayıcısı da üç boyutlu nesneleri tarayabiliyor. Saniyenin onda biri kadar sürede, 350 mikron detaya kadar tarayabilen Fuel 3D Scanify ise, yüz, heykel, kumaş, çiçek gibi akla gelebilecek canlı/cansız her türlü objeyi tüm renklerini yansıtarak ürün tasarımlarında yüksek çözünürlüklü model oluşturmak için ideal bir ürün. 500 gr ağırlığı, mobil ve ergonomik yapısı sayesinde her yere kolayca taşınabilen Scanify'ın kalibrasyonu sadece 1sn sürüyor. Bu özel 3D yazıcı ve tarayıcılar, 3D yazıcı mağazası 3Dörtgen'de ve internet adresi 3dortgen.com'da satışa sunulacak.

Google'dan Blogger'a cinsellik ayarı

Google, sahibi olduğu Blogger platformunda çıplak içeriklere kısıtlama getirmeye hazırlanıyor. Çıplaklık ve cinsel yönden açıklık sergileyen içeriklere sahip herkese açık blog'lar, önümüzdeki aydan itibaren özel blog'lara dönüştürülecekler. "Özel" olarak değiştirilen blog'ların içeriğinde herhangi bir değişiklik yapılmayacak, ancak özel içeriğe sadece içeriğin sahibi, blog'un yöneticisi ve blog sahibinin paylaşımda bulunduğu kişiler, blog'u görüntüleyebilecekler. 23 Mart'tan sonra açılan blog'lar, çıplak içerik sunmaları halinde Google tarafından kaldırılabilecek. Google'ın blog gönderisine göre "önemli ölçüde faydası olacağı düşünülen" örneğin sanatsal, eğitim amaçlı, belgesel veya bilimsel içeriklerde çıplaklığa izin verilmeye devam edilecek. Bununla birlikte Google, çocuklarla ilgili istismara karşı "sıfır tolerans" ilkesini uygulayacağını vurguluyor.

Eğitim Teknolojileri Konferansı

Günümüz eğitim sisteminin en temel gerekliliklerinden biri, öğrencileri "21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirmek" şeklinde ifade ediliyor. Ülkemizin önemli eğitim projelerinden olan FATİH projesi ve özel okulların birçoğunun 1:1 tablet ve BYOD projeleri, teknolojinin okullarda her geçen gün işlevsel bir şekilde kullanılmasına olanak sağlıyor. Bu doğrultuda teknolojinin müfredata ve okul hayatına dahil edilmesi ise eğitim kurumları için önemli bir hedef haline gelmiş durumda. Teknolojinin eğitim ortamlarına etkili bir araç olarak entegre edilmesi; idareci, öğretmen ve öğrencilerin teknolojiyi etkin biçimde kullanması; kurumların hedeflerine ulaşması ve yatırımların başarısı açısından kritik bir önem taşıyor. Bu bilgiler ve gelişmelerden yola çıkarak geçtiğimiz yıl 22 Mart'ta İstanbul Ticaret Üniversitesi Sütlüce Kampüsü'nde düzenlenen Eğitim Teknolojileri Konferansı; bu yıl 21 Mart 2015'te Beykent Üniversitesi Maslak Kampüsünde gerçekleştirilecek. Konuyla ilgili olarak Türkiye Özel Okullar Birliği Başkan Yardımcısı Nurullah Dal, Türkiye Özel Okullar Birliği IT Komisyonu tarafından organize edilen Eğitim Teknolojileri Konferansı ile Amerika'da düzenlenen ISTE Konferansı ve İngiltere'deki BETT Show'un Türkiye'de bir örneğini gerçekleştirmeyi ve konferansın yıllar içinde giderek güçlenen büyük bir organizasyon haline gelmesini hedeflediklerini belirtti. Eğitim Teknolojileri Konferansı; eğitimde teknoloji kullanımına yönelik iyi örneklerin paylaşılmasını, eğitim teknolojilerini derslerinde kullanmak isteyen öğretmenlerin farklı projeleri inceleyebilmelerini ve meslektaşları ile paylaşımda bulunabilecekleri bir platform oluşturmayı amaçlıyor.

Windows 365 nedir?

Microsoft Şubat ayı içinde yaptığı bir marka başvurusu ile Windows 365 ismini güvence altına aldı. Windows 365'in ne olabileceğine dair bir ipucu henüz yok ancak 2014 yılı içinde Microsoft'un online olarak çalışacak hafif bir Windows işletim sistemi üzerinde çalıştığı ve buna da Windows 365 adını vereceği dedikodusu çıkmıştı. Yeni marka başvurusu bu dedikoduyu doğru çıkarabilir. Veya Windows 365 çok başka bir ürün olarak da karşımıza çıkabilir. Bakalım Microsoft ne planlıyor?

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Beceremiyorsan kullanma

Sosyal medya kullanımı için de ehliyet verilse ya!

Yüksek lisans tezim sebebiyle sosyal medya ile yakından ilgilenmeye başlayalı neredeyse 5 sene olmuş. Sosyal medya kanallarını faydalı!!! olarak kullanmayı öğretip bu sayede yeni iş kanalları açmayı hedefleyen Sosyal Medya Pazarla(ma) kitabım çıkalı ise 3 yıl. O zamandan beridir de bu köşede dilim döndüğünce hem sosyal medya ile ilgili yeni çıkan uygulamaları, hem farklı teknolojilerde yaşanan gelişmeleri sizlerle paylaşıyor, fikirlerimi yazıyorum.

Bahsettiğim bu dönem içerisinde sosyal medya kullanımı iyice arttı, özellikle Twitter ve Facebook her tür toplumsal olayda bir tartışma zemini haline geldi. Haber ve tartışma programlarının hem kendi Twitter hesapları var, hem de her bir sunucu/moderatör/konuk program süresince izleyici ile kendi sosyal medya hesapları üzerinden iletişim halinde. Benzer şekilde gazetelerin köşe yazarlarına, ünlü sanatçılara, dizi oyuncularına veya Tv dizilerinin o anda yayınlanan bölümlerine dahi erişip onlar hakkında fikir beyan etmek mümkün. Diyalog kapıları açıldı, herkes birbirini dinlemeye hazır gibi bir hava var memlekette.

Hem bu köşenin amacı olmadığından, hem yeterli birikimim olmadığını düşündüğümden, hem de doğru bulmadığımdan bunca zamandır yaşanan onca olaya rağmen ne bir yorum yaptım, ne de siyasi içerikli herhangi bir görüş beyan ettim. Kendi sosyal medya hesaplarımı da kişisel hesaplar olmaları sebebi ile bu şekilde yönetiyorum. Öyle de olması gerekiyor. Sosyal medya araçları, tabiki bir yere kadar kişinin kendi fikirlerini söylemesi, yorum yapması, diyalog kapısı açması için uygun mecralardır fakat her nasıl ki bir kişinin özgürlük alanı başkasının alanının başladığı nokta ile sınırlıysa; sosyal medya hesapları da öyledir. Kimsenin bir Twitter hesabı açıp nereye varacağı, kime dokunacağı veya kimin kalbini kıracağını hesaplamadan ağzına geleni yazmaya hakkı yoktur. Sosyal medya kanalları, aklından geçeni halka beyan etme, birilerini linç etme, birilerine hakaret etme ya da onlara karşı karalama kampanyası başlatma kanalı değildir.

Ülke olarak yeterince hassas dönemlerden geçiyoruz. Sizlerden rica ediyorum; sosyal medya hesaplarınızı içinizdeki karaları dökmek, sinirinizi boşaltmak, kendini bilmeyen insanlara laf yetiştirmek ya da onlarla muhatap olmak için kullanmayın. Sosyal medyanın amacı negatif değil pozitif sonuçlar doğurmaktır. İnsanları ayrıştırmayı değil herkesi birbirine bağlamayı, herkesi birbiriyle konuşturmayı amaçlar. Boğaz dokuz boğumdur diye çok güzel bir atasözümüz var. Bir lafın ağzıdan çıkması gerekirken defalarca düşünmemiz söylenirken, bunu yazıya dökmeden ne kadar düşünmemiz gerektiğini de siz hesaplayın.

#özgecan

Mars'a helikopter gönderme zamanı

Tanıtımı yapılan „Mars Helicopter" adlı drone, gelecekteki Mars araçlarına eşlik ederek bir çeşit hava desteği ve rehberi görevini üstlenebilir. Anlaşıldığı üzere bu drone, günlük olarak gelişmiş keşif görevlerine çıkarak, Mars aracının araştırma için gitmesi en uygun olan bölgeyi seçecek ve aracı bu bölgeye yönlendirecek. Yaklaşık olarak bir kilogram ağırlığında ve bir metre çapında olan Mars Helikopteri, görünüş açısından kullanıcı seviyesi drone'lar ile benzer olacak ancak tahmin edilebileceği gibi, çok daha gelişmiş araçlarla donatılacak. Ayrıca, bu drone'un üzerinde bir de güneş paneli bulunacak ve bu panel sayesinde aracın, günlük olarak kızıl gezegen üzerinde gezerken kendini şarj etmesi mümkün olacak. Görevin zamanı ise şimdilik belli değil.

Hırsızlar artık telefon çalmıyor

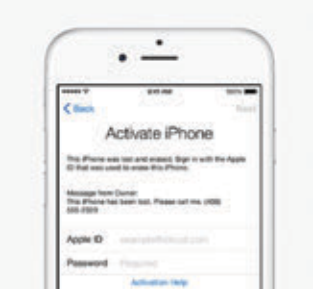

Apple'ın Activation Lock (Aktivasyon kilidi) veya genel olarak pek çok devin telefonlarına dahil etmeye başladığı Kill Switch özelliği ile birlikte, aradan geçen 1 yıl sonunda ABD ve Avrupa'da üç büyük şehirde akıllı telefon hırsızlıklarında ciddi bir düşüş yaşandı.
San Francisco'da hırsızlık yüzde 40 düşerken, New York'ta yüzde 25 düşüş yaşanmış. Londra'da ise, genel olarak akıllı telefon hırsızlıkları yüzde 50 düşmüş. Bu durum da, doğal olarak, çalınan bir akıllı telefonu hırsızların işine yaramaz hale getiren Kill Switch özelliğinin "kötü adamları" alt etmek konusunda etkili olduğunu göstermekte. Telefon üreticilerinin hırsızlık karşıtı sistemleri ürünlerine dahil etmeleri pek çok ülkede zorunlu kılınıyor ve kanun görevlileri, firmaların bu özelliği, varsayılan olarak aktif bir şekilde sunmalarını istiyor.

Apple, mobil gelirlerinin yüzde 93'ünü kaptı!

Apple'ın son iPhone'ları, araştırma firması Canaccord Genuity'nin raporuna göre 2014'ün dördüncü çeyreğinde, pazar gelirinin yüzde 93'ünü eline geçirmeyi başardı. Araştırmaya göre Apple, 2018 yılında global akıllı telefon pazarının üçte birini eline geçirecek. Bu tahminler sayılara döküldüğünde dünyadaki iPhone kullanıcısı sayısının 650 milyona ulaşacağı sonucu çıkıyor. Rapor, kısa dönemde Apple'ın iPhone 6 ve iPhone 6 Plus'la yakaladığı güçlü ivmenin devam etmesinin beklendiğini söylüyor. Bunun nedeni, 404 milyon iPhone kullanıcısının henüz sadece yüzde 15'inin en son modellere yükseltmiş olması. Araştırma, Apple'ın mobil cihaz pazarındaki gelirin yüzde 93'ü kapmasının bir ilk olduğunu, iPhone 5S'te bunun yüzde 75'e ulaştığını söylüyor. Apple'ın başarısına katkıda bulunan etkenlerden bir tanesi, iPhone 6'ların büyüyen Retina HD ekranları.

Android telefonun pili yerinizi ele veriyor!

Telefonların GPS'leri sayesinde, teknoloji devleri ve işbirliği yaptıkları söylenen gizli servisler, dünyadaki herkesin her an nerede olduklarını görebiliyorlar. Bu göz hapsinden kurtulmak içinse, sadece GPS'i kapatmanız çare değil. Telefonların yerlerini yaklaşık olarak baz istasyonlarından aldıkları sinyallerle tahmin etmek de mümkün ancak gizli servisler, pilin durumunu kullanarak bu tahmini lokasyonu çok daha kesin bir noktaya dönüştürmenin yolunu buldular. Stanford Üniversitesi ve İsrailli bilim insanlarının yaptığı çalışmaya göre, baz istasyonuna sinyal gönderen telefonun şarj tükenme hızını okuyarak, üç baz istasyonu arasındaki yeri keskin bir şekilde belirlemek mümkün. Elbette bu yöntem için telefon kullanıcısının günlük rutinini de bilmek gerekiyor. Örneğin, her gün aynı yoldan işine gidip gelen birinin telefonuna yer-

leştirilen ve pilin durumunu kontrol eden bir casus yazılım, hiç fark edilmeden telefonda çalışmaya devam ederken, pil hakkındaki raporu anı anına istihbarat kurumuna gönderdiğinde, kullanıcının lokasyonu büyük bir kesinlikle ortaya çıkabiliyor. Google'ın pil durumunu takip etmek isteyen uygulamalara kolayca izin vermesi ise, bu yöntemin özellikle Android'li cihazlarda rahatça uygulanmasına imkan tanıyor.

Android'li cebiniz gerçekten kapandı mı?

Android 5.0 Lollipop kullanıcıları yeni bir zararlının tehdidi altında. Telefonlara bulaşan yeni zararlı, kullanıcıların telefonu kapatması halinde devreye giriyor ve telefonun kapanmasını engelliyor, ancak kullanıcı telefonun kapanmış olduğunu düşünüyor. Zararlı yazılım bu sırada açık olan telefonda her türlü zarar verici eylemini yakalanma riski olmadan gerçekleştiriyor. Antivirüs yazılımı üreticisi AVG'nin tespit ettiği yazılım, kullanıcı kapama düğmesine bastığında harekete geçiyor ve sahte bir kapatma penceresi çıkarıyor. Bu sırada zararlı yazılım ekranı tamamen karartıyor ve cihazın tüm sinyal uyarılarını kesiyor. Kullanıcı cihazının kapandığını sanarken, virüs için arka planda rahatça hareket etme imkanı doğuyor. Bu zararlının bir telefona kendini kopyalayabilmesi için telefonun 'Root-lanmış' olması gerekiyor. Android'in temel güvenlik duvarlarını kırmamış normal kullanıcılar içinse henüz bir tehlike teşkil etmiyor. Ancak eğer telefonunuzu daha önce root'ladıysanız, telefonunuzu kapadığında gerçekte kapanmış olduğuna emin olmak için, pilini çıkarmak zorunda kalabilirsiniz.

ABD'nin resmi virüsü sabit disklere sızmış

Rus antivirüs yazılımı üreticisi Kaspersky Lab, yeni tespit ettikleri bir casus yazılımın, dünya çapında çok sayıda sabit diskin firmware yazılımına sızmış olduğunu açıklayarak şok etkisi yarattı. Casus yazılımın ABD hükumeti tarafından üretilmiş olduğunu vurgulayan Kaspersky, bu casus yazılımların özellikle enerji kurumları, askeri kuruluşlar, telekomünikasyon, devlet ve finans kurumları gibi kritik noktalara yerleştirilmiş olduğunu vurguladı. Şu ana kadar 30 ülkedeki kritik kurumlarda bu casus yazılımın tespit edildiğini anlatan Kaspersky, özellikle İran, Çin, Rusya, Suriye, Afganistan, Yemen'de enfeksiyonun yoğun olduğunun da altını çizdi. ABD daha önce de Stuxnet gibi, devlet yapımı özel virüslerle İran'ın nükleer çalışmalarına saldırmıştı.

Anonymous şimdi de benzin pompasına saldırdı

Anonymous, bugüne kadar ses getiren çok sayıda hack saldırısı gerçekleştirdi. Ancak bu seferki tam anlamıyla bir devrim yarattı denilebilir zira ünlü hacker grubu, ABD'deki benzin pompalarını ele geçirmeye başladı. Yanlış okumadınız, benzin pompaları... ABD'de benzin pompaları, Automated tank gauges (ATGs) isimli bir sistem sayesinde internete bağlı olarak çalışıyor ve dağıtım şirketleri, hangi benzin istasyonundaki hangi pompada ne kadar benzin kaldığını anı anına kontrol edebiliyorlar. Böylece benzin bitmeden söz konusu pompaya benzin eklemek için çevredeki benzin tankerlerini yönlendirmeleri mümkün oluyor. Ancak benzin pompalarının internete bağlı olması onları aynı zamanda hacker saldırılarına karşı da açık hale getirmiş durumda ve Anonymous da bu açığı affetmedi. Ülkede çok sayıda ATGs sistemli benzin pompasına saldıran hacker'ların bazı pompaların kontrolünü ele geçirdiği söyleniyor. Hacker'lar, ele geçirdikleri pompada, benzin fiyatını kendilerine göre ayarlayabiliyor, pompayı açabiliyor veya kapatabiliyor, benzinin bitmek üzere olduğuna dair alarmları kapatarak ve istasyonun takviye yapmasını engelleyerek bölgede benzin bulunamamasına ve araçların yolda kalmasına neden olabiliyorlar. İşin korkunç yanıysa şu: Yapılan araştırmada, ülkedeki 5.800 ATGs sisteminde şifre bulunmadığı ve bu benzin pompalarının IP adresini bulabilen herkesin pompayı kontrol edebileceği anlaşıldı.

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

MSI'ın yeni nesil NVIDIA GeForce GTX 900 serisi grafik işlemcilerini kullanan GAMING serisi notebook ve ekran kartlarını tanıtacağı basın lansmanından canlı yayınla karşınızdaydık.

Escort Yazılım Fabrikası Genel Müdürü Volkan Terzioğlu, Türkiye'nin İlk Yazılım Fabrikası ile ilgili soruları canlı yayında cevapladı.

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

HABERİ OLDUKTAN SONRA DEĞİL OLURKEN VERMEK...

Teknoloji dünyasındaki en güncel, en doğru ve güvenilir bilgileri mümkün olan en hızlı şekilde almak istiyor musunuz? O zaman doğru adrestesiniz!

Artık gelenekselleşen Canlı Yayınlarımız hız kesmeden devam ediyor. Zaman zaman beraber toplantılara gittiğimiz, etkinlikleri izlediğimiz basın mensubu arkadaşlar soruyorlar, "neden Canlı Yayın" diye. Aslında bu sorunun yanıtı çok basit. Bizler birer teknoloji habercisiyiz ve teknoloji haberciliği çok hızlı tüketilen bir mecra. Örneğin otomotiv dünyasında belki altı ayda bir flaş lansmanlar, yeni ürün veya teknoloji duyuruları olurken, teknoloji dünyasında bu süre aylarla, hatta haftalarla sınırlı. Güç geçmiyor ki bir "teknoloji devi" yeni bir ürününü, servisini veya yapmış olduğu ve endüstride taşları yerinden oynatacağı aşikar olan yeniliği duyurmak istemesin. Türkiye'nin teknoloji panoramasına baktığımızda da bu tür duyuru ve lansmanların sayıca inanılmaz arttığını gözlemliyoruz. Eskide firmalar bizim deyimimizle "kış uykusuna" yatardı ve bir süre hiç yenilik yapmaz, çıkarmış oldukları modellerin veya hizmete açmış oldukları teknolojilerin kaymağını bir süre yerlerdi. Artık bu adet bitti. Firmaların ürettiği yenilikler çok büyük bir hızla tüketiliyor, eskiyor, yerine yenisi geliyor veya rakiplerinin karşı atakları yüzünden tarih oluyor. İşte bu yüzden yeni ürün lansman ve duyuruları artık aralıksız olarak devam ediyor.

Sıradan bir teknoloji yayını bu tür lansmanları yerinde takip edip not alırken, belki röportaj yaparken veya lansmanı daha sonra yayınlamak üzere videoya çekerken Türkiye'de teknoloji yayıncılığının öncüsü CHIP Online olarak biz böyle davranamazdık. Yeni teknolojik gelişmeleri olduktan hemen sonra sitemizden size aktarmakla yetinemezdik. İşte bu yüzden bu Canlı Yayın sistemini icat ettik, yatırımlar yaptık ve altyapımızı oluşturduk. Artık teknolojik gelişmeleri olduktan hemen sonra değil "olurken" izleme şansına sahipsiniz. Hem de hiç kesintisiz, bağlantı hızınız elverişli ise de HD kalitesinde, canlı canlı izleme şansına...

CHIP Online Canlı Yayınlarının iki ayağı bulunuyor. Bunlardan birincisini CHIP Online kitlesinin ilgisini çekecek ürün ve hizmet lansmanlarını olurken ekranlarına getirmek olarak açıklayabiliriz. Toplantı günü erkenden toplantının veya duyurunun yapılacağı mekana gidiyoruz, kameralarımızı ve Canlı Yayın uplink'ini kuruyor, ses ve gerekirse simultane tercüme için gerekli bağlantıları ayarlıyor ve lansman başladığı anda CHIP Online üzerinden veya Facebook twi gibi CHIP Online sosyal medya hesaplarından izleme imkanını sizlere sunuyoruz. Yurt içi ve yurtdışı bizim için fark etmiyor, bunları daha önce gerçekleştirdiğimiz yayınlarda da sizlere sergilemiş, dünyanın öbür ucundan, Kore'den 4G ile Canlı Yayın yapmıştık. O zamanlar daha Türkiye'de 4G'nin sözü bile edilmiyordu demeyi de unutmayalım.

CHIP Online Canlı Yayınlarının ikinci ayağında ise teknolojinin duayenlerini, öncülerini ve sizler için seçtiğimiz güncel konuların uzmanlarını sizlerle buluşturmak var. Bunun için de ya onların ofislerine gidiyoruz veya onları İstanbul, Trump Towers'da bulunan CHIP Online ofisindeki özel Canlı Yayın stüdyomuza konuk ediyoruz. Her seferinde konu konuyu açıyor ve ortalama bir saat boyunca söz konusu teknoloji, ürün veya hizmeti enine boyuna inceliyoruz. Kafamızdaki soruları onlara soruyor ve yanıtlarını alana kadar da durmuyoruz. Dahası, bu tür "konuklu" Canlı Yayınların bir tarafında da sizler, yani CHIP Online takipçileri oluyor. Sizlerden gelen soruları da anında konuğumuza iletmeye çalışıyoruz.

HTC'nin Somera'ya yaptırdığı "Türkiye Selfie Araştırması" çalışmasının çarpıcı sonuçlarını açıkladığı toplantıyı canlı yayında sizlerle buluşturduk.

Şubat ayında Vodafone ve Spotify yılın müzik olayına imza attı. Dünyanın en büyük online müzik platformu Spotify ile Vodafone'un işbirliğini açıkladığı toplantı Canlı Yayın ile karşınızdaydı!

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda görecek şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

VİDEO İZLE

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) **videolarını http://chip.tk/1zWVynE** adresinden izleyebilirsiniz

İş
Office Touch, tüm aygıtlar için mobil aygıt yönetimi, çoklu masaüstü desteği

Tüketici
Dil desteği, MKV ve Flac desteği, başlat menülü güvenilir arabirim, yeni özellikler

Oyunlar
DirectX 12, Xbox One ve platformlar arası oyunlar

Mobil
Windows Phone-Basis, Universal Windows Apps

Windows 10: Nihai sürüme giden yolculuk

Tarih	Sürüm	Yeni özellikler
1 Ekim	6.4.9841	Başlat menüsü, çoklu masaüstü
21 Ekim	6.4.9860	Eylem merkezi
12 Kasım	6.4.9879	Masaüstü trackpad hareketleri
Henüz çıkmadı	10.0.9888	10. sürüme geçiş
Ocak 2015 sonu	10.0.99xx	henüz bilinmiyor
Nisan 2015 sonu	Geliştirici önizleme	henüz bilinmiyor
2015 yaz sonu	Final	henüz bilinmiyor

Windows Insider programı tecrübeli kullanıcılara güncel Technical Preview sürümüne erişim hakkı veriyor. Windows.uservoice.com adresinde kullanıcılar kendileri için en önemli Windows 10 fonksiyonlarını seçebiliyorlar.

Küçük bir çevreden beta testçilerine

Windows 10'un her yapısı önizleme programı katılımcılarına ulaşmadan önce farklı "test halkaları"ndan geçiyor. Yapının sağlamlığına göre, işletim sistemi önce Microsoft çalışanlarına, sonra riski göze alan Fast Ring katılımcılarına, son olarak da Slow Ring katılımcılarına ulaşıyor.

Canary
Programcılar her gün yeni bir Windows 10 yapısı üretip test ediyor

İşletim sistemi grubu
Canary tarafından yayımlanan yapı, işletim sistemi bölümüne (OSG) geliyor

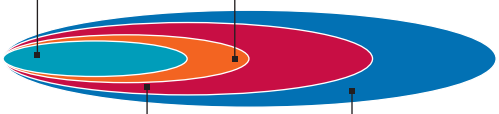

Microsoft
OSG'nin ardından binlerce Microsoft üyesi yeni Windows 10 yapısını test ediyor

Windows Insiders
Bu programa katılanlar yeni yapıyı ya anında (Fast Ring) ya da kısa bir bekleme süresinden sonra (Slow Ring) alıyor.

Tüm gözler Windows 10'un üstünde

Windows 8 kullanıcıları ve donanım üreticilerini hüsrana uğrattı. Windows 10'un her şeyi düzeltmesi gerekiyor.

NH / Barış Emre ALKIM

Microsoft, Windows 8'in hayal kırıklığı yaratacağını anladığından beri köşeye sıkışmış durumda. Hem kişisel hem kurumsal kullanıcılar Windows 8'in büyük oranda tablet kullanımına yönelik modern arabiriminden ve başlat menüsünün bulunmamasından şikâyetçi. O yüzden de birçoğu Windows 7'de kalmayı, hatta modası geçmiş olan Windows XP'yi kullanmayı yeğliyor.

Windows 10'dan beklenen ise bu duruma çözüm getirmesi. Bu yüzden de Microsoft daha şimdiden kullanıcıları ikna etmenin peşinde. Windows 10 Teknik Önizleme sürümü Redmond'daki değişikliğin en iyi örneği. Teknolojiyle ilgilenen her PC kullanıcısı Windows Insider programına katılıp görüş belirtebiliyor. Katılımcıların kurulum şekli (sağdaki grafik) birçok kullanıcının sadece testle değil, asla popüler olamayan Windows 8'den bir an önce kurtulmakla da ilgilendiğini gösteriyor. Windows'un yeni önizleme sürümü geçtiğimiz yılın 1 Ekim tarihinden itibaren indirilebiliyor. Üretkenlik amaçlı PC'leri değil de daha çok BT profesyonellerini hedefleyen bu ilk sürüm, çıkışının daha ikinci haftasında bir milyon kurulumu geçti. Dahası, kullanıcıların üçte birinden fazlası bu sistemi sanal bir makinede falan da değil, doğrudan sabit disklerinde çalıştırıyor. Windows 10 sadece Başlat Menüsü'nü geri getirmekle kalmıyor, modern arabirim ile alıştığımız kullanıcı arabiriminin görsel etkilerini birleştiriyor. Dahası, Microsoft, OSX ya da Linux gibi işletim sistemlerinin yıllardan beri kullandığı bazı özellikler, örneğin çoklu masaüstü de Windows 10'da bulunuyor. Özelliklerin birçoğu ise kullanıcı geribildirimi sonucunda eklenmiş. İkinci teknik önizleme sürümünde Microsoft denetim masasıyla modern arabirimin PC ayarlarını yepyeni bir ayarlar penceresinde bir araya getirmiş ki, bu en çok istenen işlevlerden biriydi.

PC ve donanım üreticileri de Windows 10'u hevesle bekliyor. "Şu anda dört yaşın üstünde ve terfiye hazır 600 milyon civarı PC var," dedi Intel başkanı Renée James kısa süre önce bir konferansta. Yeni Windows PC pazarını hareketlendirebilir. Windows XP ve Windows 7 Business kullanıcılarından Windows 10'a geçiş yapmak isteyenlere, uzun süredir PC'lerini ihmal etmiş tablet kullanıcıları da katılacak. Windows 10 onları masaüstüne geri döndürebilir.

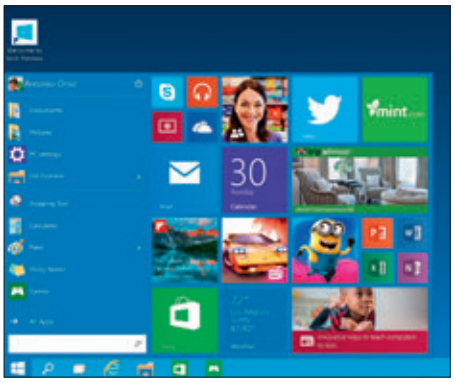

Microsoft, Windows 8'de başlat menüsünü kaldırarak kullanıcıları kızdırmıştı. Menü, Windows 10'la geri dönüyor.

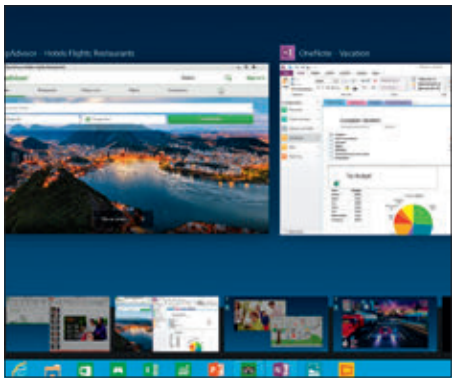

Windows 10 hem kişisel hem iş kullanımı için çoklu masaüstü sunan ilk Windows sürümü

INTEL (U. RE.); MICROSOFT (3)

Yeni Windows bir zorunluluk

Windows 8'in çıkışından 2,5 yıl sonra bile kullanıcı sayısı düşüşte. Kullanıcılar eski ve ondan çok daha iyi olan Windows 7'yi yeğliyor.

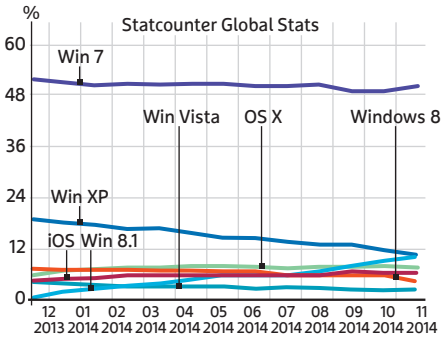

PC kullanıcıları değişiklik istiyor

Çoğu kullanıcı Windows 10 teknik önizleme sürümünü masaüstü PC'sine ya da dizüstü bilgisayarına tek işletim sistemi olarak kurmuş. Sanal makineyi seçen yok gibi.

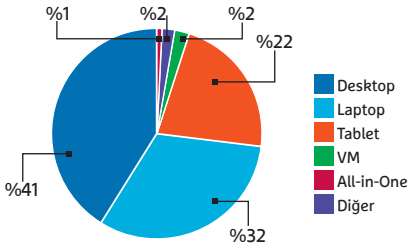

1 Milyon. Microsoft, 1 Ekim 2014'te çıkışından bu yana Windows 10 teknik önizleme sürümünün 1 milyon defa kurulduğunu açıkladı.

250.000 Windows geribildirim aracı sayesinde şirket, ilk iki önizleme sürümü arasında 250.00 geribildirim aldı.

Microsoft'un pinpon döngüsü

Windows tarihi boyunca popüler sürümleri daima kullanıcıların nefret ettiği bir başka sürüm izledi. Vista ile Windows 8 bunun en iyi örneği.

- ▲ Windows 3.11
- ▼ Windows 95
- ▲ Windows 98 (SE)
- ▼ Windows Me
- ▲ Windows XP
- ▼ Windows Vista
- ▲ Windows 7
- ▼ Windows 8
- ▲ Windows 10 (tahmini)

HTTP/2 ile hızlı ve güvenli internet

HTTP eski ve güvensiz; üstelik web sitelerinin aktarılmasında ayak bağı oluyor. Yeni tarayıcılar bu duruma bir son vermek için nihayet HTTP/2'yi destekliyor

MM / Barış Emre ALKIM

Tarayıcısının adres çubuğuna "http://" dizesini yazmamış kimse var mıdır? Tim Berners-Lee 1991 yılında dünyanın ilk internet sitesini açtığında bile adres HTTP ile başlıyordu. Tarayıcılar ve sunucular daha internetin ilk gününden beri web sitesi talep ve gönderme işlemleri için HTTP'yle, yani Üst Metin Aktarım Protokolü'yle iletişim kuruyor. HTTP'nin şu an kullanımda olan 1.1 sürümü, sonradan eklenen birkaç iyileştirme sayılmazsa 1999'dan beri aynı. İşte, sorunun sebebi de bu.

Web sitelerinin yapısı bundan 15 yıl önce çok daha basitti. Sayfalar HTML kodundan ve birkaç görselden ibaretti. Ne var ki o günden bugüne bir web sitesini oluşturan unsurların sayısı çoğaldı (sağa bakınız). Aslan payını alan yine JPEG olsa da, tarayıcıların artık koca JavaScript dosyalarını çözümlemeleri gerekiyor. Buna bir sayfadaki HTML unsurlarının nasıl görüntüleyeceğini belirten Basamaklı Biçim Sayfaları'nı (CSS) ekleyin. Modern web siteleri geçtiğimiz binyılın web siteleriyle karşılaştırıldığında daha çok birer uygulamayı andırıyor. HTTP 1.1 bu değişimlere uyarlanmadı ve protokolün karmaşık yapılı sayfaları verimli olarak aktaracak yöntemleri de bulunmuyor. O yüzden de günümüzde HTTP iletişimi dendiğinde akla normalde olması gerekenden çok daha yavaş açılan web siteleri ve bolca bekleme geliyor. İndirme hızınız ister 5 MBit/s olsun ister 20 MBit/s; hızınızdaki artış bir web sayfasını yeniden oluşturmada rol oynamıyor (sağa bakınız).

Bu dertlerin çözümü, uygulama protokolünün yeni sürümü olan HTTP/2. HTTP/2 tüm popüler tarayıcılara entegre edildi ve web sayfalarının açılışını gözle görülür biçimde hızlandırıyor. Yeni protokolün amacı sunucuların tepki süresini, internette gezenlerle çevrimiçi hizmet arasında gerçek zamanlı etkileşimi (çevrimdışı uygulamalardaki gibi) sağlayacak biçimde düşürmek. İşin en güzel yanı, HTTP/2'yi kullanmanın çok kolay olması (yandaki sayfaya bakınız).

HTTP 1.1 interneti tehdit ediyor

Yeni bir HTTP protokolünün zamanı geldi de geçiyordu. Sürüm 1.1'in sorunları derinlere uzanıyor ve İletim Denetim Protokolü'yle (TCP) etkileşim anında başlıyor. TCP, veri paketlerinin nasıl gönderileceğini belirliyor. Aynı zamanda kayıp veri paketlerini yenilemek ve darboğazlara yanıt vermek için mekanizmalar sunuyor (söz gelimi, bir yönlendirici aşırı yük yüzünden birçok paketi geri çevirmek zorunda kaldığında). Aktarım protokolü ancak tarayıcı ile sunucu tek bir TCP bağlantısı kurup bunu sürekli veriyle doldurduğunda çalışıyor.

Oysa gerçek web iletişiminde HTTP 1.1 gereksiz sayıda TCP bağlantısı kuruyor. Bunun sebebi, iletişim deseninin çok basit olması: tarayıcı talepte bulunuyor, sunucu ise yanıt veriyor. Bu desene göre tarayıcı önce GET komutuyla ana HTML dosyayı istiyor ve sunucu bunu tarayıcıya yolluyor. Tarayıcı da HTML belgesini analiz edip kodda belirtilen tüm diğer dosyaları talep ediyor. Bunlar biçim dosyaları ve betikler; zira web sitesinin düzeni için gerekli bilgiyi barındırıyor. Dosyalara görüntüler, banner'lar, simgeler, yazı tipleri ve videolar da dâhil. 120 adet nesneyi yüklerken, işleri hızlandırmak için tarayıcı sekiz adede kadar paralel TCP bağlantısı kuruyor ve her nesne için bir bağlantı kurduktan sonra GET komutunu yolluyor.

Bu da ilk geçici ve mecburi kesintiye yol açıyor. Her TCP yapısının tarayıcı ile sunucu arasında bir uzlaşma (handshake) işlemiyle kurulması gerekiyor. Ancak bundan sonra sunucu, talep edilen bilgiyi HTTP üstünden tarayıcıya iletebiliyor. Nesne sayısına, bağlantı kalitesine ve sunucu yüküne bağlı olarak tepki süresi birkaç saniye uzayabiliyor. Bir sonraki kesintinin gerçekleşme nedeniyse tarayıcının yeni taleplerde bulunmadan önce her bağlantı için alınan veriyi işleme zorunluluğu. Bunun için çok sayıda hesaplama gerekliyse (örneğin betikler taranırken) görevler üst üste yığılıyor ve satır başı engellemesi (head of line blocking) denilen durum ortaya çıkıyor. Bu sorun TCP paketleri iletim sırasında kaybolur da tarayıcı onları yeniden istemek zorunda kalırsa daha da büyüyor.

HTTP 1.1'in eksiklerini baypas etmenin birkaç yolu var. Web programcıları büyük bir görüntünün içine daha küçük grafikleri entegre edebiliyor (spriting) ya da bunları CSS'te doğrudan kod olarak ekleyebiliyor (inlining). Bu, HTTP taleplerinin sayısını azaltıyor. Mümkün olduğunca fazla JavaScript komutunun tek bir dosyaya eklenmesi de aynı işe yarıyor. Yalnız bu önlemler bağlantı sayısını azaltsa bile satır başı engellemesi riskini artırıyor. Engelleme sorunu, örneğin bir haber web sitesinde yeniden yükle düğmesine basılarak içerik tazelenmek istendiğinde büyüyor. Bu durumda TCP üzerinden yeni bir bağlantı kurulması gerekiyor çünkü yeniden yükleme işlemini sadece tarayıcı başlatabiliyor. Fakat HTTP 1.1 sunucunun veriyi tarayıcıya bağımsız olarak itmesine izin vermiyor. Diğer yandan, sunucunun güncellenmiş dosyaları bir araya getirilmiş betikler ve görsellerle tekrar iletmesi gerekiyor. İdeal senaryo, sunucunun otomatikman sadece değiştirilmiş kodu yollaması. Bu da ancak HTTP/2'de mümkün.

HTTP/2 ve Push seçeneği

HTTP protokolünün yeni sürümü 1.1 sürümünün eksiklerini gidermeye çalışıyor. Bunun için de tarayıcılarla sunucular arasındaki iletişim apayrı bir temele dayandırılmış: Bağlantı kurulduysa →

http/2: Sorun çözücü

İnterneti kontrol eden beş politika

Bir web sitesinin aktarılması ve açılması birkaç protokol aracılığıyla gerçekleşiyor. TCP aktarımdan, onu temel alan HTTP ise iletişimden sorumlu

HTML	**Görüntüleme katmanı.** Web kodu sayfa içeriğini tarayıcıda görüntülüyor.
HTTP	**Uygulama katmanı** Uygulama katmanı tarayıcıyla sunucu iletişimini düzenliyor.
SSL, TLS	**Güvenlik katmanı** Güvenli soket katmanı şifreli bağlantı sağlıyor.
TCP	**Aktarım katmanı.** Aktarım katmanı veri paketlerinin nasıl gönderileceğini belirliyor.
IP	**Adres katmanı** Ağdaki her aygıta benzersiz bir adres atanıyor.

Web siteleri giderek karmaşıklaşıyor

Dünyanın en önde gelen 1.000 web sitesi üzerinde yapılan araştırma, siteleri oluşturan nesne sayısının çığ gibi büyüdüğünü ortaya koyuyor. Nesne sayısı ne kadar artarsa HTTP 1.1'in iletişim sırasında karşılaştığı sorunlar da o denli büyüyor.

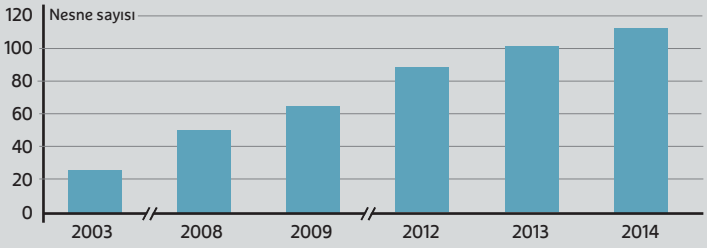

HTTP 1.1 yüksek bant genişliğini tümüyle kullanamıyor

Yüksek hızlı bir DSL hattı yüksek indirme hızı demek ama bunun web sitelerinin açılması üzerinde etkisi yok. HTTP 1.1'in verimsiz bağlantısı bunu engelliyor.

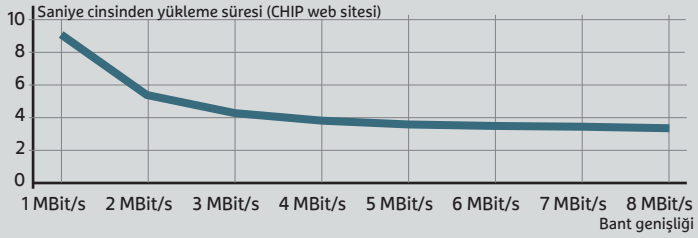

HTTP/2 veri aktarımını hızlandırıyor

HTTP 1.1'e kıyasla HTTP/2 daha hızlı veri gönderiyor. Google kendi hizmetlerinde bundan faydalanıyor. Web test şirketi Neotys yeni protokolün sunucu yükünü de azalttığını gösterdi.

HIZ ARTIŞI: HTTP/2, HTTP 1.1'E KARŞI

SUNUCU YÜKÜ VE KULLANICI İSTEKLERİ

	HTTP 1.1	HTTP/2
100 kullanıcıyla tepki süresi	1,3 s	1,1 s
200 kullanıcıyla tepki süresi	7,8 s	1,1 s
777 kullanıcıyla tepki süresi	72,0 s	2,7 s

HTTP 1.1 ile web sitesi yükleme

Bir tarayıcının modern web sitelerini görüntüleyebilmesi için üç tür dosyaya ihtiyacı var: HTML, CSS ve JavaScript. HTTP 1.1'de tarayıcının bunları peş peşe istemesi gerekiyor. Ek TCP bağlantıları süreci hızlandırıyor.

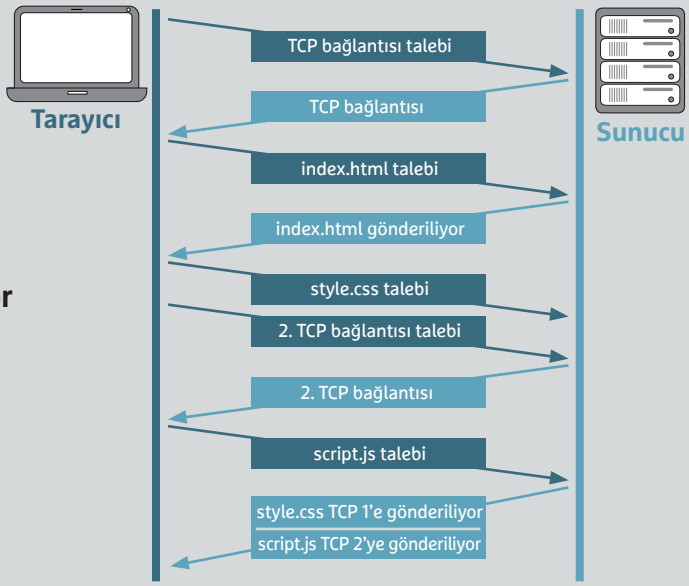

HTTP/2'yle web sitesi yükleme

HTTP/2 aynı üç dosyayı tarayıcıya daha hızlı yolluyor çünkü sunucu itme (push) yöntemiyle gerekenleri kendiliğinden gönderiyor. Tek bir TCP bağlantısı yetiyor.

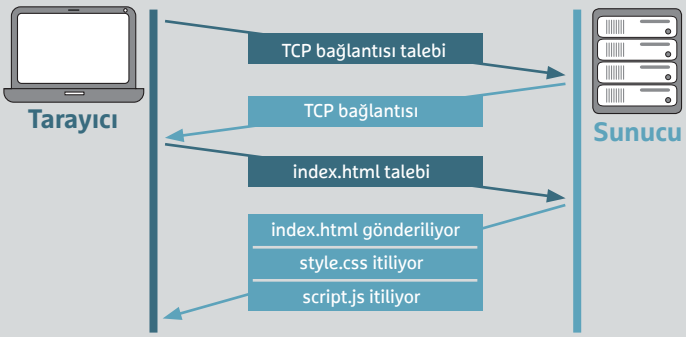

sunucu, tarayıcıya bağımsız olarak içerik yollayabiliyor. Sunucunun verileri itmesi zaten yüklenmiş olan web sitelerinin yeniden yüklenmesini iyileştirmekle kalmıyor, ilk defa yüklenen bir sitenin oluşturulmasını da hızlandırıyor.

HTTP 1.1 gibi HTTP/2 de veri aktarımına bir TCP bağlantısıyla başlıyor, ama ardından farklı bir yöntemi takip ediyor. HTTP/2 tüm veri trafiğini tek bir bağlantı üzerinden yürütüyor. Sunucu itişi sayesinde tarayıcı artık hangi betikleri, hangi biçim sayfalarını talep edeceğini düşünmek zorunda kalmıyor; sunucu zaten bunları istenmeden yolluyor. Böylece gereksiz iletişim kurulmuyor ve çoğullama (multiplexing) sayesinde satır başı engellemesi ortadan kalkıyor. Sunucu daha veri paketi yollarken tarayıcı yeni veri talebinde bulunabiliyor. Çoğullama HTTP/2'de işe yarıyor çünkü yeni protokol veri paketleri üzerine bir yapı tanımlıyor. HTTP 1.1'de ise bu olanaksız. Her paketin metin biçiminde bir başlığı ve onu takip eden içerikten oluşan bir gövdesi var.

HTTP/2 verinin neredeyse kesintisiz aktığı tek bir bağlantı kuruyor. Bu amaçla tarayıcı ve sunucu bir bağlantı içinde istenen sayıda akışı açabiliyor ve bu akışlar aracılığıyla eşzamanlı ve karşılıklı veri alışverişinde bulunabiliyor. Bu akışlar ya bir dosya türünü ya da dosyayı aktarıyor. Her akış kendini tanımlamak için bir numara alıyor, böylece farklı akışlardan gelen veriler sunucu tarafından birleştirilebiliyor. Sonra da tarayıcı tarafından doğru olarak yorumlanıyor.

Önemli veriler öncelikli iletiliyor

Daha da önemlisi, her akışın bir öncelik düzeyinin olması. HTTP 1.1'de tarayıcı hangi verinin bir web sitesini hızla oluşturmak için daha önemli olduğunu anlamıyor ve protokol de bununla ilgili bir bilgi yollamıyordu. Tarayıcı, ancak HTML dosyasını analiz ettikten sonra gereksindiği biçim sayfalarını ve betikleri tanımlayabiliyordu. HTTP/2'deyse tüm akışların bir öncelik düzeyi bulunduğundan, tarayıcı işlemeye en yüksek önceliğe sahip olandan başlıyor. HTTP/2 böylece inlining ya da spriting gibi numaraları gereksiz kılıyor.

Akışlarda tüm veri mesajlar halinde paketleniyor, bu da sırası geldiğinde birkaç çerçeveye bölünüyor (aşağıya bakınız). Her mesaj bir başlık çerçevesiyle başlıyor ve peşi sıra birkaç veri çerçevesi geliyor. Bir mesajın tüm çerçeveleri tek tek yollanıyor. Mesajlar dosyaları, bilgileri ya da talepleri iletebiliyor. Böylelikle bir mesaj akışın öncelik düzeyine sahip sadece tek bir çerçeve barındırabiliyor. Bilgi alışverişi içinse HTTP/2 standardı onlarca çerçeve türü belirlemiş. Bunlar veri akışını düzenliyor (örneğin sunucunun bir veri itişini 'Push Promise' ile duyurması ya da tarayıcının tam kapasitede kullanıldığını ve daha fazla akışla başa çıkamayacağını söyleyen 'Go Away' gibi).

Gerekmeyen kalsın

HTTP 1.1'deki başlıklar iletim başına 500-800 byte gibi bir yer kaplıyor. Ayrıca eğer çerezler de iletiliyorsa başlık boyutu göz açıp kapayana dek birkaç KB'ı bulabiliyor. Bu simge ya da banner gibi, zaten kendisi de bir iki kilobyte olan nesnelerin aktarımı için aşırı büyük geliyor. Dahası, HTTP başlıkları genelde yeni bir bilgi de içermiyor. O yüzden de adres, tarih ya da bağlantıyla ilgili bilgi gereksiz kalıyor (çünkü tarayıcı ve sunucu ilk temas anında bu bilgileri zaten alıyor). Üstüne üstlük başlıklar şu anda metin biçiminde ve sıkıştırmasız iletiliyor. Bu da normalde gerekenden daha fazla yer kaplamalarına yol açıyor. HTTP/2 başlıklarıysa sıkıştırılmış ve ikili kod biçiminde iletiliyor. İkili kod içinde hangi kodların başlık bilgisi içerdiği belirtiliyor. Bu sayede yazılım paketleri kolayca çö-

HTTP/2 verileri nasıl aktarıyor

HTTP/2 veri gönderimlerini sıraya sokup aynı anda iki yönlü aktarıyor. Sanal akışlar sayesinde tarayıcılarla sunucular tüm dosyaları, komutları ve bilgileri çerçevelere bölünmüş mesajlar halinde değiş tokuş ediyor. Her akışın bir öncelik düzeyi var. Böylece önemli verilerin yolu açılıyor.

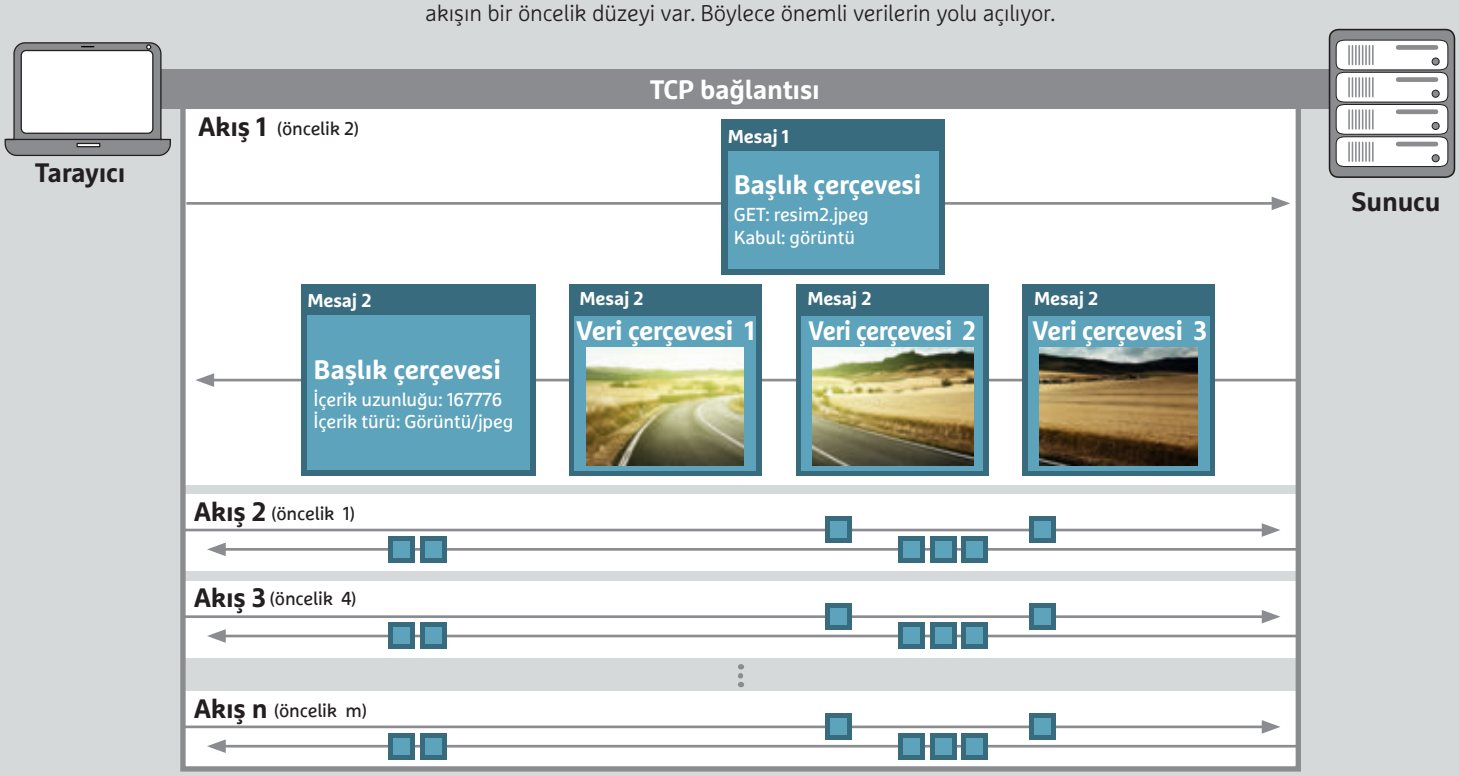

zümleyebiliyor. HTTP/2 aynı zamanda gereksiz tekrarları ortadan kaldırıyor. Tarayıcılar ve sunucular zaten almış oldukları başlık bilgisini bir tabloda tutuyorlar ve yeni bir başlık çerçevesinde sadece eksik olan bilgiyi iletiyorlar.

HTTP/2 teknolojisinin internetin normlarından birine dönüşmesi yıllar sürecek fakat geçiş hızla gerçekleşiyor. En başta Google var. Web şirketi mevcut HTTP/2'nin temellerini bundan beş yıl kadar önce, geliştirdiği SPDY adlı protokolle atmıştı. 2013 yılında Internet Mühendislik Görev Gücü (IETF) SPDY 2.0'ı HTTP/2'nin ilk taslağı için temel olarak kullandı. IETF, HTTP/2 için 15. taslağı Kasım 2014'te yayımladı. Son sürümün ise 2015 başında çıkacağı düşünülüyor.

Tüm popüler tarayıcılar bu gelişime ayak uydurdular. En son Chrome ya da Firefox sürümünü kullanıyorsanız hâlihazırda SPDY'den faydalanıyorsunuz ve HTTP/2 14. taslağı etkinleştirebilirsiniz demektir. Microsoft, Windows 10'un önizleme sürümündeki Internet Explorer 11'de HTTP/2 protokolünü etkinleştirmiş. Diğer Windows sürümleri de Internet Explorer 12'den başlayarak HTTP/2 destekli Microsoft tarayıcısına kavuşacak. Apple da uzun süreden sonra Safari 8'de hiç değilse SPDY'yi destekleme kararı almış çünkü birçok popüler web servisi yeni HTTP/2'ye geçmeyi planlıyor ya da Twitter gibi, çoktan geçti bile.

HTTP/2'ye otomatik terfi

Ne var ki HTTP/2'ye geçen sunucu sayısı çok değil. Bu yüzden de HTTP/2'nin etkinleştirildiği tarayıcılar karşı tarafla ilkin HTTP 1.1 üzerinden iletişime geçiyor, sonra –eğer mümkünse– protokol yükseltmesi gerçekleştiriyor. Şu anda tarayıcılar tek bir şifreli HTTPS bağlantısıyla yükseltme talebinde bulunabiliyor ve Uygulama Katmanı Protokol Uzlaşmasıyla (ALPN) HTTP/2'yi etkinleştirebiliyor. Eğer HTTP/2'yi kullanıyorsanız internette daha hızlı, daha güvenli geziyorsunuz demektir. Yeni protokol gelecekte şifresiz bağlantılar için de kullanılacağından giderek daha fazla tarayıcı eski HTTP 1.1'de zaten bulunan yükseltme mekanizmasını kullanacak. Bu yöntemde tarayıcı ilk talebin HTTP başlığında HTTP sürümünü değiştirme isteğinde bulunuyor. Eğer sunucu isteği kabul ederse otomatikman HTTP 1.1'den HTTP/2'ye geçiliyor.

Sunucular tarafından benimsenmeye gelince, küçük web sitelerinin sayısı azalırken popüler web hizmetleri elini çabuk tutuyor. Google, Twitter ve Facebook çoktan HTTP/2'ye geçtiler bile (sağa bakınız) ya da en azından SPDY'nin mevcut 3.1 sürümünü destekliyorlar. HTTP/2 sadece kullanıcı için avantaj sağlamakla kalmıyor, ek TCP talep bombardımanına tutulmadığı için sunucu yükü de azalıyor. HTTP/2 dünyada yaygın olarak kullanılan açık kaynaklı Apache ya da Nginx sunucu sistemleri için de mevcut. Java'nın bir sonraki sürümü de HTTP/2 destekli olacak. Kullanıcı olarak siz de talep ettiğiniz verinin HTTP/2'yle mi, yoksa SPDY ile mi gönderildiğini öğrenebilirsiniz. Tek gereken, bir web sitesi açılırken ilgili tarayıcının geliştirici araçlarını çalıştırmak ve veri aktarım analizine bakmak. Ne var ki kullanıcılar çoğu zaman HTTP/2'nin tam hızından faydalanamıyor. Bunun için öncelikle programcıların web sitelerini yeni protokole uyumlu hale getirmesi gerekiyor. Günümüzde ticari web siteleri birçok harici kaynaktan kod çekiyor ve her biri için de yeni bir TCP bağlantısı açıyor. HTTP 1.1'de bu bir gecikmeye yol açmasa da HTTP/2 tek bir kaynaktan veri almak üzere optimize edilmiş. Dolayısıyla bu alanda yapılacak daha çok şey var. Fakat buna şaşırmamak gerekiyor. HTTP/2'ye geçiş kadar büyük bir devrim internette uzun yıllardır gerçekleşmemişti.

balkim@chip.com.tr

Tüm standart tarayıcılar HTTP/2'yi destekliyor

Chrome ve Firefox'ta HTTP/2 zaten mevcut ancak etkinleştirilmemiş. IE kullanıcıları Windows 10'u beklerken Apple sadece HTTP/2'nin ilk hali sayılan Google SPDY protokolünü destekliyor.

HTTP/2 desteği	■	■	■	■
Hangi sürümden itibaren	11 (Windows 10'da)	29	28	8
HTTP/2 sürümü	HTTP/2*	HTTP/2*	HTTP/2*	SPDY 3.1
HTTP/2 etkin mi?	■	□	□	■
TLS şifrelemesi	gerekli	gerekli	gerekli	gerekli

*DRAFT 14 ■ VAR □ YOK

HTTP/2'yi Chrome'da tek tıklamayla etkinleştirin

Chrome tarayıcısında HTTP/2 etkinleştirme seçeneği "chrome://flags" sayfasında SPDY/4'ün altında. Google yeni HTTP/2 protokolüne SPDY/4 adını veriyor.

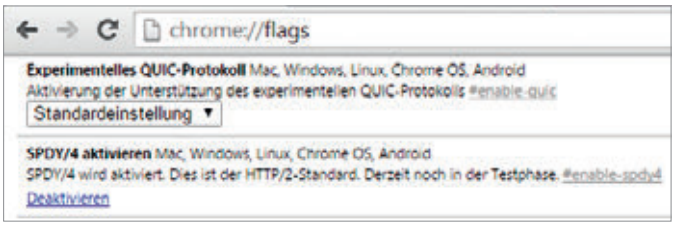

Firefox'ta HTTP/2 için iki değişiklik gerekiyor

Diğer tarayıcılar gibi Firefox da HTTP/2'yi sadece şifreli HTTPS bağlantılarında kullanıyor. O yüzden Mozilla'nın tarayıcısında "ssl.enable_alpn" ve "http2.draft" seçeneklerini etkinleştirmeniz gerekiyor.

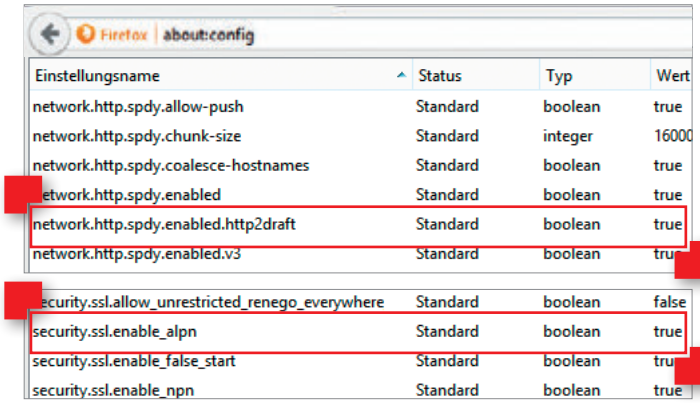

Yeni internet protokolünü destekleyen web siteleri

Uzun zamandır SPDY'yi kullanan Google, Facebook ve Twitter artık HTTP/2'ye geçiyor. Firefox konsolundan sayfanın HTTP/2 uyumlu olup olamadığını anlamak mümkün. Uyumluysa başlıkta HTTP/2.0 sürümü görüntüleniyor.

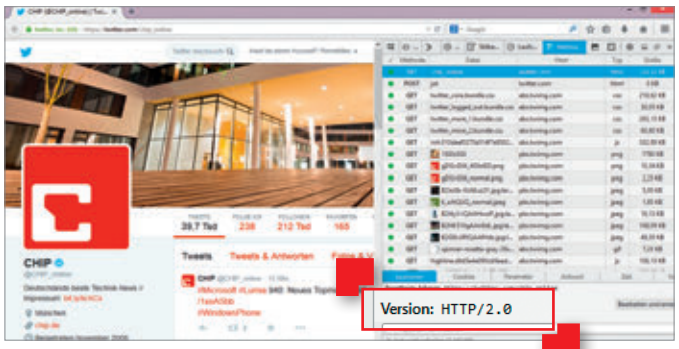

En iyi Virüs koruması

PC'nizi koruma gerekliliği ortada. Peki, güvenlik paketlerinden en iyisi hangisi? Testimizde 14 programı yarıştırdık.

BH / Barış Emre ALKIM

İnternetin sayısız virüse, Truva atına, solucana ve benzeri zararlıya ev sahipliği yaptığı bir gerçek. Şu ana dek saptanmış zararlı yazılımların sayısı 315 milyon ve bu rakam her geçen gün artıyor. Dikkatiniz azıcık dağılsa, yanlış bağlantıya tıklasanız ya da şüpheli bir e-posta ekini açsanız bilgisayarınız elden gidiyor. Anti virüs yazılımı üreticileri PC'nizin ihtiyaç duyduğu korumayı vaat ediyor, ama acaba zararlılara karşı en etkilisi hangisi? Buna yanıt bulmak için AV-Test uzmanlarıyla işbirliği yaptık ve en yaygın kullanılan anti virüs yazılımlarını mercek altına aldık. Testimizi Windows 8.1'in 64 bitlik sürümüyle yaptık. Anti virüs becerilerinin yanı sıra, programların sisteme bindirdiği yük de bizim için önemliydi.

Sistem yükü anti virüs programları söz konusu olduğunda katlanılması gereken bir şey. Güvenlik paketleri bilgisayarla ilgili hemen her süreci (söz gelimi bir program indirmek ya da dosya kopyalamak) daha o süreç gerçekleşmeden önce kontrol ettikleri için kaçınılmaz biçimde sistemi yavaşlatıyor. Fakat geçtiğimiz yıla kıyasla programların performanslarını hatırı sayılır miktarda artırdığını görüyoruz. Hatta Bitdefender ve Kaspersky'nin internet güvenlik paketleri Sistem Yükü kategorisinde "çok iyi" puanı almayı başardı. Bununla birlikte test tablosundaki performans değerleri sadece tek bir anti virüs uygulamasının kurulu olduğu senaryolar için geçerli. Birkaç programı paralel olarak kurmak işlem performansı üzerinde inanılmaz derecede olumsuz bir etkiye sahip. Bunun başlıca sebebi de böylesi bir durumda tüm dosyaların ve süreçlerin birkaç defa kontrol edilmesi. İşte bu nedenle bilgisayarınızda sadece tek bir anti virüs programı olmalı. İşletim sisteminin dâhili Windows Defender programını elle devre dışı bırakmanıza gerek yok. Katılımcıların tümü de kurulum sırasında Defender'ı kendiliğinden devre dışı bırakıyor zaten. Eğer bir başka anti virüs programına geçmek istiyorsanız öncelikle mevcut programı kaldırmalısınız.

Yanlış alarmlarda güvenlik paketini devre dışı bırakın

Kimi durumlarda aynı PC üzerine kurulu birden çok anti virüs programı birbiriyle uyumsuz olabiliyor. AV-Test'ten Maik Morgenstern, "Bu yazılımların sürücüleri sistemin ta derinliklerine kadar uzanıyor ve bu da birbirlerini engellemelerine yol açabiliyor," diyor. Ne var ki güvenlik paketleri kurulum sırasında genelde sizi bu uyumsuzluklara karşı uyarıyor. Örneğin üstünde AVG AntiVirus Free'nin çalıştığı bir bilgisayara Bitdefender Internet Security kurmaya çalıştığımızda, hemen gidip AVG'nin sistemden kaldırma rutinini çalıştırdı. Norton Security de bize AVG'yi sistemden kaldırmamız gerektiğini söyledi fakat uyarıyı atlamamıza da izin verdi. Diğer yandan Kaspersky Internet Suite, sistemde hâlihazırda çalışan AVG programıyla hiçbir sorun yaşamadı. Fakat kurulumun ardından bilgisayarımız gözle görülür ölçüde yavaşladı.

Bazen güvenlik paketleri diğer güvenlik programlarını tehlikeli yazılım olarak algılıyor. VPN istemcileri gibi bazı yazılımlar da potansiyel tehlike olarak görülüyor. Bunun nedeni VPN hizmetlerinin internetle şifreli bağlantı kurması olabilir. Bazı şartlar altında güvenlik paketleri buna şüpheli davranış gözüyle bakıyor. Eğer güvenlik yazılımınız siz güvenli bir program kurmaya çalışırken uyarırsa kurulum süreci tamamlanana kadar devre dışı bırakmak gerekebilir. Bu genellikle hızlı başlatma çubuğunda programın simgesine tıklayarak kolayca yapılabiliyor. →

Anti virüs üreticilerinin pazar payları

Grafikte Windows için en yaygın kullanılan anti virüs programlarını üretenler görülüyor

YÜZDE CİNSİNDEN

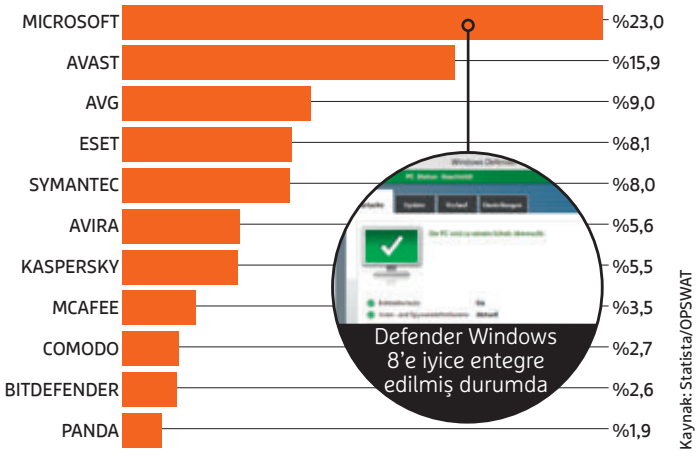

Ücretsiz virüs tarayıcıların özellikleri

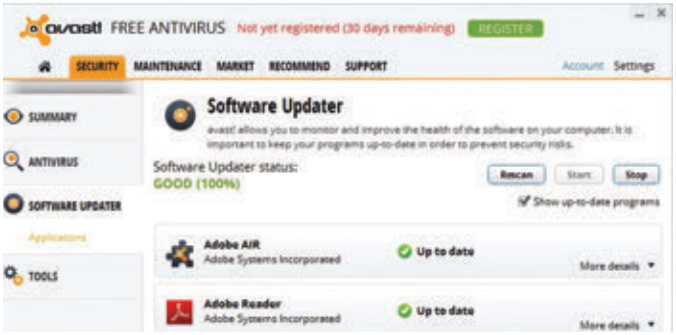

Avast Free Antivirus araçları otomatikman güncelleyerek güvenlik açıklarını kapayan bir Yazılım Güncelleyici'ye sahip.

Panda Free Antivirus kurtarma USB belleği oluşturma gibi ek özelliklerle geliyor

AVG AntiVirus Free güvenli veri siliciye sahip tek ücretsiz araç. Bu özelliğe bağlam menüsünden erişebiliyorsunuz.

Eski testimize kıyasla tüm programlar o çok önemli "Virüs koruması" kategorisindeki performanslarını artırmış. Test edilen paketler birbirine yakın performans sunuyor. İlk on iki programda, birinciyle sonuncu arasında sadece on iki puan var. Bu bakımdan Comodo Internet Security ve Microsoft Windows Defender diğerlerinin ardından nal topluyor. Comodo her on zararlıdan sadece birini temizleyebilirken zararsız dosyalarda en fazla hatalı alarm veren (altı defa) program oldu. Her zamanki gibi Windows Defender %80'in altındaki saptama oranıyla en geriden geldi.

Diğer yandan, bilinmeyen zararlıları saptayabilen, enfekte olmuş sistemleri tümüyle temizleyebilen yazılımlar sadece Bitdefender Internet 2015, Norton Security ve Panda Free. Fakat virüs koruması dendiğinde gerçekten kusursuz olan tek bir program var, o da Norton Security. Symantec'in yazılım paketi bilinen zararlıların bulunduğu durumlarda asla hata yapmıyor. Saptama oranlarındaki artış artık çoğu anti virüs programının bulut teknolojisinden faydalanmasına bağlanabilir. Böylece yeni tehditler daha hızlı ve daha isabetli saptanabiliyor. Ne var ki bulutla ilgili bu bonustan faydalanmak için kurulum sırasında yazılımın bulut programına katılmasını onaylamanız gerekiyor. Ardından anti virüs programı bilgisayarla ve saptanan tehditlerle ilgili bilgiyi üreticiye gönderiyor. Sizler de başka kullanıcıların verilerinden faydalanıyorsunuz.

Panda Free Antivirus'ün virüs koruma kategorisinde tam puan elde etmesi ücretsiz anti virüs programlarının paralı olanlardan daha kötü olmadığının kanıtı. Ne var ki ücretsiz yazılımların da dezavantajları var. Örneğin programların ücretli sürümlerine dikkat eden sinir bozucu açılır pencereler. Panda'da bu iletiler kendi kendilerine kaybolmuyor bile. Sadece gidip elle tıklarsanız kapatabiliyorsunuz. Bunun dışında ücretsiz paketler genelde size standart dışı bir tarayıcı önerisinde bulunuyor ya da tarayıcınızın ana sayfasını değiştirmeye çalışıyor. O yüzden de kurulum süreci sırasında ilgili kutucuklardaki onay işaretlerini kaldırmalısınız.

Güvenlik paketlerinde kendini koruma

AV-Test uzmanları güvenlik paketlerinin sistemleri ne kadar iyi koruduğuna bakmakla kalmayıp güvenlik programlarının bu saldırılara karşı ne kadar dayanıklı olduğunu araştırdı. Sorun şu ki güvenlik paketleri artık basit virüs tarayıcı olmanın çok ötesine geçti ve birçok özelliğe kavuştu. Ne var ki programın kapsamı arttıkça, saldırganların bulup kötüye kullanabileceği güvenlik açıklarının da sayısı artıyor. Bu sorunun bir çözümü var. BT endüstrisi serbestçe kullanılabilen ASLR ve DEP koruma mekanizmalarını birkaç yıl önce geliştirdi. ASLR (Rastgele Adres Alanı Düzeni) programlara gereken bellek alanını gelişigüzel biçimde atıyor. Bu da tampon bellek taşması tekniğini kullanan hedefli saldırıları önlüyor ya da zorlaştırıyor. DEP (Veri Yürütme Engellemesi) ise AMD ve Intel'in CPU'larında on yıldır bulunan donanımsal bir koruma mekanizması. Bu teknoloji yazılımların gelişigüzel verileri program olarak yürütmesini, böylece zararlı kodları başlatmasını önlüyor. Sayfanın sağ üst köşesindeki grafik bu mekanizmaların güvenlik yazılımlarınca ne kadar kullanıldığını gösteriyor. DEP ve ASLR'yi kapsamlı biçimde kullanmayan üreticiler kendi koruma mekanizmalarını kullandıklarını söylüyorlar. →

B İ L G İ

Virüs tarayıcıların koruma kalkanı

Anti virüs çözümlerinin üreticileri sayfanın solunda açıklanan DEP ve ASLR yöntemleriyle kendi programlarını saldırıya karşı koruyabiliyor. Bu grafikte program dosyalarının kaçta kaçının saldırıya karşı bu mekanizmalarla korunduğu görünüyor.

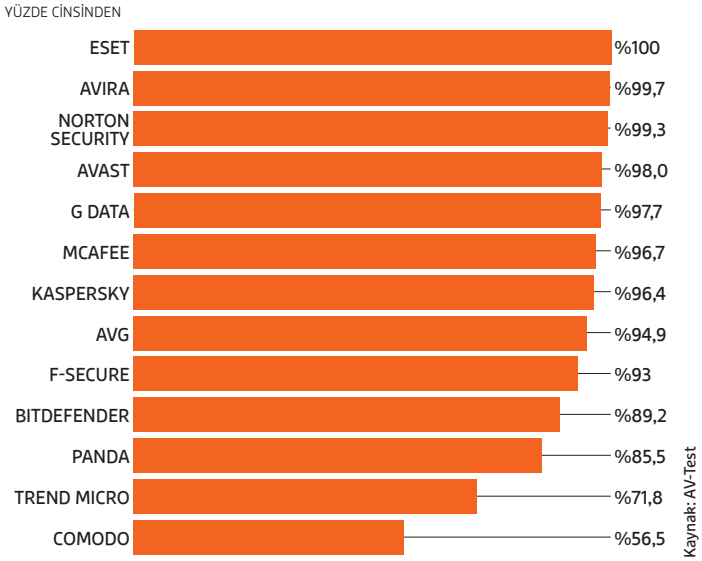

Ücretli paketlerde ekstra işlevler

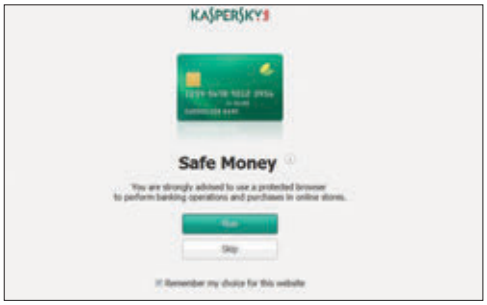

Kaspersky programı güvenli ödeme kipinde hangi sitelerin açılacağını belirlemeye olanak tanıyor

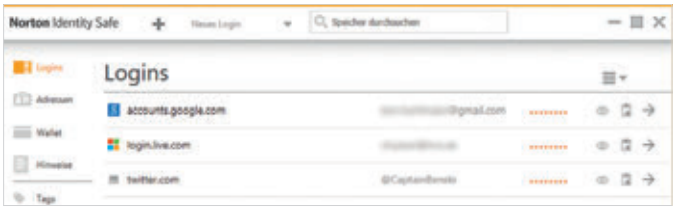

Test galibi dışında parola kasası barındıran tek program Norton Security

F-Secure'da kullanıcılar için internette gezinti kuralları belirlemenizi sağlayacak iyi düzenlenmiş bir hesap yönetim aracı var.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Evolve, Just Cause 3

Dosya Konusu GTA V'in Bilinmeyenleri **İlk Bakış** Darkest Dungeon, Just Cause 3

İnceleme Evolve, Dying Light, The Order: 1886, Total War: Attila

Mart Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

Dolayısıyla güvenlik yazılımlarının ekstra işlevleri yeterince güvenceye alınmadıysa bir risk faktörüne dönüşebiliyor. Her kullanıcının çocuk kilidi, bankacılık modu ve parola kasası gibi özelliklerin gerçekten katma değer sağlayıp sağlamadığına kendisinin karar vermesi gerekiyor. Dolayısıyla tabloda gösterilen işlevler sadece bilgi amaçlı sunuldu ve puanlamaya katılmadı. Testin galibi Bitdefender'ın en fazla ekstra işlev sunan program olması da bir rastlantıdan ibaret. Ücretsiz yazılımlar arasında en fazla ekstra özellik barındıran Avast Free Antivirus idi. Program tarayıcıyı temizliyor, CD ya da USB bellek üzerinde kurtarma ortamı oluşturuyor ve yazılımları otomatikman güncelliyor. Paket aynı zamanda ev ağında güvenlik açığı arayan bir ağ tarayıcısına sahip. Ne var ki testte asıl farkı yaratan ekstra özellikler değil koruma düzeyi oluyor.

balkim@chip.com.tr

Güvenlik paketlerini nasıl test ettik?

Güvenlik paketlerini virüs koruma ve sistem yükü açılarından test etmek için virüs test laboratuvarı AV-Test'le işbirliği yaptık. Her yıl olduğu gibi bu sıralama da sadece anlık bir görüntü kabul edilmeli. Zira güvenlik paketlerinin performans düzeyi de tıpkı tehditler gibi her an değişiyor. Anti virüs programlarının düzenli olarak güncellenen test sonuçlarına **av-test.org** adresinden ulaşabilirsiniz.

%70 **Virüs koruması** Çok önemli olan iki faktör var. Bilinmeyen zararlıların saptanıp engellenmesi ve enfekte olmuş sistemlerin temizlenmesi. 78 örnek kullanarak yazılımların yeni zararlılara nasıl tepki verdiğini ölçtük. Sistem temizleme parametresi için bilgisayara bulaşmış on virüsün tarayıcılar tarafından saptanması, silinmesi ve sistemde meydana gelen değişikliklerin geri alınması gerekiyordu.

%30 **Sistem yükü** Araçların bilgisayarı günlük işler sırasında ne denli yavaşlattığını ölçmek üzere bir test yaptık. Her test defalarca tekrarlanarak ölçmedeki sapmalar dengelendi.

Virüs korumaları testte

	BITDEFENDER	SYMANTEC	KASPERSKY	F-SECURE	PANDA	G DATA
Ürün	Internet Security 2015	Norton Security	Internet Security 2015	Internet Security 2014	Free Antivirus	Internet Security
Yaklaşık fiyat (PC başına yıllık)	50 Euro	45 Euro	40 Euro	35 Euro	ücretsiz	40 Euro
Virüs koruması	**98,0**	**96,2**	**96,2**	**94,1**	**93,9**	**93,7**
Sistem yükü	100	100	99	99	100	99
Toplam Puan	93	87	90	84	81	82
VIRÜS KORUMASI						
Engellenen bilinmeyen zararlılar (78)	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Engellenen bilinen zararlılar (8.492)	%99,98	%100,0	%99,88	%99,99	%99,95	%99,99
Temizleme: Saptanan / silinen zararlı (10)	%100 / %100	%100 / %100	%100 / %90	%100 / %90	%100 /%100	%100 / %90
Yanlış alarm: Gerçek zamanlı tarama (76 dosya)	0	0	0	1	1	0
SISTEM YÜKÜ						
Sistem tarama süresi – 4,5 GB (istek üzerine)	1:08 dk	1:56 dk	1:46 dk	1:51 dk	3:00 dk	1:40 dk
İkinci taramadan itibaren zaman tasarrufu	%95	%90	%90	%95	%80	%95
Windows başlangıcı / yeniden yükleme süresi (paket olmadan: 24,6 sn / 53,4 sn)	31,9 s/53,5 s	28,6 s/54,9 s	27,7 s/56,1 s	30,8 s/61,9 s	26,2 s/56,2 s	30,4 s/61,6 s
4 dosya indirme (paket olmadan: 33,1 sn)	33,8 s	34,5 s	33,4 s	34,6 s	34,0 s	34,2 s
20 web sitesi yükleme (paket olmadan: 30,2 sn)	32,6 s	32,8 s	33,6 s	36,2 s	40,4 s	37,6 s
5 program kurulumu (paket olmadan: 1:35 dk)	1:49 dk	1:57 dk	1:53 dk	2:09 dk	2:11 dk	1:54 dk
3 ofis belgesi açma (paket olmadan: 15,2 sn)	15,9 s	16,8 s	15,8 s	16,2 s	16,2 s	20,5 s
Dosya kopyalama (paket olmadan: 2:16 sn)	2:22 dk	2:35 dk	2:20 dk	2:55 dk	2:59 dk	2:45 dk
ÖZELLİKLER						
Bankacılık kipi	■	□	■	■	□	□
Bağlantı tarayıcı (eklenti)	■	■	■	■	■	□
Zayıf nokta analizi	■	□	■	□	□	□
Kurtarma medyası oluşturma	□	■[2]	■	■[2]	■	■
Parola kasası	■	■	□	□	□	□
Dizüstü yer saptama	□	□	□	□	□	□
Çocuk güvenlik kilidi	■	■	■	■	□	■
Çevrimiçi veri depolama	□	□	□	□	□	□
PC analiz / optimizasyon	■	■	□	□	□	□
Otomatik önyükleme yöneticisi	■	■	□	□	■	■
Veri silici	■	□	□	□	□	■
Tarayıcı temizliği	□	□	■	□	■	□

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

[1] ÖNCEKİ AYIN SÜRÜMÜYLE TEST EDİLDİ
[2] SADECE ISO, WEB SİTESİNDEN İNDİRİLEBİLİYOR
[3] 5 HESAP / PAROLAYLA SINIRLI
[4] ÜCRETSİZ TEK BİR OPTİMİZASYONLA SINIRLI

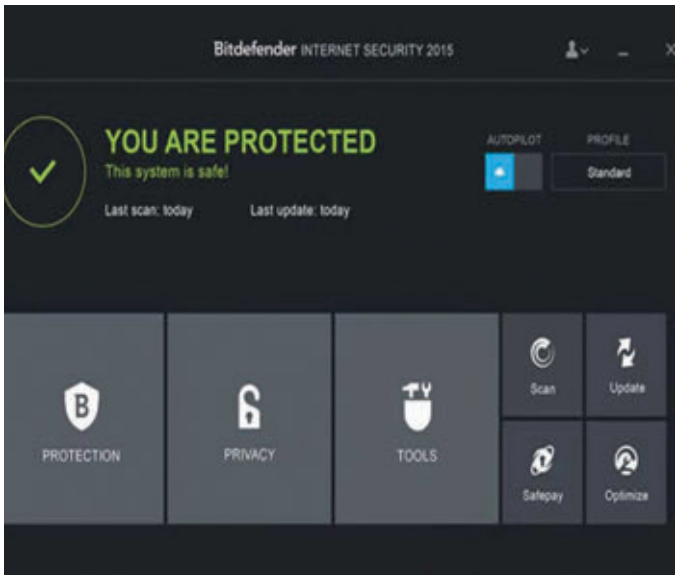

Hem koruma hem performansta en üst puanı elde eden bu yılın test galibi Bitdefender derli toplu kullanıcı arabirimine ve en fazla sayıda özelliğe sahip

CHIP Test sonucu

Önceki yıla göre tüm programlar hem koruma hem sistem yükü klasmanlarında iyiye gitmiş. Özellikle de virüse karşı korumada sonuçlar başarılı. İlk on iki programın en iyisiyle en kötüsü arasında sadece 4 puanlık bir fark var. Sistem yükünde ise farklar daha belirgin. Her zamanki gibi, en kötü performans Microsoft'un programına ait. O yüzden Windows işletim sisteminizi korumak için mutlaka başka bir program kullanmanızı öneriyoruz.

Test galibi Bitdefender Internet Security 2015 test alanındaki en iyi güvenlik yazılımı. Bunu kusursuza yakın anti virüs koruma özelliğine ve sisteme en az yükü bindirmesine borçlu. Bitdefender bu sayede hızla korumanın en iyi bileşimini sunuyor.

Fiyat tavsiyesi Panda Free Antivirus ücretsiz güvenlik paketlerinin en iyisi. Ancak kurulum sırasında Toolbar ve Home Page Modification seçeneklerinin yanındaki kutucuklardan işareti kaldırmalısınız.

MCAFEE	TREND MICRO	AVIRA	AVAST	ESET	AVG	COMODO	MICROSOFT
Internet Security	Internet Security	Antivirus Pro	Free Antivirus	Smart Security 8	Free AntiVirus 2015	Internet Security Premium	Windows Defender
70 Euro	35 Euro	30 Euro	ücretsiz	35 Euro	ücretsiz	ücretsiz	
93,4	**93,2**	**93,0**	**92,5**	**92,3**	**91,6**	**86,6**	**78,7**
99	99	98	98	97	96	88	78
81	80	81	79	81	81	84	80
%97,44	%98,72	%98,72	%98,72	%97,44	%97,44	%100	%73,08
%99,75	%100,00	%99,85	%99,40	%99,89	%97,88	%99,85	%77,52
%100 / %100	%100 / %100	%100 / %90	%100 / %90	%100 / %90	%100 / %80	%100 / %10	%100 / %90
0	1	0	0	1	0	6	0
2:07 dk	3:35 dk	2:03 dk	2:02 dk	1:51 dk	1:37 dk	1:55 dk	2:03 dk
%95	%0	%0	%0	%95	%95	%95	%0
29,8 s/59,8 s	26,9 s/57,1 s	31,9 s/58,1 s	26,1 s/56,4 s	27,6s/58,0 s	32,7 s/65,3 s	25,9 s/54,6 s	27,4 s/56,7 s
34,8 s	33,6 s	34,2 s	33,6 s	35,6 s	34,4 s	33,7 s	34,2 s
34,3 s	36,5 s	34,5 s	33,7 s	38,6 s	34,8 s	40,5 s	35,1 s
2:05 dk	1:58 dk	1:53 dk	1:55 dk	2:17 dk	2:25 dk	2:11 dk	2:49 dk
21,0 s	16,2 s	17,3 s	19,2 s	16,8 s	17,0 s	17,8 s	15,8 s
2:21 dk	2:21 dk	2:24 dk	3:28 dk	4:12 dk	5:24 dk	2:20 dk	2:18 dk
□	□	□	□	□	□	□	□
■	■	□	■	□	■	□	□
■	□	□	□	■	□	□	□
■[2]	■[2]	■	■	■	■[2]	■[2]	□
□	■[3]	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	■	□	□	□
■	■	■	□	■	□	□	□
□	□	□	□	□	□	□	□
■	■	□	■	■	■[4]	□	□
□	■	□	□	□	□	□	□
■	■	□	□	□	■	□	□
■	□	□	■	□	□	□	□

Daha üstün bir Görev Yöneticisi

Windows, PC'nizi gözetleyen ve gerektiğinde doğru çalışmayan program ve işlemleri durdurabilen bir araca sahip. CHIP, bu işi daha iyi yapabilecek altı alternatifi derecelendiriyor.

Ozan KAYA

Process Explorer

http://chip.tk/1AcOvIu I 5
ÖZELLİKLER: ★★★★★
PERFORMANS: ★★★★★
KULLANIM KOLAYLIĞI: ★★★★
CHIP TEST BİRİNCİSİ

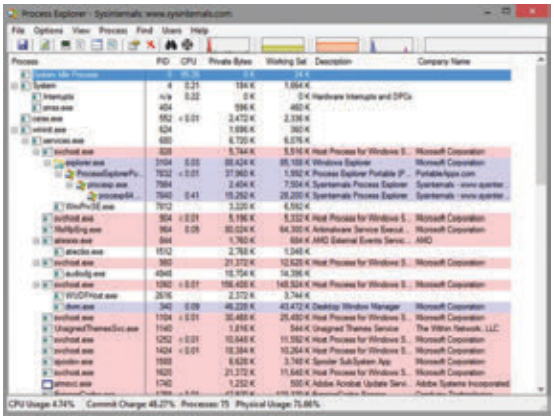

Nesini sevdik:
Process Explorer'ın kurulu-ma ihtiyacı yok, bu yüzden ihtiyacınız olduğunda direkt olarak USB flaş sürücünüzden çalıştırabiliyorsunuz. Araç sürdürülen işlemleri daha rahat tanımlamanız için renk kodlayıp, çoğu zaman bağlı olduğu programın simgesini de ekleyerek listeliyor.

Kaynak harcayan programları tespit edebilmek için listeyi buna göre sıralayabilir, öğelere sağ tıklayarak gerçek zamanlı ve sabit gibi yedi değişik önem sırasına göre sınıflandırabilirsiniz. Aynı sağ tık menüsünden işlemi veya işlem ağacını (işlem ile alakalı diğer tüm öğeleri) durdurabilir, çevrimiçi virüs tarayıcısı VirusTotal (www.virustotal.com) ile şüphelendiğiniz girişleri tarayabilirsiniz. Eğer sürdürülen bir işlemi tanımlayamıyorsanız, 'Search Online' seçeneğini kullanarak işlemin ne olduğunu ve nereden geldiğini öğrenebilirsiniz. Ayrıca işleme çift tıklayarak çok kapsamlı bir Özellikler penceresini görüntüleyebilirsiniz.

Eğer Windows tarafından kullanıldığını iddia eden, dolayısıyla silinemeyen bir dosya ya da klasörle karşılaşırsanız, Process Explorer ile işlemin sorumluluğunu bulabilir, isterseniz kilidini kaldırabilirsiniz.

Process Explorer varsayılan olarak kullanmak için oldukça iyi bir araç, sadece Seçeneklere girin ve 'Replace Task Manager' seçeneğini seçin.

Nasıl geliştirilebilir:
Sizin anlamanızı kolaylaştırmak için kullanılan renk kodları iyi bir fikir, fakat hangi rengin ne anlama geldiğini anlamak o kadar da kolay değil. Renklerin ne anlama geldiğine Options, Configure

Colours'dan bakabilirsiniz, fakat bu işlem çok daha kolay gösterilebilirdi. Ayrıca üst kısımdaki donanım grafiğinin neyi temsil ettiğini imlecinizi üzerine getirerek öğrenebilirsiniz. Bunu ilk bakışta anlamanızı sağlayacak başlıklar kullanılabilirmiş.

BİZİM NOTUMUZ

Process Explorer oldukça kullanışlı ve birçok özellikle donatılmış. Daha ileri seviye araçları kullanabilmek için Yardım bölümünde biraz zaman harcayabilirsiniz, fakat sonuç olarak program gerçekten bir harika.

System Explorer

systemexplorer.net I 4
ÖZELLİKLER: ★★★★★
PERFORMANS: ★★★★
KULLANIM KOLAYLIĞI: ★★★★
CHIP TEST İKİNCİSİ

Nesini sevdik:

System Explorer, PC'nizde geçmişte ve şu anda neler yaşandığına dair bilmeniz gereken her şeyi gösteriyor. Üst kısımdaki sekmelerden işlemler, performans, bağlantılar ve geçmişe erişebilirsiniz. İşlemler altında çalışan işlemleri kullanıcılara göre filtrelemeniz, Windows sistem girişlerini soldurabilmeniz ve ağaç-görünüm moduna geçebilmeniz mümkün. Yazılım PC işlemlerinde kullanılan kaynağı göstermenin yanında, ayrıca çevrimiçi güvenlik taraması yapıp, kendi çevrimiçi güvenlik veri tabanını kullanarak potansiyel malware'leri de tespit edebiliyor.

Programı kurarken iki tür görünümü seçebilirsiniz: Görev Yöneticisi modu (sekmeler kullanıyor ve performans için optimize edilmiş) ve Explorer mod (araçların listelendiği dikey bir menüye sahip).

Nasıl geliştirilebilir:

System Explorer birçok özelliğe sahip, fakat görünümü oldukça sıkışık, dolayısıyla yazılım içinde aradığınızı bulmak biraz zor olabiliyor.

BİZİM NOTUMUZ

Problemleri çözmek ve potansiyel malware'leri tespit etmek için kapsamlı bir sistem aracı.

Process Lasso

http://chip.tk/1AcQ0Xb I 4
ÖZELLİKLER: ★★★★
PERFORMANS: ★★★★
KULLANIM KOLAYLIĞI: ★★★★
CHIP TEST ÜÇÜNCÜSÜ

Nesini sevdik:

Bir işlem tuhaf davranmaya başladığında ya da haddinden fazla kaynak kullandığında, yapılacak en mantıklı şey işlemi sonlandırmaktır. Fakat bu aşamaya kadar PC'nizin hızı sürünme aşamasına inmiş olabilir, bu yüzden Process Lasso bu soruna bir baraj koyup, sistemi tıkayan programları otomatik olarak kapatarak erkencil bir çözüm sunuyor. Programların öncelik sıralarını belirleyebiliyor, iki güç modu arasında geçiş yapabiliyorsunuz: ProBalance (varsayılan) ve PC'niz kullanılmıyorken enerji tasarrufu sağlayan EnergySaver Enabled. Ayrıca dört adet enerji profili de mevcut: Balanced, Bitsum Highest Performance (oyunlar için şahane), High Performance ve Powersaver. Process Lasso'nun en iyi yanı ise kullanmak için çok fazla teknik bilgiye ihtiyaç duymaması ve işleri otomatik olarak yürütebilmesi.

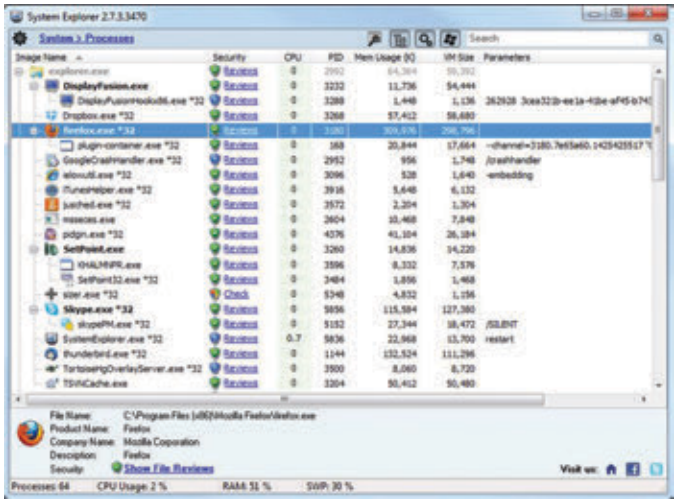

Nasıl geliştirilebilir:

Watchdog (hafızayı ve CPU limitini gözetliyor) gibi belirli özellikler siz ücretli Pro sürümüne geçmeden sadece belli bir süre için aktif. Ayrıca bazı gelişmiş ayarların anlaşılabilirliği daha açık olabilirmiş.

BİZİM NOTUMUZ

Eğer PC'niz düşük işlemci veya hafızaya sahipse, Process Lasso ile verimli bir şekilde çalıştığından emin olabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Mini atölye

Daha iyiler

Charmeleon Task Manager Lite

http://chip.tk/1AcQkFx

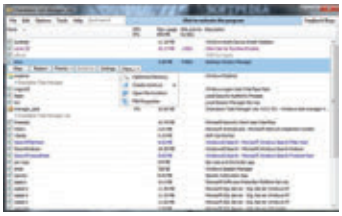

'Lite' kısmından da anlaşılacağı gibi ürün ücretli sürümün kırpılmış bir versiyonu, fakat bu sizi aldatmasın. Yazılım tüm yürütülen işlemleri gösteriyor ve işlemci, hafıza kullanımı, sürücü hareketliliği gibi sütunlara sahip. Sadece üzerlerine sağ tıklayarak işlemleri durdurabilir ya da öncelik atayabilirsiniz. Ayrıca aynı sağ tık menüsünden girişlere programın ne yapması gerektiğini de belirleyebiliyorsunuz (durdur, yeniden başlat, geçiş yap veya Ayarlar).

Process Hacker

processhacker.sourceforge.net

Hacker, Process Explorer ile benzer özelliklere sahip harika bir açık kaynaklı program. İşlemler renk kodlu ve her birini veya işlem ağacını kolaylıkla durdurabiliyorsunuz. Ayrıca sizin izniniz olmadan internete bağlanan programları kolaylıkla saptayıp, kapatabilirsiniz. Buna karşın program bir yıldır güncellenmemiş, dolayısıyla bu büyük eksiklik.

DBC Task Manager

http://chip.tk/1AcQxby

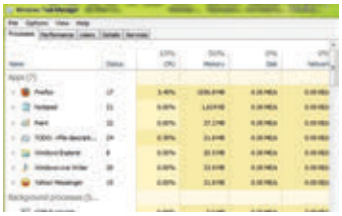

DBC Task Manager, Windows 8'in Windows 7'ye göre daha üstün görev yöneticisinin bir kopyası. Program faydalı, fakat bu makalemizde bahsettiğimiz diğer rakipleri kadar kapsamlı özelliklere sahip değil. Tamamıyla portatif, dolayısıyla USB flaş sürücüsünden çalıştırabiliyorsunuz. Ayrıca yazılım işlemler, performans, kullanıcı, detay ve hizmetler sekmelerine sahip.

Hızlı WLAN için gereken her şey

Yeni Wi-Fi standardı 802.11ac yüksek hız ve geniş kapsam sunuyor. Ev ağınızı ac destekli yönlendiriciler ve bağdaştırıcılarla güçlendirebilirsiniz.

Barış Emre Alkım / MM

Yeni WLAN standardı 802.11ac birçok derdin devası: Kısa mesafede birkaç yüz MBit/s hızda veri aktararak kablo üstünden Gigabit LAN bağlantılarını aratmıyor. Uzun mesafede ve duvarların ardında bile şu an kullanılan tüm WLAN sürümlerinden daha güvenilir. Testimize katılan tüm yönlendirici modelleri (sayfa 38'de) ac standardını destekliyor. Ne var ki tüm aygıtlar her koşul altında kendilerinden istenen yüksek performansı sunamıyor. Ayrıca kullanım ve bağlantı yöntemleri değişebiliyor.

WLAN-ac yeni bir kodlama yöntemini ve 5 GHz frekans bandını kullanıyor. O yüzden de yüksek hızdan faydalanmak isterseniz alıcı aygıtın anteninin ve WLAN yongalarının yeni standardı desteklemesi şart. Yeni çıkan dizüstü bilgisayarlarda, üst düzey akıllı telefon ve tabletlerde bu destek var. Eski cep telefonları ve tabletler modifiye edilemese de, geriye dönük uyumluluk sayesinde ac yönlendiricilerle bağlantı kurabiliyor fakat hız avantajından faydalanamıyorlar. Diğer yandan, tüm bilgisayarlar USB portuna bağlanan WLAN-ac bağdaştırıcılarla bu desteğe kavuşabilir. Eğer bilgisayarınız sadece USB 2.0'ı destekliyorsa hızınız yine WLAN-n düzeyinde kalıyor ancak kapsama alanındaki artışın yararını görüyorsunuz. Masaüstü PC'ler için PCIe eklenti kartları ve dizüstü bilgisayarlar için WLAN modülleri var ve bunları takmak daha zor. Ne var ki bu çözümler eski USB arabiriminin hızına takılmıyor. Dahası bunlar daha büyük harici antenlerle (masaüstü bilgisayar kartları) ya da en iyi çekim için yapılandırılmış entegre dizüstü antenleriyle geliyor fakat nispeten küçük olan USB bağdaştırıcıların da testlerimizde en azından diğerleri kadar iyi çalıştığını gördük.

balkim@chip.com.tr

En iyi ac yönlendiricileri

Farklı ac yönlendiricileri arasında performans, kullanım ve bağlantı konularında uçurum var. Dikkat etmeniz gereken her şey bu yazıda.

Bir ac yönlendiriciyi kurmak için sihirbaz olmaya gerek yok. Üreticilerin tek yapması gereken, piyasada mevcut yonga setlerinden birini satın almak, yazılımlarını buna uygun biçimde özelleştirmek ve anten ile güç kaynağı dâhil her şeyi bir kutunun içine yerleştirmek. Zaten ac yönlendiricilerin fiyatı da bu yüzden 50 avrodan başlıyor. Ne var ki bu ucuz aygıtların dezavantajları CHIP test merkezinde birer birer ortaya döküldü. Belli uç aygıtlara kısa mesafe bağlantıda iyi sonuçlar sunsalar da, mesafe arttığında ya da farklı bir aygıta bağlandığında aniden çalışmayı bırakanlar oldu. Farklı koşullar altında tutarlı iyi performans için en yüksek donanım yapılandırma düzeylerine (her biri 433 MBit/s'lik 3 ya da 4 kanal [nominal olarak 1.300-1.733 MBit/s]), optimize edilmiş antene ve yazılıma ihtiyaç var. Sorunsuz çalışma için gereken yazılım ve donanım geliştirme süreci çok maliyetli. O yüzden de performans sıralamamızda 90 puanın üstüne çıkabilen aygıtların hepsi de 100 avronun üstünde etikete sahipti.

İhtiyaçlarınızı göz önünde tutarak tablomuzdaki farklı ölçüm değerlerine bakmanız gerekiyor. Örneğin küçük bir alanda maksimum WLAN hızı sizin için önemliyse (örneğin tek bir odanın içinde) "ideal koşullar" kategorisindeki ölçümlerin en iyi olanlarına bakmalısınız. Birçok kullanıcı ise daha uzun mesafeden iyi performansa ihtiyaç duyabilir. O durumda "pratik koşullar" başlığındaki ölçümler –10 metre mesafeden ve bir duvarın ardından elde edilmiş değerler– daha fazla önem kazanıyor. İki senaryoda da ölçümleri üstüne iki kart takılı bir PC'yle yaptık. Bunlardan biri Broadcom yonga setli, üç harici antenli bir Asus karttı. Diğeriyse iki antenli bir Intel kart. İdeal durum, minimum sapmalı, tutarlı sonuçlar elde etmek olmalı. "Pratik" senaryomuzun en büyük güçlüğü sıkça sorun yaşayan Asus kartla yüksek veri hızları yakalamak oldu.

Spekülasyonsuz çalışma

Yönlendirici gerek duyduğunuz işlevleri sunmadıktan sonra istediği kadar hızlı olsun, bir önemi yok. Çoğu kullanıcı harici bir DSL ya da kablolu modem almak istemediğinden yönlendiricinin aynı anda modem özelliğine sahip olmasını isteyecektir. Asus ve Netgear böyle modeller sunuyor. Ancak bu entegrasyonun en güzel özelliklerinden biri AVM'nin en üst modeli 7490'ın da sunduğu gibi DECT kablosuz telefon istasyonu, telesekreter ve çağrı yönlendirme işlevleri.

Bağlantılara baktığınız zaman yönlendiriciler arasında ciddi farklar göze çarpıyor. Dört adet Gigabit LAN portu ve bir ya da iki USB portu standarda dönüşmüş. USB 3.0 bağlantısı önemli çünkü 2,5 inçlik sabit diskleri çalıştıracak kadar güç sunuyor. NAS/GTP sunucusuyla ilişkili işlevler (USB veri taşıyıcıları ya da ağ sürücülerini erişilebilir kılıyor), yazdırma sunucusu desteği (USB yazıcıları yönlendiriciye bağlayarak ağ yazıcısına dönüştürme) birçok modelde var.

Yönlendiricilerin web arabirimleri genelde birbirlerine benziyor. Asus'unki bilimkurgu filmlerinden fırlamış bir uzay gemisi-

WLAN yönlendiricilerin ölçümü

CHIP test merkezinde yönlendirici **1** bir rafta tutuluyor. İstemci konumu "ideal koşullar" **2** aynı odada ve 5 metre içinde. "Pratik koşullar" **3** ise yönlendiriciyle istemci arasında 10 metre mesafe ve bir duvar olduğu anlamına geliyor.

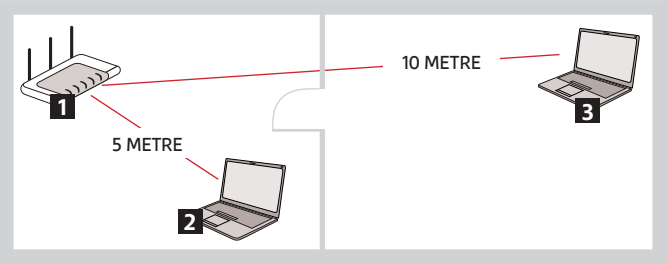

Bu portlar önemli

D-Link DIR850L'de gördüğünüz gibi, bilgisayar ve diğer bilgisayarlar için dört Gigabit LAN portu **1**, DSL / kablo modem için LAN bağlantısı **2** standart. USB bellek ve yazıcı bağlamanız için de bir ya da iki USB portu **3** var. Çoğu yönlendiricinin ön tarafında bir ya da iki USB portu mevcut.

Web arabirimleri: Anlaşılır mı, karmaşık mı?

Asus'un web arabirimi **1** gelecekçi bir tasarıma sahip ama hem düzgün çalışıyor hem de anlaşılır. Öte yandan Netgear **2** eski moda ve yapılanmasında hiçbir mantık gözetilmemiş. Söz gelimi, uzmanlara hitap eden seçeneklere "Simple" (basit) menüsünden erişiyorsunuz.

1

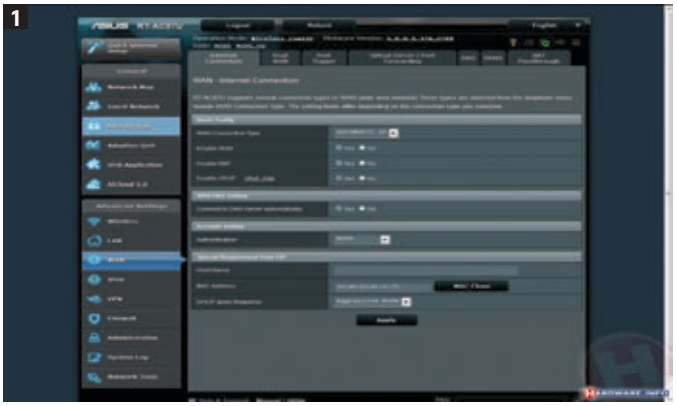

2

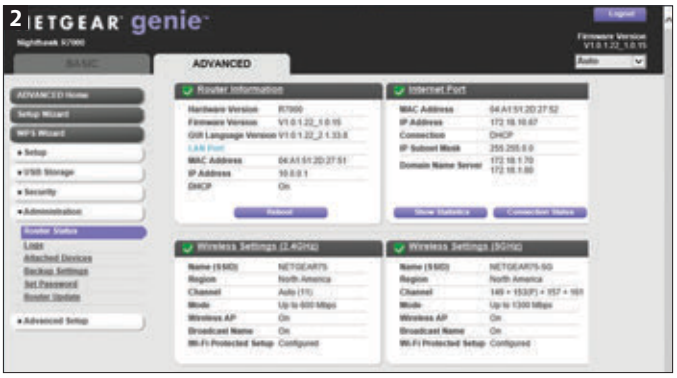

nin kokpitini andırsa da gayet net tasarlanmış. Diğer yandan Netgear marka ürünlerin arabirimleri modası geçmiş görünümlü ve düzensiz olduğu için hoş durmuyor. Örneğin "SIMPLE / WLAN" sekmesinde hakkında en ufak bir açıklama olmayan "Limit for fragmentation (range 256 to 2346)" ve "CTS/RTS limit (range 1 to 2347)" gibi seçenekler var. Her ne hikmetse basit kurulum sihirbazı "ADVANCED" (gelişmiş) sekmesinin altına konmuş. D-Link DIR-880L'nin sade arabirimi önceki D-Link aygıtlarınınkinden çok daha hoş duruyor. Linksys animasyonlu, hızlı ve kolay gezilen arabirim için WRT1900ac'nin güçlü çift çekirdekli CPU'sundan faydalanmış. FritzBox modelleri de benzer bir arabirimle geliyor. AVM kullanıcıları menülerde kolayca gezinebilir. Arabirim ister iyi olsun ister kötü, tüm modeller temel işlemleri adım adım yapmanızı sağlayan sihirbazlara sahip. Tüm popüler üreticiler yönlendiricileri uzaktan yapılandırmak ve bağlı veri taşıyıcılara erişmek için mobil aygıt uygulamaları sunuyor.

Yönlendiricinin güç tüketimini de dikkate almalısınız çünkü bu aygıtlar neredeyse sürekli çalışıyor. Özellikle de yeni aygıtlar daha pahalı teknolojilerden ve işlemcilerden faydalandığı için tükettikleri güç artabiliyor. Söz gelimi, veri aktarımı sırasında Linksys'in WRT1900ac modeli bir dizüstü bilgisayar kadar güç harcıyor. Normal kullanımda bu, elektrik faturanıza yıllık 34 avro bindirirken FritzBox 7490'ın harcaması Linksys'inkinin yarısı kadar.

CHIP Test sonucu

WLAN-ac yönlendiricileri hızlı ve kablosuz veri aktarımlarını uzak mesafelerden bile yapmanızı sağlıyor. Ne var ki mevcut WLAN-n yönlendiricilerini geçen, gerçekten iyi bir performans için 100 avroyu gözden çıkarmanız gerekiyor.

Testin galibi galibi en iyi performansı en kapsamlı bağlantı seçenekleriyle, anlaşılır ve akıcı web arabirimiyle bir araya getiren Asus RT-AC87U oldu.

En iyi fiyat / performansı ise D-Link DIR-868L sunuyor. 120 avroya iyi bir performans sağlayan aygıt sihirbazlar ve yararlı ön ayarlar sayesinde kolayca kuruluyor. Fakat bağlantı seçenekleri test galibininki kadar iyi değil.

Nasıl test ettik?

WLAN yönlendiricileri şu kategorilere göre puanladık:

30 % **Performans (%30):** Performansı Intel ve Asus WLAN kartıyla farklı mesafelerden ölçülen WLAN aktarım hızına dayalı belirledik.

30 % **Bağlantılar (%30):** Donanım özellikleri (örneğin DSL modem, telefon, USB 3.0 ve diğer portlar) ile portlar burada puana dönüştü.

30 % **İşlevsellik (%30):** Medya, FTP, yazdırma sunucusu ya da VPN gibi deneyimli kullanıcılar için yararlı yazılım işlevlerine puan verdik.

10 % **Kurulum ve yapılandırma (%10):** Kolay kullanım ve yararlı ön ayarlar bu kategoride puan getirdi

WLAN-ac yönlendiriciler

Sıralama	Ürün	Toplam puan	Fiyat (avro)	Performans (%30)	Özellikler (%30)	İşlevsellik (%30)	Kurulum ve yapılandırma (%10)	Teorik WLAN ac hızı	Teorik WLAN-n hızı	LAN portu 1 GBit / 100 MBit	USB portu (USB 3.0 / USB 2.0)	DSL modem / yazdırma sunucusu / FTP sunucusu	İndirme (ideal) Intel ac / Asus ac / Intel n (MBit/s)	İndirme (pratik) Intel ac / Asus ac / Intel n [1] (MBit/s)	Güç tüketimi bekleme / aktarım (Watt)
1	Asus RT-AC87U	94,7	210	100	90	95	90	1.733	600	4/□	1/1	□/■/■	425/367/222	285/53/221	12/17
2	Asus DSL-AC68U	91,1	180	97	91	86	90	1.300	600	4/□	1/□	■/■/■	404/391/217	350/162/221	14/16
3	Asus RT-AC68U	88,5	170	94	82	90	90	1.300	600	4/□	1/1	□/■/■	407/380/213	321/158/206	10/12
4	AVM Fritz!Box 7490	86,9	200	82	100	82	76	1.300	450	4/□	2/□	■/■/■	405/310/176	339/93/152	7/9
5	Netgear R7500	86,5	210	94	87	75	96	1.733	600	4/□	2/□	□/□/■	419/357/191	282/39/189	9/15
6	D-Link DIR-880L	85,8	170	98	79	78	94	1.300	600	4/□	1/1	□/□/□	399/368/222	333/201/221	9/13
7	Netgear R7000	85,8	160	91	81	82	96	1.300	600	4/□	1/1	□/■/■	398/394/198	337/161/200	9/13
8	Asus RT-AC56U	85,4	95	91	76	87	90	866	300	4/□	1/1	□/■/■	378/375/195	341/120/198	9/11
9	Linksys WRT1900AC	83,4	280	81	74	100	69	1.300	600	4/□	1/1	□/■/■	465/293/111	303/20/183	13/21
10	Asus RT-AC66U	83,2	140	96	77	74	90	1.300	450	4/□	□/2	□/■/■	363/219/336	299/158/211	11/14
11	D-Link DIR-868L	82,5	120	95	75	71	100	1.300	450	4/□	1/□	□/□/□	453/376/210	311/134/213	9/12
12	AVM FritzBox 3490	82,3	160	75	93	81	76	1.300	450	4/□	2/□	■/■/■	386/305/137	313/21/123	8/10
13	Netgear R6250	80,8	110	95	76	67	96	1.300	300	4/□	1/□	□/■/■	443/371/210	284/155/200	10/14
14	Buffalo WZR-1750DHP	80,3	120	91	82	66	85	1.300	450	4/□	1/1	□/■/□	406/369/214	279/162/200	9/10
15	Netgear D6300B	79,8	150	85	81	68	96	1.300	300	4/□	□/2	■/■/■	319/352/155	311/162/145	12/16
16	Netgear R6300	78,5	110	92	77	61	96	1.300	450	4/□	□/2	□/■/■	350/360/202	318/160/210	10/14
17	D-Link DIR-860L	76,0	90	80	70	70	100	866	300	4/□	1/□	□/□/□	376/317/174	304/90/175	8/10
18	Buffalo WZR-1166DHP	75,7	95	83	74	66	85	866	300	4/□	1/□	□/■/□	380/387/209	300/91/176	9/10
19	Netgear D6200B	74,5	120	73	74	69	96	866	300	4/□	□/1	■/■/■	262/252/188	239/110/186	9/12
20	Trendnet TEW-812DRU v2	72,4	140	91	77	45	84	1.300	450	4/□	1/□	□/□/■	401/373/218	317/133/196	10/12
21	D-Link DIR-850L	71,0	70	68	68	68	100	866	300	4/□	□/1	□/□/□	280/266/154	246/19/168	5/8
22	Telekom Speedport W 724V	70,3	110	77	82	52	69	1.300	300	4/□	□/2	■/■/■	290/269/176	256/154/190	8/11
23	Linksys EA6900	68,1	160	75	76	55	63	1.300	600	4/□	1/1	□/□/■	424/350/49	240/146/167	10/13
24	Sitecom WLR-8100	67,7	130	70	84	56	50	1.300	450	4/□	1/1	□/■/□	355/310/202	228/39/56	6/8
25	TP-Link Archer C7 AC1750	65,8	100	57	78	57	81	1.300	450	4/□	□/2	□/■/■	73/271/175	294/90/36	5/6
26	Zyxel NBG6716	65,7	110	66	81	43	87	1.300	450	4/□	□/2	□/□/■	304/248/182	285/41/32	6/7
27	Apple AirPort Extreme	58,5	170	75	60	46	42	1.300	450	3/□	□/1	□/■/□	345/365/112	300/163/113	9/11
28	Netis WF2780	57,7	100	83	64	21	74	866	300	4/□	□/□	□/□/□	297/301/186	243/0/181	5/7
29	Asus RT-AC52U Combo Pack	57,3	65	34	53	74	90	433	300	□/4	□/1	□/■/■	94/94/95	94/0/94	3/5
30	D-Link DIR-816L	54,2	55	32	48	67	100	433	300	□/4	□/1	□/□/□	94/94/89	93/0/86	4/5
31	Zyxel NBG6503	45,7	50	30	52	41	87	433	300	□/4	□/□	□/□/□	94/94/94	94/2/94	4/4

[1] UÇBIRIM CIHAZLARI AC-7260 VE ASUS PCE-AC68

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

MART SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

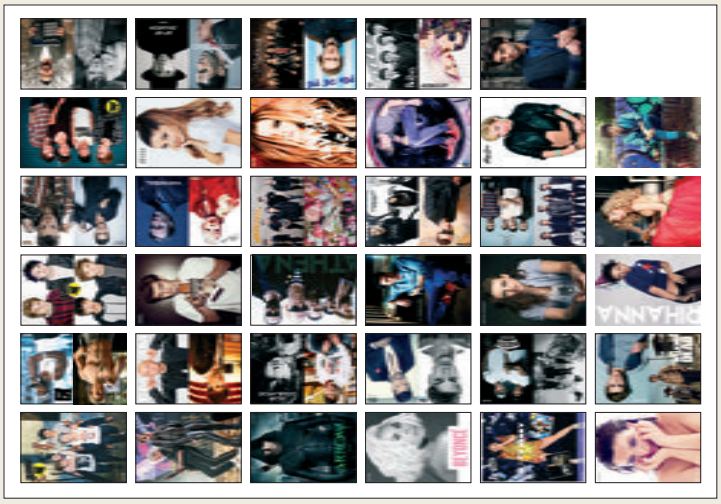

WLAN-ac bağdaştırıcıları testte

Bilgisayarlarınızı WLAN-ac standardına yükseltmenin üç yolu var: USB bağdaştırıcı, dizüstü için WLAN modülü, masaüstü bilgisayar için WLAN kartı

WLAN-ac'nin sunduğu geniş ağ kapsamı bile terfi ettirmek için başlı başına bir sebep. Uç aygıtların geniş kapsamdan, yüksek hızdan yararlanması için ac standardına geçmelisiniz. Bunu yapmanın en kolay yolu bir USB bağdaştırıcı. Şu anda kullandığınız bağdaştırıcıyı devre dışı bırakın: "Denetim masası / Ağ ve paylaşım merkezi / Bağdaştırıcı ayarlarını değiştir" kısmından kurulu bağdaştırıcıyı seçip üstüne sağ tuşla tıklayarak devre dışı bırakabilirsiniz. Ardından yeni bağdaştırıcının sürücülerini kurun ve aygıtı sisteme bağlayın. Ne var ki PC'nizde sadece USB 2.0 bağlantısı varsa darboğaz oluşmasını önlemek için bir WLAN-ac kartı alıp PCIe veri yoluna bağlamanız daha mantıklı. Masaüstü PC'lerde ise 2,5 cm'lik PCIe yuvalarına oturan PCI Express kartlarına ihtiyacınız olacak. Bir kablonun ucunda dışarı uzanan antenler uygun biçimde konumlandırılabilir.

Dizüstü bilgisayarlarda mevcut WLAN bağdaştırıcının yerine yenisini takmak nispeten kolay. Fakat sorun şu ki dizüstü bilgisayara monte edilmiş antenlerin WLAN-ac'nin kullandığı 5 GHz bandını desteklemesi gerekiyor. Bu da ancak üst düzey iş serisi dizüstülerde olan bir şey. Bir dizüstüne 5 GHz anten takmak çok zor. Dizüstü bilgisayarınızın bu ön gereksinimleri yerine getirip getirmediğini denetim masasındaki bağdaştırıcı seçeneklerinden öğrenebilirsiniz (sağ alttaki resme bakınız).

Evrensel: USB bağdaştırıcı

Çoğu üreticinin WLAN-ac destekli USB aygıtları var. Bunlardan dört tanesini test ettik. Üçü USB 3.0 biri USB 2.0 bağlantılıydı. Bunlardan en iyi performansı sunan çift ac kanallı Netgear A6210 oldu (nominal 866 MBit/s). Bunun tek sebebi katlanabilir büyük anteni değil. USB uzatma kablosu ve stand da çok faydalı. A6210'u daha iyi sinyal alması için standa yerleştirebilirsiniz. Netgear'ın bağdaştırıcısı genelde testteki diğer WLAN-ac çözümlerinin hepsinden hızlıydı. A6210 hâlihazırda USB 3.0 portuna sahip tüm bilgisayarlar için en iyi terfi seçeneği.

Asus USBAC56 da katlanabilir ve dönen harici anteniyle aşağı yukarı aynı büyüklükte; performansı da benziyor. Tıpkı D-Link DWA-182 gibi Asus'un da çok alışılmadık davranışları var. Alet karşıya yüklemeleri (uç aygıttan yönlendiriciye) yüklemeyi, karşıdan indirmeye kıyasla %5 ila %10 daha hızlı tamamlıyor. D-Link'te ise fark %25 ile %100 arasında. Diğer bağdaştırıcılarda ise indirme, yüklemeden daha hızlı.

Testtekilerin en yavaşı tek ac kanalı (teorik 433 MBit/s) ve sadece USB 2.0 desteği olan ufacık D-Link DWA-171. Bu da zaten WLAN-n bağdaştırıcısının teoride 300 MBit/s olan hızını pek de aşmıyor. Kısa mesafe ölçümlerinin sonuçları USB 2.0 portunun veri aktarımını nasıl engellediğini gösteriyor. Fakat bu USB aygıtının performansı boyutuna ve düşük fiyatına göre iyi. Daha fazla kapsam için daha büyük, ayarlanabilir aygıtlardan birini tercih etmelisiniz.

BİLGİ

USB: Form faktörü hızı belirliyor

D-Link DWA-171 **1** gibi mini USB bağdaştırıcıları çok kullanışlı ama uzun mesafede iyi bağlantı sağlayacak büyük antenleri yok. Netgear'ın iri yarı A6210'u **2** daha iyi bağlantı koşulları sağlıyor ve beraberinde gelen stand ve USB kablosu sayesinde dik durabiliyor.

Masaüstü kartın anten konumlandırması

Asus PCE-AC68 gibi PCIe genişletme kartlarının harici antenleri uzun bir kablo aracılığıyla en iyi sinyal alımı için konuşlandırılabiliyor. Antenler yüksekte ve mümkün olduğunca engellerden uzak yerleştirilmeli.

Dizüstüler: ac'ye güncellemek olanaksız

Dizüstü bilgisayarınızın ac standardına yükseltilip yükseltilemeyeceğini öğrenmek için "Denetim Masası / Ağ ve Paylaşım Merkezi / Bağdaştırıcı ayarlarını değiştir"e tıklayın. Burada WLAN bağdaştırıcınızı seçip sağ tuşla tıklayın, "Yapılandır"ı seçin. Eğer "Kablosuz Mod" başlığı altında "802.11a" seçeneğini görüyorsanız ac'ye geçiş yapabilirsiniz.

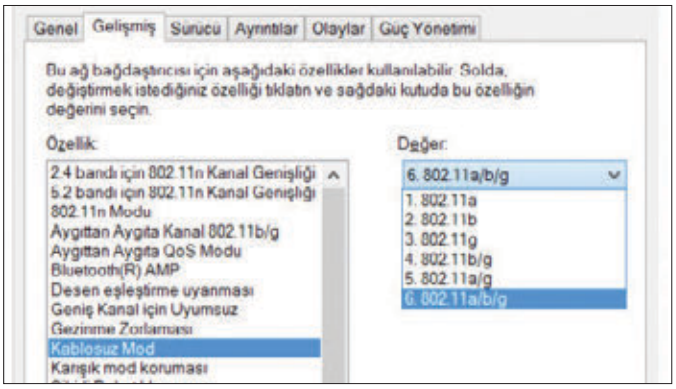

İşin uzmanına göre: PC kartları

En ideali PC'nin yönlendiriciye Gigabit LAN üzerinden bağlanması. Fakat kablo karışıklık yaratıyorsa bir WLAN-ac genişletme kartı da iyi bir alternatif olabilir ve mesafeye bağlı olarak, bağlantı hızından ve kararlılığından ödün vermenizi gerektirmeyebilir. USB WLAN bağdaştırıcıyla karşılaştırırsanız WLAN kartının avantajı, USB 2.0'lı bilgisayarlarda da aynı performansı sunması ve yeni bilgisayarlarda zaten sayıca az olan USB 3.0 yuvalarından birini işgal etmemesi. Test ettiğimiz kartların ikisi de, on yıllık masaüstü bilgisayarlarda bile bulunan PCI Express 1x yuvasına uyuyordu. Bunlar uzunca bir kablo aracılığıyla konumlandırılabilen büyük harici antenlerle geliyor.

Test ettiğimiz Intel AC-7260'ın aksine Asus'un PCE-AC68'i sadece masaüstü bilgisayarları hedefliyor. Asus'un kartı yönlendiriciyle 5 metre mesafedeyse ve arada herhangi bir engel yoksa sahip olduğu ekstra ac kanallarını (teoride 1.300 MBit/s) muazzam aktarım hızlarına dönüştürüyor. Ancak bu kadar kısa mesafede Gigabit LAN kablosu almak hem daha ucuz hem daha hızlı. Ne var ki pratik testimizde (10 metre, duvar arkasından) bağlantı kesilip durdu.

Intel'in AC-7260'ı daha kararlı sonuçlar sundu. Bu, Intel'in masaüstüler için bir harici anten ve dönüştürücü kartla verdiği, aslında dizüstü bilgisayarlar için üretilmiş bir mini PCIe kartı. Teorik hızı 866 MBit/s olan kart kısa mesafede Asus kadar yüksek hız sunmasa da, uzun mesafede çok daha kararlı bağlantı sağlıyor. Bu yüzden de masaüstü PC'ler için doğrudan bu ürünü öneriyoruz.

USB 3.0'ı olmayan masaüstü PC'leri için, PCI Express yuvasına ilginç bir alternatif var. Fritz! WLAN repeater 1750E ürünü bir FritzBox yönlendiricinin WLAN kapsamını artırmak üzere tasarlanmış. PC'nizi dâhili Gigabit Ethernet portuyla doğrudan bağlayabilirsiniz. Bu PC için tekrarlayıcı aynen bir istemci bağdaştırıcısı gibi davranıyor ve çok iyi performans sunuyor. Bizim ölçümlerimizde duvarın arkasından 330 MBit/s'den yüksek hız elde edebildi.

Dizüstü bilgisayarda WLAN kartı değiştirmek

Eğer dizüstü bilgisayarınızı WLAN-ac'ye terfi ettirmek istiyorsanız Intel AC 7260 PCIe Mini Card'ı masaüstü dönüştürücü kart olmadan (25 avro) kullanmak en mantıklı seçenek. Tek alternatif bundan daha yavaş olan AC 3160 ki, taktığınıza değmez. 5 GHz antenli üst düzey ve iş dünyasına hitap eden dizüstülerde WLAN modülü değiştirmek RAM modülü değiştirmek kadar kolay (sağa bakınız). Hız ve kapsamdaki artış ise bu küçük çabaya değiyor.

Eski WLAN kartını değiştirmek

Dizüstü bilgisayarınızın "a/b/g/n" kartını Intel AC-7260 ile değiştirmek için kullanım kılavuzunu okuyup kartın yerini bulun. Yerine göre, alt kapağı ya da klavyeyi sökün. Anten bağlantısını dikkatlice kaldırarak çekin **1**. Ardından sabitleme vidalarını **2** sköküp kartı çıkarın **3**. Yeni kartı takarken aynı adımları takip edin.

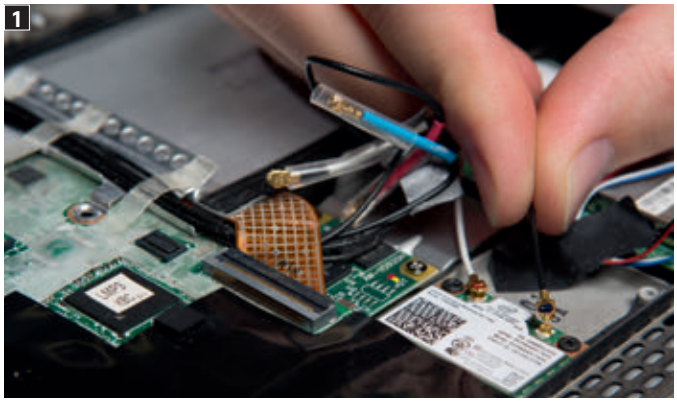
1

2

3

WLAN AC BAĞDAŞTIRICILARI[1]	ASUS PCE-AC68	ASUS USB-AC56	D-LINK DWA-171	D-LINK DWA-182	INTEL AC-7260	NETGEAR A6210
Port	PCIe 1x (PC)	USB 3.0	USB 2.0	USB 3.0	PCIe 1x (PC)	USB 3.0
Fiyat	80 Euro	60 Euro	25 Euro	35 Euro	50 Euro[2]	45 Euro
Teorik WLAN ac hızı	1.300 MBit/s	866 MBit/s	433 MBit/s	866 MBit/s	866 MBit/s	866 MBit/s
Ekstra özellikler	PC için PCIe-1x kartı ve harici anten	Katlanabilir ve dönen anten	Mini form faktörü	Karşıya yüklemeler indirmelerden %25-100 daha hızlı	Standart PCIe bağdaştırıcılı ve harici antenli mini PCIe kartı	Katlanır anten
ÖLÇÜM DEĞERLERİ						
İndirme (ideal)[3]	425 MBit/s	345 MBit/s	210 MBit/s	289 MBit/s	380 MBit/s	354 MBit/s
İndirme (pratikte)[3]	53 MBit/s	300 MBit/s	148 MBit/s	148 MBit/s	285 MBit/s	331 MBit/s

[1] ALFABETİK SIRALAMA [2] NOTEBOOK VERSİYONU 25 EURO [3] ÖLÇÜM KOŞULLARI İÇİN SAYFA 38'E BAKINIZ

Gigabyte P27G v2
Oyun dünyasını dizüstüne indirin

Gigabyte P27G, 17,3 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip. Her ne kadar trend son zamanlarda QHD'ye kayıyor olsa da, laptop'ta Full HD standardından şaşılmamış. Açıkçası Full HD gayet yeterli. Intel'in 2014'ün ikinci çeyreğinde piyasaya sürdüğü Core i7-4710MQ işlemcisinden güç alan dizüstü, 2,5 GHz frekansında çalışıyor. Turbo frekansı ise 3,5 GHz. Bu işlemciyle birlikte gelen yerleşik grafik işlemcisi ise HD Graphics 4600. 8 GB modüllerden iki adet olmak üzere toplamda 16 GB'a ulaşan RAM'e sahip olan laptop, 1 TB'lık sabit diske de sahip. Böylece geniş depolama alanı sunuyor. Fakat bu modelde ekstradan bir SSD bulunmuyor. Grafik işlemci konusunda elbette yalnızca Intel'le yetinilmemiş. Nvidia'nın Maxwell tabanlı grafik kartı olan GeForce GTX 860M'e sahip olan dizüstü, 2 GB kapasite sunuyor. Üst orta sınıf olarak kategorilenen bu ekran kartı, oyunlarda beklenen performansı veriyor. Gigabyte P27G, elimizin altında olduğu süre boyunca pek çok oyun oynama fırsatı bulduk. Bunlar arasında elbette Metro: Last Light, GRID2 ve Battlefield 4 bulunuyordu. Gayet akıcı bir oyun deneyimi sunan Gigabyte P27G, Metro: Last Light Benchmark testinden maksimum 63 FPS, ortalama ise 36 FPS alabiliyor. Bizim oynarken gördüğümüz değer ise genellikle 50 FPS civarındaydı. Bu arada test sırasında VSYNC'in açık olduğunu da söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core i7-4710MQ 2,5 GHz
EKRAN	17,3 inç LCD (1920x1080)
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 860M 2 GB GDDR5
BELLEK / HDD	16 GB / 1 TB HDD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	83
EKRAN (%15)	88
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	83
TAŞINABİLİRLİK (%10)	71
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	5072 TL

CHIP İyi (81)

Sony MDR-1A
Yüksek ses ve malzeme kalitesi

Üzerinde 40 mm'lik sürücüleri bulunduran kulaklık, oldukça lüks görünüyor ve bunu size hissettirmeyi başarıyor. Siyah deri malzeme oldukça çekici, öte yandan oldukça yumuşak. Kulaklığa yakından baktığınızda dikiş izleri ile ince işçilik detaylarını görmeniz mümkün. Basıncı azaltan kulaklık başlıkları üzerinde metalik malzeme kullanılmış. Öte yandan kafa bandında da metal izleri görmek mümkün. Sony, bu kulaklıkla kaliteyi gerçekten yansıtmak istemiş; kulaklığın yüksek fiyatı da bunun bedeli. Sony MDR-1A'nın kulaklık başlıkları katlanır yapıda. Böylece çantanıza kolaylıkla sığabilen kulaklık, ayrıca kutu içeriğinde bir taşıma çantası da getiriyor. Yine kutu içeriğinde ek bir kablo daha bulmak mümkün. Halihazırda değiştirilebilir 1,2 metre uzunluğunda bir kabloyla gelen Sony MDR-1A, altın kaplamalı jakıyla da dikkat çekiyor. Şimdi gelelim Sony MDR-1A'nın teknik detaylarına ve ses performansına. Sony MDR-1A, 3 Hz ila 100 bin Hz arasında geniş frekans aralığını destekliyor. Yine 105 dB ile yüksek hassasiyette olan kulaklık, kaliteli ses bekleyenlerin bu beklentisini karşılıyor. Kulaklığın içindeki malzemeler, ses ne kadar yükselirse yükselsin, dengeli bir sonuç üretiyor. Bunun sebeplerinden biri, kulaklıkta kullanılan alüminyum kaplamalı sıvı kristal poliper diyafram. Böylece bas ve tizlerde kulaklık iyi iş çıkartıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablolu
SÜRÜCÜ	40 mm
FREKANS TEPKİSİ	3 Hz – 100 kHz
BAĞLANTI	3 Hz – 100 kHz
AĞIRLIK	225 gr.

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	93
ERGONOMİ (%20)	94
KULLANIM (%20)	93
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	700 TL

CHIP Çok iyi (91)

Philips 275C5QHAW
Bluetooth'lu monitör

275C5 modeli, 27 inç büyüklüğünde bir ekranın sahibi. Full HD görüntü desteği sunan monitör, AH-IPS panel kullanıyor. Böylece 178 dereceye kadar geniş görüş açısı sunabilen monitörün W-LED arka aydınlatmaları kullandığını da söyleyelim. Renk canlılığıyla oldukça beğendiğimiz monitör, SmartImage ile izlediğiniz görüntüye uygun optimize ayarları seçebilmenizi sağlıyor. Monitör, tepki süresiyle ise tipik 14 ms gösteriyor. Fakat bu değeri SmartResponse teknolojisiyle 5 ms'ye indirgeyebiliyor. Philips, beyaz renkli plastik bir gövdeye sahip. Geniş ekranın hemen altında daire şeklinde bir stant üzerinde duran monitör, burada bir hoparlör de konumlandırıyor. Stant üzerindeki ızgaralar altına gizlenmiş 7 watt'lık iki hoparlör bulunuyor. Bu hoparlörün asıl esprisi ise Bluetooth destekli olması. Monitörün sağ alt köşesinde yer alan menü butonları arasında Bluetooth butonuna basarak aktif hale getirebildiğiniz Bluetooth özelliği, çevre cihazların monitöre bağlanabilmesine imkan tanıyor. Philips 275C5'in diğer bir dikkat çeken özelliği ise MHL desteği sunması. Böylece cep telefonu ve diğer mobil cihazları monitöre doğrudan bağlayabiliyor ve içerik paylaşımı yapabiliyorsunuz. Yine monitörün bağlantıları arasında iki HDMI ve VGA girişi de bulunuyor. Ancak bunlar arasında herhangi bir USB bağlantı noktası göremiyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç AH-IPS LCD (1920x1080) W-LED
TEPKİ SÜRESİ	5 ms (griden griye)
PARLAKLIK / GÖRÜŞ AÇISI	250 kandela / 178 derece
KONTRAST	1000:1 (tipik), 20:000:000:1 (dinamik)
BAĞLANTILAR	VGA, HDMI / MHL, HDMI (2 adet), kulaklık

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	85
ERGONOMİ (%20)	77
KULLANIM (%10)	81
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	1597 TL

CHIP Çok iyi (93)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

TP-LINK M5360
3G Wi-Fi Hotspot

Piyasadaki 3G modemlere göre ekstra özellikleri bulunan M5360, 3G bağlantısını Wi-Fi üzerinden kolaylıkla dağıtabiliyor. Tek yapmanız gereken, SIM kartınızı cihazın SIM kart yuvasına takarak M5360'a bağlanmak. Cihazda bir adet USB çıkışı da bulunuyor ve M5360'ı aynı zamanda 5200Mah'lik portatif bir şarj aleti olarak da kullanabiliyorsunuz. Her yere sığabilecek boyutlarıyla dikkat çeken M5360'ı gün boyu cebinizde taşıyabilirsiniz. Ürün diğer 3G modemlere oranla biraz daha büyük ama bu ürünün hem portatif şarj cihazı, hem 3G modem olduğunu unutmamak gerek. Bizi iki cihaz taşıma derdinden kurtaran M5360'ın bu yönünü oldukça beğendik. TP-Link bu hibrit çözümünde 5200 mAh'lik bir batarya kullanmış. Sadece 3G modem özelliği kullanıldığında 17 saat kesintisiz olarak çalışabilen cihaz, 3G hattınızı aynı anda 10 kullanıcı ile paylaşabiliyor. Diğer yandan 21,6 Mbps'e kadar indirme ve 5.76 Mbps'a kadar yükleme hızı sunan cihazda IEEE 802.11 b/g/n standartları ve HSPA+, HSPA, UMTS, EDGE, GPRS ve GSM ağ tipleri destekleniyor. WPA-PSK/WPA2-PSK şifreleme desteği de sunan cihaz ile çok kolay bir şekilde güvenli ağ kurabiliyorsunuz. Cihazda microSD kart girişi bulunduğunu söylemiştik. Bu microSD kart yuvası 32 GB'a kadar destek veriyor. Bu giriş sayesinde microSD kartın takılı olduğu TP-Link M5360'ı, bir kart okuyucusu olarak da kullanabilmeniz mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

AĞ TİPİ	HSPA+/HSPA/UMTS/EDGE/GRPS/GSM
KABLOSUZ STANDARTLAR	IEEE 802.11b/g/n
VERİ TRANSFERİ	21,6 Mbps (download), 5,76 Mbps (upload)
FREKANS	2.4 - 2.4835 GHz
BATARYA KAPASİTESİ	5200 mAh

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	91
TAŞINABILIRLIK (%35)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%25)	93
FİYAT	322 TL

CHIP İyi (89)

Samsung 27" Curved LED
Samsung'dan kavisli monitör

Samsung'un Curved monitörü, elbette yalnızca oyuncular için değil, profesyonellerin de severek kullanacakları bir monitör olabilir. Samsung'un kavisli ekranlarda üzerinde en çok durduğu nokta, bu tip kavisli panellerin düz ekranlara oranla daha az göz hareketiyle daha fazla detayı sunabilmesi olarak dikkat çekiyor. Gözün de şekli dikkate alındığında daha rahat bir görüntüleme deneyimi sunduğu düşünülen kavisli ekranlar, ekranın merkezine baktığınızda sağ ve sol taraftaki görüntüleri de daha kolay anlamlandırabilmenizi sağlıyor. Tüm bunları Samsung'un incelediğimiz bu modeli için de söyleyebiliriz. Özellikle karşısına ilk geçtiğinizde net bir şekilde farkı görebilmenizi sağlayan kavisli ekran, görüntünün sağa ve sola doğru genişleyerek yayvanlaşmasını sağlıyor. Bu da ortaya hoş bir görüntü sunuyor. Monitörü incelediğimiz süre boyunca hem film izleme hem oyun oynama fırsatımız oldu. Her iki platformda da sağladığı görselliğiyle bizden tam not almayı başardı. Samsung 27" Curved monitörü, performansa olduğu kadar kavisli ekranının tasarıma kattığı havayla da farklılık yaratıyor. -2 ila +20 derecelik açıyla ön ve arkaya doğru yatabilen ekran, böylece ergonomiye de bir tık destek veriyor. 27 inç LED arka aydınlatmalı ekranıyla 1920x1080 piksel çözünürlük sunan monitör, 178 derecelik görüş açısı veriyor. Tepki süresi 4 ms olması, monitörü oyuncuların da beğenebilecekleri anlamına geliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç VA (1920x1080) LED
TEPKİ SÜRESİ	4 ms (griden griye)
PARLAKLIK / KONTRAST	300 kandela / 3000:1 (tipik)
GÖRÜŞ AÇISI	178 / 178 derece
BAĞLANTILAR	VGA, HDMI, Display Port, kulaklık

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	92
ERGONOMİ (%20)	81
KULLANIM (%10)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	76
FİYAT	Belli değil

CHIP İyi (84)

Prestigio Grace
Dünyanın en incelerinden biri

Prestigio Grace, sahip olduğu özelliklerle birlikte orta – üst sınıf cep telefonları arasında bulunuyor. Elimizdeki modeliyle siyah renkli bir gövdeye sahip olan telefon, ayrıca beyaz rengiyle de tercih edilebilir. Ancak telefonun en dikkat çekici yanını renk seçenekleri değil, sahip olduğu inceliği oluşturuyor. Prestigio Grace, 5,5 mm'lik kalınlığıyla şu an dünyanın en ince cep telefonları arasında yer alıyor. Keskin kenarlarıyla karakteristik bir kasaya sahip olmasıyla kullananların beğeneceklerini düşünüyoruz. Telefonun ağırlığı ise 133 gram. Telefonun tasarımında hem ön hem arka yüzeyde cam malzeme kullanılmış. Kenarlarda da metal ve magnezyum bileşimin sunulduğu telefonda, ön ve arka yüzeyin Gorilla Glass 3 ile korunduğunu da söylemek lazım. Prestigio Grace, 5 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip. Ekranın çözünürlüğü ise Full HD. Panel olarak Super AMOLED'in tercih edildiği telefonda, görüntüler güzel, renkler canlı ve parlak. Prestigio Grace, 8 çekirdekli cep telefonları arasında yer alıyor. Dahili hafıza ise 16 GB, fakat microSD kart girişi bulunmuyor. Sentetik test sonuçlarıyla iyi görünen telefon, elbette pek çok dişli rakibe de sahip. Telefonun 2300 mAh'lik bir bataryası mevcut. Bu bataryada ekran parlaklığı tam açıkken bir saatlik Asphalt 8: Airborne seansı, ardından da yine bir saat internet seansı sonrasında şarjı %100'den %40'a kadar düşürmeniz mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	MediaTek MT6592 (8 çekirdek) 1,7 GHz
EKRAN	5 inç Super AMOLED (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERALAR	5.0 MP / 13.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	69
İNTERNET (%20)	81
MULTİMEDYA (%20)	73
TELEFON FONKSİYONU (%10)	77
FİYAT / PERFORMANS (%20)	65
FİYAT	1499 TL

CHIP İyi (72)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Exper Xcellerator Q5V

Exper'in oyuncusu ne sunuyor?

Xcellerator Q5V, 15,6 inç boyutundaki ekrana sahip bir laptop. Kırmızı ışıklandırmalarla oyunculara hitap eden dizüstünde, bombeli bir kasa yapısı tercih edilmiş. Klavyede dikkat çeken ilk detay WASD tuşlarının belirtilmiş olması. Öte yandan yine touchpad kısmı da kırmızı LED'lerle çevrelenmiş. Dizüstünün toplam ağırlığı 2,95 kilogram. Kalınlığı ise 30 mm civarında. Bu değerler oyuncu kategorisinde yer alan dizüstü bilgisayarlar için yabancı değil. Laptop, hoparlörlerini ise ön kenarında bulunduruyor. İki adet 2 watt'lık hoparlör ayrıca bir subwoofer'la güçlendirilmiş. Laptop'ta işlemci olarak daha önce pek çok benzer modelde gördüğümüz gibi Intel Core i7-4710Q bulunuyor. 2,5 GHz frekansta çalışan bu işlemci Turbo modda 3,5 GHz'e kadar performansı yükseltebiliyor. Intel'in bu işlemciyi 2014'ün ikinci çeyreğinde piyasaya sürdüğü bilgisini de verelim. 16 GB RAM'e sahip olan dizüstü, 1600 MHz bellek hızı sunuyor. Yüksek performans için tercih edilen SSD de bu modelde bulunuyor. 256 GB'lık SSD'nin yanı sıra 1 TB'lık geniş depolama alanı da elbette unutulmamış. Yine laptop'ın diğer modellerinde 128 GB'lık SSD seçeneğinin sunulduğunu da söyleyelim. Xcellerator Q5V'te bulunan grafik kartı, Nvidia'nın Maxwell tabanlı modeli GeForce GTX 860M. 4 GB kapasitesinde olan kart, orta üst sınıf kategorisinde bulunuyor. Xcellerator Q5V'in oyun performansı memnun edici düzeyde. Test detaylarını videomuzda görebilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core i7-4710MQ 2,5 GHz
EKRAN	15,6 inç (1920x1080)
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 860M 4 GB GDDR5
BELLEK / DEPOLAMA	16 GB / 256 GB (SSD) – 1 TB (HDD)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	89
EKRAN (%15)	88
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	91
TAŞINABİLİRLİK (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	88
FİYAT	3900 TL

CHIP İyi (88)

HP Deskjet 4515

Fotoğraf baskısı da dahil

Siyah renkli yapıda olan Deskjet 4515, standart boyutlara sahip. Ona masa üzerinde biraz yer ayırmanız gerekiyor. Alt kısımda kağıt tepsisi, ön yüzde dokunmatik bir ekranı ve hemen onun yanında SD kart girişini görebiliyoruz. USB yoluyla kolaylıkla bağlanabilen yazıcı fazlasıyla hızlı şekilde kullanıma hazır hale gelebiliyor. Yazıcının özellikle fotoğraf baskısı üzerinde durduk. Yazıcıyla pek çok fotoğraf baskısı alma şansımız oldu. Renk doygunluğu gayet yerinde fotoğraflar basabilen cihazın performansını rakamsal olarak değerlendirmemiz gerekirse 10 üzerinden 8 verdiğimizi söyleyebiliriz. Gerek fotoğraf baskısı, gerek standart yazdırma işlemlerinde hızıyla da iyi bir performans sergileyen Deskjet 4515, pek çok yazıcıya oranla çok daha sessiz çalışmasıyla da beğenimizi kazandı. Deskjet 4515, kablosuz bağlantı desteği sunuyor. Wi-Fi üzerinden bağlanabileceğiniz cihaz, böylece ağ üzerinden kullanım imkanı sağlıyor. Bunun yanında mobil uygulama sayesinde cep telefonu ve tablet üzerinden de bağlanmak mümkün. Bunun için HP Printer Control uygulamasını indirmeniz gerekiyor. Kolay kullanılabilmesi için dokunmatik olarak yerleştirilen ekrana da değinelim. Yazıcıyla ilgili tüm ayarları bu ekranı kullanarak yapılandırabiliyorsunuz. Ancak bazen algılamada sorun yaşatabiliyor. Bu nedenle ekranı kullanırken biraz fazla bastırmanız gerekebiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAZICI TİPİ	Çok fonksiyonlu
BASKI TEKNOLOJİSİ	HP Thermal Mürekkep Püskürtmeli
BASKI TÜRÜ	Renkli
BASKI KALİTESİ	4800x1200 renkli, 1200x600 s/b
BASKI HIZI	ISO:5,2 sayfaya kadar Taslak: 17 sayfaya kadar (dk)

DEĞERLENDİRME

BASKI KALİTESİ (%45):	82
ÖZELLİKLER (%40):	81
HIZ (%15):	83
FİYAT	378 TL

CHIP İyi (81)

PlayStation TV

Konsol oyuncularına yeni seçenek

PlayStation TV, aslında PS Vita'yla aynı özelliklere sahip bir platform. Tek fark, PS Vita içeriğini evdeki büyük ekran televizyonunuza taşıyabilmesi. PlayStation TV ile PS3 veya PS4 konsolu olup da PS Vita sahibi olmayan kullanıcılar artık bu oyunları kaçırmayacaklar. Elbette burada PSN aboneliği olanları işaret ediyoruz. Abonelikten gelen bedava PS Vita oyunlarını PlayStation TV'de oynayabilirsiniz. Öte yandan elbette kart girişi sayesinde artık PS Vita oyunlarını da almaya başlayabilir veya Store üzerinden indirebilirsiniz. Ancak tek özelliği bu değil. Diğer yandan cihazın yerine getirdiği işlevler arasında en dikkat çekeni, evdeki PS3 veya PS4 oyun konsolunuzu klonlayabilmesi bulunuyor. Mesela, oturma odanızdaki büyük ekrana bağlı bir PlayStation'ınınız var, ancak ev ahalisi bu TV'de dizi, film veya maç izlemek istiyor. PlayStation TV sayesinde oturma odanızdaki konsolu kendi odanıza taşımak zorunda değilsiniz. Kendi odanızdaki monitöre bağladığınız PlayStation TV, oturma odasındaki konsolun görüntüsünü monitörünüze taşıyabiliyor. PlayStation TV'nin birden fazla gamepad ile eşleşebildiğini de söyleyelim. Ancak cihazın yanında bir gamepad sunulmuyor, ayrıca satın almanız gerekecek. PlayStation TV'nin diğer yeteneklerinden biri de PlayStation Now desteği vermesi. Fakat bu servis henüz ülkemizde yok. Bu da PlayStation TV'nin çekiciliğini azaltıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

AV ÇIKIŞI	720p, 1080i, 480p
SES ÇIKIŞI	2 kanallı LPCM
DAHİLİ HAFIZA	1 GB
BAĞLANTILAR	PSVita kart, hafıza kartı, USB, HDMI, LAN, BT 2.1
AĞIRLIK	110 gr.

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	62
PERFORMANS (%30)	80
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%10)	61
BAĞLANTI SEÇEN.(%10)	85
FİYAT / PERFORMANS (%20)	55
FİYAT	380 TL

CHIP Orta (68)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Asus ROG SWIFT PG278Q

Asus'un G-Sync'li devi

60, 120 ve 144 Hz tazeleme hızlarında çalışabilen ROG Swift, 27 inç boyutunda bir ekranın sahibi. 27 inç ekranda 2560x1440 piksel çözünürlük sağlayabilen monitör, özellikle bu çözünürlükte 1 ms'lik tepki süresiyle dikkat çekiyor. Monitörün diğer teknik detaylarından da bahsedecek olursak, hemen TN panelle geldiğini söyleyebiliriz. ROG Swift, elbette oyun performansıyla iddialı bir monitör. Bu nedenle biz de hazır elimizin altında G-Sync'li bir monitör varken bol bol oyun oynama şansı bulduk. Metro: Last Light, Call of Duty: Black Ops 2 ve Assassin's Creed IV: Black Flag gibi oyunları oynadığımız ROG Swift'te G-Sync'i açık ve kapalıyken test ettik. Şunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz ki G-Sync'li bir monitörle tanıştıktan sonra bir daha eski monitörünüze dönmek istemeyebilirsiniz. ROG Swift, G-Sync'li olmasının yanında tasarım yönüyle de bir hayli kışkırtıcı bir monitör. Bunda elbette ROG ailesine mensup olmasının büyük katkısı var. Köşeli, agresif yapısının yanında siyah ve kırmızının renk uyumuyla masamızın üzerinde yer alan ROG Swift, sert hatlarına karşın esnek yapısıyla da göz dolduruyor. ROG Swift, menü arabiriminde de oyunculara özel noktalar sunuyor. Bunlardan biri GamePlus. GamePlus ile sanal nişangahınızı seçebilir ve böylece oyunlarda "legal" destek alabilirsiniz. Diğer yandan burada yer alan Timer ile MOBA ve MMORPG türü oyunlarda çeşitli zamanlamaları takip edebilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç TN (2560x1440)
TEPKİ SÜRESİ	1 ms (griden griye)
PARLAKLIK / KONTRAST	350 kandela / 1000:1
GÖRÜŞ AÇISI	170 / 160 derece
BAĞLANTILAR	Display Port 1.2, USB 3.0 (2 adet)

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	94
ERGONOMİ (%25)	93
KULLANIM (%15)	91
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	82
TEKNOLOJİ (%10)	92
FİYAT	2899 TL

CHIP Çok iyi (92)

ZyXEL WRE2205

Menzili sorunsuzca genişletin

Modemin kurulu olduğu alanın çevresi en yüksek sinyal kalitesine sahipken, diğer odalara doğru sinyal seviyesi düşmeye ve elbette bağlantı kalitesi de bununla birlikte olumsuz anlamda etkilenmeye başlıyor. Bunu aşmak için kullanılabilecek bir menzil genişleticisi olarak karşımıza çıkan ZyXEL WRE2205, hem kolay kullanım hem de ana problemi ortadan kaldırmak adına iyi bir çözüm. ZyXEL WRE2205'in kullanımı çok kolay. Test senaryomuzda modem çalışma odasında kurulu durumda. Amacımız aradaki mesafeden dolayı oturma odasına giden koridor boyunca azalan bağlantının kalitesini arttırmak ve oturma odasında da tıpkı çalışma odasında olduğu gibi kaliteli bir bağlantı elde etmek. ZyXEL WRE2205'i prize taktıktan sonra cihazı modemle eşleştirmek için modem üzerindeki WPS butonuna basmak gerekiyor. Ardından da menzil genişleticinin üzerindeki butona bastığınızda bu iki cihaz kısa bir süre içinde eşleşiyor ve konuşmaya başlıyorlar. Evet, cihazın kurulumu bu kadar basit. Bu işlemin ardından bizim senaryomuzda koridor boyunca sinyal seviyesinin arttığını ve öte yandan aynı kapasiteyle oturma odasına kadar ulaştığını gördük. ZyXEL WRE2205'in üzerinde yer alan Ethernet portu ise eğer ağa kablosuz internet bağlantısı olmayan bir cihazı dahil etmek istediğinizde pratik bir çözüm sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ARAYÜZ	10/100Mbps Ethernet Port
STANDART	IEEE 802.11 b/g/n
VERİ HIZI	300 Mbps
ANTEN	2 adet (dahili)
GÜVENLİK	64/128 bit WEP, WPA-PSK / WPA2-PSK

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	93
İNTERNET (%20)	94
TELEFON FONKSİYONU (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	71
FİYAT	125 TL

CHIP Çok iyi (94)

Lenovo Yoga Tablet 2 Pro

Projektörlü ve subwoofer'lı tablet

Bir dizüstü bilgisayar ekranı kadar geniş ekranıyla kişisel kullanımın yanı sıra ofis kullanımlarını da gözeten tablet, 13,3 inç boyutunda bir ekranın sahibi. Bu ekranıyla 2K çözünürlük sunan Yoga Tablet 2 Pro, ekranı masa üzerine konumlandırabilmeniz için alt kısmında açılır bir stant gizliyor. Arka yüzeyde JBL subwoofer'a yer verilen tablette yine arka kamera da aynı bölgede toplanmış. Böylece tablet derli toplu bir görünüme kavuşmuş. Bu arada Yoga Tablet 2 Pro'nun malzeme kalitesinin de muazzam olduğunu söyleyelim. Gelelim Yoga Tablet 2 Pro'nun can alıcı özelliğine. Ekran menteşesinin bir köşesinde güç butonunu bulunduran tablet, diğer kenara ise bir Pico projektör konumlandırmış. Cep projektörlerinden aşina olduğumuz Pico projektörü ile diğer tabletlerden ayrılan Yoga Tablet 2 Pro, üzerindeki subwoofer destekli ses sistemiyle birlikte multimedya deneyimine odaklanmış. Bu sayede film, dizi, konser gibi içerikleri tabletin ekranından dışarıya aktarmak mümkün. 854x480 piksel çözünürlüğünde görüntü aktarabilen projektörün parlaklık seviyesi ise 40 – 50 lümen civarında. 50 inç ekrana kadar görüntü alabildiğiniz projektörün netlik ayarını hemen projektörün alt kısmındaki düğme üzerinden yapabiliyorsunuz. Intel Atom işlemciyle çalışan tablet, performansıyla iyi seviyede. Öte yandan 9600 mAh'lik kapasiteli bataryasıyla da 15 saate kadar pil ömrü sağlayabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	Intel Atom Z3745 (4 çekirdek) 1.33 GHz
EKRAN	13,3 inç LED (1440x 2560)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 32 GB
KAMERALAR	1,6 MP / 8.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	79
EKRAN (%15)	95
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	86
TAŞINABİLİRLİK (%10)	71
FİYAT / PERFORMANS (%20)	65
FİYAT	1700 TL

CHIP İyi (79)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

MSI GTX 960 GAMING 100ME

Projektörlü ve subwoofer'lı tablet

GTX 960 GAMING 100ME, özel bir kart. MSI'ın 1999'dan bu yana Nvidia ile olan işbirliğinin bir nişanı olarak ortaya çıkan GTX 960 GAMING 100ME, sınırlı sayıda üretilmiş. Teknik yapı itibariyle GTX 960 GAMING 2G modeline göre bir fark getirmeyen kartın, tek farkı Nvidia renklerinde olması ve kutu içeriğinde özel bir FarCry 4 mousepad'i bulundurmasıyla yaratıyor. Kartın bağlantıları arasında üç adet DisplayPort noktası dikkat çekiyor. GTX 960 GAMING 100ME, orta segmente konumlanıyor. Performans notlarıyla ise oyunseverleri fazlasıyla memnun edeceğini hemen söyleyebiliriz. 28nm GM206-300-A1 yonga setine sahip olan GTX 960 GAMING 100ME, tipik olarak 1190 MHz taban, 1253 MHz de tavan frekanslarında çalışıyor. Bu değerler referans tasarımda 1127 MHz'e 1178 MHz şeklindeydi. Kartın bellek kapasitesi 2 GB, veriyolu ise 128 bit. Kartın güç tüketimi, 145 watt'ı işaret ediyor. Bu kartın bulunacağı sistemde bulunması tavsiye edilen güç kaynağı ise 400 watt civarında. Böylece Nvidia'nın yeni nesil ekran kartlarında güç tüketiminin önemli ölçüde düştüğünü görebiliyoruz. GTX 960 GAMING 100ME'de dikkat çeken bir diğer özellik ise geniş fanları ve bunun arkasında yatan MSI'ın Twin Frozr V termal tasarımı. 10 cm çapında olan çift Torx fanı altında yatan 8 mm'lik çift SuperPipe hattıyla ısıyı kart üzerinden hızla atan termal tasarım, öte yandan kartın fanlarını belirli bir sıcaklığa erişmeden çalıştırmıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GPU / SAAT HIZLARI	Nvidia GeForce GTX 960 - 1190 MHz / 1253 MHz
BELLEK	2 GB / 128b GDDR5 / 7010 MHz
GÜÇ TÜKETİMİ	145W
BAĞLANTILAR	HDMI, Display Port, DVI
BOYUTLAR	267 x 139 x 48 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	89
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	88
BAĞLANTI SEÇEN. (%10)	91
FİYAT / PERFORMANS (%20)	85
FİYAT	874 TL

CHIP İyi (88)

Epson L850

Mürekkep tanklı yazıcı üyesi

Epson L850 modeli, çok yönlü bir yazıcı. Kopyalama, tarama ve baskı işlemlerini yerine getiren cihaz, ayrıca fotoğraf baskı konusunda da iddialı. Epson'ın mürekkep tanklı yazıcı ailesinde bulunan L850, kartuş tankını hemen yan tarafında taşıyor. 100 adet kağıt tepsisi kapasitesi bulunan yazıcının 50 sayfaya kadar da kağıt çıkış tepsisi kapasitesi mevcut. Böylece yazıcı çıktılarını etraftan toplamıyorsunuz. Üzerinde minik bir ekran bulunduran L850, renkli ekranıyla gayet net bir görüntü sunuyor. Türkçe menüsü üzerinden istediğiniz ayarı yapabildiğiniz cihazda ekran maalesef dokunmatik değil. Ekranın altında bir tarafta USB bağlantısı, bir tarafta microSD yolunu görüyoruz. Bu iki bağlantıyı kullanarak hem USB ve microSD kartınızdaki verileri görüntüleyebilir ve direkt olarak çıktısını alabilirsiniz. Epson L850'nin baskı kalitesini beğendik. 5760x1440 dpi baskı çözünürlüğü sahibi olan yazıcı, siyah beyazda dakikada 5 adede, renklide ise 4,8 sayfaya kadar basabiliyor. 1200x2400 dpi çözünürlüğünde tarama yapabilen yazıcı, çıkış formatı olarak ise JPEG ve PDF'i destekliyor. Öte yandan fotoğraf baskısı da aldığımız L850'nin baskı kalitesi bu noktada da gayet başarılıydı. Bastırdığımız her fotoğraftaki renklerin canlılığı ve doygunluğuyla bizden tam not alan yazıcı, ayrıca kutu içeriğinde CD/DVD yüzüne baskı yapmak isteyenlere özel bir aparat da bulunduruyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAZICI TİPİ	Çok fonksiyonlu
BASKI TEKNOLOJİSİ	On-demand inkjet (Piezo electric)
BASKI TÜRÜ	Renkli
BASKI KALİTESİ	5760x1440 DPI
BASKI HIZI	Dakikada 4,8 sayfaya kadar

DEĞERLENDİRME

BASKI KALİTESİ (%45)	92
ÖZELLİKLER (%40)	89
HIZ (%15)	81
FİYAT	378 TL

CHIP İyi (89)

Wikipad 7"

Daha konforlu oyun deneyimi

Dokunmatik kontroller tabletini aynı zamanda oyun konsolu olarak da kullanmak isteyenleri oldukça zora sokabiliyor. İşte tam da buna çözüm olmak üzere üretilmiş olan Wikipad hem mobil bir oyun konsolu hem de ayrılabilir oyun kontrolleri ile bir tablet olarak kullanılabiliyor. Yuvasına kolayca takılıp çıkarılabilen tablet oldukça stabil bir yapıda ve tablet halindeki ağırlığı 332 gr'ken kontrollerle birlikte 666 gr'ı buluyor. Uzun süreli oyun seansları için bazı oyun severlere bir miktar ağır gelebilir. İki yöndeki analog joystick'ler ve tuş kombinasyonu özellikle Playstation kontrollerine alışkın olanlara oldukça tanıdık gelecektir. Dev ekranda oyun keyfi için kullanabileceğiniz micro HDMI yuvası dahil tüm bağlantılar çok ergonomik yerleştirilmiş ve kontroller takılı iken bile kullanımda sorun çıkarmıyor. IPS ekran hem oyunlar hem de film keyfi için yeterli parlaklık ve renk kalitesini sunarken nispeten eski bir işlemci olan Tegra 3, yeni nesil oyunlar için en yüksek grafik seçeneklerini sunamasa da yüksek hızda oyun deneyimi ile bunu fark ettirmiyor. Wikipad Game Mapper, hemen her oyun için tüm dokunmatik tuşları başarı ile fiziksel tuşlara atayabiliyor. Bu şekilde destekli oyun aramanız gerekmiyor. Bir Nvidia Shield alternatifi olabilecek Wikipad, 4100mAH'lik bataryası ile uzun süreler oyun keyfi de sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCİ	Tegra 3 (4 çekirdek) 1,3 GHz
EKRAN	7 inç LED (1280x800)
BELLEK / DEPOLAMA	1 GB / 16 GB
KAMERALAR (ÖN/ARKA)	2 MP / -

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	85
EKRAN (%15):	85
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	80
TAŞINABİLİRLİK (%10):	70
FİYAT / PERFORMANS (%20):	90
FİYAT	700 TL

CHIP İyi (84)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

TÜRKİYE'NİN EN İYİ **TEKNOLOJİ DERGİSİ** ARTIK HER YERDE YANINIZDA

TEKNOLOJİ DERGİSİ **CHIP**'İ
iPhone/iPad ve ANDROID
CİHAZLARINIZDA OKUMAK İÇİN HEMEN İNDİRİN

App Store'dan İndirin

Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA **17** **CEP TELEFONU** ANDROID

HTC Desire Eye

LTE, keskin, parlak 5,2 inç Full HD ekran, iki 13-MP kamera, hızlı 2,3 GHz CPU, 2 GB RAM, iyi işçilik, IP67 su koruması, ancak zayıf serbest konuşma
Toplam puan: 94,1
Fiyat: yaklaşık 530 €

SIRA **1** **DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ** DSLR VE DSLM

Samsung NX1

Hızlı, 28 MP, keskin resimler, düşük kumlanma, çok sayıda doğrudan tuş, Ultra HD ve Cinema 4K, su sıçraması koruması, ancak zayıf ışıkta kumlanma artıyor
Toplam puan: 94,0
Fiyat: yaklaşık 1.500 €

SIRA **5** **TELEVİZYON LCD/PLAZMA** UHD

LG 55UB850V

55 inç UHD IPS ekran, sağlam donanım özellikleri, çok iyi görüntü değerleri, PAL'da bile, uygun fiyatlı; ancak cihaz üzerinde kullanım düğmeleri yok.
Toplam puan: 90,0
Fiyat: yaklaşık 1.200 €

SIRA **19** **TABLET** ANDROID

Asus Memo Pad 7 (ME572CL)

Yüksek kontrastlı 7 inç ekran (1.920x1.200), Intel Atom 1,86 GHz, 2 GB RAM, 32 GB Flash, n-WLAN, LTE, microSD, 7-8 saat pil süresi, sadece 280 g, ancak çok parlak değil.
Toplam puan: 78,2
Fiyat: yaklaşık 300 €

SIRA **53** **TABLET** ANDROID

Amazon Fire HD 6

Küçük, sağlam plastik kasa, 6 inçlik ekran (1.280x800), çift çekirdekli (1,5+1,2 GHz), 1 GB RAM, Fire OS 4.0, ancak performansı ve pil süresi düşük.
Toplam puan: 72,0
Fiyat: yaklaşık 120 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Efektif megapiksel	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)
1	Samsung NX1*	94	1,500 €	95	90	100	28	370/770	0.09	□
2	Sony Alpha 77 II	93.4	1,200 €	88	100	95	24	330/680	0.07	■
3	Panasonic Lumix DMC-GH4*	91.6	1,500 €	91	92	92	15.9	410/850	0.08	□
4	Olympus OM-D E-M1*	91.3	1,300 €	85	97	96	15.9	290/610	0.07	■
5	Sony Alpha 77	90.7	800 €	82	100	93	24	390/760	0.08	■
6	FujifilmX-T1*	90.2	1,600 €	96	86	82	16	290/570	0.12	□
7	Olympus OM-D E-M10*	88.7	600 €	88	91	84	15.9	310/630	0.1	■
8	Panasonic Lumix DMC-GH3*	88.5	770 €	92	91	73	15.9	470/1.010	0.14	□
9	Canon EOS 70D	88	920 €	83	95	84	20	1.930/4.760	0.08	□
10	Canon EOS 7D Mark II	87.9	1,700 €	84	91	93	20	1.280/2.000	0.13	□

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94.7	850 €	88	100	100	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93.3	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85.4	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84.1	360 €	70	100	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	83.3	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	FujifilmFinepix X-S1	82.2	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	81.7	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	FujifilmFinepix HS50EXR	80.1	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Canon PowerShot SX60 HS	78.5	470 €	62	95	83	0.23	15.9	65	660
10	Panasonic Lumix DMC-FZ72	78	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77.3	180 €	79	72	88	0.18	18	10	120
2	Canon PowerShot SX280 HS	76.2	180 €	74	77	81	0.27	12	20	235
3	Sony Cyber-shot DSC-WX200	76.1	200 €	75	74	85	0.34	18	10	120
4	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	180 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
5	Sony Cyber-shot DSC-WX80	72.8	140 €	71	71	83	0.33	15.9	8	125
6	Nikon Coolpix L830	72.5	190 €	65	78	80	0.24	15.9	34	508
7	Sony Cyber-shot DSC-WX50	71.5	190 €	66	74	83	0.37	15.9	5	120
8	Sony Cyber-shot DSC-TX30	70.5	200 €	62	74	87	0.26	18	5	140
9	Nikon Coolpix L820	70.1	200 €	64	74	79	0.28	15.9	30	470
10	SamsungWB250F	69.3	150 €	62	73	81	0.28	14	18	207

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	94.5	730 €	100	90	91	0.36	20	2.9	290
2	Panasonic Lumix DMC-LX100	92.8	800 €	92	92	98	0.21	12.7	3.1	393
3	Canon PowerShot G7 X	89.3	650 €	93	85	90	0.25	20	4.2	302
4	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	88.4	500 €	93	86	80	0.39	20	3.6	280
5	Canon PowerShot G1 X Mark II	88.2	660 €	93	85	83	0.36	13	5	560
6	Canon PowerShot G1 X	88.1	450 €	97	87	63	0.54	14.2	4	535
7	Fujifilm X30	87.8	550 €	87	90	85	0.33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	87.6	400 €	87	89	85	0.25	12	5	355
9	Canon PowerShot G15	86.8	480 €	86	89	82	0.33	12	5	355
10	Sony Cyber-shot DSC-RX100	86.3	370 €	89	84	85	0.25	20	3.6	240

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80	350 €	74	91	71	0.23	18	30	236
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.7	240 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.4	330 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.5	310 €	71	82	83	0.24	18	20	198
5	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.8	220 €	71	77	88	0.17	18	20	164
6	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	230 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
7	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	220 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
8	Olympus SH-1	73.4	300 €	65	76	91	0.13	15.9	24	270
9	Canon PowerShot SX260 HS	73.3	320 €	72	75	74	0.45	12	20	230
10	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	250 €	67	79	76	0.53	18	20	164

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı masrafları (%25)	Kalite* (%30)	Donanım/servis (%15)	Hız* (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti/metin/foto (cent)	Arabirimler (USB, LAN, WLAN)	Stand-by tüketimi (watt)
1	HP Officejet Pro 8620	90.4	240 €	91	91	100	87	82	1,1/12		6.2
2	HP Officejet Pro 276dw	88.9	300 €	92	94	93	89	71	1,1/11		7.7
3	Canon Pixma MX925	86.4	170 €	100	65	78	100	89	1,9/12		6.2
4	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.3	200 €	84	100	78	97	66	1,1/9		5.8
5	Canon Pixma MG4250	80.9	80 €	98	61	100	62	80	3,0/11		3.4
6	Brother MFC-J4510DW	79	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12		5
7	Canon Pixma MG7150	78	100 €	90	63	67	87	82	2,4/11		5.7
8	Canon Pixma MG6450	77.6	100 €	95	63	68	78	77	2,4/11		4
9	HP Photosmart 7520	77.2	140 €	96	52	89	77	70	2,5/17		6.6
10	HP Officejet 6600	76.9	100 €	98	75	56	66	70	2,0/11		3.8

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saati)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89.9	770 €	100	96	60	87	5:31	9.7
2	Apple iPadmini 3 LTE 128GB	88.3	700 €	99	84	68	81	6:32	7.9
3	Apple iPadmini RetinaWiFi + 4G 128GB	87.6	630 €	99	85	68	77	6:41	7.9
4	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	87.5	400 €	95	100	65	73	7:21	8.9
5	Apple iPad Air 128GB 4G	87.2	720 €	99	89	60	77	6:05	9.7
6	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-	85.8	430 €	88	86	80	87	7:19	8.4
7	Apple iPadmini 64GB 4G	85	400 €	100	68	72	69	5:59	7.9
8	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB	84.7	450 €	88	86	71	95	5:55	8
9	Huawei MediaPad X1 7.0	84.6	330 €	78	85	100	85	9:20	7
10	Samsung GalaxyNotePro 12.2 LTE (SM-P905)	83.5	600 €	89	87	57	100	8:15	12.2

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Internet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	Pil süresi	WLAN (802.11)
1	Samsung Galaxy Note 4	96.8	720 €	93	100	97	100	5.7	7:55	15.9	ac/n
2	Sony Xperia Z3	96.6	530 €	96	99	96	96	5.2	6:40	20.7	ac/n
3	Sony Xperia Z3 Compact	96.5	500 €	97	98	95	96	4.6	8:23	20.7	ac/n
4	HTC One M8	96.3	500 €	98	99	93	95	5	8:00	4.1	ac/n
5	Samsung Galaxy S5	96.1	470 €	94	100	95	96	5.1	8:30	15.9	ac/n
6	Apple iPhone 6 (128GB)	96	900 €	100	98	94	88	4.7	5:49	8.0	ac/n
7	Samsung Galaxy Alpha	95.7	560 €	96	99	92	96	4.7	8:37	11.9	ac/n
8	Sony Xperia Z2	95.4	390 €	94	99	95	95	5.2	8:21	20.7	ac/n
9	Sony Xperia Z1 Compact	95.3	310 €	97	97	93	94	4.3	8:21	20.7	ac/n
10	Huawei Ascend Mate 7	95.2	490 €	98	98	89	94	6	9:23	13.0	n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090SL	97.7	1,300 €	100	100	97	199:1	311	4	40
2	Samsung UE40F6470	93	560 €	98	88	90	174:1	319	4	40
3	Sony KDL-42W805A	91.9	805 €	94	88	89	178:1	265	4	42
4	Samsung UE40H6470	91.6	480 €	94	84	100	196:1	258	4	40
5	Toshiba 40L7363DG	86.3	400 €	95	73	78	172:1	282	4	40
6	Samsung UE42F5570	84	550 €	83	78	98	205:1	369	3	42
7	Sony KDL-42W705B	82.2	530 €	82	72	96	205:1	263	4	42
8	Grundig 42VLE983BL	79.6	500 €	89	69	63	132:1	239	4	42
9	Toshiba 39L4363D	76.9	450 €	81	70	66	176:1	249	4	39
10	Toshiba 32L2434DG	67.4	270 €	79	42	60	173:1	217	2	32

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8500	93.2	4,000 €	94	99	79	187:1	207	4	65
2	Sony KD-65X9005B	90.9	4,300 €	97	85	83	222:1	438	4	65
3	Samsung UE85S9	90.6	35,000	88	98	100	201:1	367	4	85
4	Samsung UE55F9090	90.1	3,500 €	91	98	90	208:	348	4	55
5	LG 55UB850V	90	1,200 €	100	79	83	129:1	231	4	55
6	LG 65UB980V	89.7	3,150 €	94	91	73	218:1	265	4	65
7	Samsung UE65F9090	89.3	7,000 €	89	100	90	180:1	399	4	65
8	Sony KD-65X8505B	88.6	3,800 €	92	94	71	182:1	268	4	65
9	LG 65LA9709	87.6	7,000 €	96	91	63	150:1	282	3	65
10	Samsung UE55HU7590	87.4	1,800 €	91	97	81	188:1	399	4	55

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F8090	95.8	1,900 €	99	100	86	198:1	254	4	55
2	LG 55EA9809	92.9	3,500 €	100	87	81	240:1	368	4	55
3	Philips 46PDL8908S	92.8	2,200 €	96	95	87	148:1	375	4	46
4	Samsung KE55S9C	92.6	8,000 €	99	94	95	214:1	141	4	55
5	LG 55LA6928	91.6	1,500 €	96	91	85	173:1	250	3	55
6	Samsung UE75F6470	91.3	3,700 €	98	85	86	173:1	274	4	75
7	Philips 55PFK7509	90.1	1,500 €	89	95	78	160:1	293	4	55
8	Philips 47PFS7109	87.2	800 €	89	88	79	181:1	331	4	47
9	Toshiba 55M7463DG	82.8	1,300 €	92	79	61	206:1	636	4	55
10	Philips 60PFL6008K	82.3	2,200 €	86	80	77	153:1	236	4	60

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%30)	Gürültü (%30)	Erişim süresi (%15)	Uygulama (%15)	Transfer hızı (MB/s)*
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81.1	100 €	100	77	48	100	166
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71.7	100 €	95	78	50	41	157
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71.5	200 €	90	66	100	40	148
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70.5	60 €	74	100	40	17	122
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69.2	200 €	82	89	56	35	135
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31	119
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68.2	120 €	67	93	36	38	112
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34	109
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65.5	160 €	88	73	41	29	145
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65.2	180 €	81	77	51	38	134

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Bu CPU rehberimizin odak noktasını bu ay çok uzun bir zamandan sonra mobil işlemciler oluşturuyor. Sizlerden gelen istekler üzerine bu aydan itibaren sizlere daha gerçekçi test sonuçları ve daha iyi satın alma tavsiyeleri verebilmek için, tüm mobil işlemcileri yeni benchmark'larla test ettik.

CPU performansını ölçmek için artık Cinebench R15 kullanıyoruz; işlemcilerin burada fotoğraf gerçekçiliğinde bir üç boyutlu sahneyi render etmesi gerekiyor. Cinebench R15 sonucu puan olarak veriyor. PCMark 7 benchmark'ında da sonuçlar puan olarak geliyor ve bunu da CPU performansını değerlendirirken kullanıyoruz. Test edilen tüm mobil işlemciler entegre bir grafik çekirdeğine sahip ve bunun performansını da ayrı olarak ölçüyoruz. Bunun için güncel 3DMark Cloud Gate benchmark'ını kullanıyoruz, bu benchmark çok sayıda test döngüsünü kapsıyor. Mesela Graphics Test 1'de grafik yongasının geometri hesaplama becerisi önemli, Graphics Test 2 ise Shader'ların performansına yoğunlaşıyor. 3DMark: Cloud Gate sonucu puan ve frames per second (fps) olarak veriyor. DirectX 10 destekli dizüstü işlemciler için tasarlanmış olan Cloud Gate'in aksine ikinci grafik ölçüm aracımız olan Cinebench R15 OpenGL ise OpenGL arayüzünü kullanıyor, bu yazılım böylece sadece Windows altında değil, Mac OS ve Linux altında da çalışabiliyor. Cinebench R15 OpenGL ölçtüğü değerleri aynı şekilde fps olarak veriyor.

Bir diğer yenilik de şu: Mobil işlemcileri tek başına değil de, bir dizüstü PC veya tabletle birlikte satın alabildiğiniz için, bu aydan itibaren bunların fiyatlarına yer vermiyoruz. Bunun yerine özellikle tavsiye edebileceğimiz bir işlemciyi barındıran cihazları öneriyoruz. Mesela dördüncü sıradaki Intel Core i5-4210U işlemcisi düzgün bir grafik performansı sunan, tasarruflu bir Ultrabook işlemcisi (15 Watt TDP) ve bunu Acer Aspire R13 R7 modelinde bulabilirsiniz. Dizüstü PC en iyiler listemizin güncel bir numarası 378 dolar'lık bir fiyata sahip. Performans skalamızın diğer ucunda ise 21. sıradaki Intel Atom Z3735F işlemcisi var. 2,2 watt TDP değerine sahip bu süper tasarruflu yonga sekiz saatlik bir çalışma süresi sağlıyor. Asus EeeBook F205TA'da bu işlemci yer alıyor, 11,6 inçlik bu dizüstünün ağırlık bir kilo bile değil ve fiyatı da oldukça uygun.

Masaüstü ve grafik yongaları Masaüstü ve grafik yongalarındaki durumu daha ziyade statik olarak tanımlamak mümkün: Geçtiğimiz aya göre en iyiler listemize herhangi bir yeni ürün giremedi. Dört hafta önce olduğu gibi bu ay da fiyatlar hafifçe yükseliyor gibi. Bu yüzden satın alma tavsiyelerimiz değişebiliyor. Mesela masaüstü işlemciler listemizdeki altıncı sıradaki Intel Core i7-4770 iyi grafik performansına sahip bir Haswell işlemcisi veya 18. sıradaki orta sınıf GPU AMD Radeon R9 270.

uyaman@chip.com.tr

Mobil

	Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU frekansı turbo modu (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W olarak)	L2 Cache (KB)	L3 Cache (KB)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	Cinebench R15 CPU Single CoreScore (puan)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongası	3DMark: Cloud Gate Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 1 (fps)	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 2 (fps)	Cinebench R15 OpenGL (fps)
	1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	100	4/8	2,50	3,50	22	47	1.024	6.144	614	137	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,7	30,5	30,71
	2	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	93,4	4/8	2,20	3,20	22	37	1.024	6.144	584	124	17.178	96,4	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,8	29,6	29,52
	3	Intel Core i7-4510U	Haswell	48,2	2/4	2,00	3,10	22	15	512	4.096	239	121	17.021	78,7	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,4	23,4	24,26
CHIP TAVSİYE	4	Intel Core i5-4210U	Haswell	45,9	2/4	1,70	2,70	22	15	512	3.072	237	103	15.607	77,8	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,2	25,4	23,19
	5	Intel Core i5-4200U	Haswell	43,8	2/4	1,60	2,60	22	15	512	3.072	230	102	13.213	23,3	Intel HD Graphics 4400	3.538	–	–	–	20,0
	6	Intel Core i5-3230M	Ivy Bridge	43,3	2/4	2,60	3,20	22	35	512	3.072	230	92	13.627	8,8	Intel HD Graphics 4000	3.023	–	–	–	–
	7	Intel Core i3-4158U	Haswell	37,4	2/4	2,00	2,00	22	28	512	3.072	201	72	12.365	66,2	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,4	21,4	21,71
	8	Intel Core i3-4030U	Haswell	35,8	2/4	1,90	1,90	22	15	512	3.072	190	74	11.631	22,9	Intel HD Graphics 4400	3.572	–	0,0	–	19,15
	9	Intel Core i3-4005U	Haswell	31,9	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	171	63	10.370	60,1	Intel HD Graphics 4400	3.138	4.510	19,2	20,1	19,17
	10	Intel Core M-5Y70	Broadwell	29,7	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	47,3	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,5	13,2	19,17
	11	AMD A10-7300	Kaveri	27,3	4/4	1,90	3,20	28	20	4.096	–	159	59	4.692	82,0	AMD Radeon R6 Graphics	3.700	6.430	29,4	26,7	24,96
	12	AMD A8-6410	Beema	27,2	4/4	2,00	2,40	28	15	2.048	–	167	49	3.792	47,2	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,9	14,7	16,67
	13	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	27,1	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	–	159	41	7.026	20,3	Intel HD Graphics	1.506	1.432	6,4	6,0	5,71
	14	Intel Pentium 3558U	Haswell	27,0	2/2	1,70	1,70	22	15	512	2.048	128	67	11.322	45,3	Intel HD Graphics	2.415	3.367	14,5	14,8	14,63
	15	AMD A6-6310	Beema	26,6	4/4	1,80	2,40	28	15	2.048	–	154	47	6.405	47,2	AMD Radeon R4 Graphics	2.832	3.300	14,0	15,0	17,0
	16	AMD A4-6210	Beema	23,0	4/4	1,80	1,80	28	15	2.048	–	143	38	3.245	42,2	AMD Radeon R3 Graphics	2.439	3.005	13,3	12,8	14,58
	17	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	22,2	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	–	127	35	6.493	20,9	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,5	6,5	5,9
	18	Intel Celeron N2840	Bay Trail-M	16,8	2/2	2,16	2,58	22	7,5	1.024	–	76	41	8.111	21,0	Intel HD Graphics	1.341	1.535	6,9	6,4	6,15
	19	AMD A4 Micro-6400T	Mullins	16,3	4/4	1,00	1,60	28	4,5	2.048	–	93	34	3.590	28,6	AMD Radeon R3 Graphics	1.642	2.123	9,9	8,6	8,72
	20	Intel Celeron N2830	Bay Trail-M	14,7	2/2	2,16	2,41	22	7,5	1.024	–	67	37	6.760	19,1	Intel HD Graphics	1.206	1.380	6,2	5,8	5,86
CHIP TAVSİYE	21	Intel Atom Z3735F	Bay Trail-T	2,8	4/4	1,33	1,83	22	2,2	2.048	–	–	–	5.730	13,7	Intel HD Graphics	1.170	1.205	5,4	5,1	–

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (kB/s)	Twofish-Serpent (MB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-5960X	1090	100	60.4	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,0	6.076	454	–	–	–	–	–
2	Intel Core i7-4960X	1070	87,9	41.8	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	–	–	–	–	–
3	Intel Core i7-5930K	610	87,7	72.7	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351	–	–	–	–	–
4	Intel Core i7-5820K	420	86,1	100.0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340	–	–	–	–	–
5	Intel Core i7-4790K	350	75,5	80.9	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270	73,3	HD 4600	6.086	50,8
6	Intel Core i7-4770	320	73,0	80.0	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	73,2	HD 4600	6.187	49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	330	68,8	64.9	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,1	3.375	240	–	–	–	–
8	Intel Xeon E3-1230 v3	245	66,2	77.9	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227	–	–	–	–
9	AMD FX-9590	240	66,0	78.8	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	–	–	–	–
10	Intel Core i5-4690	230	63,6	73.6	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193	70,3	HD 4600	5.746	49,5
11	AMD FX-9370	220	62,7	73.7	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	–	–	–	–
12	AMD FX-8350	185	59,5	74.9	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	–	–	–	–
13	Intel Core i5-4590	205	58,9	65.6	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173	66,8	HD 4600	5.518	46,5
14	AMD FX-8320	145	57,0	84.0	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4460	190	54,3	55.4	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159	62,4	HD 4600	5.344	42,0
16	AMD FX-8370E	220	50,9	39.4	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214	–	–	–	–
17	AMD FX-6350	130	49,0	59.5	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192	32	125	5,05	3.752	188	–	–	–	–
18	AMD FX-6300	110	45,2	55.2	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	–	–	–	–
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	33.3	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119	62,6	HD 4600	5.034	44,7
20	Intel Core i3-4150	115	41,9	42.1	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112	56,9	HD 4400	4.579	40,7
21	AMD FX-4350	105	40,1	40.4	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096	32	125	3,62	2.870	134	–	–	–	–
22	AMD A10-7850K	160	39,3	25.0	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	0	28	95	3,6	2.338	155	99,0	R7 Series	8.180	69,0
23	AMD A10-7800	145	38,2	25.3	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	0	28	65	3,43	2.333	151	100	R7 Series	8.495	67,8
24	AMD FX-4300	90	37,1	37.3	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122	–	–	–	–
25	AMD Athlon II X4 750K	80	34,0	32.3	FM2	4/4	3,4	4,0	2 x 2.048	0	32	100	3,03	2.312	118	–	–	–	–
26	Intel Pentium G3450	80	33,9	32.0	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	39,9	HD(GT1)	3.079	29,6
27	Intel Celeron G1850	60	29,7	28.7	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,2	HDGraphics	2.765	27,1
28	AMD Athlon 5350	55	21,7	12.2	AM1	4/4	2,05	2,05	2.048	0	28	25	2,04	1.263	82,5	30,0	R3 Series	2.150	23,6
29	AMD Sempron 3850	35	15,6	7.1	AM1	4/4	1,3	1,3	2.048	0	28	25	1,29	1.001	50,7	25,2	R3 Series	1.703	20,7
30	AMD Sempron 2650	30	10,9	2.8	AM1	2/2	1,45	1,45	1.024	0	28	25	0,71	606	29,1	21,2	R3 Series	1.360	18,0

CHIP TAVSİYE

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1390	100	31.4	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	2000	97,0	21.1	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2
3	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	640	77,8	53.0	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4
4	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	520	74,5	62.4	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52,06	126,0	90,5
5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1210	70,4	25.4	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
6	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	410	68,4	72.7	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
7	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	330	64,9	85.7	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45,0	121,9	84,6
8	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1100	64,5	25.6	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
9	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	350	60,9	75.8	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
10	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	260	57,4	96.2	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
11	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	275	50,5	80.0	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
12	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	215	45,6	92.4	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8
13	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	200	43,3	94.4	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
14	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	180	41,3	100.0	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
15	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	210	39,8	82.6	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
16	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	300	39,1	56.8	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
17	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	180	36,3	87.9	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
18	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	170	34,4	88.2	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38,0
19	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	150	32,4	94.1	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
20	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	170	29,4	75.4	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
21	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	140	27,6	85.9	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	20,9	49,45	37,9
22	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	120	27,5	99.9	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
23	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	150	26,3	76.4	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
24	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	130	25,9	86.8	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16,0	53,0	32,0
25	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	130	23,5	78.8	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
26	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	130	21,4	71.7	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
27	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	120	20,9	75.9	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
28	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	90	17,7	85.7	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,7	43,57	18,4
29	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	80	13,4	73.0	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5
30	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	60	4,4	32.0	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2,0	13,0	4,0

CHIP TAVSİYE

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 365 DOLAR)

TAVSİYE	Acer E5-521-62GK
İŞLEMCİ	AMD A6-6310 (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R4 (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:57/11:46 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 515 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 815 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

LG G3 16GB

LG'nin güncel amiral gemisinin fiyatının daha da düşmesini beklememek lazım

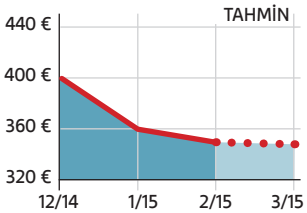

HP Omni 10 (5600eg)

Önemli bir fiyat düşüşünden sonra yakın zamanda ciddi bir fiyat değişikliği beklenmiyor

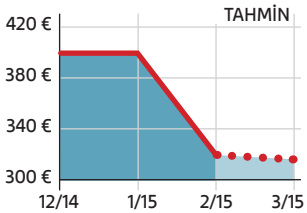

Panasonic Lumix DMC-G5

Yılbaşı öncesindeki kısa bir fiyat artışından sonra gövde fiyatı ucuzlamaya devam ediyor

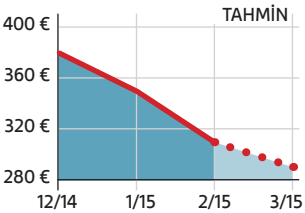

Samsung Galaxy Camera 2

Uzun süren stabil bir fiyat seviyesinden sonra fiyat eğrisi hafifçe aşağı doğru seyrediyor

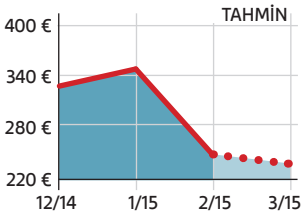

Crucial M550 512GB

M550 512 GB modelinin fiyatı daha önce de cazipti, şimdiyse kaçırılmaz bir fırsat

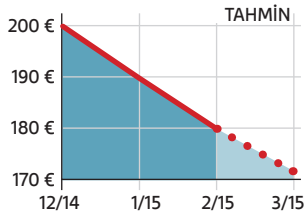

Huawei TalkBand B1

Fitness takipçilerinin çoğu gibi B1'in fiyatı da 100 Euro altına geldi

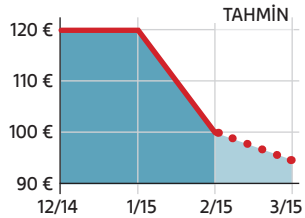

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	50
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		270

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	50
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	110
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		325

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		490

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	145
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		625

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	165
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	260
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	140
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		1070

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	420
CPU fanı	Noctua NH-U14S	85
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	310
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	340
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	255
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	205
Toplam		1900

Kablosuz ağınızı iyileştirme yolları

Zayıf bir kablosuz ağ insanı hayatından bezdirir. Neyse ki durumu iyileştirmek için yapabileceğiniz bir sürü şey var.

Barış Emre Alkım

Her ay piyasaya pek çok program sürülüyor, dolayısıyla hangilerinin iyi, hangilerinin kötü olduğunu anlamak zor. Elbette ki PC'nizi daha hızlı, güvenli ve kararlı yapabilecek ücretsiz programları kaçırmak istemezsiniz; fakat işin ucunda sabit diskinizi gereksiz birçok araçla doldurup, zamanınızı boşa harcamak da var. Size bu konuda yardımcı olmak için bu yılın en iyi 10 programını ve var olan bazı araçların güncellenmiş sürümlerini seçtik. Ayrıca size bazı muhteşem alternatifler de önereceğiz. Seçtiğimiz programlar PC'nizin optimizasyonu ve korunması, organizasyon ve dosya dönüştürme alanlarını kapsıyor. Ayrıca tamamen ücretsiz ve virüssüzler. Umuyoruz ki tercihlerimiz sizi ve PC'nizi 2015'e en iyi şekilde hazırlar.

Çoğu insan evindeki kablosuz ağın ayarlarına dokunmaz bile. İnternetin kullanıldığı herhangi bir evde kablosuz ağın önemi düşünülünce, en ufak bir şeyi değiştirmenin bile felakete yol açacağını zannedebilirsiniz. Bu yaklaşım sizi istenmedik kazalara karşı korur ama ağınızı iyileştirmenizi de önler. Korku içinde yaşamak yerine, neden ağ ipuçlarımızı bir deneyip ağınızın ne kadar iyiye gidebileceğine bakmıyorsunuz?

1. En iyi performans için yönlendiriciyi taşıyın

Belki de kablosuz ağlarla ilgili en çok göz ardı edilen öğüt, yönlendiriciyi sizin için en mantıklı yere koymanızdır. O yüzden, eğer bağlantıyı servis sağlayıcının teknisyenleri yaptıysa muhtemelen yönlendiriciniz veri bağlantısının –ister televizyon kablosuyla gelsin ister telefon kablosuyla– konutunuza girdiği yerin yakınlarında, muhtemelen sokak kapısının yakınında ve alçakta duruyordur. Bu, bağlantıyı yapanlar için en pratiği olsa da asla yönlendiriciyi konumlandırmak için iyi bir yer değil.

Erişim noktasının konumu hız, kararlılık ve hatta güvenlik üzerinde rol oynar. Ağınız için en iyi hızı ve kapsamı sağlamak için kablosuz aygıtınızla kablosuz erişim noktası arasındaki mesafeyi kapatmanız gerekir. Bu da çoğu kişi için yönlendiricinin evin ortasına ya da en merkezi konuma getirilmesi demektir.

Bunu daha iyi anlamak için ağınızın kapsamını anteni çevreleyen bir küre olarak düşünün. Pratikte herhangi bir yönde 10 metre, yani kabaca 20 metre çaplı bir küreden söz ediyoruz. Antenden uzaklaştıkça sinyal zayıflar ve zayıf sinyaller hem yavaştır hem de

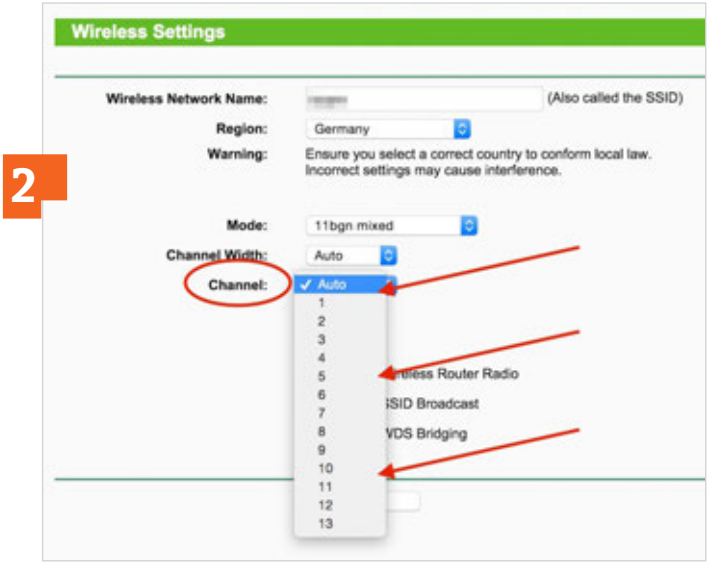

güvenilmez. Eğer yönlendiricinizi bir dış duvara yasladıysanız sinyalin yarısı harcanmış demektir. En iyi ihtimalle sinyaller bir duvar tarafından boşu boşuna emiliyordur. En kötü senaryoda ise sokaktan geçenler, hatta komşularınız ağınızı sizden iyi görebilir!

Yönlendirici için ideal konum, olabildiğince fazla aygıtla uzaklığının en aza indirgendiği konumudur. Ayrıca yönlendirici içeride (dolabın, rafın vb.) değil de açıkta tutulmalıdır. Bu, olabildiğince fazla aygıta en güçlü sinyalin iletilmesini sağlar, bağlantının kararlılığını ve hızını artırır. Ayrıca başkalarının kablosuz ağınızı bulup erişmesini engeller.

2. Kanal değiştirerek girişimi önleyin

Kablosuz ağ gitgide popülerleştikçe başkasının kablosuz ağının sizinki üstünde girişime yol açması olasılığı da büyüdü. Girişim, iki ya da daha çok ağ aynı yayın kanalını kullandığı ve sinyalleri "örtüştüğü" zaman meydana gelir. Bu türden örtüşmeler sinyallerde girişime yol açar ve eğer erişim noktaları birbirine yakınsa, benzer kanallarda çalışıyorsa kendilerine değil de başka aygıta gitmesi gereken trafiği de almaya başlar. Bu da trafikte sıkışıklığa yol açar çünkü sinyalin sizin ağınıza değil de başka ağa ait olduğunu anlamanın tek yolu bu sinyalleri almak, işlemek, sonra da çöpe atmaktır. Bu da sistemi yavaşlatır, asıl ağ trafiğinize yer bırakmaz.

Eğer kablosuz ağınızda girişim sorunu yaşıyorsanız olası çözümlerden biri iletişim kanalını değiştirmek. Bu kolay bir değişiklik ve yönlendiricinin üstünden yapmanız gereken haricinde bir ayarla da uğraşmıyorsunuz. Eğer girişimin kaynağı bir diğer ağsa, bu çözüm sorunu tamamen giderecektir.

Kullanılan kanal sayısı ağ protokolüne ve bandına göre değişse de, unutulmamalı ki 2,4 GHz'lik ağlar (yani G ve N standartları) sadece üç adet birbiriyle örtüşmeyen kanala sahip. Bunlar 1, 6 ve 11. 5 GHz'lik ağlar ise (N ve AC) zaten çakışmayacak biçimde tasarlanmış. Eğer başka bir ağın girişim yaptığını düşünüyorsanız 2,4 GHz'lik ağınızı 1, 6 ya da 11 numaralı kanallardan yayın yapacak biçimde ayarlayın ya da 5 GHz'lik ağınızda hangi kanal boşsa ona geçin. Sorun gerçekten de bir başka ağ ise girişim ortadan kalkacak ve kablosuz ağınız artık eskisi gibi tam gaz çalışacak.

3. Kanal bant genişliğini değiştirerek kararlılığı artırın

Girişim sorunu yaşamasanız bile performansı artırmak için yapabileceğiniz değişiklikler var. Çoğu yönlendirici, kanalların çakışmasını önlemek amacıyla her bir kanal için nispeten dar (20 MHz'lik) bir bant kullanır. Oysa Wireless N standardı bunun iki katı bant genişliğini destekliyor. Yönlendiricinizin kanal bant genişliğini 40 MHz olarak ayarlayıp bir değişiklik yaratıp yaratmadığına bakın.

Teoride daha fazla bant genişliği daha yüksek hız ve bağlantı kararlılığı demektir ancak bunun bedeli başka ağlarla girişim riskinin artmasıdır. Ağ donanımınızın 20 MHz'lik bant genişliğiyle çalışması her kanalın ikisi kendinden önce, ikisi kendinden sonra gelen toplam dört kanalla çakışması demektir. Ama 40 MHz'yi seçerseniz ağınız iki kat geniş banda yayılacak ve 2,4 GHz'lik ağlar için kullanılabilecek tüm tayfın üçte ikisini kapsayacak demektir. Bunun da başka bir ağla çakışması olasılığı çok yüksektir.

Yine de kalabalık bir yörede yaşamıyorsanız denemeye değer. En iyi ihtimalle ağınız güçlenecek ve hızlanacak, en kötü ihtimalle ise girişime yol açacak ve 20 MHz bant genişliğine dönerek sorunu kolayca çözebileceksiniz. Yani hiçbir şeyi riske atmıyorsunuz!

4. Yüksek kazançlı ya da yönlü antenler

Çoğu yönlendirici ve kablosuz bağdaştırıcıyla gelen antenler tümyönlü (omnidirectional) tabir edilen antenlerdir. Yani her yönde en iyi kapsamı sağlarlar, bu yüzden de antenlerin açısına ve konumuna fazla dikkat etmeniz gerekmez. Gönderdikleri sinyal, anten nereye bakarsa baksın hemen her yere aynı mesafede iletilir.

Yönlendiriciyi bir duvara yaslamanın tümyönlü sinyalin bir kısmını size ait bir aygıtın bulunmadığı yerlere (örneğin evin bahçesine ya da sokağa) yönlendirdiğini söylemiştik. Yönlendiricinizi kablosuz kürenin merkezine taşımak yerine, tümyönlü anteninizi yönlü ya da yüksek kazançlı bir antenle değiştirmeyi de seçebilirsiniz.

Çoğu kablosuz erişim noktası ve bağdaştırıcı, beraberinde gelen anteni kolayca değiştirmenize olanak tanır. Anteni dip kısmından çevirerek kolayca sökebilir, yerine bir başkasını takabilirsiniz. Sinyali tek yönde odaklayan yüksek kazançlı bir anten sayesinde kablosuz ağ sinyalinizin gücünü, yönlendiricinizi hareket ettirmeye gerek kalmadan da ciddi oranda artırabilirsiniz. Bu, tümyönlü antenlerden daha fazla güç harcamaz, onun yerine gücü daha verimli kullanmak için tek yöne odaklar.

Bu kazanç ciddi miktarda olabilir. En iyi yönü bulmanız da biraz deneme yanılma gerektirebilir!

5. Kablosuz tekrarlayıcı kullanın

Eğer zayıf TV sinyallerini güçlendirmek için sinyal güçlendirici kullanmanız gerektiyse, kablosuz tekrarlayıcının da ne yaptığını biliyorsunuz demektir. Bilmiyorsanız bile ipucu adında gizli!

Kablosuz tekrarlayıcılar erişim noktanızı deyim yerindeyse uzatır. Bağdaştırıcı ile kablosuz erişim noktası arasında bir yere koyacağınız tekrarlayıcıyla ikisi arasında bir köprü oluşturabilir, böylece ağınızın etki kapsamını, kararlılığını ve hızını artırabilirsiniz. Tekrarlayıcı, ağınızda öyle havalı bir şeyler yapmaz, sadece hangi sinyali aldıysa tekrar yayınlar, böylece ağ kapsamını sadece sinyalde küçük bir gecikmeyle artırmış olur. Teoride, bir kez kurup çalıştırdıktan sonra tekrarlayıcıya bir daha dokunmanız gerekmez.

Tekrarlayıcı alırken dikkat etmeniz gereken şey, kullandığınız ağla uyumlu olması. Kablosuz G ve N standartları birbirlerinden farklı frekanslarda çalıştığından, birisine uygun üretilmiş tekrarlayıcı diğeriyle büyük ihtimalle çalışmayacaktır. Şüpheniz varsa →

mevcut yazılım ve donanım yapılandırmanızı test ederek ne türden bir ağ kullandığınızı öğrenebilirsiniz. Daha da iyisi, eğer elinizin altında boşta bir kablosuz yönlendirici varsa bunu tekrarlayıcıya dönüştürebilir, böylece para vermekten kurtulabilirsiniz. Gidip bir tekrarlayıcı almadan önce eski yönlendiricinizin kullanım kılavuzuna bakmayı unutmayın.

6. Sinyal gücüyle oynayın

Eğer daha fazla ağ kapsamı istiyor ama bunun için ekstra donanıma para dökmek istemiyorsanız, Xmit işlevini destekleyen bir yönlendiriciniz olup olmadığına bakmanız en iyisi. Bu işleve sahip yönlendiricilerde Xmit değerini artırarak ağ sinyalini güçlendirebilirsiniz. Bu değer, bir yönlendiricinin kablosuz sinyalini yayınlamak için kullandığı gücü gösteriyor ve herhangi bir sorun çıkmadan bu değeri 50 mW'a kadar yükseltebilirsiniz. Bu hem ağın kapsamını hem de sinyalin kararlılığını artırır. Özellikle de duvarlar ve diğer engeller sinyal gücünü azaltıyorsa işinize yarayabilir. Elbette dezavantajları da var. Tıpkı hız aşırtmanın (overclock) donanımın aşırı ısınmasına yol açması gibi, siz de Xmit gücünü artırmakla donanımın ısınması ve kalıcı zarara yol açması riskiyle karşı karşıyasınız. O yüzden dikkatli olmanızı öneriyoruz. Eğer yeni bir yönlendirici almaya hazır değilseniz, iyisi mi bu değerle hiç oynamayın.

"Yüksek güç" deyimi de sizi hiç rahatsız etmesin. Wi-fi sinyalleri cep telefonu sinyallerinden 20 kat daha az yoğunlukludur, o yüzden sonuna kadar yükseltseniz bile dijital okyanusta bir damla olarak kalır.

7. En hızlı protokolleri kullanın

Kablosuz yönlendiricilerin geriye dönük uyumlu olması yüzünden, kendinizi bir anda en iyi değil de en iyiden bir düşük protokolü kullanırken bulabilirsiniz. Eğer erişim noktanız Kablosuz N standardını destekliyorsa ancak ağ bağdaştırıcınız sadece G destekliyse yönlendiriciniz bir sürü kapasitenin boşa harcandığını söyleme zahmetine bile girmeden, daha yavaş bağlanmanıza izin verecektir. Benzer biçimde, bir Wireless AC yönlendiriciniz varsa Wireless N bağlantısı kurmanıza hiç itiraz etmeyecektir.

Bundan kaçınmanın en iyi yolu, yeni bir erişim noktası aldığınız anda diğer donanımları da terfi ettirmek. Gerçi bu çok sık gerçekleşen bir durum değil.

Unutmayın ki bir kablosuz N ağı çalıştırsanız bile ya 2,4 GHz ya da 5 GHz bağlantıyı seçeceksiniz. İkisi de aynı protokolü kullansa da, teknolojiler arasındaki küçük farklar performans konusunda ikisinin de aynı olmadığı anlamına geliyor. 5 GHz bağlantılar daha hızlı ve girişime daha az açıktır ama 2,4 GHz bağlantılar eski donanımlarla daha uyumludur ve kapsamları biraz daha geniştir. İhtiyaçlarınız doğrultusunda seçim yapın.

Unutmayın ki Wireless N donanım desteğinizin olması her ağa bağlanacağınız anlamına gelmiyor. Sadece biraz daha pahalı olan çift bant donanımlar buna izin veriyor. Tek antenli bir Wireless N aygıtı kullanıyorsanız Wireless N'in 2,4 GHz'lik ya da 5 GHz'lik sürümünden sadece birini kullanabilirsiniz. Ama diğer yandan, çok para harcamadan hızı ve kararlılığı artırmanın ucuz bir yolu. Çift bantlı donanımların belki de en büyük yararı iki frekansı eşzamanlı olarak kullanabilmeniz ve böylece belli aygıtlara öncelik tanıyabilmeniz. Dizüstü ve masaüstü bilgisayarlar 5 GHz bağlantının sunduğu yüksek hızdan faydalanabilirken telefonlar ve tabletler içinse 2,4 GHz bağlantının daha üstün kapsamı iyi olabilir. Eğer elinizde ikisi de varsa, neden kullanmayasınız ki?

Kablolu ağınızı geliştirme ipuçları

Kablolu ağlarda da sorunlarla karşılaşabilirsiniz. İşte bunlara çözüm yolları: Kablosuz ağı iyileştirmek zor göründüyse, kablolu ağı iyileştirmek olanaksız gelebilir. Sonuçta kablosuz iletişim bir sürü değişikliğe ve modifikasyona yer bırakıyor. Peki, elinizde bir kablo ve iki soket varsa neyi değiştirebilirsiniz?

Aslında birçok şeyi. İşte, kablolu ağınızı geliştirmek için yapabileceklerinizi.

1. Çapraz kablo (crossover) ile topografinizi basitleştirin

Kablosuz ağların önde gelen faydalarından biri fiziksel topografiye kafa yormanızın gerekmemesidir. Aynı odada bulunan iki bilgisayarı birbirine bağlamak, yan yana duran iki bilgisayarı birbirine bağlamaktan daha zor değil. Fakat ağınız kabloluysa işler öyle yürümüyor. Çünkü, iki adet masaüstü bilgisayar aynı odada olsa bile her birinden yönlendiriciye bir kablo çekmeniz gerekiyor. Bu da fiziksel olarak bir sürü fazlalık yaratıyor.

Bu sorunları çapraz kablo ile giderebilirsiniz. Çapraz Ethernet kablolu iki ağ bağdaştırıcısının birbirine bağlanmasına izin verir (bu normal ara bağlantı kablosuyla yapamayacağınız bir şey). Böylece ağ için herhangi bir hub'a ya da yönlendiriciye bağlanmak zorunda kalmazsınız. Hızlıca ve doğrudan dosya aktarabilir, sistemlerden sadece biri modeme bağlıysa bunu kullanarak internet bağlantısını paylaştırabilirsiniz.

Bu özellikle de ağınız sürekli açıksa (ya da bir sunucunuz varsa) ve diğer bilgisayarlar ona yakınsa mantıklı. İki ya da daha fazla kabloyla yönlendiriciye bağlanmaktansa ekstra bir ağ kartı ve tek bir çapraz kablo kullanmak daha pratik.

Çapraz kablonun tek faydası da bu değil. Eğer yönlendiricinizin ya da hub'ınızın Ethernet portları kısıtlıysa (diyelim ki internet bağlantısını beş bilgisayara paylaştıracaksınız ama yönlendiriciniz dört portlu) çapraz kabloyla sıradan bir PC'yi yönlendiricinin normalde harici modem ve anahtar bağlamak için kullanılan "uplink" portuna takabilirsiniz. Yine normal bir Ethernet kablosuyla bunu yapamazsınız ama kısa bir çapraz kablo bile size bu ekstra portu kullanma fırsatı sunar. Kesinlikle tek bir port eksik diye yeni bir yönlendirici almaktan ucuza geliyor!

2. Donanımınızın hızı uygun olsun

Fast Ethernet (100 Mbps) hâlâ kablolu ağların en yaygın çeşidi olabilir ama birçok modern yönlendirici, ağ kartı ve anakart bundan on kat daha hızlı, 1.000 Mbps hızında çalışan Gigabit Ethernet'i destekliyor. Gigabit hızını destekleyen donanımınız varsa, geri kalan donanımlarınızı da bu hızdan faydalanacak biçimde yükseltmek çok da pahalıya çıkmıyor. Buna ek olarak gigabit Ethernet'in yüksek hızına uygun kablolar kullanmalısınız. Başlıca iki tür Ethernet kablosu var: CAT5 ve CAT5e. İlki standart Ethernet ve Fast Ethernet bağlantıları (sırasıyla 10 Mbps ve 100 Mbps) için kullanılıyor ama sadece ikincisi gigabit Ethernet'in yüksek hızını sunabiliyor. Üstelik CAT5e sadece hız tutkunları için de değil. Bu kablonun daha güvenilir ve kararlı bağlantı sağlayan başka özellikleri de var. Sıradan CAT5 kablosundan bazı farkları, girişime karşı daha fazla direnç, azaltılmış "çapraz konuşma" emisyonu ve PVC kaplamasında uyulan daha iyi standartlar sayesinde artırılmış dayanıklılık. CAT5e aynı zamanda Ethernet ve Fast Ethernet'le geriye dönük uyumlu, o yüzden ağınızın hızı ne olursa olsun CAT5e kullanmanız faydalı olacaktır. Yani CAT5 kablolarınızın tümünü değiştirebilirsiniz.

Eğer bütçe sıkıntınız yoksa CAT6 kablolarını da kullanabilirsiniz. Muhtemelen ihtiyacınızdan fazlasını sunsa da CAT6 diğer ağ kablolarından çok da pahalı değil ve 100 Gbps'e kadar hızları destekliyor. Anlayacağınız, bu kablonun modasının yakın zamanda geçmesi olanaksız.

3. Kablolu ağınızda öncelikleri belirleyin

Birçok kablosuz erişim noktasının aynı zamanda kablolu ağ kurmanızı sağlayan donanım ağ portları var, o yüzden de evinde kablolu ağ kullananların bir de kablosuz ağının olması görülmedik şey değil. Aynı zamanda, dizüstü bilgisayarınızı başka odaya taşımak isterseniz diye kablosuz ağ seçeneğini açık da bırakabilirsiniz.

Eğer hem kablolu hem de kablosuz ağlara sahipseniz söylememize hiç gerek yok ki ilki daha yüksek hız ve güvenilirlik sunuyor. Ama her ikisi de mevcutsa Windows'un kablosuz olanı seçme huyu var. Sebebini bilmesek de, pek anlamlı olmadığını söyleyebiliriz. Neyse ki bunu değiştirmek kolay. Bağlantı önceliğini değiştirmenin en kolay yolu kablolu ağ bağdaştırıcısının pek de fazla kullanılmayan seçenekler menüsünü açmak. Bunun için Start menüsünden "view network connections" yazarak "view network connections" penceresini açın. Burada File menüsünden "Advanced > Advanced Settings" seçeneklerini takip edin (menünün görünmesi için Alt tuşuna basmanız gerekebilir). Advanced Settings iletişim kutusundan Adaptors and Bindings sekmesine geçin. Kablolu ağınızı öncelikli hale getirmek için ilgili bağlantıyı seçin (muhtemelen "Local Area Connection" diye geçiyordur) ve listenin en üstüne gelene kadar yeşil oka tıklayın. Değişiklikleri geçerli kılmak için "Tamam"a basın. Her şey yolunda gittiyse kablolu ağ artık birinci sırada olacak ve bundan böyle bir daha güvensiz ve yavaş kablosuz ağlara otomatikman bağlanmayacaksınız.

4. Girişimi azaltıp sinyal mesafesini artırın

Eğer evinize ya da ofisinize ağ kablosuz döşüyorsanız sinyalle girişim yapacak, hızı ve bağlantı kararlılığını azaltacak birçok elektrikli alet olabilir. Güçlü bir elektromanyetik alan yaratan her şey potansiyel bir sorun olabilir. Şüphelilerin başında stereo hoparlörler gelse de, flüoresan ampullerden mikrodalga fırına kadar her şey benzer etki gösterebilir. İşyerinde kablonuzu bir flüoresan lambanın yakınından geçirmeniz gerekiyorsa girişimi indirgemek için kabloyu lambaya paralel döşeyebilirsiniz.

Ağ trafiğini yönetmek üzere tasarlanmış donanımlar bile sinyali yavaşlatıp zayıflamasına yol açabilir. Bu ev ağlarında büyük so-

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF
TEKNOLOJİ DERGİSİ
TAMAMEN YENİLENDİ

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ **NEXXT**'İ iPhone/iPad VE ANDROID CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

App Store'dan İndirin
Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

6

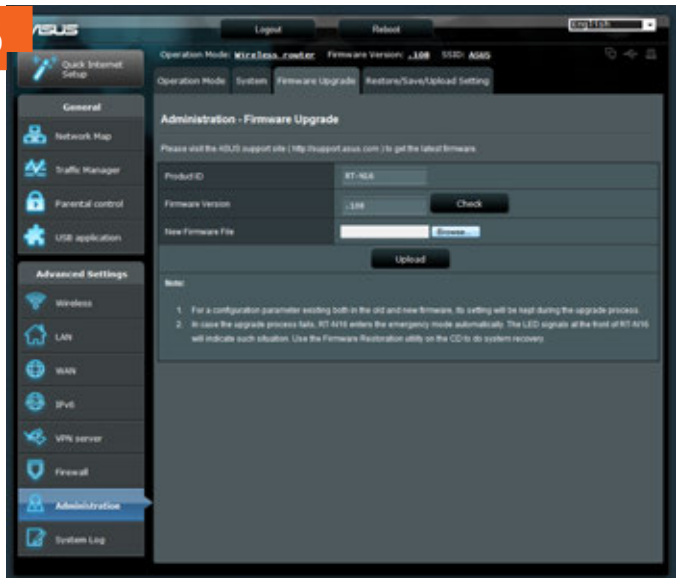

7

run olmasa da birçok anahtarın ve yönlendiricinin bulunduğu büyük bir sistemde kabloları birbirinden mümkün olduğunca uzağa yerleştirip elektriksel etkileşimi azaltabilir ve ağınızı mümkün olduğunca az hub'dan geçecek şekilde düzenleyebilirsiniz. Sinyal ne kadar çok hub'dan geçerse hedefine ulaşması o denli gecikir.

Ağ kablosu sinyalleri uzun mesafeye aktarmak için yeterli (girişim olmadan CAT5 kablosu sinyali sorunsuz 85,5 metre taşıyabilir, CAT6 ise 210 metreye) o yüzden de eviniz için ek bir ağ donanımına gerek yok. Yeter ki kablonuz doğru uzunlukta olsun.

5. Trafiği yönetmek için QoS ayarlarını kullanın

Yönlendiricinizde "QoS" ayarları gözünüze çarpmış olabilir ama özellikle araştırmadıysanız ne olduğunu, ne işe yaradığını bilmiyor olabilirsiniz. Anlatalım. QoS "Quality of Service" yani "Hizmet Kalitesi" anlamına geliyor. Müşteri geribildirim formlarına verilmiş havalı bir isim gibi dursa da, aslında trafiğin farklı türlerine farklı öncelik tanımanızı sağlıyor. Böylece yönlendiriciniz oyun verilerini web verilerinden daha önde tutup gecikmeyi en aza indirebiliyor ya da dosya indirmelerinizi yavaşlatsa bile Skype bağlantısını olması gereken hızda tutabiliyor. Temelde yaptığınız şey kararı yönlendiriciye bırakmak yerine hangi trafiğe ayrıcalık tanımak istediğinizi belirtmek.

Kimi yönlendiriciler içlerinden seçim yapabileceğiniz bir dizi ön tanımlı QoS ayarıyla geliyor, yani başka bir şey yapmanıza gerek kalmadan tercihinizi belirleyebiliyorsunuz. Bazı yönlendiriciler ise gereken bilgiyi bulup elle girmenizi istiyor ama korkmayın, bu çok da zor değil. Normalde tek yapmanız gereken, istediğiniz trafiği hangi portun (ya da port aralığının) kullandığını bulmak (mesela HTTP trafiği port 80'den gerçekleşiyor) ve buna bir isim vermek.

Bazı durumlarda sistemin ağın geri kalanına kıyasla öncelik tanımasını istediğiniz bilgisayarın, akıllı telefonun ya da ağ bağdaştırıcısının MAC adresini de ekleyebiliyorsunuz. Çok kolay olmasa da, biraz zahmetle yoğun bağlantılarda performansı iyileştirebilirsiniz. Unutmayın ki QoS ayarları aslında gönderilen veri miktarını kısıtlamıyor ya da değiştirmiyor; sadece yönlendiricinize önce hangi veriyi ele alması gerektiğini söylüyor.

Son olarak, QoS hizmetini ararken unutmayın ki farklı yönlendirici markaları buna farklı isimler veriyor ve pratik uygulamaları daha bariz hale getirmeye çalışıyor. Eğer "traffic priorisation" (ya da benzeri) bir ayar görürseniz bu büyük olasılıkla standart QoS'a verilmiş bir başka isimdir.

6. Belleniminizi terfi ettirin

Yönlendiriciye yeni bellenim kurmak biraz riskli olabilir çünkü yıllardır yaptığınız özel ayarlar silinebilir. Fakat yeni bellenim yeni özellikler getirebilir, hataları düzeltebilir ve uyumluluğu artırarak daha güçlü bir ağ sinyali elde etmenizi sağlayabilir. Bazen bellenimi güncellediğinizde eski yönlendiriciniz yeni gibi olabilir.

Bellenim indirmeleri normalde üreticilerin sitelerinde bulunuyor ve yönlendiriciyi güncellemek de sistemin yönetim konsolundan yapılabilen gayet basit bir işlem.

Eğer maceracıysanız yönlendiricinizin bellenimini açık kaynak kodlu, ücretsiz DD-WRT ile değiştirebilirsiniz. www.dd-wrt.com adresinde bulunan bellenim çoğu yönlendirici yazılımında bulunmayan bir dizi özellik ve daha geniş kontrol imkânı sağlıyor. Amatör kullanıcılar için olmayan DD-WRT bir kenarda duran eski yönlendiricinize daha gelişkin bir yazılım yüklemenizi ve eğlenceli deneyler yapmanızı sağlayabilir!

7. Homeplug ağını deneyin

Kablolu ağlar yüksek hız ve güvenilir bağlantı sunsa da evin her yanına kablo döşemek o kadar kullanışsız ki insanlar bundan kaçınıyor. Standart ethernet kablolarını kullanmanın bir alternatifi de bir HomePlug sistemine yatırım yapmak.

HomePlug nispeten yeni bir ağ teknolojisi ve veri sinyalini aktarmak için evinizin mevcut elektrik altyapısını kullanıyor, iki uçta da veri giriş ve çıkışını sınırlayan filtreler bulunuyor. Kablosuz bağlantı ve girişimle ilgili teşhisi zor sorunların önüne geçen HomePlug'da son standartlar Fast Ethernet'ten bile hızlı (HomePlug AV2 ideal koşullar altında 600 Mbps hıza erişebiliyor).

HomePlug karşısındaki en bariz avantaj ek kablo gerektirmeden kablolu ev ağı kurmanızı sağlaması çünkü hâlihazırda her eve döşenmiş olan altyapıyı kullanıyor. Bu terim veri aktarmak için elektrik şebekesini kullanan her türden sistemi anlatsa da aslında farklı standartları kapsıyor. Bu yüzden de amacınıza uygun olanı seçmenizde fayda var. Özellikle de her standart diğerleriyle uyumlu olmadığı için. Adından da anlaşılacağı gibi HomePlug ağı büyük ağlar için uygun değil. HomePlug sinyalinin mesafesi kısa, bu yüzden diğer evlere ya da binalara ulaşmıyor. Ama büyükçe bir evde oturuyorsanız kolayca kapsam dışı kalabilirsiniz.

Benzer biçimde, sinyaller tek bir kablo değil de teller üstünden aktarıldığından (sinyal nereye gideceğini böylece 'anlıyor' çünkü her yere gidiyor!) ne kadar çok aygıt eklerseniz kapasiteyi o kadar zorluyorsunuz. Dört ila altı aygıttan oluşan bir ev ağında sorun yok ama bu rakamları aşarsanız hız ve bağlantı kararlılığı hemen düşüyor.

Son olarak da çok fazlı elektrik kullanan binalarda ve girişimi azaltmak için elektrik sistemi yalıtılmış evlerde HomePlug kullanmamak gerekiyor. İki HomePlug ağ aygıtının haberleşebilmesi için aynı devre üstünde olması gerekiyor. Oysa aynı evde bile bu her zaman olmayabilir. Sırf aynı çatı altında olduğu için HomePlug aygıtlarının düzgün çalışacakları yanılgısına düşmeyin!

balkim@chip.com.tr

POPULAR SCIENCE MART SAYISINDA

STRES SİZİ ÖLDÜRÜYOR

- Bilim size yardımcı olabilir.
- 2015'e damga vuracak en ilginç aygıtlar.
- Modern insanın zorunluluğu: Çoklu işlem yeteneği.
- Laboratuvarda yetiştirilen kumaşlar.
- Karşınızda bilim ve mühendislik dünyasının en çarpıcı görselleri: Vizzie Ödülleri.
- Cüce gezegenlerin yükselişi.
- Sandviç deyip geçmeyin.
- İyon iticiler.
- Eşyalarınız birer siber saldırgana dönüşürse.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

VİDEO SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

MART SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DB

Feedly 21.0
Google Reader'ın izinde

Feedly sayesinde artık favori sitelerinizi birbiri ardına ziyaret etme zahmetine katlanmayacaksınız. Tıpkı Google Reader gibi bu ücretsiz uygulama da RSS içeriklerini, YouTube kanallarını ve Tumblr sayfalarını bir araya getirerek bir haber yığını oluşturuyor. Entegre arama özelliği sayesinde favori sitelerinizi bulabilir veya pek çok kategori arasında seçtiklerinize göz atabilirsiniz. Aradığınız içerikleri bulamama ihtimaline karşı uygulama size kendi RSS linklerinizi yerleştirme imkanı da sağlıyor. Böylece yerel gazeteler ve ufak blogları da Feedly'ye ekleyebiliyorsunuz. Ek olarak arama sonuçlarını belli siteler veya bölgeler için sınırlayabiliyorsunuz.

Eğer isterseniz sistem bildirimleri ile yeni yayınlanan makalelerden haberdar olabiliyorsunuz. Sistemin uygulama ekranı, büyük tabletler ile kullanıldığında optimum düzeyde çalışıyor. Fakat geliştiriciler akıllı telefon kullanıcılarını da ihmal etmemişler: Makaleler çoğunlukla sadece metin içeren şekillere sokularak ufak ekranlarda da rahatça okunabiliyorlar. Chrome ve Firefox üzerinde yer alan ücretsiz eklentiler sayesinde haber içerikleri, masaüstüne uyarlanmış formatları ile bilgisayarınızda da yer alıyor. Önemli haberleri hatırlatma listesine ekleyip daha büyük ekranlarda inceleyebiliyorsunuz. Uygulamanın yegane eksiği çevrimdışı modu. Hangi cihazı kullanırsanız kullanın, Feedly çalışmak için internet bağlantısına ihtiyaç duyuyor.

SONUÇ

Feedly eski Google Reader'a pratik bir alternatif olmuş. Pek çok haber sitesini bir araya getiriyor ve mobil cihazların ekranları için optimize ediyor. Tek dezavantajı ise yalnızca çevrimiçi çalışması.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz
CHIP Notu			**iyi (78)**

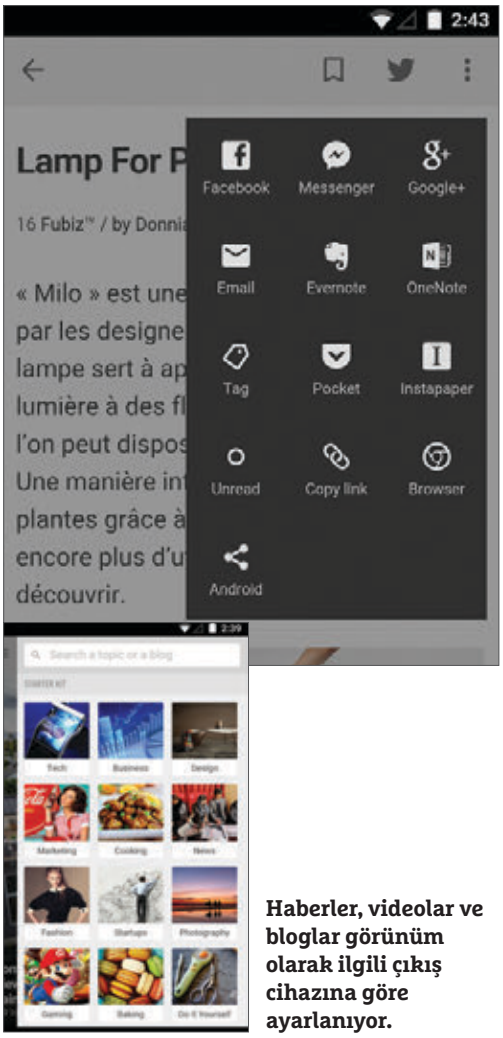

Haberler, videolar ve bloglar görünüm olarak ilgili çıkış cihazına göre ayarlanıyor.

Moon+ Reader 1.0.6
Mobil cihazınız e-kitap okuyucu

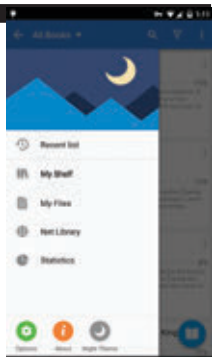

Moon+ Reader uygulaması telefon ve tabletlerinizi tam teşekküllü birer e-kitap okuyucularına dönüştürüyor. Android uygulaması çeşitli ayarları, gece modu, farklı dillerde binlerce ücretsiz kitap barındıran çevrimiçi kitap dükkanlarına bağlantı sağlaması gibi özellikleriyle puan topluyor. Uygulama, e-kitapları kendi bünyesinde herhangi bir problemle karşılaşmadan açabiliyor. Fakat PDF formatındaki dosyaları için tam sürümü (11,63 TL) edinmelisiniz. Yine de ücretsiz versiyonu Amazon AZW formatı hariç her e-kitap formatını destekliyor.

SİSTEM			
FİYAT	–	ücretsiz	–
CHIP Notu			**İyi (80)**

Head Soccer 3.1
İki boyutlu ve yumruk yumruğa

Head Soccer oyunu kısa zamanda size Fifa ve PES gibi meşhur futbol oyunlarını unutturacak. Grafikleri çizgi romanları anımsatan oyunda karşılıklı iki oyuncu birbirlerine mümkün olduğunca fazla gol atmaya çalışıyor. Herhangi bir kuralın veya faulün olmadığı oyunda yalnız topa değil, diğer oyunculara da vurabiliyorsunuz. Fakat adil bir şekilde oynayanlar şayet kazanırlarsa maç sonrası gerçekleştirilen bir havai fişek gösterisi ile ödüllendiriliyorlar.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–
CHIP Notu			**Çok iyi (96)**

Camera+
Anında yakalama fonksiyonuna sahip

Camera+, entegre fotoğraf işleme modülüne sahip bir kamera uygulaması ve anında yakalama özellikleri iPhone'un kendi uygulamasının sunduğundan çok daha ayrıntılı (örneğin uygulama, iPhone'unuzu doğru bir şekilde hizalamanızı sağlayan yatay bir çizgi yaratıyor). Fakat işleme fonksiyonları (renk efektleri, kırpma seçenekleri ve çeşitli filtreler gibi) pek de tatmin edici değil. Eğer istenirse Camera+ fotoğraflarınızı uygulama içerisine kaydedebiliyor. Fotolarınızı düzeltmeleri gerçekleştirdikten sonra resimler klasörünüze aktarabiliyorsunuz.

SİSTEM			
FİYAT	6,49 TL	–	–
CHIP Notu			**İyi (74)**

Wunderlist

Bu görev uygulaması artık görev penceresindeki ataç sembolüne tıklayarak Dropbox paylaşımlarınızı içeriğe eklemenize izin veriyor. Bu sayede ilgili görev notunuz ile dosyanızın sürekli güncel olmasını garanti altına alıyorsunuz. **(iOS/Android: ücretsiz)**

One Today

Google'ın bağış uygulaması, her gün (döviz olarak) bir hayır kurumuna bağış yapmanıza yarıyor. Uygulamada henüz Türk Lirası ve Türkiye'deki kurumlar bulunmuyor. **(Android: ücretsiz)**

Netflix

Video yayın uygulamasının son sürümünde arama sonuçları kategoriler halinde daha net görülebiliyor. Ayrıca kullanıcı profili artık direkt olarak telefondan değiştirilebiliyor. **(Android: ücretsiz)**

Dropbox

Elden geçirilen bulut servisi uygulamasında dosyaları SD karta taşıma işlemi kolaylaştırılmış. Ek olarak arama seçenekleri geliştirilmiş ve araç Android 5 ile tamamen uyumlu **(Android: ücretsiz)**

Chromecast

Perde arkasına atma fonksiyonu ile istediğiniz konuma göre son haberleri ve hava durumu raporlarını inceleyebiliyorsunuz. **(iOS: ücretsiz)**

Amazon Instant Video

Amazon Prime müşterileri için oluşturulan video yayın uygulaması artık dizileri bıraktığınız yerden tekrar izleyebilmenize olanak veriyor. **(iOS: ücretsiz)**

Google Haberler & Hava Durumu

Artık iPhone ve iPad kullanıcıları da Google Haberler ve Hava Durumu uygulamasından faydalanabilecekler. Uygulama farklı kaynaklardan derlenen haberleri kullanıcıya ulaştırıyor ve istenilen başlıklar için kişiselleştirilebiliyor. **(iOS: ücretsiz)**

OneDrive

Microsoft bulut servisinin iOS uygulaması artık PIN kodu ile (iOS 8 cihazlarda istenirse parmak izi ile) koruma altına alınabiliyor. Ek olarak kullanıcı arayüzü iPhone 6'ya adapte edilmiş ve dosyalar için sınıflandırma işlevi getirilmiş. **(iOS: ücretsiz)**

LEVEL
iPad'de
Etkileşimli Oyun Dergisi
Türkiye'nin İlk Tablet Oyun Dergisi

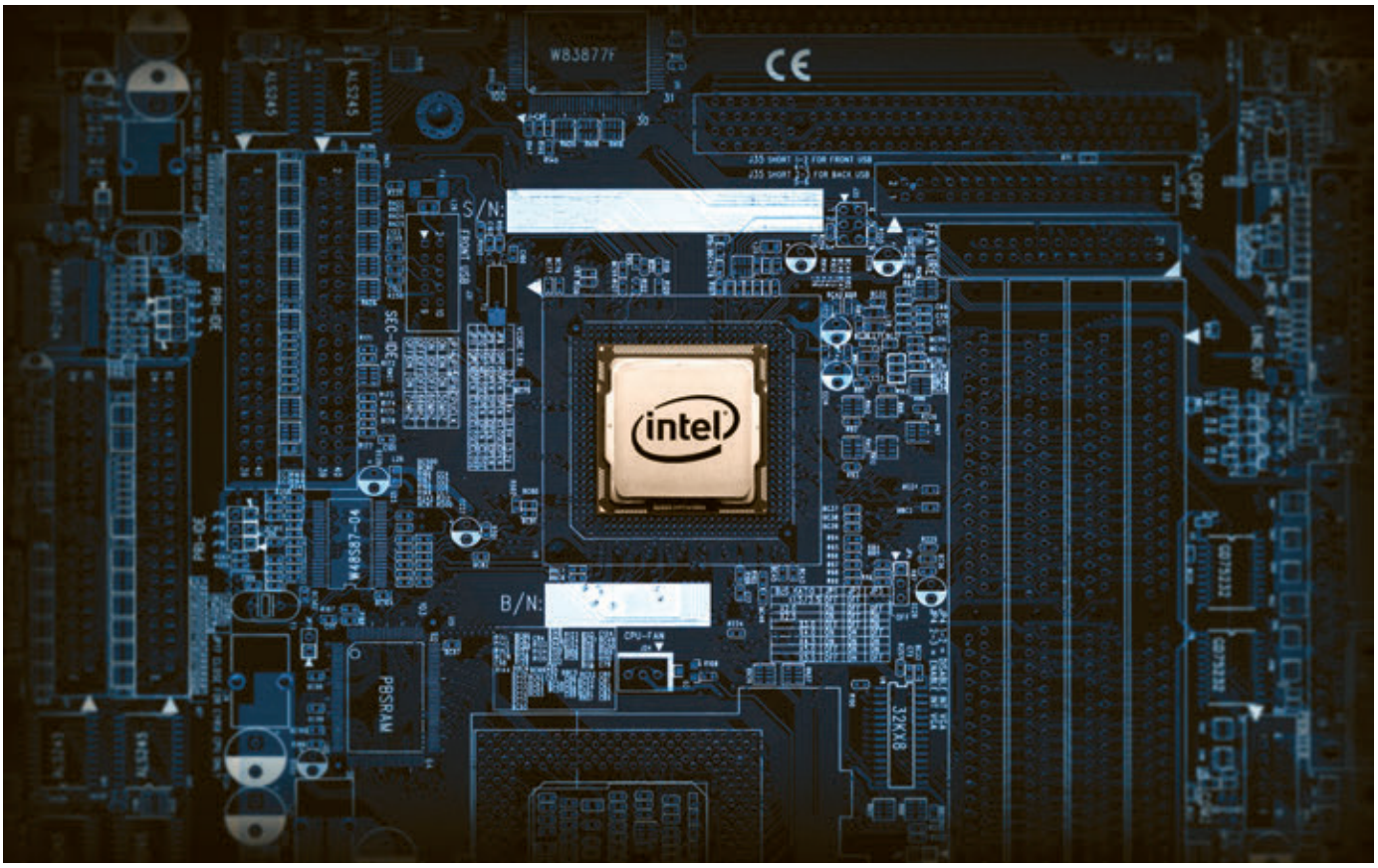

Intel işlemciler hakkında bilmeniz gerekenler

Intel'in Core i3, i5 ve i7 işlemcilerinden hangisini seçelim; bu isimler aslında ne anlama geliyor?

Kürşat ZAMAN

Şöyle bir düşünelim. İşlemcilerin performanslarını belirleyen şeyin bir saniyede ne kadar fazla aritmetik işlem yapabilecekleri, bir diğer deyişle saat hızları olduğu zamanların üzerinden pek de fazla vakit geçmedi, değil mi? Belki hız tespiti için kullandığımız Megahertz'leri günümüzde Gigahertz'ler ile değiştirdik, ancak işlemciler aşırı hız yaparken aynı anda problem çözebilen bir silikon levha'dan ibaret değiller artık. En azından ne kadar hızlı olduklarını söylerken artık başka detayları da göz önüne almak zorundayız. Bu günlerde her şey, Intel gibi yonga üreticilerinin görevleri birden fazla işlemciye pay ettikleri çekirdeklere bağlı. Bu çoklu çekirdeklerin avantajlarını maksimize etmek üzere geliştirilen yazılımlar (oyunlar, çizim programları ve hatta işletim sistemleri) ile birlikte bu çekirdekler hiç bir zaman karşılaşmadıkları kadar ağır yüklerin, her zamankinden daha hızlı biçimde üstesinden gelebiliyorlar.

PC'nizi etrafına kuracağınız işlemciyi seçmek sadece en yüksek çalışma hızına sahip en fazla çekirdekli işlemciyi seçmekten biraz daha karışık bir işlem. Biraz da, fiyat/performans denkleminin üzerinde durmamız gerekiyor.

Intel Inside

Bu yazımızda, hem PC hem de Mac OS X tabanlı sistemlerde pazar lideri konumunda bulunan Intel'in ürettiği işlemcileri inceleyeceğiz. Sevin ya da sevmeyin; bugün bilgisayar işlemcisi dendiğinde, piyasaya yön veren isim Intel.

En büyük rakibi AMD'yi de tabii ki küçümsemek olmaz. Ama AMD'nin çok iyi zamanlar geçirmediği bilinen bir gerçek. Bir diğer gerçek ise, AMD işlemcilerin, kağıt üzerinde dengi Intel modellerine göre çok daha ucuz oldukları. Ucuz bir PC toplamak isteyenlerin Intel yerine AMD modellerine yoğunlaşmalarına, işte bu yüzden şaşırmamak gerekiyor. Ama dediğimiz gibi, bugün piyasanın hakimi Intel ve AMD, onu geriden takip etmekle yetiniyor...

Intel, sunucular, özel amaçlı sistemler ve taşınabilir cihazlar için işlemciler üretiyor olsa da (Xeon, Atom) biz Intel'in en iyi bilindiği pazarda, yani masaüstü PC'ler ve notebook'lar için ürettiği işlemcilerin (Core i3, i5 ve i7) üzerinde ağırlıklı olarak duracağız. Tabi diğer modellerden de kısaca bahsetmeyi de ihmal etmeyeceğiz.

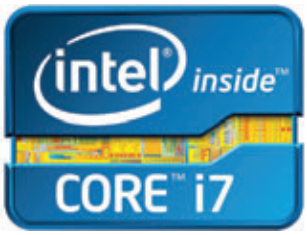

Core i3, i5, i7

Pentium işlemciler bir neslin çocukluğuna damga vurmuş olsalar da Intel'in muhtemelen gelmiş geçmiş en popüler işlemcileri şu an Broadwell mimarisi ile beşinci nesile ulaşan "i" serisi. 2006 yılında piyasaya çıkan ve kendileri gibi çok başarılı olan selefleri Core 2 Duo'nun yerini alan "i" serisi işlemciler de kendi içlerinde üçe ayrılıyorlar.

i3, i5 ve i7 serisi işlemciler bilindiği gibi çekirdek sayısı ile alakalı bir isimlendirmeye sahip değiller. Intel'in daha önce kullandığı yıldız sisteminin yerini alan bu rakamsal biçimlendirmeyi örneklemek gerekirse i7 tipi işlemciler yüksek işlemci gücüne ihtiyaç duyan hardcore oyuncular ve grafik tasarımcılara hitap ediyorken, benzer işleri layıkıyla yapabilecek güce sahip i5 işlemciler bu işlemcilerin daha ekonomik türevleri. i3 işlemciler ise giriş seviyesi sistem toplamak isteyenlerin tercihi durumunda.

Örneğin masaüstü ve notebook modellerinde i5 ve i7 işlemcilerini kullanan Apple, i3 işlemcisi kullanan herhangi bir modele sahip değil, ancak pek çok OEM masaüstü ve notebook üreticisinin ürün gamı i3 işlemcili modeller ile başlamakta. Bir şekilde, eğer gerçekten fiyatı sudan ucuz bir modeli gözünüze kestirdiyseniz i3 işlemciye sahip olması çok büyük ihtimal.

Nedir bu "i"lerin farkı?

Intel'in "i" serisi en üst seviye işlemci ailesi olan i7, 2008 yılında minimum 1,6 Ghz hızında piyasaya sürülmüştü ve günümüzde 4,4 Ghz düzeyini aşmış durumda, kendi içinde de amaca uygun olarak iki ayrı aileye ayrıldığını söylemek mümkün. Düşük güç tüketimine sahip (45-130W) dört çekirdekli modeller ve (130-150W) güç tüketimine sahip, ağırlıklı olarak masaüstü sistemleri hedefleyen altı ve sekiz çekirdekli modeller.

i7'den bir sene sonra piyasaya sürülen orta sınıf işlemci ailesi i5 ise iki ve dört çekirdekli, 1,06 Ghz'den 3,6 Ghz'e kadar uzanan modellere sahip ve (17-95W) güç tüketimiyle oldukça verimli ve tutumlu olduğunu söylemek mümkün.

Ele avuca sığmaz i3 modeli ise i5'ten bir sene sonra, 2010'da raflarda yerini aldı ve 2,4 Ghz ile 3,7 Ghz arasında değişen çift çekirdekli işlemcilerden oluşan bir işlemci ailesi. Düşük güç tüketimiyle (35-73W) notebook'lar için olduğu kadar giriş seviyesi masaüstü sistemlerin de gözdesi durumunda.

Pentium: Yakın geçmişin efsanesi

Elbette "i" serisi Intel'in ilk göz ağrısı değildi. 1993 yılında 60 Mhz'lik hızıyla piyasaya çıkan ve o sıralarda babalarına yalvar yakar güçlükle birer 486DX aldırabilmiş olan bizlerin rüyalarını süsleyen Pentium işlemcisi yıllar içinde defalarca yenilenmesine rağmen, 2005 yılında multi-threading destekleyen çift çekirdekli işlemci ailesi Pentium D / Extreme Edition satışa sunulana dek, Intel'in geniş kullanım tabanlı işlemci ailesi olarak hayatını sürdürdü.

2006 yılında piyasaya sürülen Core (Core2Duo/Core2Quad) serisi işlemciler Pentium'un tabutuna bir çivi çakarken, 2009 yılında yerini "i" serisi işlemcilere bırakana kadar üretilmeye devam etti ve i3/i5/i7 öncesi çok büyük bir ileri adım oldular Intel için.

Daha önce bahsettiğimiz gibi Pentium serisi işlemciler zaman içinde pek çok kez hem mimari hem de yapısal olarak yeniliklere uğradı. Bunları sırasıyla Pentium Pro (1995-1998), Pentium MMX (1996-1999), Pentium II (1997-1999), Pentium III (1999-2003), Pentium 4 (2000-2008) ve notebook'lar için geliştirilen Pentium M (2005-2008) olarak sayabiliriz.

..ve diğerleri: Celeron, Atom ve Xeon

Tüm bu karmaşa arasında diğerlerini de unutacak değildik elbette. Bunlardan Celeron ve Atom daha ucuz sistemleri hedeflerken, Xeon daha çok sunucular ve iş istasyonlarına hitap etmekte.

Milenyumdan hemen önceyi hatırlarsanız, bu çağdan en fazla zarar gören, adı internette gezmek dışında pek bir şey yapamayan Celeron'u da hatırlayacaksınız demektir. 1998 yılında satışa sunulan ve haksız ünü üzerine yapışıp kalan bu ekonomik model, 266 Mhz ile başladığı yolculuğunu halen sürdürüyor, evet yanlış duymadınız, 3,6 Ghz'lik tek çekirdekli Celeron halen Intel ürün gamının bir üyesi konumunda, yine de i3 ailesinin en ekonomik modelleri tarafından dahi gölgelenmeye devam ettiğini söylememiz gerek.

"Akıllı kaplumbağa" rolüne soyunan Atom işlemcileri ise çok düşük güç tüketimi ve bir o kadar düşük performansları ile kendisine netbook'lar, network depolama üniteleri, deneysel robotlar ve medikal cihazlarda yer buldu. 2008 yılında piyasaya çıkan Atom ailesi 800 Mhz'den 2,13 Ghz'ye kadar uzanan seçeneklere sahip.

Ve tabii ki Xeon... Intel'in sunucular ve iş istasyonları kadar, Apple Mac Pro gibi en üst seviye bilgisayarları da hedefleyen bu çözümü 1998'den beri piyasada ve 400 Mhz ile başladığı yolculuğunda bu gün ulaştığı üst nokta 4,4 Ghz.

Çekirdek sayısı konusunda da Xeon'da seçenekler sınırsız; tek, çift, dört, altı veya sekiz çekirdekli Xeon'lar tüm dünyada kullanılmaya devam ediyor.

Çekirdek savaşları

En temel özellikten başlayarak kafa karıştırmadan devam edelim isterseniz. DualCore bilindiği gibi 2, QuadCore 4, HexaCore 6 ve OctaCore işlemciler ise 8 çekirdeğe sahipler, ki bunlar dünya üzerinde şu an ulaşılabilecek maksimum işlemci gücünü sağlamakta.

QuadCore işlemciler artık dünya genelinde bir standart halini aldı ve eğer cüzdanınız biraz daha kalın veya işlemci gücüne olan ihtiyacınız daha yüksekse bakmanız gerekenler HexaCore veya OctaCore işlemciler. Elbette performans konusunda sisteminizde fark yaratabilecek tek şey işlemciler değil (SSD sürücülerin klasik sabit diskler ile aralarındaki farkı da düşünecek olursak), ancak hala çok kuvvetli bir performans çarpanı durumunda ve en basit haliyle işlemcinizin çekirdek sayısı ne kadar çoksa potansiyel performans çarpanı da o kadar büyümekte.

Elbette ihtiyaçlar önemli, örneğin konu üzerinde çalıştığınız basit Office dokümanları veya web'de sörf yapmak olduğunda i3, →

hatta daha önceki Core2Duo serisi işlemciler bile işinizi fazlasıyla görecektir. Eğer oyun oynamak veya Photoshop, 3D Max gibi programlar kullanıyorsanız size hitap edebilecek minimum işlemci ailesi i5 demektir.

Müzik çalışmaları yapıyor, video encode ediyor veya hardcore seviyesinde oyuncuyum diyorsanız size uygun modelin i7 ailesi olduğunu söyleyebiliriz.

Diğer önemli değişkenler..

Elbette işlemcileri birbiriyle karşılaştırırken başvurabileceğimiz başka değişkenler de var, Intel'in kullandığı ve aynı anda iki ayrı direktifi (threading) işleyebilen HT (Hyper-Threading) teknolojisi gibi... Böylece birbirine senkron çalışan iki ayrı işlemci varmış gibi bir performans alınabiliyor.

Core i7 işlemcileri en az dört çekirdekli işlemcilerde HT özelliğini destekliyor ve bu şekilde, örneğin aynı anda 8 ayrı direktifi işlemek mümkün oluyor. Buna daha geniş sistem cache'i avantajını ve muhtemelen tercih edilecek RAM miktarının daha yüksek olacağı gerçeğini de eklerseniz Core i7'nin neden üst sınıf performansa ihtiyacı olan kullanıcıların tercihi olduğunu daha iyi anlayabilmek mümkün.

Bir diğer teknoloji ise, ihtiyaç duyduğunda işlemcinin saat frekansını arttırabilmesini sağlayan ve bir nevi yazılım-kontrollü overclock gibi çalışan TurboBoost teknolojisi. Bu teknoloji Core i5 ve i7 işlemcilerinde sunulmakta.

Model numaraları ne anlama geliyor?

i3, i5 ve i7 kodlarını kullanan tüm işlemciler elbette birbirinin aynısı değil, bunun yanında bir de işlemci modelini belirleyen bir uzantı taşıyorlar ve bu numaralar satın aldığınız işlemciden bekleyebileceğiniz performans konusunda da bir referans görevi görmekte.

Core i7-4770K'yı ele alalım... Baştaki 4 rakamı bu işlemcinin Haswell mimarisine sahip dördüncü jenerasyon bir i7 işlemcisi olduğuna işaret etmekte. Peşinden gelen üç rakam ise (bu örnekte 770) bizlerin ve satıcıların modelleri birbirinden ayırabilmeleri için verilmiş bir üretici kodu.

Numaranın sonundaki K kodu dikkatinizi çekmiştir. Intel işlemcilerinde K kodunu, çarpan kilidi olmayan, overclock potansiyeli yüksek işlemcileri için kullanmayı uygun görüyor; tıpkı standart günlük kullanıma uygun modellerde kullandığı S ve T gibi...

Bir önceki paragrafta bahsettiğimiz gibi, Intel'in her bir işlemci modeli için mimariye göre ayrıştırılmasını sağlayan bir de ürün kodu var. Tıpkı dördüncü nesil işlemcilerin kullandığı Haswell ve beşinci nesil Broadwell gibi. Yaşı biraz daha büyük kullanıcılar Pentium 4'ün efsanevi Northwood mimarisine sahip 3.06 HT modelini hatırlayacaktır aynı şekilde.

Bu ürün kodu (Haswell, Broadwell) yeni bir işlemci ailesini değil, aynı işlemci ailesinin daha yeni, daha modern seleflerini işaret etmekte.

Hangi işlemciyi tercih edelim?

Tıpkı hayat verdiği masaüstü bilgisayarlar, notebook'lar ve mobil aygıtlar gibi, Intel de her yıl işlemcilerini yenilemekte ve daha hızlı, daha az ısınan, daha az güç harcayan (ama her zaman daha ucuz olmayan) işlemcileri piyasaya sürmekte.

Eğer yeterince kaynak ayırabiliyorsanız ve bir kaç yıl güncelliğini çok fazla yitirmeden kullanabileceğiniz bir sistem arayışındaysanız, i5 ve i7 işlemciler bizim önerimiz olacaktır. Elbette bilgisayar bileşenleri söz konusu olduğunda harcanabilecek paranın bir üst limiti yok ve Xeon işlemciler hala orada bir yerde müşterilerini bekliyor olacaklar.

Intel'in, i9 serisini piyasaya çıkarmaya hazırlandığına dair pek çok söylenti olsa da, yakın gelecekte bir işlemciden beklediğimiz her şeyi sunmaya hazır olan i7 ailesinin limitlerini tam anlamıyla zorlamadan önce bu adımın atılacağını düşünmüyoruz.

Son bir öneri... Nasıl bir sistem toplayacağınız tamamen sizin ihtiyacınız ile alakalı. Ama neye karar verirseniz verin daima alabileceğiniz, imkanlarınızı zorlamayacak en hızlı modelde karar kılın. Günün birinde daha büyük, daha hızlı bir SSD almak veya sisteme biraz daha RAM eklemek yeni bir CPU'nun etrafına yen bir sistem toplamaktan çok daha kolay ve ucuz olacaktır.

Peki, şu anda en hızlı Intel CPU'lar hangileri? 3D Mark CPU puanlarına göre sıralayalım:

Masaüstü PC:
1. Intel Core i7-5960X (12540)
2. Intel Core i7-4960X (12480)
3. Intel Core i7-5930K (12440)

Notebook:
1. Intel Core i7-4870HQ ya da Intel Core i7-4860HQ (8430)
2. Intel Core i7-4940MX (7170)
3. Intel Core i7-4930MX (7070)

yorum@chip.com.tr

PC'nizi şaha kaldıracak 38 harika ipucu ve ayar

Yavaş PC'nizi biraz hızlandırmak ve daha fazla verim almak mı istiyorsunuz? CHIP, size nasıl yapacağınızı gösteriyor

Ozan KAYA

Yeni yıla girdiğimiz için çoğunuz yeni donanımlarla PC'nizi geliştirmeyi umuyor olabilir. Gerek paranızla veya hediye kartları kullanarak olsun, gerekse yeni yıl indirimlerinden faydalanarak PC'nizi geliştirmenin değişik yolları mevcut.

Tabi bu seçenek herkes için mümkün değil. İndirimli ya da indirimsiz, PC'yi geliştirmek çoğumuz için pahalı bir işlem ve herkes bu fiyatları karşılayamayabiliyor. Ayrıca işin bir de donanım bilgisi boyutu var. PC donanımlarını rahatça çıkarıp, başarılı bir şekilde yenilerini takabiliyor olmanız gerekmekte. Tabi bu da herkes için kolay bir işlem değil, dolayısıyla çoğunuz bu seçeneğin üstünü karalayabilirsiniz.

Şanslısınız, çünkü daha fazla para harcamadan ya da donanım becerilerine sahip olmadan da PC'nizi geliştirebilirsiniz. Sizlere bu amaçla hizmet edebilecek 38 harika ipucu ve ince ayar kaleme aldık. Bu makalemizde Windows 8'i ele alacağız, fakat ipuçlarının çoğu Windows'un eski sürümler için de halen geçerli, bu yüzden değişik bir OS sürümü kullanıyorsanız bile hilelerimizi denemekten çekinmeyin.

Hazırlıklar

Bu ayarları uygulamaya koymadan önce, yapılacak değişikliklere hazırlık yapmanız gerekmekte. Verilerinizi yedekleyerek güvende olduklarından emin olmalısınız ve ayrıca değişikliklerin ne getireceğini de bilmeniz gerekiyor. İlk olarak verilerle başlıyoruz.

Sisteminizi daha hızlı çalıştırma yönünde ayarlamalar yapmak şüphesiz ki PC'nizin çalışma yöntemini değiştirecektir. Her ne kadar bu işlem doğru uygulandığı sürece zararsız olsa da, tehlike unsuru her zaman bu işin içinde, dolayısıyla sisteminizi rayından çıkarabilmeniz de olası. Bu yüzden size önerimiz önemli verilerinizi ya bir harici sürücüye veya optik medyaya ya da bir cloud hizmetine yedeklemeniz. Hangi metodu kullanırsanız, kullanın, verilerinizi daha sonra kullanabileceğinizden emin olun.

Verilerinizi sağlama aldıktan sonra, bir Sistem Kurtarma noktası da yaratmanız gerekiyor. Bu işlem PC'nizin şu anki çalışan konumunu hatırlayacak ve olası bir durumda size geri dönüş imkânı sağlayacak.

Sistemle ilgili önemli değişiklikler yapmadan önce mutlaka bir kurtarma noktası oluşturun

Bu ince ayarların bazılarını sadece Windows ayarlarından değiştirebilirsiniz, fakat bazılarını uygulamaya koymak için kayıt defterini kullanmanız gerekiyor. Burası Windows'un önemli bir parçası ve program lokasyonu, kayıt dosyalarından, derin sistem bazlı özelliklere kadar kilit verilerin depolandığı yer. Ayıca sistemi hızlandırmada kullanılan yolların çoğu da buradan geçiyor, fakat yanlış ayarlarla başınızı çok büyük derde de sokabilirsiniz, dolayısıyla bu bölümde gezinirken dikkati elden bırakmayın. Kayıt defterine girmek için Windows+R kombinasyonuna basın, metin kutusuna 'regedit' komutunu girin ve Enter'a basın. Bu sizi anahtarların ve değerlerin hiyerarşi sırasına göre listelendiği bir pencereye götürecek. Her bir bölümü genişlettiğinizde, kayıt ayarlarının da derinlerine ineceksiniz. Sağ bölümde Windows seçilen öğenin değerlerini gösterecektir. Buradan var olan değerleri "Düzen" menüsüyle ya da sağ tık ile değiştirebilir veya yeni değerler yaratabilirsiniz. →

yorum@chip.com.tr

1 Masaüstünü hızlandırın

Basit bir taneyle başlıyoruz. Windows yüklenirken gösterilen Metro başlangıç ekranını atlatın. Eğer bu ekranın fanlarından biri değilseniz ve Windows 8.1 kullanıyorsanız, şanslısınız. Çünkü Microsoft feryadınızı duyuyor ve size direkt olarak masaüstüne geçişi sağlayan bir yol sunuyor. Bunun için, görev çubuğuna sağ tıklayın ve Özelliklere tıklayın. Gezinti sekmesi altında 'Oturum açtığımda veya bir ekrandaki tüm uygulamaları kapattığımda Başlangıç yerine masaüstüne git' kutucuğunu işaretleyin ve Uygula'ya tıklayın. Artık PC'nizi başlattığınızda direkt olarak masaüstüne yönlendirileceksiniz.

2 Kısayollar

Windows'ta daima size zamandan tasarruf ettirecek kısayollar bulunur ve Windows 8'in de bu konuda geri kalır yönü yok. İşte size yenileriyle beraber bazı kullanışlı kısayollar.

3 Power User menüsü

Windows 8.1'in getirdiği en kullanışlı özelliklerden biri de size oldukça zaman kazandıran Power User menüsü. Menüye ekranın sol alt köşesindeki butona sağ tıklayarak erişebilirsiniz. Menüde birçok işlem yapabilmeniz mümkün. Menülerde gezinmeden direkt olarak PC'nizi kapatabilmek de bu imkânlar arasında.

Ayrıca admin de dâhil komut istemcisine erişebilir, geniş çaptaki sistem ayarları ve uygulamalar arasında seçim yapabilirsiniz. PC kullanımınızı kolay ve hızlı bir hale getiren, gerçekten muhteşem bir araç.

4 Hızlı başlangıç ile başlangıç hızınızı arttırın

Windows 8'de başlangıç sürenizi hızlandıran bir hızlı başlangıç modu bulunuyor. Bunu etkinleştirmek için tek yapmanız gereken 'Güç seçenekleri' için arama yapıp, sol panelden 'Güç düğmesinin yapacaklarını seçin'e tıklamak. Ardından 'Şu anda kullanılamayan ayarları değiştir'e tıklayın ve 'Hızlı başlatmayı aç (önerilen)' seçeneğinin etkin olduğundan emin olun. Bu sizin başlangıç sürenizi epey kısaltacaktır. Dikkatli olun, çünkü bu seçenek bazı kullanıcılarda sorunlara sebep olabilmekte. Dolayısıyla herhangi bir problemle karşılaşırsanız, bu modu kapatabilirsiniz.

5 Animasyonları kapatın

Windows'un görünümünü geliştirmek amacıyla Microsoft yıllar içinde birçok görsel eklemeler yaptı, fakat bu efektler bilgisayarsızda yavaşlamalara sebep olabilir, bu yüzden bunları etkisiz hale getirmek isteyebilirsiniz.

Bunun için, Bu Bilgisayar'a sağ tıklayın, Özellikler'i seçin ve Gelişmiş sistem ayarlarına girin. Ardından Performans bölümü altında Ayarlar..'a tıklayın. Buradan birçok animasyon ve görsel efekti etkisiz hale getirebilirsiniz. Özellikle menüler için minimum ve maksimum solma efektini kaldırın.

6 Kaynak tüketicilerini tespit edin

PC'deki tüm programlar kaynak kullanır, fakat bazıları diğerlerinden daha fazla. Tabi bu da PC'nizin yavaşlamasına sebep olabiliyor. Hangi programın daha fazla kaynak harcadığını öğrenmek için, Görev yöneticisini açın (Ctrl+Alt+Del ve Görev yöneticisini seçin). Buradan şu anda açık olan programlar, işlem ve hizmetleri, aşırı kaynak harcayanların üzerleri çizili şekilde göreceksiniz. Her bir sütünün üzerine tıklayarak öğe-

1

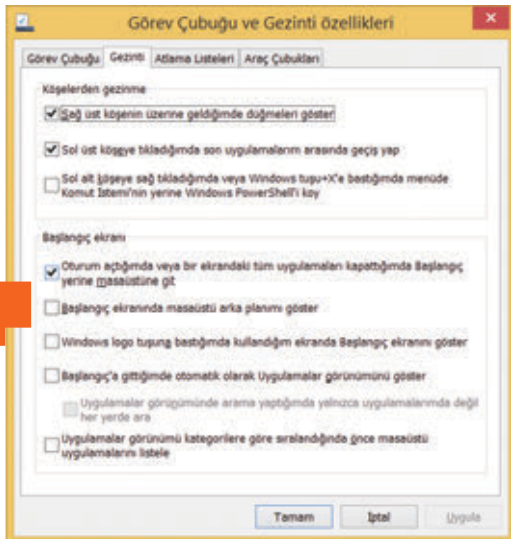

2

Anahtar kombinasyonu	Etki
CTRL+C (ya da CTRL+Insert)	Seçilen öğeyi kopyala
Ctrl+X	Seçilen öğeyi kes
Ctrl+V (ya da Shift+Insert)	Seçilen öğeyi yapıştır
Ctrl+Z	İşlemi geri al
Alt+Tab	Açık uygulamalar arasında geçiş yap
Alt+F4	Açık öğeyi kapat ya da aktif uygulamadan çık
Windows+L	PC'yi kitle ya da kullanıcıyı değiştir
Windows+D	Masaüstünü göster/sakla
Windows+yazmaya başla	PC'de ara
Ctrl+artı(+) ya da Ctrl+eksi (-)	Yakınlaştır ya da uzaklaştır
Ctrl+kayma tekeri	Yakınlaştır ya da uzaklaştır
Windows+C	Charms menüsünü aç/uygulama içinde komutları aç
Windows+F	Arama charm'ını aç (dosya araması)
Windows+H	Paylaşma charm'ını aç
Windows+I	Ayarlar charm'ını aç
Windows+K	Aygıtlar charm'ını aç
Windows+O	Ekran oryantasyonunu kilitle
Windows+Q	Her yerde ya da uygulama içinde arama için Arama charm'ını aç
Windows+S	Windows ve sadece web'de arama için Arama charm'ını aç
Windows+W	Sadece ayarları arama için Arama charm'ını aç
Windows+Z	Açık bir uygulamadaki mevcut komutları göster
Windows+Boşluk tuşu	Giriş dili ve klavye düzeninde geçiş yap
Windows+Ctrl+Boşluk tuşu	Önceki seçilen girişe geri dön
Windows+Tab	Kullanılmış uygulamalar arasında geçiş yap
Windows+Ctrl+Tab	Kullanılmış uygulamalar arasında geçiş yap
Windows+Shift+Tab	Kullanılmış uygulamalar arasında tersine geçiş yap
Windows+Shift+periyot (.)	Bir uygulamayı sola yapıştır
Windows+periyot (.)	Açık uygulamalar arasında geçiş yap
Esc	Şu anki görevi durdur ya da kapat

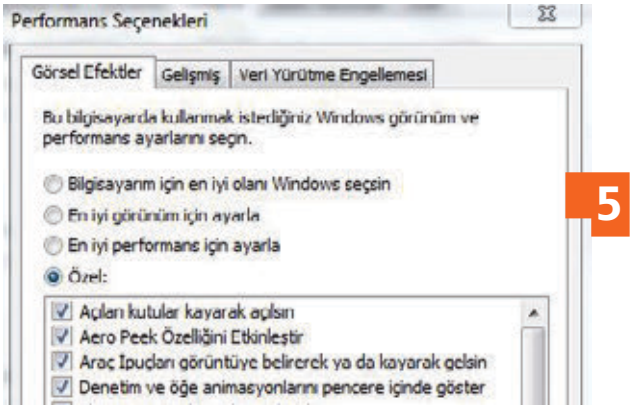

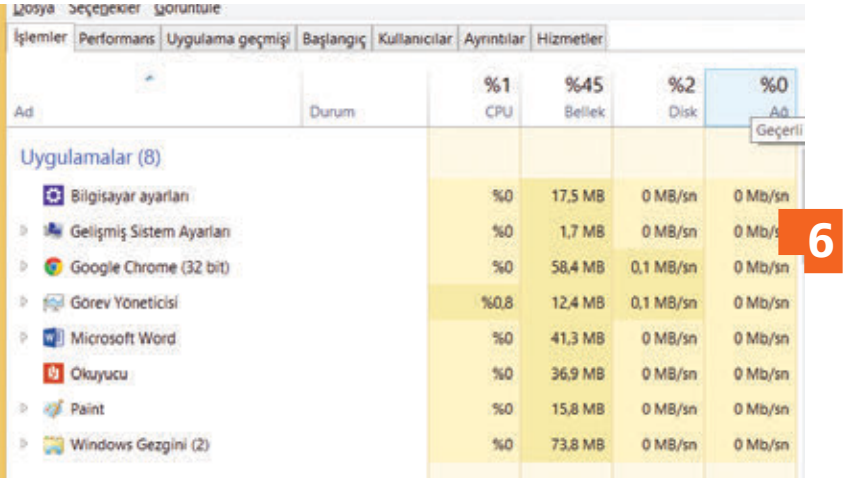

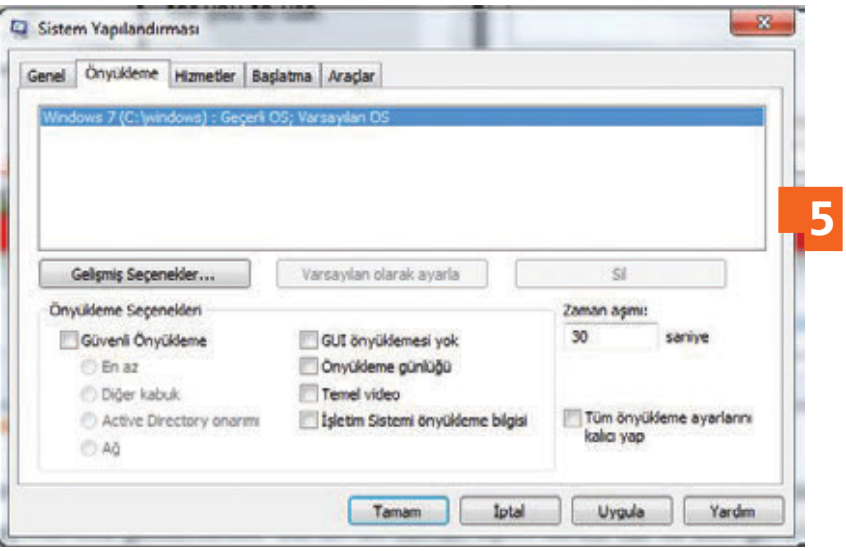

leri filtrelemeniz de mümkün.

Bu bilgileri kullanarak bilgisayarınızda nelerin olup, bittiğini anlayabilir, aşırı kaynak harcayan öğeleri kapatabilir ya da alternatifleriyle değiştirebilirsiniz.

7 Masaüstünüzü temizleyin

Windows'unuzu hızlandırmak için verdiğimiz ipuçlarından biri için hiçbir ayar ve kayıt defteri değişikliği gerekmiyor; tek ihtiyacınız olan şey biraz düzen ve dikkat.

Eğer masaüstünüzde birçok öğe, kısayol, klasör ve program varsa, PC'niz büyük ihtimalle yavaşlayacak, Windows her başlangıçta tüm bu öğeleri haritalandırdığı ve sizin kullanıcı profilinizi yüklediği için performansınız özellikle başlangıçta düşecek. Sorunun çözümü oldukça basit ve çoğu zaman görmezden geliniyor.

Biraz zaman ayırın ve masaüstünüzü temizleyin. Ayrıca bunu bir alışkanlık haline getirin ve masaüstünüzü daima temiz tutun. Masaüstünüze bir öğe koymak yerine onları klasörlere taşıyın, böylelikle tek klasör altında masaüstünüzü temiz tutabilirsiniz.

8 Windows'un kendi güvenliğini kullanmayı düşünün

Çoğu kişi Microsoft'un kendi güvenlik uygulamalarının üçüncü parti yazılımlarına göre daha etkisiz olduğunu düşünür ki bu tespit çoğu durumda doğru, fakat bu yazılımlar çok daha fazla kaynak harcıyorlar.

Anti-virüs uygulamaları ve güvenlik duvarının daima aktif ve çalışır halde olması gerekiyor, dolayısıyla sınırlı kaynağınızı tüketebilirler. Bunların yerine Windows'un kendi Güvenlik Duvarını ve çok daha az kaynak harcayan, kendinize göre şekillendirebileceğiniz Windows Defender'ı kullanmayı deneyebilirsiniz.

Bu uygulamalar oldukça etkili olabiliyor ve bunları çok fazla kaynak kullanan üçüncü parti yazılımları yerine kullanarak sisteminizi rahatlatabilirsiniz.

9 Güç ayarlarınızı değiştirin

Windows'un enerji tasarruf seçenekleri para ve performans kazanmak isteyenler için oldukça mükemmel. Varsayılan 'dengeli' güç modu enerjiden tasarruf etmek için CPU hızını otomatik olarak düşürüyor, tabi bu da yavaş PC'lerde performans düşüklüğüne sebep olabiliyor.

Bunu durdurmak için CPU'nuzu daima en yüksek değerlerde çalıştıran yüksek-performans seçeneğini kullanabilirsiniz. Denetim Masası, Sistem ve Güvenlik, Güç Seçeneklerine girin. Buradan yüksek performans seçeneğini seçin. Eğer değişik bir donanım kullanıyorsanız, Power4Gear gibi seçenekleriniz de olabilir. Hangi ayarlara sahip olursanız olun en yüksek performans ayarlarını seçmek performansınızı en üst seviyede tutmanızı sağlayacaktır. Tabi ki bu modların daha fazla güç tüketeceği de aşikâr.

10 Uyku modunu kullanın

Windows'un uyku modunun kullanıcılara problem yaratma konusunda fevkalade bir şöhrete sahip, fakat çalıştığında çok faydalı olabilen bir özellik. Microsoft kullanıcıların aygıtlarını kapatmaları yerine mobil aygıtlarda olduğu gibi uyku modunu kullanmalarını istiyor. Bunu yapmak aslında uygulamalarınızı ve Windows'unuzu kapatmıyor; sadece uykuya sokuyor. PC'nize geri döndüğünüzde tüm bu hizmetleri tekrar uyandırabilir, zamandan tasarruf edebilirsiniz.

11 Birleştir

Evet, metot eski, fakat PC'nizi hızlandırma konusunda halen geçerliliğini koruyor. Her ne kadar Windows 8 disk kullanımı konusunda daha iyi optimize edilmiş olsa da, birleştirme işlemi işleri daha da hızlandırabiliyor.

Sabit disklerinizi ayda bir kez birleştirerek verilerinizin iyi organize olduğundan emin olabilirsiniz, ki bu da veri erişimini hızlandıracaktır. Birleştirme sonrasındaki değişim kolaylıkla hissedilebiliyor, fakat aşırı kullanımla diskinizi aşındırmamaya özen gösterin.

Birleştirme aracını bulmak için, Gezgine sağ tıklayın ve özelliklere girin. Araçlar sekmesine geçin ve Optimize et'i seçin. Buradan her bir bölümü analiz edebilirsiniz. Ayrıca Windows size diskte birleştirmeye ihtiyaç olup, olmadığını da söylüyor. Bu işlem diskinizin büyüklüğüne göre biraz zaman alabilir ve işlem sırasında PC'nizi kullanmanız önerilmediğinden zamanınızın bir bölümünü buna ayırmalısınız.

12 Başlangıcınızın kontrolünü elinize alın

Yavaş sistemin bir diğer sebebi ise sıkışık başlangıç listesidir. PC'nizle beraber ne kadar fazla program başlatılırsa, başlangıç o kadar uzun sürer, bu yüzden programlardan bazılarını başlangıç

listesinden çıkarmanızda yarar var. Windows 8'de bu işlem eski sürümlerde olduğu gibi msconfig'den yapılamıyor. Bunun yerine görev yöneticisini kullanmanız gerekmekte. Yöneticiyi başlatın ve Startup sekmesine geçin. Burada PC'nizle başlatılan programların listesini, etki oranlarıyla beraber göreceksiniz. Öğelere sağ tıklayıp, etkisizleştirerek (ya da öğeyi seçip Enable/Disable butonuna tıklayarak) başlangıcınızı hafifletebilirsiniz.

Başlangıçta ne kadar az program başlatılırsa, hızınız da o kadar artacak, size kullanım için daha fazla kaynak kalacaktır.

13 BIOS'a ince ayar çekin

Sistem BIOS'unuz (artık UEFI) PC'nizin en basit özelliklerini kontrol eden ve OS'dan önce başlangıcı yürüten mekanizmadır. Birçok BIOS sürümünde PC'nizin başlangıcını hızlandıracak özellikler bulunuyor. Bunlardan en kayda değeri hızlı başlangıç seçeneği. Bu seçeneği bulmak için başlangıçta PC modelinize göre ilgili anahtara basarak BIOS'a girin (bu tuş genelde Del'dir, fakat kimi zaman F tuşları da kullanılabiliyor). Ayarlar arasında hızlı başlangıç (fast boot) veya benzeri bir seçeneği arayın ve bunu aktive edin. Ayrıca sabit diskinizi başlangıç sırasında üst sırada bulundurmak da yararınıza olacaktır. Diski başlatılan ilk aygıt olarak ayarlarsınız başlangıç süreniz de hızlanır. Fakat size bazı problemli durumlarda sıkıntı yaşatmaması sebebiyle, diskinizi CD ROM'dan sonra ikinci sırada bırakmanızı öneriyoruz.

14 İnternet ön belleğini temizleyin

Başka bir bilinen yöntem, fakat etkisiz olduğu anlamana gelmiyor. İnternet hızınızı arttırmak için daima tarayıcı önbelleğinizin temiz olduğundan emin olun. Önbelleğiniz ne kadar şişerse, hızınız da o kadar azalıyor.

Değişik tarayıcılar önbelleklerini değişik noktalarda depoluyorlar, bu yüzden doğru seçeneği bulmak için tarayıcınızın tercihler sayfasına göz atın. İşlemi sıklıkla tekrarlarsanız, internet hızınızın gözle görülür şekilde artığını fark edeceksiniz. Ayrıca önbellek boyutuna bir limit koymanız da yararınıza olacaktır.

15 Başlangıç menü zamanını kırpın

Eğer PC'nizi Windows 8 ve başka bir OS ile çift işletimle başlatıyorsanız, başlangıçta size OS seçmeniz için bir boot menüsü gösterilecek. Bunun bir zaman aşımı süresi var ve bize göre hiçbir getirisi olmayan gereksiz bir prosedür. Bu yüzden OS'lardan birini varsayılan olarak ayarlayarak başlangıçta 30 saniye gibi bir süre kazanabilirsiniz. Bunun için, Windows+R kombinasyonunu kullanın ve 'msconfig' komutunu girin. Önyükleme sekmesine geçin ve daha kısa bir zaman aşımı süresi belirleyin.

16 Kullanılmayan donanımı etkisiz hale getirin

PC'nizdeki tüm donanımlar siz kullanmasanız bile kaynak harcar. Örneğin, eğer kayıt kartlı bir PC aldıysanız, siz kartı kullanmasanız bile işletimde karta kaynak aktarılacaktır. Dolayısıyla neden ihtiyacınız olana kadar bu donanımı etkisiz hale getirmeyesiniz ki? Bunun için, Denetim Masası, Aygıt Yöneticisine gidin. Kullanmadığınız donanıma sağ tıklayın ve "Devre dışı bırak"a tıklayın. Windows donanımı etkisiz hale getirecektir ve aygıtın kaydı silineceği için daha fazla kaynak tüketmeyecektir.

Ayrıca bu seçenek donanımı gelecekte kullanıma yönelik silmediği için kaldırma seçeneğinden daha mantıklı.

17 Güncelleme

Bu aslında ayardan daha çok bir öneri, fakat kullanıcıların halen birçoğunun göz ardı ettiği bir şey. Windows güncellemeleri, sürücüler, yazılım güncellemeleri vb. tüm PC öğelerinin güncel olduğundan emin olun. Böylelikle donanımınız ve Windows'un daima en verimli sürücüler ile çalışacaktır. Bu güncellemeler genellikle güvenlik açıklarını da kapattığı için PC'nizi onu yavaşlatacak virüslere karşı da korumuş olursunuz.

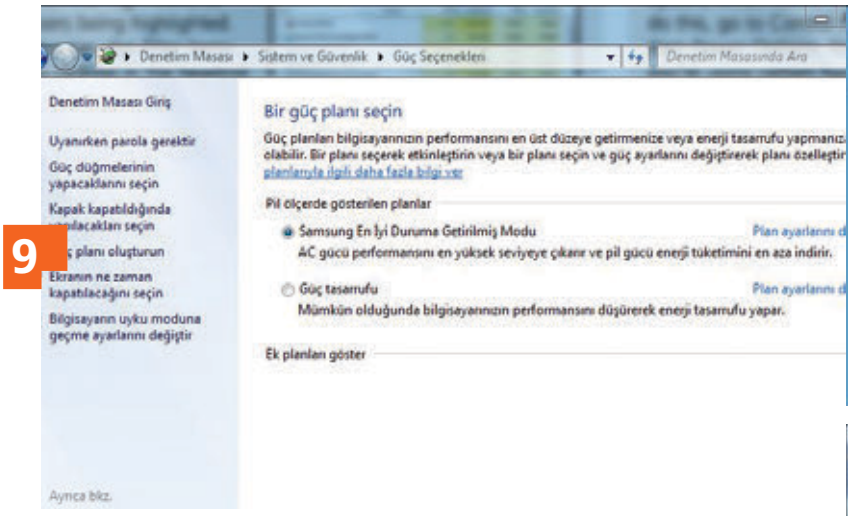

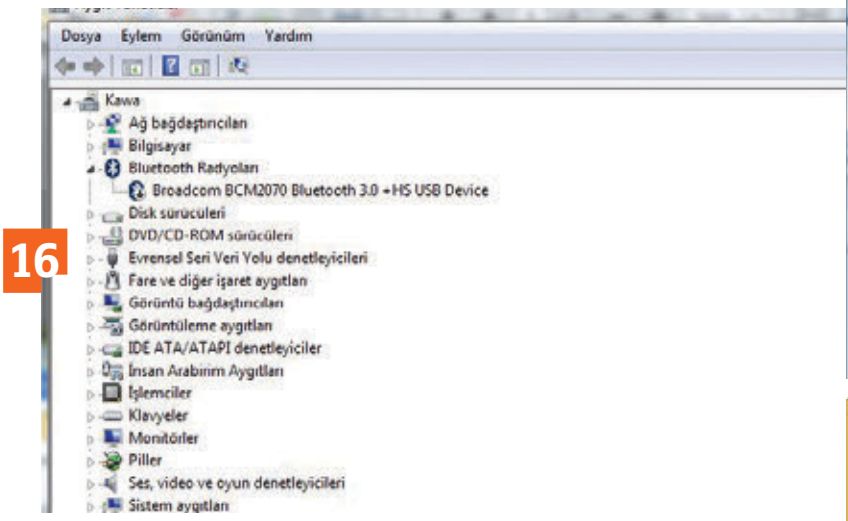

18 Virüs ve Malware için tarama yapın

Güvenlik yazılımları da dâhil programları ve sürücüleri güncelledikten sonra yapmanız gereken şey, anti-virüs ve malware yazılımlarıyla düzenli olarak tarama yapmak olmalı. Malware saldırılarının en büyük yan etkileri sistemin yavaşlamasıdır ve bu taramaları yaparak sisteminizin bu zararlı yazılımlar tarafından yavaşlatılmadığından emin olabilirsiniz.

19 Fontlarınızı temizleyin

Windows içinde binlerce yazı tipi bulunmasından bazı faydalar sağlayabilir ve font dizininde binlerce yazı tipi depolayabilir. Fakat çok sayıda yazı tipine sahip olmak her zaman yararlı olmayabiliyor, bu işte aşırıya kaçmak yavaşlamalara sebep olabiliyor. Bu kural diğer tüm metin ve görüntü editörleri için de geçerli. PC'nizde ne kadar yazı tipi varsa, bunların listelerde ve menülerde sıralanması da o kadar uzun sürüyor ve tabi bu da programları oldukça yavaşlatabilmekte.

Bununla savaşmak için font dizinlerine girin ve kullanmadığınız yazı tiplerini kaldırın. Yazı tiplerini c:\Windows dizininde bulabilirsiniz. Sileceğiniz yazı tiplerinin ön izlemesini de görebilmeniz işinizi bir hayli kolaylaştırıyor.

20 Statik IP

Kullanıcıların çoğu DHCP IP adresler kullanıyorlar. Bu yöntem bilgisayarınıza ağa bağlanırken dinamik bir IP adresi veriyor ve manuel olarak ayarlamak zorunda kalmıyorsunuz. Hızlı ve kolay, fa-

18

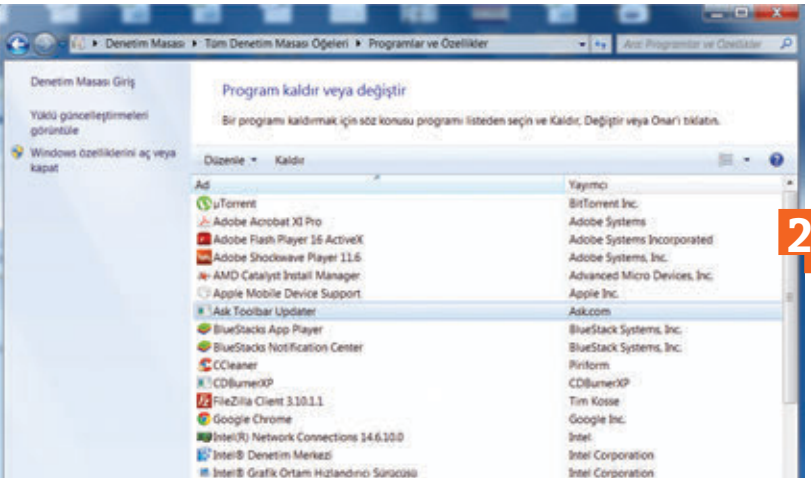

21

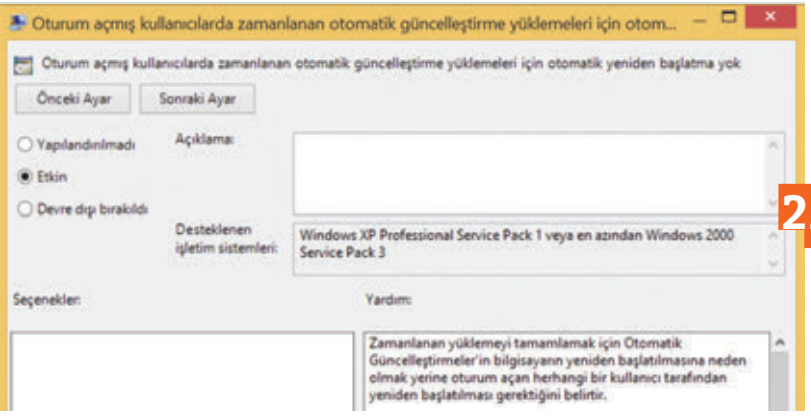

22

kat başlangıçta bir IP edinmek genel olarak başlangıç sürenizi azaltacaktır. Bu noktada statik bir IP kullanmak işinize yarayabilir.

Bunun için, Denetim Masasını açın ve Ağ ve İnternet, ardından da Ağ ve Paylaşım Merkezine girin. Sol kısımdan 'Bağdaştırıcı ayarlarını değiştir'e tıklayın ve kullandığınız ağa sağ tıklayarak 'Özellikler'e girin. 'İnternet Protokolü sürüm 4 (TVP/IPv4)'ü bulun ve seçin, ardından Özellikler'e tıklayın.

'Aşağıdaki IP adresini kullan' seçeneğini seçin ve ağ kurulumunuzla ilgili detayları girin (bunun için belgelerinizi ya da ISP'yi kullanabilirsiniz). İşleminiz bittiğinde Tamam'a tıklayın. Windows verilerinizi kontrol edecek ve bir sorun yoksa onaylayacaktır. PC için girdiğiniz IP adresini tersine çevirmek için modeminize bağlanmanız gerekiyor, aksi takdirde aygıt DHCP kullanabilir. Bu adımda da tekrardan belgelerinizdeki talimatlara uyun.

21 İhtiyacınız olmayan uygulamaları silin

İşte başka bir basit ama uygulanmayan yöntem. Bu adımla PC'nize gerçekten büyük bir iyilik yapabilirsiniz. PC'nizdeki her program yer ve kaynak kullanır, dolaysıyla kullanmadıklarınızı kaldırmanız, özellikle de oyunlar gibi büyük olanlarını, hızınızı bir hayli arttıracaktır. Program listenize sık sık göz atın, kullanılmayan programları silerek PC'nizi zinde tutun.

22 Windows güncellemesinin PC'nizi yeniden başlatmasını engelleyin

Aslında bir hız ayarı değil, fakat çoğunuz PC'niz güncellemeden sonra otomatik olarak yeniden başlatılırken dakikalarca boşuna beklemiştir. Hatta bazı durumlar Windows o kadar sinsi ki, yeniden başlatmadan haberiniz bile olmuyor. Bu da kimi zaman problemlere sebep olmakta, bu yüzden bu engellenmeli.

Windows'un kendini yeniden başlatmasını engellemek için Group Policy Editor (Yerel Grup İlkesi Düzenleyicisi) kullanmanız gerekmekte (Home sürümlerinde mevcut değil). Windows+R kombinasyonuyla 'gpedit' komutunu girerek aracı açın. Ardından Bilgisayar Yapılandırması \Yönetim Şablonları \Windows Bileşenleri\Windows Update dizinine gidin. Burada 'Oturum açmış kullanıcılarda zamanlanan otomatik güncelleştirme yüklemeleri için otomatik yeniden başlat' girişini bulun ve üzerine çift tıklayın. Yeni penceredeki "Etkin" seçeneğini etkinleştirin ve Uygula'yı seçin.

Sonraki aşamada yeni ilkeyi zorlamanız gerekiyor. Windows+R ile 'gpupdate /force' komutunu girin. Bu yeni ilkeyi yürürlüğe koyacaktır.

Eğer Yerel Grup İlkesi Düzenleyicisine erişiminiz yoksa, kayıt defterini kullanarak da sonuç alabilmeniz mümkün. Editörü açın ve HKEY_LOCAL_MACHINE\ SOFTWARE \ Policies\ Microsoft\ Windows\ WindowsUpdate\ AU (bunu yaratmanız da gerekebilir) dizinine gidin. Burada yeni bir DWORD (32-Bit) değeri yaratın ve 'NoAutoRebootWithLoggedOnUsers' olarak adlandırın. 1 olarak değerlendirin ve kayıt düzenleyicisini kapatın. Hepsi bu kadar.

23 İçerik dağınıklığını temizleyin

Windows'ta içerik menüsüne sağ tıklayarak öğelere çok daha hızlı ve kolay bir şekilde erişebilirsiniz, fakat kimi zaman menü seçeneklerle dolabiliyor (programlar tarafından eklenen), bu da menünün asıl amacından uzaklaşmasına ve açılmasının daha uzun zaman almasına sebep olabiliyor. Eğer sizin de başınıza bu gelmişse, seçenekleri sadece ihtiyacınız olan öğelerle kısıtlandırabilirsiniz.

Bunun için kayıt defterini kullanmanız gerekiyor, fakat içerik menüsünün girişleri tek bir alanda toplanmamış, bu yüzden biraz zorlanabilirsiniz.

İlk olarak editörü açın. İhtiyacınız olan değerler birkaç lokasyonda bulunmakta. Dosyalar ve klasörler genelde şu dizinlerde bulunmaktadır.

HKEY_CLASSES_ROOT\ *\ Shell
HKEY_CLASSES_ROOT\ *\ Shellex\ ContextMenuHnadlers
HKEY_CLASSES_ROOT\ AllFileSystemObjects\ ShelleEx

Ayrıca şu dizinlerde bulabileceğiniz belirli bazı lokasyonlar da var.

HKEY_CLASSES_ROOT\ Directory\ Shell
HKEY_CLASSES_ROOT\ Directory\ shellex\ ContextMenuHandlers

Bu değerler farklı şekillerde ele alınabiliyor, dolayısıyla dikkatli olun. İlk olarak Shell öğelerine bakacağız.

Bir öğeyi kaldırmak için sadece üzerine tıklayıp, silmeniz yeterli, fakat daha kalıcı olmayan bir çözüm var. Shell öğeler basit bir string değeri eklenerek shift-tık menüsüne eklenip, gizlenebiliyor. Shell içerik menüsü girişini shift-tık menüsüne taşımak için, Extended adında bir string değeri ekleyin. Silmeden etkisizleştirme string değeri ise 'LegacyDisable'.

24 Programları içerik menüsüne ekleyin

PC kullanımınız için programları içerik menüsüne eklemek istiyorsanız, yine kayıt defterini kullanmanız gerekmekte. Bir öğeyi →

eklemek için (bu örnekte kayıt defterinin kendisini kullanacağız), editörü açın ve HKEY_CLASSES_ROOT\ Directory\ Background\ shell dizinine gidin.

Shell'e sağ tıklayın ve Yeni > Anahtar'ı seçin ve içerik menüsünde görünmesini istediğiniz ismi seçin. Biz 'Open Regedit' ismini kullandık. Ardından değere sağ tıklayın, başka bir değer anahtar ekleyin ve buna 'command' ismini verin (küçük harfle).

Şimdi eklemek istediğiniz öğenin .exe dosya lokasyonunu belirleyin ve Shift'e basılı tutarak sağ tıklayın. 'Konumunu kopyala'yı seçin ve kayıt editörüne geri dönün. Sağ menüdeki '(Default)' değerine çift tıklayın (yeni 'command' anahtarı seçiliyken), boş kutucuğa .exe dosyasının dizinini yapıştırın. Anahtarı ve kayıt editörünü kapatın. Öğeniz içerik menüsüne eklenecektir.

25 'Tanrı Modu'

Size ve PC'nize ilahi güçler bahşetmeyebilir, fakat bu küçük hile kesinlikle hayatınızı kolaylaştırıyor ve çeşitli PC ayar ve özelliklerine çok daha hızlı bir şekilde erişebilmenizi sağlıyor. Özel bir kısayol ve doğru komutu yaratarak onlarca seçeneğe tek seferde çift tıklayarak erişebiliyorsunuz. Bunun için, masa üstünüze sağ tıklayın ve Yeni > Klasör'ü seçin. Adını 'God Mode.{ED7BA470-8E54-465E-825C-99712043E01C}' koyun. Bunu yaptığınızda simge denetim masasınınkiyle değişecek. Ve çift tıklamanızla tüm sistem araçlarına ve seçeneklerine erişebileceksiniz.

26 Komut penceresini burada aç

Uzun yıllardır bilgisayar kullanmıyorsanız, DOS ve komut istemcisinin yabancısıysanız, PC'nizde sadece metin bazlı arayüzle gezinmek size biraz zor gelebilir. Bazı durumlarda kullanmak zorunda kalacağınız için, öğrenmenizde fayda var. İşleri sizin için kolaylaştıracak bir ipucu da mevcut. Basit olduğu için gözden kaçabiliyor. Bu ipucumuzla komut penceresiyle istediğiniz lokasyona rahatlıkla seyahat edebileceksiniz. Windows gezgininde komut penceresiyle erişmek istediğiniz dizini belirleyin. Örneğin, Windows System32 klasörü. Shift'e basılı tutun ve klasöre sağ tıklayın. 'Komut penceresini burada aç'a tıklayın. İstenilen lokasyonda yeni bir komut penceresi açılacak. Oldukça kolay ve istediğiniz yere gitme konusunda komutu manuel olarak girmekten çok daha hızlı.

27 Birlikte aç'ı temizleyin

Birlikte aç oldukça kullanışlı, fakat içerik menüsünde olduğu gibi eğer çok fazla seçenekle doluysa, kolaylıkla yavaşlayabiliyor. Bu yüzden bu öğeleri buradan temizlemeniz işlemi hızlandıracaktır. Bunun için kayıt defterini açın. HKEY_CURRENT_USER\ Software\ Microsoft\ Windows\ CurrentVersion\ Explorer\ FileExts dizinine gidin. Seçeneklerini azaltmak istediğiniz dosya türünü bulun ve genişletin. Tıkladığınızda sağ tarafta uzantıya kayıtlı programların isimleri de dâhil bazı veriler göreceksiniz. 'birlikte aç' menüsünde görmek istemediğiniz programları buradan silin. Örneğin, MP3 dosyalarına bağlı birçok programa sahip olabilirsiniz. Eğer artık iTunes'u daha fazla kullanmak istemiyorsanız, sadece ilgili girişi buradan silmeniz yeterli olacaktır.

28 Hizmetlerinizi geciktirin

Windows hizmetlerini etkisizleştirmenin genellikle performansı arttırdığı söylenir, ama bunu yaparken çok dikkatli olmalısınız. Hız kazanabilmeniz mümkün, fakat hizmetin sağladığı özelliği de kaybediyorsunuz. Hatta bazı durumlarda hizmetin etkin olmaması çeşitli problemlere yol açabiliyor.

Bu yüzden hizmeti tamamen kapatmak yerine, başlamasını geciktirmeyi de deneyebilirsiniz. Böylelikle Windows'unuz daha

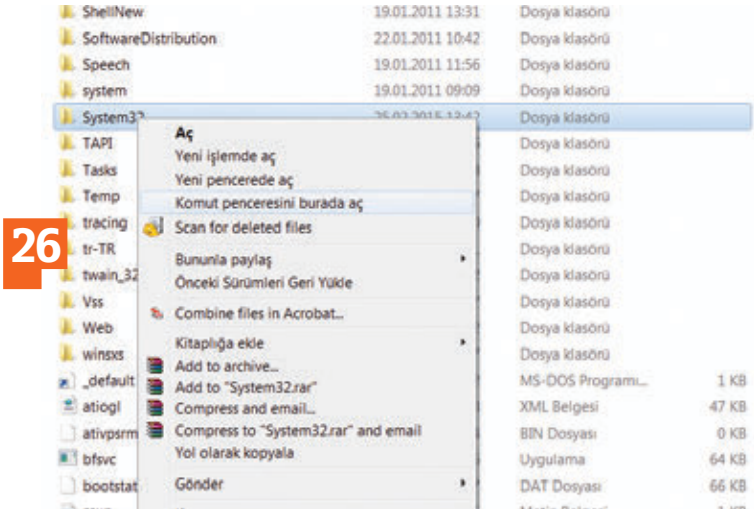

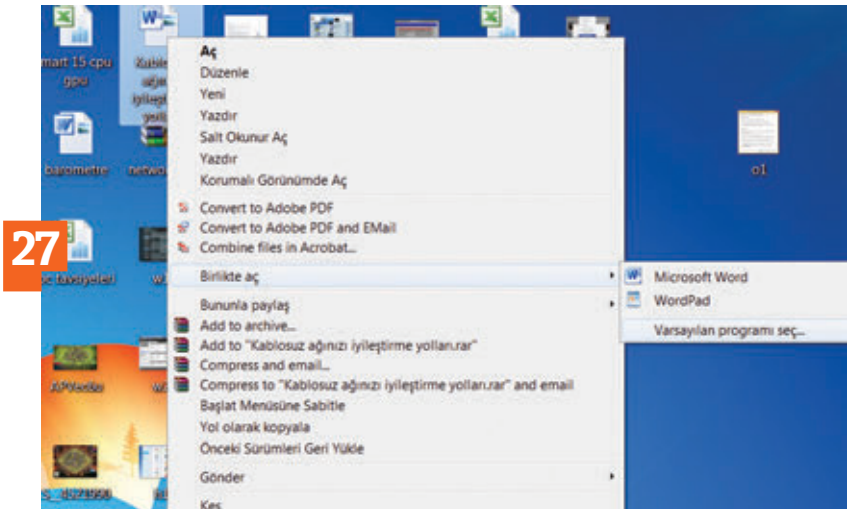

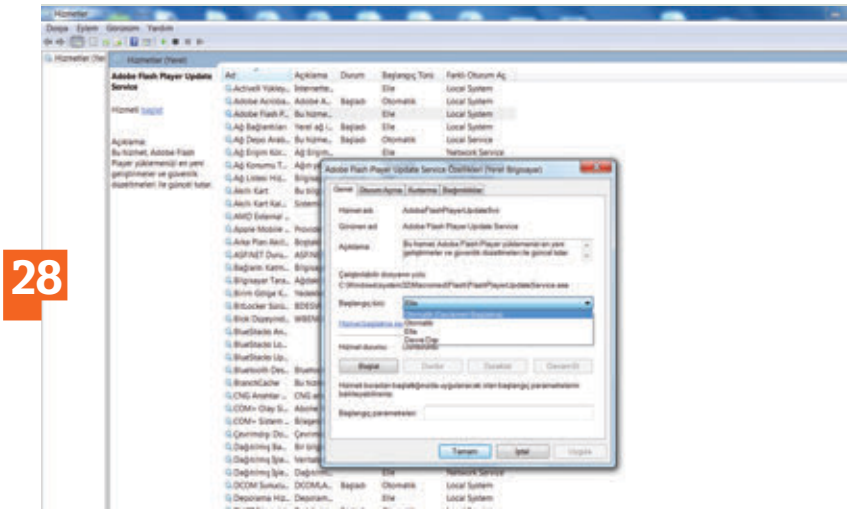

hızlı başlatılacak ve hizmetten yine yararlanabileceksiniz. Bunun için, Windows+R ile komut penceresine 'services.msc' komutunu girin. İstediğiniz hizmeti seçin ve sağ tıklayarak özellikleri açın. Başlangıç türünde 'Otomatik (Gecikmeli Başlama)'yı seçin. Hizmet gene başlatılacaktır, fakat artık Windows'tan sonra.

Bu metodu az kaynak harcayan hizmetlerde kullanabilirsiniz. Windows Arama gibi çok fazla kaynak tüketen hizmetleri ise kullanmıyorsanız kapatabilirsiniz.

29 Disk temizliği

Windows Disk Temizleme aracı, Disk Birleştirme aracı gibi uzun zamandır aramızda ve iş PC'yi hızlandırmaya geldiğinde halen geçerliliğini korumakta. Zamanla diskiniz istenmeyen veriler, önbellek, geçici dosyalarla dolup taşabilir, e haliyle bunlar da veri erişim

hızınızı azaltacaktır. Disk Temizleme aracı ile ihtiyacınız olmayan veriler için tarama yapabilir ve bunları temizleyerek erişim hızınızı arttırabilirsiniz. Bunun için, Gezgini açın ve sürücüye sağ tıklayıp, özelliklere girin. Kapasite pasta grafiğinin hemen altında disk temizleme butonunu göreceksiniz. Buna tıklamanızla, Windows sürücünüzü analiz edecek ve temizleme seçeneği sunacak, böylelikle sisteminizi hızlandırıp, içinde yer açabileceksiniz.

30 Görevleri otomatik olarak sonlandırın

Windows'taki hizmetler çeşitli problemlerle karşılaştıklarında genelde cevap vermezler. Windows bu problemle her zaman hızlı bir şekilde başa çıkamayabiliyor. Program genelde bekleme durumunda sisteminizi yavaşlatır ve değişik sorunlara neden olabilir. Fakat kayıt defterinde ufak bir ayarlamayla, cevap vermeyen programları anında kapatılmaya zorlayabilir, sisteminizi bu yolla hızlandırabilirsiniz. Kayıt editörünü açın ve HKEY_CURRENT_USER\ Control Panel\ desktop dizinine gidin. Dizine gittiğinizde Desktop klasörüne birkaç yeni string değeri yaratmanız gerekmekte. Aşağıda gösterdiğimiz öğeleri doğru değerleriyle birlikte yaratın.

AutoEndTasks	1
HungAppTimeout	1000
WaitToKillAppTimeout	2000
LowLevelHooksTimeout	1000

31 Bozuk kısayolları göz ardı edin

Windows zeki bir sisteme sahip, fakat gereksiz işlemlere kaynak ayırma konusunda biraz ısrarcı olabiliyor. Buna eski bir kısayolun olmayan programlarını araştırmak veya kullanılmayan kısayolları çözümlemeye çalışmak da dâhil. Fakat birkaç kayıt değeriyle bu sorunu çözebilmeniz de mümkün. Otomatik Sonlandırmada olduğu gibi, bu işlemi de manuel olarak yapmanız gerekiyor. HKEY_CURRENT_USER\ Software\ Microsoft\ Windows\ CurrentVersion\ Policies\ Explorer dizinine gidin ve gösterdiğimiz DWORD değerlerini yaratın.

İsim	Değer
LinkResolveIgnoreLinkInfo	1
NoResolveSearch	1
NoResolveTrack	1

32 Cevap vermeyen hizmetleri hızlıca kapatın

Windows hizmetleri oldukça önemli ve arkaplanda çalışıp, gerekli özellikleri sağlıyorlar. Fakat programlar gibi cevap vermeyip, sistem dengesini bozup, performans düşüklüğüne sebep oldukları da olabiliyor. Bu yüzden cevap vermeyen hizmetleri hızlıca kapatabilen bir ince ayar çekebilirsiniz. İşte nasıl yapabileceğiniz.

HKEY_LOCAL_MACHINE\ SYSTEM\ CurrentControlSet\ Control dizinine gidin ve 'WaitToKillServiceTimeout' adında bir string değeri yaratın ve değerini 2000 olarak belirleyin. İşte bu kadar.

33 Tek tıkla birleştirin

Windows 8'de açık pencereleri tek tıkla görev çubuğunda birleştirebilen gizli bir seçenek mevcut. Bu öğeleri daha rahat bulmanıza ve ekranda daha az önizleme gösterildiği için kaynaktan tasarruf etmenizi sağlıyor. Özelliği etkinleştirmek için, kayıt defterini açın ve HKEY_CURRENT_USER\ Software\ Microsoft\ Windows\ CurrentVersion\ Explorer\ Advanced dizinine gidin. 'LastActiveClick' adında yeni bir DWORD değeri yaratın ve 1 değerini verin. İşlem tamam.

34 İçerikte disk temizliği

PC'nizi önemli ölçüde hızlandırabilecek Windows Disk Temizliğine göz attık. Eğer bu işlemi sıkça kullanacaksanız, erişimini kolaylaştırabilir, gezginde sağ tıklayarak içerik menüsüne ekleyebilirsiniz. Tabi bunu nereden yapabilirsiniz? Tahmin edin. Tabi ki kayıt defterinden. İlk olarak HKEY_CLASSES_ROOT\ Drive\ shell dizinine gidin ve 'Disk cleanup' adında bir anahtar yaratın. Şimdi bu anahtarın içine 'icon' adlı bir string değeri yaratın ve 'cleanmgr.exe' değerini verin. Sonra, Disk cleanup altında 'command' adında bir anahtar yaratın.'default' değerini düzenleyin ve veri değerini 'cleanmgr. exe /d %1' olarak belirleyin.

Bunları yaptığınızda sağ tık içerik menüsünde 'Disk temizleme' seçeneğine sahip olacaksınız.

35 Aramalara domain ekleyin

Zaten kullanışlı bir Internet Explorer 11 özelliğini daha da geliştirerek internetinizi hızlandırabilirsiniz. Zaten varsayılan olarak adres çubuğuna girdiğiniz metin otomatik olarak muhtemel sonuçları eşleştirmekte ve bunlara dört domain çeşidi dahil; .com, .net, .edu, ve .org. İşte bu listeye yeni domainler ekleyebilirsiniz.

Bunun için HKEY_LOCAL_MACHINE\ SOFTWARE\ Microsoft\ Internet Explorer\ Main\ Policies\ UrlTemplate dizinine gidin. Varsayılan domainler için string değerini göreceksiniz. Yeni bir string değeri ekleyin. İsmi sonraki sıra sayısı, değerini de 'www.%s.' ön adıyla domain ismi olarak belirleyin.

Yani .com.tr ve .gov domainlerini eklemek için, 5 ve 6 sayılarını 'www.%s.gov' ve 'www.%s.com.tr' değerleriyle ekleyin.

36 Görev çubuğu önizlemesini hızlandırın

Windows 8'in bir diğer kullanışlı özelliği ise görev çubuğu önizlemesi. İmlecinizi görev çubuğuna getirerek her bir programın küçük bir önizlemesini görüntüleyebiliyorsunuz. Bu biraz zaman aldığı için hızlandırmak isteyebilirsiniz.

Bunun için, kayıt defterinden HKEY_CURRENT_USER\ Software\ Microsoft\ Windows\ CurrentVersion\ Explorer\ Advanced dizinine gidin. Bu anahtar altında ''ExtendedUlHoverTime" adında bir DWORD anahtarı yaratın ve üzerine çift tıklayın. Değeri 400 olarak belirleyin. PC'nizi yeniden başlattığınızda önizleme süresi azalacaktır.

37 Menü hızını arttırın

Windows'taki menülerin açılması, bazılarında tasarım gereği, biraz zaman alabilir. Fakat kayıt defterinde bunu hızlandırabilirsiniz. Editörü açın ve HKEY_CURRENT_USER\ Control Panel\ Desktop dizinine gidin. Burada 'MenuShowDelay' adında bir giriş yaratın ve değeri 400 olarak belirleyin. Bu kadar basit.

38 Windows indeksleme

Windows'un indeks özelliği, dosyalardaki değişiklikler için PC'nizi otomatik olarak tarayıp, daha hızlı dosya arama seçeneği sunmakta. Bu özellik özellikle Windows arama özelliğini sık sık kullanırsanız oldukça kullanışlı, fakat kullanmıyorsanız boşu boşuna sistemi yavaşlatıyor. Özelliği kapatmak için Windows'taki ilgili hizmeti kapatmanız gerekiyor. Bunun için Windows+R ile 'service.msc' komutunu aratın. Hizmet penceresinde Windows Search girişini bulun ve Özelliğe tıklayın. Başlangıç türünü Devre Dışı olarak belirleyin. Bu hizmetin başlatılmasını ve otomatik indekslemeyi durduracaktır. Tabi ki Windows'un arama özelliğini kapatmak pek kullanışlı olmayabilir, bu yüzden sadece yaptıklarını kısıtlamak isteyebilirsiniz. Bunun için 'Indexing Options' arayın ve çalıştırın. Buradan indekslenen dosya ve klasörleri kontrol edebilir, hizmetin yapabildiklerini kısıtlayabilirsiniz. Böylelikle hizmet aktif olacak, fakat harcadığı sistem kaynağı azalacaktır.

Mükemmel PC'nizi kendiniz kurun

Kendi ihtiyaçlarınıza tam olarak uyan bir PC isteyenler bunu kendileri toplayabilir. WAdım adım bunun nasıl yapılacağını gösteriyoruz

Ertuğ AYDIN

Kendi PC'nizi kurmanızın birçok avantajı var: Hangi parçaya ne kadar para harcayacağınızı kendiniz belirleyebiliyorsunuz. Daha da ötesinde birbiriyle mükemmel bir biçimde uyumlu parçaları da seçebilirsiniz. Pazarlamaya dayalı faktörlerden etkilenmeden, tamamen „crapware" (işe yaramayan parça) içermeyen bir sistem kurabilirsiniz. Kendi kurduğunuz bir bilgisayar ayrıca daha uzun ömürlü olacaktır, zira onu hedeflediğiniz ölçüde geliştirebilirsiniz. Sonuç olarak düşük fiyatlı ve sizi uzun süre tatmin edecek performansta bir PC edinebilirsiniz. 74. sayfanın başlangıç kısmında toplama işleminin ne kadar basit olduğu anlatılıyor. Fakat ilk adım çok da pahalı olmayan doğru bileşenler bulmak olacaktır. CHIP tavsiyesi (alttaki tabloya bakınız) daha basit bir toplama, sonradan geliştirme ve gelecekte de işe yarayacak bir performans seviyesini hedefleyerek belirlendi. Ayrıca aynı talimatlara uyarak isterseniz ucuz, isterseniz de mevcut en güçlü bileşenlerden en üst seviye bir PC toplayabilirsiniz. Bizim standart CHIP PC'miz şu bileşenlerden oluşmakta:

Miditower kasa: Miditower kasalarda doğru markayı seçerseniz yanılmanız mümkün değil ve bu kasaların fiyatları 50 dolar'dan başlıyor. Biz Aerocool StrikeX One Advanced modelini seçtik: Düşük fiyatlı bu ürün makul bir dış görünüş ve tüm bileşenleri sorunsuzca yerleştirebileceğiniz bir alana sahip.

Intel 1150 soketli anakart: Intel'in Haswell platformu hızlı ve efektif bir PC için doğru tercih. 1150 soketine sahip birçok anakart piyasada mevcut. Biz Intel'in en son moda yongasetlerinden birini seçmek için bir fiyat karşılaştırma listesi kullandık ve Z97 modelinde karar kıldık. Sonuçta Asus'un ürettiği bir modeli seçtik. CHIP test merkezinin sonuçlarından da göreceğiniz üzere, Asus güvenilirliği, sürücü desteği ve yazılımlarıyla fark yaratıyor. Biz Z97-K modelini tercih ettik.

İşlemci: Socket 1150 soket söz konusu olduğunda, ucuz bir işlemciyle başlayabilir ve sonradan daha iyi bir modele terfi edebilirsiniz. Eğer nakit sıkıntınız yoksa, mevcut en güçlü modeli seçmenizi tavsiye ederiz- bu size gelecek 6 yıl boyunca büyük ihtimalle yetecektir. Aslında biz de bunu yaptık: Bizim sistemimizde Core i7-4790'ın güncel modeli kullanıldı. Ucuz ve „kutulu" versiyondan çıkan standart soğutucu oldukça tatmin edici bir performans veriyor.

RAM: Haswell işlemcinin hafıza kontrolörü DDR3-1600 MHz hızını iki farklı kanalda destekliyor. Bu nedenle ideal kombinasyon iki (veya dört) modül şeklinde ortaya çıkacaktır. Sekiz gigabyte RAM genelde yeteli olsa da biz 2 adet 8 GB'lık modül tercih ettik (toplam kapasite 16 GB) ve bu sonradan eklenecek iki tane daha 8 GB'lık modülle 32 GB'a ulaşabiliyor. Biz ürünleri çok fazla tedarikçiden edinilebilen Kingston markasını seçtik.

SSD: Modern bir PC'nin ayrılmaz bir parçası SSD'dir. Biz ucuz ve hızlı Crucial MX100'ü seçtik, bu model çift seviyeli hücreleri ile uzun ömürlü olması muhtemel bir ürün. SSD ve optik sürücünün yanında kasa ve anakart ta 4 adete kadar dahili SATA hard diski barındırabilecek şekilde seçildi. Asus Z97-K'da bir adet M.2-SSD yuvası olduğu için, bir turbo SSD (şu an oldukça pahalı) ileriki bir tarihte sisteme eklenebilir.

Diğer parçalar: 15 dolar'lık bir LG marka sürücü DVD disk okumak ve yazmak için oldukça güvenilir. LG BH16NS40 modelini kullandık ve blu-ray disklerde ve uzun ömürlü M disklerde yüksek miktarda veri depolayabilen bu modelden memnun kaldık.

Son olarak ek bir Akasa Viper R marka kasa fanı sistemimiz için daha iyi soğutma sağlıyor. İşletim sistemi olarak eski bilgisayarınıza yüklü olan Windows 7'yi kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Eğer bu işletim sistemine ulaşamazsanız, Home Basic versiyonunu yaklaşık 85 dolar'a edinebiliyorsunuz. Win 7'nin Ocak 2020'ye kadar güvenlik güncelleştirmesi alacağı açıklandı. Eğer bu versiyondan memnun değilseniz aynı fiyata Windows 8.1 satın alabilirsiniz. Ek bir ücret olmadan sonradan Windows 10'a da geçebiliyorsunuz. →

Toplama ve tedarikçiler

Montaj rehberimiz, genel amaçlı "CHIP tavsiyesi" PC'sini temel alıyor. "Ucuz bilgisayar" konfigürasyonu bunun neredeyse yarısı, "Üst seviye PC" konfigürasyonu ise bunun iki katı fiyata sahip. İkisinin de montajı "CHIP'in tavsiyesi" ile oldukça benzer.

	UCUZ BİLGİSAYAR		CHIP'İN TAVSİYESİ		ÜST SEVİYE PC	
Kasa	Aerocool StrikeX One Advanced	55 Dolar	Aerocool StrikeX One Advanced	55 Dolar	Aerocool StrikeX One Advanced	55 Euro
Güç kaynağı	Aerocool VX 400 W	32 Dolar	Aerocool VX 400 W	32 Dolar	SeaSonic S12 II 620 W	75 Euro
Anakart	Asus A88XM-A	75 Dolar	ASUS Z97-K	145 Dolar	Asus X99-A	315 Euro
İşlemci	A10-7850k	165 Dolar	Intel Core i7-4790, 4 x 3.60 GHz, boxed	315 Dolar	Core-i7 5820k	420 Euro
RAM	Corsair DIMM 8 GB DDR3-2133 Kit CL11	100 Dolar	Kingston ValueRAM DIMM Kit 16 GB, DDR3-1600, CL11	145 Dolar	4x 4 GB DDR4-2133	300 Euro
Harddisk/SSD	Seagate Desktop SSHD 1TB	90 Dolar	Crucial MX100 512 GB	240 Dolar	Samsung SSD 840 Evo (1 TB)	490 Euro
Diğer	DVD Yazıcı LG GH-24NS	15 Dolar	DVD Yazıcı LG GH-24NS be quiet Silent Wings 2 120 mm PWM	15 Dolar 15 Dolar	Blu-ray yazıcı LG BH16NS40 Akasa Viper R	105 Euro 15 Euro
Ekran kartı	–		–		nVidia GTX 970 MSI GTX Gaming 4 G	450 Euro
Toplam (yak.)		**542 Dolar**		**962 Dolar**		**2225 Euro**

Ulaşılabilirlik: Bileşenler online elektronik marketlerde ve iyi bilgisayar marketlerde bulunabiliyor. Birçok fiyat karşılaştırma sitesi fiyatlar hakkında iyi bir fikir edinmenizi sağlıyor. Farklı tedarikçilerden ayrı ayrı parça alıyorsanız, kargo ücretlerine de dikkat etmelisiniz. Kargo ücretleri ve olası problemler nedeniyle biz size tüm parçaları tek bir tedarikçiden edinmenizi tavsiye ediyoruz. www.teknofiyat.com fiyat arama motoru PC bileşenleri konusunda güncel ve sağlıklı fiyat bilgileri sunuyor.

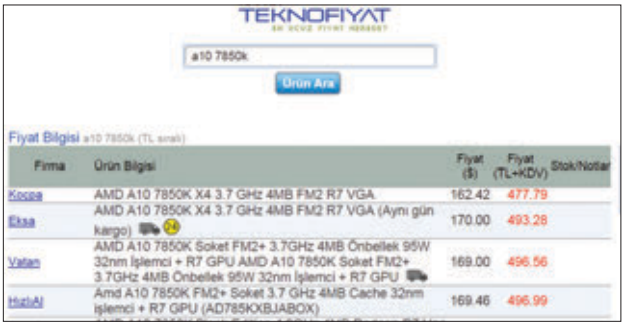

PC TOPLAMA Nasıl yapılır?

Bir PC'yi toplama biraz zahmetli gibi görünür ama bizim tavsiyelerimizle bu iş çocuk oyuncağı

1

1 Montaja hazırlık

Temiz ve iyi aydınlatılmış, en az 1 x 1 metrelik bir çalışma alanına ihtiyacınız var. Üzerinde çalıştığınız zemininiz hassas ise, olası çizikleri engellemek için bir bez kullanmanız gerekebilir. Bir adet yıldız, bir adet düz tornavida ve bir makas veya falçata yeterli olacaktır. Bir kaç kablo sabitleyici klips kasanın içinde güç kaynağından çıkan kablolarla başa çıkmanızı kolaylaştıracaktır. Kasayı önünüze koyduğunuzda parçaların sabitleneceği kısmın size baktığından emin olun. Arka taraftaki, soldan kasanın üst tarafını tutan iki tırtıklı vidayı gevşetin, iki santimetre kadar kasadan uzağa doğru çekin ve bu kapağı yukarıya doğru kaldırarak çıkarın. Son olarak vida torbasını çıkarın ve ön panele giden kabloları ve kasa fanını elinizin altından kaldırın, çalışırken size engel olmasınlar.

2

2 Yuva desteğini takın

Anakartın kutusundan yuva desteğini çıkarın ve bu parçayı (içeriden) kasanın uygun yuvalarına yerleştirin. Bunu yaparken anakartın size bakan yüze monte edileceğine dikkat etmelisiniz. Destekteki delikler anakart bağlantılarının sığabileceği şekilde düzenlenmelidir- üç adet bitişik ses bağlantısı açıklığı dikkatli bir biçimde kasanın tabanına gelecek şekilde hizalanmalıdır.

3

3 Anakartı sabitleyin

Anakartı veya herhangi bir bileşeni (işlemci, RAM veya başka bir kart) ambalajından çıkarmadan evvel, metal bir objeye dokunarak vücudunuzdaki elektrostatik enerji birikiminden kurtulmalısınız. Bu durumda bile anakartı sadece köşelerinden tutmalısınız. Anakartı dikkatli bir şekilde vidaların sabitleneceği yuvaya doğru itin. Sonrasında altı adet vidayı ilgili yuvalara, çok da büyük bir kuvvet uygulamadan sabitleyin.

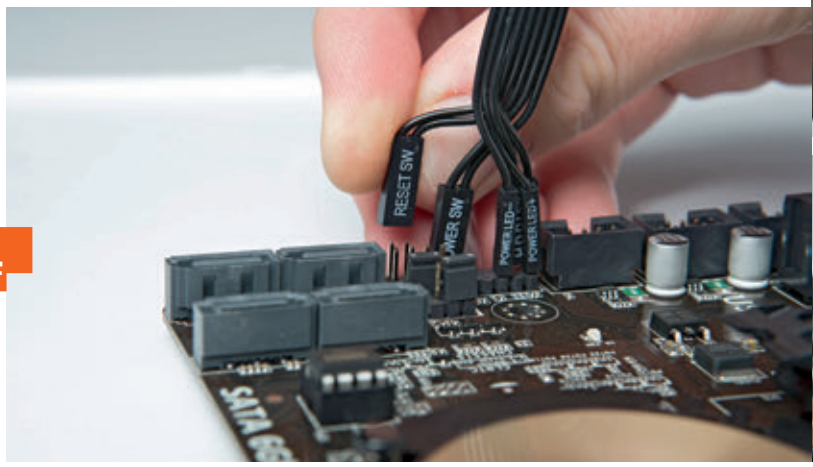

4

4 Kasanın kablolarını bağlayın

En zor kısmı en iyisi, kasada en çok yer olduğu anda yapın: O da kasanın açma/kapama, restart düğmeleri ile LED ışıkları ve ön kısımdaki USB girişlerini bağlama işlemidir. Dar bir alana sıkışmış pinlere, ki bunlar anakartın sağ alt kısmında yer alır, ufacık bağlantı elemanlarını takmanız gerekir. Anakartınızın kullanma kılavuzundaki "Bağlantılar/ Sistem paneli bağlantıları" kısmına bakın. Z97-K'de, pozitif ve negatif kutuplar her zaman sırasıyla sol ve sağ kısımda bulunmaktadır. Kasanın bağlantıları Z97-K'ye yazılı kısımlar üstte kalacak şekilde takılmalıdır(bizim fotoğrafımız üstten çekilmiştir). Güç-LED bağlantıları sol üst kısımdaki ilk iki pine bağlanmalı, sabit disk LED bağlantısı bunların altında sağa, güç düğmesi alt kısmın ortasında yer alan iki pine bağlanmalı ve restart düğmesi ise alt kısmın sağındaki iki adet pine bağlanmalıdır.

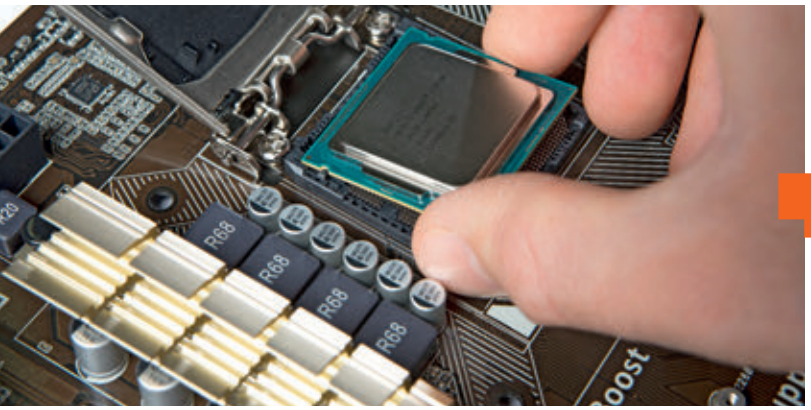

5 İşlemciyi yerleştirin

İşlemci soketinin kıskacını anakarta doğru bastırarak ayırın ve soketten çıkarın. Ardından soket kapağını açın ve plastik örtüsünü soketin dişlerine dokunmadan çıkarın. Kendinizi topraklayın ve işlemciyi sadece köşelerinden tutun. Şimdi işlemcinin altındaki dişleri sokett uygun gelen deliklere dikkatlice yerleştirin ve dört köşenin de soketin kenarlarında doğru yere denk geldiğinden emin olun. Son olarak soket kapağını kapatın ve kıskaç ile kilitleyin.

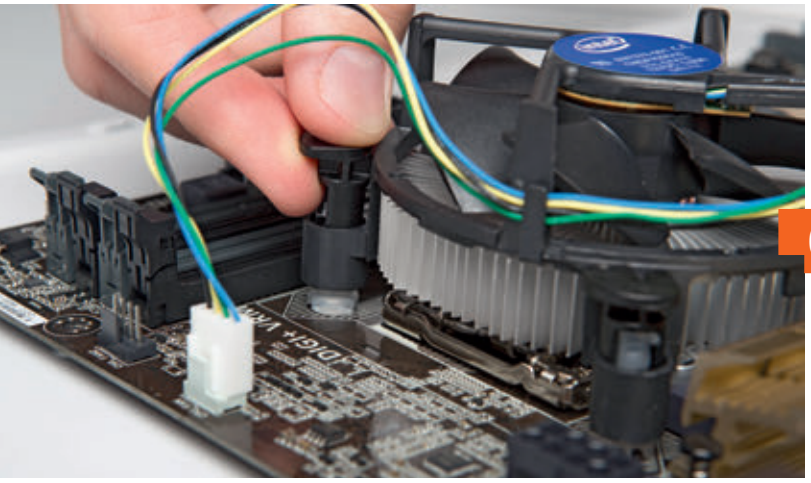

6 İşlemciyi sabitleyin

İşlemcinin, teslimatta üzerine sürülmüş olan termal macunun üzerindeki kapağını çıkarın. Soğutucunun güç kablosu yukarıda kalacak şekilde çevrildiğinden ve dört adet ayağının, anakartta kendileri için ayrılmış deliklere denk gelecek şekilde durduğundan emin olun. Soğutucuyu doğru yerde tutarken dört ayağını da anakarta sabitleyin, bunu yaparken bir tık sesi duyarsanız işlemi doğru yapmışsınız demektir. Dört ayağın da sıkıca sabitlendiğini kontrol edin ve soğutucunun güç kablosunu, işlemci soketinin hemen üstünde yer alan 'CPU_FAN' soketine bağlayın. Eğer ileride bir gün soğutucuyu çıkarmak isterseniz, düz bir tornavida ile dört ayakların her birini hafifçe kaldırıp saat yönünün aksine bir çeyrek tur döndürüp, hafifçe yukarı çekmelisiniz. Soğutucuyu yeniden bağlamadan önce, yeniden termal macun uygulamalı ve fan ayaklarını bu sefer diğer yönde çeyrek tur çevirerek doğru konumlarını almalarını sağlamalısınız.

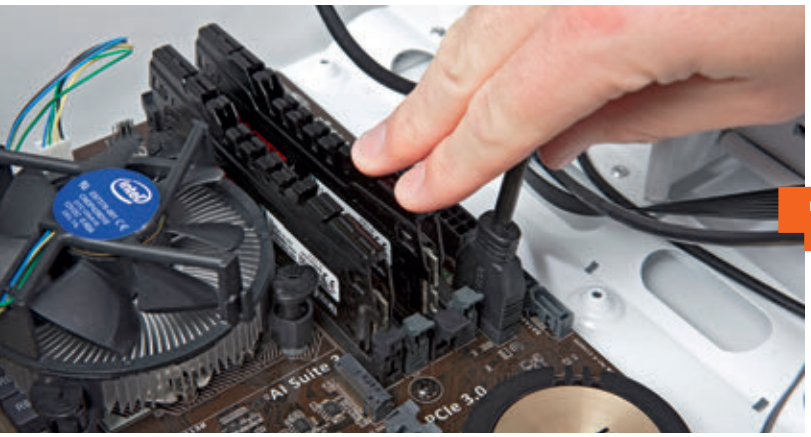

7 RAM'leri doğru yuvalara takın

Asus Z97-K'de, sol taraftaki iki RAM yuvası hafıza kanalı A'ya ve sağdaki iki yuva kanal B'ye aittir. Hızlı çift kanallı sistemi kullanabilmek için, her kanala bir adet RAM takmalısınız: Bir RAM'i soldaki ilk 'DIMM_A1' ve diğeri üçüncü yuva olan 'DIMM_B1' yuvasına yerleştirin. Önce yuvaların uçlarındaki sabitleyici plastik kilitleri açmalısınız. RAM'leri tutmadan önce kendinizi topraklayın. Her RAM'i ilgili yuvaya yerleştirin ve üstten plastik kilitler yerlerine oturana kadar hafifçe bastırın.

8 Güç kaynağını kasanın altına sabitleyin

Modern kasalarda, güç kaynağı kasanın alt kısmında yer alır. Bu nedenle, dışarıdaki havayı (dışarı atılan sıcak havayı değil) bir toz filtresinden geçirerek içeri emer ve bu da soğutma sisteminin daha iyi çalışmasını ve daha uzun ömürlü olmasını sağlar. Güç kaynağını hava girişi kasanın dışına bakacak şekilde kasanın alt kısmına sabitleyin. Güç kaynağını dört adet vidası ile kasaya tutturun.

Dikkat Güç kaynağının hava beslemesinin güvenli olmasını sağlamak için bilgisayarınızı ayaklarınızın tamamen gömüleceği bir halı üzerine koymayın.

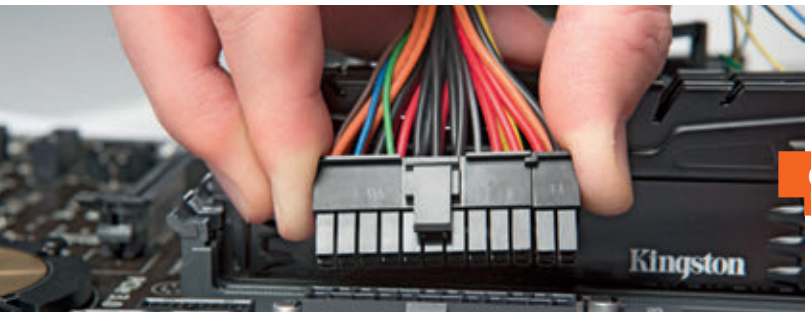

9 Güç kaynağını ayarlayın

Anakartın 24 pinli ana güç kaynağına bağlantısını sağlayın ve bunu yaparken soketin ucundaki dişin ilgili yuvaya denk geldiğine dikkat edin. Ayrı dört dişli adaptörü (fotoğrafta başparmakla tutulan) 20 dişli olanın karşısında konumlandırın ve iki adaptörü de birbirine doğru bastırırken onları takın. Ardından güç kay- →

nağının 2x4 dişli işlemci güç kablosunu, anakartın üst sol kısmındaki yuvaya yerleştirin. Bağlantı elemanları sadece emniyet kilitleri üst tarafa baktığında anakarta doğru bir şekilde bağlanmaktadır.

10 Kızaklı SSD'yi yerleştirin

Küçük sürücü kızaklarından ortadakini çıkarın. Crucial SSD'yi alt kısmı yukarı bakarken yerleştirip, kızağın vida deliklerine denk gelmesine dikkat edin. Bu kasa ile birlikte gelen vidaların altında yarım daire şeklinde civatalar var ve bunlar bu işlem için en ideal vidalar. Kızağı SSD ile birlikte yuvasına geri takın. Anakarttaki SATA6G_1 yuvasına bir SATA kablosu takarak bunun diğer ucunu SSD'ye bağlayın. Güç kaynağının SATA güç kablosunu takarak SSD'ye güç verin ve kablonun diğer ucunu dört dişli SATA kablo adaptörlerinden birine bağlayın. Bu size tek bir kablo ile ekstradan bir 3,5 inçlik optik sürücüye de elektrik verebilme imkanı tanır. Böylece diğer hat kullanılmamış ve ayrıca alandan da tasarruf edilmiş olur.

11 Optik sürücüyü yerleştirin

Alt taraftan kasanın önündeki korumayı sökün ve sürücünün altındaki kıskaçlarını kaldırarak diski içeriye itmeye hazırlayın. Sonrasında kasanın önündeki önceden kesilmiş metal plakaları bir tornavida ile kırın- bunu yaparken plakayı iki yöne doğru eğerek kırılmasını sağlayın. Eğer kasanın kenarlarında sivri köşeler kalırsa, bunları törpüleyebilirsiniz. Ön taraftan sürücüyü içeri ittirin fakat sabitlendiğine de emin olun, bunun için sürücünün kendi kilitlerini kullanabilirsiniz. Kasanın ön kısmı açık kalmalıdır.

12 İkinci kasa fanını ekleyin

Kasaya giren hava miktarını artırmak için ön tarafa ilaveten bir fan daha takmak mantıklı olacaktır. Bu tarafta fanın yuvasını kasanın toz geçirmez kısmına geçirmelisiniz. Eğer "Akasa Viper R" fan kullanıyorsanız (biz bunu kullandık) kauçuk yuvaları fanın köşelerine denk getirin. Güç kablosu üstte kalacak, anakarta doğru bakacak ve motor içeride kalacak şekilde fanı yerleştirin. Kalan dört ayağın ucundaki kauçuk kısımları fanın deliklerinden geçirerek kasadaki yuvalara oturtun. Güç kablosunu anakartın önünden kasaya doğru getirin ve kabloyu kasanın ön tarafına bağlayın. Son olarak optik sürücüyü doğru yerine vidalayın.

13 Düzeni sağlayın: Kabloları yerleştirin

Kasanın içinde ön ve arka fanların arasında ideal bir hava akışı sağlamak için kabloları iki gruba ayırın. Bunlar kasanın iç kısmındaki duvarların altından geçmeli ve hava akışını engellememelidir. Bu ayarlama kablo klipsleri ve bantlarla sağlanabilir, kasa ve güç kaynağının kutusundan bunlar genelde çıkmaktadır. Ayrı güç kablosu en alttaki 3,5 inçlik sürücü yuvasına uymaktadır. Artık tek yapmanız gereken kasayı kapatmak, harici cihazları ve kabloları bağlayıp bilgisayarınızı başlatmak. Eğer çalışmazsa, ilk olarak güç kaynağına bakın (şalterin açık olduğundan ve anakarta bağlantıların doğru yapıldığından emin olun) ayrıca güç ve restart düğmelerinin de doğru bağlandığını kontrol edin.

yorum@chip.com.tr

10

11

12

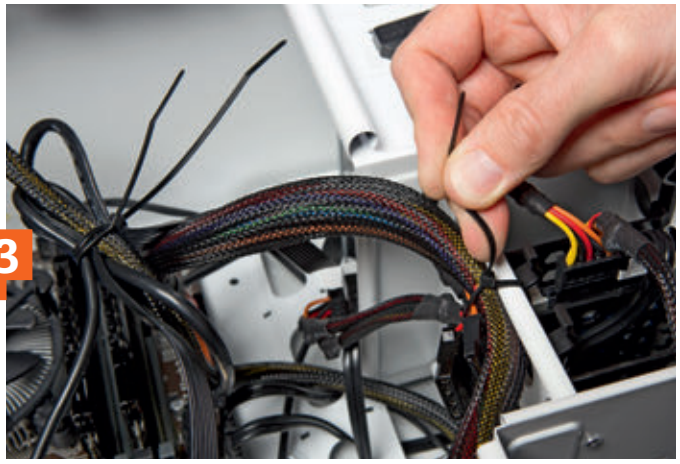
13

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Evolve, Just Cause 3

Dosya Konusu GTA V'in Bilinmeyenleri **İlk Bakış** Darkest Dungeon, Just Cause 3

İnceleme Evolve, Dying Light, The Order: 1886, Total War: Attila

Mart Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

Minecraft nasıl hack'lenir?

Minecraft'ın gizli derinliklerindeki zombi ve sürüngenlerden öteye gidin. CHIP, bu hit oyunu daha eğlenceli yapacak eklentilerle arkadaşlarınızı nasıl etkileyeceğinizi açıklıyor.

Fırat Başaran

Minecraft, 2011 yılında tam bir ticari oyun olarak piyasaya sunulmasından bu yana 17 milyon kopya sattı. Geliştirici Mojang son günlerde Microsoft tarafından 2,5 milyar dolar ücretle satın alındı. Bu oyun hem yetişkinler hem de çocuklar için zorlayıcı olan hayatta kalma oyunu ve aynı zamanda bu oyunu oynayanlara sınırsız sanal yaratıcılık sağlayan bir oyun. Hatta bu oyun mekanik nesneleri ve elektronik devreleri oluşturmak için de kullanılabilir. Bu atölye çalışmamız Minecraft'ın nasıl oynandığını öğrenmekle ilgili değil ancak bu en çok sevdiğiniz oyunu nasıl geliştirebileceğiniz ilgili. Vereceğimiz ipuçları ve püf noktaları ile bu modern klasiğe yeni bir soluk kazandırabilirsiniz. Kendi çok oyunculu sunucunuza yeni bir şeyler katabilmek için modlar ekleyebilirsiniz ve bu çok oyunculu sunucuyu arkadaşlarınızla ve ailenizle oynayabilmek için Raspberry Pi üzerinde çalıştırabilirsiniz.

Minecraft'a modları ekleme

Modlar oyunu modifiye eden Minecraft'ın değişik türevleridir. Bazıları harita ekleme gibi basit şeyler yaparken, bazıları da Minecraft Middle Earth sürümü olan Yüzüklerin efendisi modunu ekleyebilir. Çoğu mod Minecraft kodlarında değişiklik yapmayı sağlayan bir araç olan Forge adı verilen bir Minecraft eklentisi gerektirir. Şaşırtıcı şekilde Forge'nin yeni bir sürümü her zaman Minecraft güncellemesi oluşturmaya ihtiyaç duyar ve sonra da mod yapımcıları Forge'nin son sürümü ile çalışmak için mod güncellemesine ihtiyaç duyar. Sonuç olarak istediğiniz modları indirirken ve

Forge yüklemeden önce ilgili modlarla uyumlu olan sürümleri bulmak gerekir. Birkaç sürüm öncesine gitmek mantıklı bir çözüm, zira Forge'nin daha eski bir sürümü büyük olasılıkla daha fazla sayıda modla uyumlu olacaktır. Forge'nin istediğiniz sürümünü http://chip.tk/1vT3hyQ adresinden indirebilirsiniz. Biz 1.7.10 sürümünü seçtik ve 'installer-win' bağlantısını kullandık çünkü bu otomatik olarak doğru yere kurulmayı sağlıyor. Yükleyiciyi çalıştırmak için çift tıklayın, 'Insert client' i seçin (eğer bir sunucuya kurmuyorsanız) ve Minecraft kurulumunun doğru klasörde olduğunu kontrol edin.

Eğer 'x sürümünü en az bir kez elle kurmanız gerekiyor' şeklinde bir hata mesajı alırsanız, Minecraft'ı başlatın, Edit Profile'e (profil düzenle) tıklayın ve 'Use version' yanındaki istenen sürümü seçin. Forge yükleyicisini tekrar başlatın. Eğer standart Minecraft oyununda en son geliştirmeleri isterseniz Use Latest Version a geri dönmek için 'Use version' u değiştirmeniz gerekiyor.

Şimdi ilgili web sayfalarından Forge'nin sürümüne uygun olan modları indirebilirsiniz. En fazla mod bulabileceğiniz yer Minecraft Forum sayfalarıdır (www.minecraftforum.net). Mod yüklemek için, 'mods' klasörünün içinde sadece indirilen dosya açılır. Doğrudan Window+R'ye tıklanır ve %appdata% yazılarak Enter'a basılır ve '.minecraft' klasörüne çift tıklanır. Eğer 'mods' klasörü yoksa bir tane oluşturun. Sonra Minecraft'ı başlattığınızda, Play'e tıklamadan önce kullanıcı adınızı Profile'den Forge olarak değiştirin.

Grafik hızlandırma

Minecraft'ın bloklu grafikleri monoton görünebilir, ama eğer bilgisayarınız iyi çalışabiliyorsa, oyunun grafiklerini derinliklerle ve hareketlerle arttırabilirsiniz. Bunu yapabilmek için, güneş ışığı, gölgelendirme, lav akıntıları, su etkileri, çim dalgalanmaları gibi özelliklerle Minecraft dünyasını daha gerçekçi yapan gölgelendirme adı verilen özel bir mod tipi kullanmanız gerekmekte.

Bu efekti edinmek için, istediğiniz gölgelendirme modunu içeren gölgelendirme modunu Forge ile birlikte yüklemeniz gerekir. Bizim favorimiz Sonic Ether'e ait Unbelievable Shaders. Eğer bunu denemek isterseniz, **http://chip.tk/1vT6Gxx** linkinde indirme adımlarını ve ihtiyacınız olan her şeyi bulabilirsiniz.

MİNİ UYGULAMA

Raspberry Pi üzerinde çoklu oyuncu sunucusu yapma

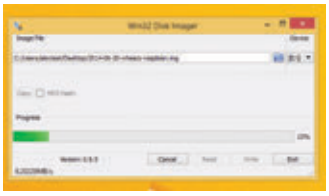

1 Raspberry Pi'de çoklu oyuncu sunucusunu kurmanın en kolay yolu MineCraftPi'yi indirmek. Sunucu image'leri Ryan Siegel tarafından 4 GB+ SD kart uzerinde üretilmiş. **http://chip.tk/1vT7en3** adresinden Win32 Disk Imager ile birlikte **http://chip.tk/1vT7vXl** adresinden indirin. Bilgisayarınızda Imager'ı çalıştırın ve hafıza kartına MineCraftPi'yi yazmak için kullanın.

2 Kartınızı Pi'nize takın ve ekran bağlantısını, klavyeyi ve ağ bağlantısını bağlayın. Sadece ağ ve güç kabloları takıldıktan sonra ekran ve klavyeyi takmaya ihtiyacınız var. Pi'ye bağlanın ve op [minecraft username]. şeklinde kendi yönetici hesabınızı açın, sudo raspiconfig girin ve stop yazın tekrardan oturum açın, dosya sistemini genişletmeyi ya da tekrar başlatmayı seçin.

3 IP adresinizi paylaşın ve Pi'ye herkesin sizin yerel ağ bağlantınız dışında bağlanabilmesi için 25565 numaralı bağlantıdan bağlantı noktasını yönlendirin. Uzaktaki mobil cihaz ve bilgisayarlarda sunucuyu klavye kullanmadan kapatabilmek için uzaktan SSH aracını indirin, sunucuya bağlanın sudo shutdown-h now girin ve Return butonuna basın. Turuncu ışık yanınca bunu çıkarın. Rassberry Pi forumundan yardım alabilirsiniz **(http://chip.tk/1vT8rLb)**.

TÜRKİYE'NİN
EN ÇOK OKUNAN DERGİSİ
ARTIK HER YERDE YANINIZDA

BİLİM VE TEKNOLOJİ DERGİSİ **POPULAR SCIENCE**'I
iPhone/iPad ve ANDROID
CİHAZLARINIZDA OKUMAK İÇİN HEMEN İNDİRİN

App Store'dan İndirin
Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc'in servis markasıdır.

Çevrimiçi Oynama

Minecraft'ın en iyi yönlerinden biri, oyunu çevrimiçi olarak, ilişkinizin bulunmadığı başka insanlarla oynayabilirsiniz. En popülerlerinden birisi Hunger Games, Suzanne Collins'in kitaplarının arena savaş kavramına dayalı serbest ölüm savaşına benzer bir oyun. Eğer çevrimiçi oynamak isterseniz bağlanabileceğiniz yüzlerce sunucu var. Başlamak için eu.hivemc.com veya eu.mineplex.com adreslerini deneyin. Eğer daha maceracı hissediyorsanız ve size daha uygun bir sunucu arıyorsanız theminecraftserverlist.com veya www.minecraftserverlist.eu adreslerine uğrayabilirsiniz.

Eğer çevrimiçi oynamak istiyorsanız görünüm değiştirmeniz gerekmekte. www.minecraftskins.com veya www.minecraftskins.net. gibi ihtiyacınızı sağlayan sitelerden birinde yeni bir görünüm bulabilirsiniz. PNG dosyasını indirin. Minecraft web sitesine giriş yapın, Profile ve Upload butonlarına tıklayın. Eğer jenerik görüntüsünü değiştirmek istemiyorsanız çok oyunculu oyunlarda bir hedef haline gelmeniz muhtemeldir. Çünkü herkes sizin acemi oyuncu olduğunuzu düşünecektir.

Eğer özellikle çok oyunculu oyun oynamayı tercih ediyorsanız. Escape'e basarak ve 'Open to Lan' a tıklayarak Minecraft içinden başka bir oyunu yükleyebilirsiniz. Daha iyi bir fikir de Raspberry Pi'yi kullanarak kendi sunucunuzu kurmak. Bunu nasıl yapacağınız hakkındaki talimatları sayfa 79'daki mini uygulamamızda görebilirsiniz.

Dünya Yaratma

Minecraft'ta büyük yapı inşa etme uzun süre alabilir. Çünkü yaratıcı modunda olsanız bile bunu blok blok yapmak zorundasınız. Ancak kullanışlı mod olarak adlandırılan büyük binalar inşa etmenizi sağlayan dağlar yapabilen ve olan dağları düzleştirebilen WorldEdit var. WorldEdit hakkında söylenecek çok şey var, hatta bunun üstüne bir kitap yazabilirsiniz ama şimdilik size aşağıdaki uygulamalı çalışmayı sunacağız. İstediğiniz herhangi bir modda bunu kurabilirsiniz.

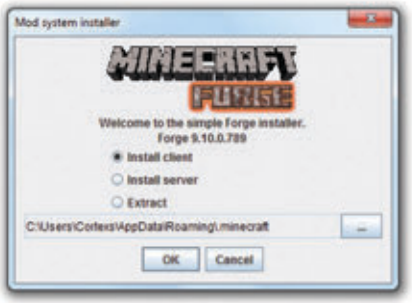

yorum@chip.com.tr

Konsolu Kullanma

Ciddi Minecraft oyuncuları eylemlerini daha hızlı gerçekleştirebilmek için bazı komutlar yazarlar. Bazı konsol komutları sadece Creative modda çalışır ve tek oyunculu oyunda hileleri açmak zorunda kalırsınız. Bunun için /. Tipinde bir komut girmeniz gerekir

op Sunucu üzerinde bir oyuncu diğerine 'operator' olma yetkisi verir. Örneğin: op player1. Geri almak için de deop komutunu kullanır.

ban Sizin sunucunuza katılan bir oyuncuyu engellemek için kullanılır. Örnek: ban player1. Geri almak için de pardon

difficulty Oyunun zorluk derecesini ayarlamak için kullanılır. Örnek: difficulty easy

gamemode Bir oyuncu modunu değiştirmek için kullanılır. Örnek: gamemode creative

give Bir oyuncuya özel bir eşya vermeyi sağlar. Örnek: give player1 minecraft:iron_shove1

time Zamanı değiştirmeyi sağlar. Örnek: time set day

tp Diğer oyuncuları bir yerden başka bir yere ışınlamayı sağlar. Örnek: tp player1 player2

weather Hava koşullarını ayarlamayı sağlar. Örnek: weather clear

MİNİ UYGULAMA

Minecraft haritasını değiştirmek için WorldEdit kullanma

1 Hileleri açık Creative modda yeni bir harita açın. Blokları seçebilmeniz için // wand ile ahşap baltaları kullanabilirsiniz. Bir köşeyi seçmek için bloğa sol tık yapın. Ters köşeye sağ tıklayın ve kesitler seçilmiş oldu. Başka bir şey seçmek için de //set diamond girin.

2 Nesne gruplarını kopyalamak ve yapıştırmak için bu tür kuleler veya köprüler gibi yinelenen yapılar oluşturmak için ideal olan seçim aracını kullanabilirsiniz. Seçiminizin önünde durun ve //copy girin. Eşdeğer alanı kopyalamak istediğiniz alana taşıyın ve //paste komutunu girin.

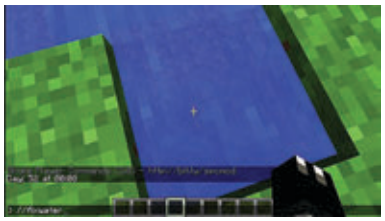

3 Minecraft'daki su ve lavlar düzgünce akmayabilir ve boşlukları doldurma yanıltıcı olabilir. WorldEdit bunun için bir hile sağlar. /fixwater 5 (buradaki 5 suyun disk çapını ifade ediyor, daha büyük veya küçük olabilir) ve /fixlava gibi.

5 MÜKEMMEL MINECRAFT MODU

Pixelmon

www.pixelmonmod.com

Çocuklar arasında Minecraft Pokemon'larını savaştırmak ve 3D dünyasında popüler Nintendo karakterlerini toplamak, savaştırmak popüler.

Not Enough Items

http://chip.tk/1vT5eLB

Oyunda sizin için gerekebilecek tüm eşyaları barındıran bir menü ile en kullanışlı modlardan biri.

Zan's Minimap

http://chip.tk/1vT5udx

Minecraft'da harita yapmak ve kullanmak biraz sıkıcı. Bu mod sizin için bir tane yapabilir.

Lord of the Rings

http://chip.tk/1vT5oTo

Hobbit, cüceler ve orklar ile JRR Tolkien'in fantastik dünyasında geçen iddialı işler yapabileceğiniz bir oyun.

Twighlight Forest

http://chip.tk/1vT5D0F

Eğer Minecraft'ın standart sürümünde her şeyi öğrendiyseniz ve sıkıldıysanız, Twighlight Forest sizi farklı manzaralar, canavarlar ve zorlu bölgeler ile bambaşka bir dünyaya götürecek.

MART SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

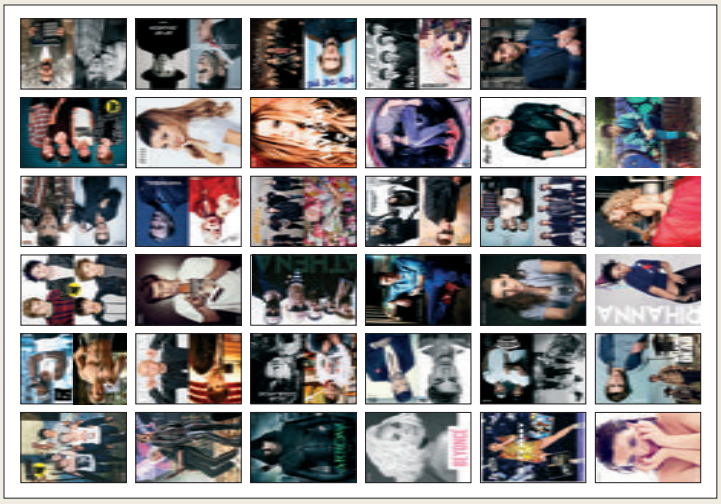

10 harika donanım hack'i

Modemler, TV'ler, işlemciler... Çoğu cihazda gizli kalmış pek çok özellik bulunuyor. CHIP bu özellikleri nasıl gün yüzüne çıkartacağınızı gösteriyor

Berk ERGİN / JG

Son zamanlarda donanım bileşenlerini yenileyenler için ücret gerektirmeyen ilave özellikler gündemde. İster bir CPU, modem, NAS, akıllı telefon ya da isterse bir Kindle ya da Apple akıllı TV olsun, ilave özellikleri pek çok ürün yelpazesinde bulabiliyoruz. Üretici firmanın sunduğu her bir firmware güncellemesi, aslında yasal bir hack özelliğini taşıyor. Ne var ki jailbreak uygulamasından ya da alternatif firmware'lerden yararlananlar garanti kapsamı dışında kalıyor. Hemen her üretici garanti kapsamı koşullarını müşterileriyle yaptığı sözleşmelerde belirtiyor.

Ancak söz konusu garanti kapsamı donanımsal müdahalelerde iptal olmuyor. Sizlere bu sayımızda 10 adet gelişmiş donanım hack'i gösteriyoruz.

berk@chip.com.tr

Araçlar CHIP Cloud'da

NAS yükseltmesi

Çoğu kullanıcı NAS cihazlarını sadece yedekleme amacıyla kullanıyor. Elbette bu kullanımda herhangi bir sorun yok ancak cihazların yapabilecekleri çok daha fazla. NAS cihazınızın kullanım alanlarını genişletmek için çok sayıda yazılım paketi bulunuyor. Bu yazılımlar sayesinde NAS cihazınızı örneğin iTunes ya da VPN sunucusuna dönüştürebilirsiniz. Aygıtın aynı zamanda yöneticiyazılımı olan "Disk Station Manager"daki araçlar merkezinden istediğiniz bileşenleri kurabilirsiniz. Her ne kadar "Synology" yeterince iyi iş çıkartsa da, daha çok yazılım paketlerini bulabileceğiniz etkin bir topluluk var. NAS üzerinden resmi olmayan yazılımlara ulaşmaktansa, harici paket kaynaklarını tüm sisteme yaymanız yerinde olacaktır. Tek yapmanız gereken paket merkezine ulaşmak ve sırasıyla "Settings / Package sources" seçeneklerine tıklamak. "Add" seçeneğine tıklayın ve yeni paket kaynağına bir isim atayın. Daha da önemlisi doğru bağlantıya tıkladığınızdan emin olmak. Alternatif kaynakların geniş bir listesine **sinology-wiki.com** adresinden ulaşabilirsiniz. "Community" seçeneğinden açılır menüye ulaşabileceksiniz.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

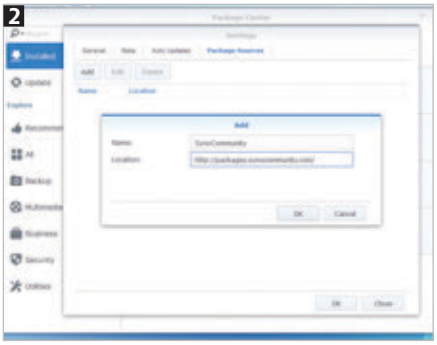

Yazıcıyı sıfırlayın

Eski hikaye hala geçerli: Yazıcılar inanılmaz ucuz ama kartuşlar akıl almaz derecede pahalı. Diğer taraftan da üreticiler, müşterilerinin orijinal kartuşlar kullanması için akla yatkın pek çok neden sunarak çoğu zaman manipülasyona başvuruyor. Örneğin yazıcının yazılımı kartuş doluluk oranının tehlikeli sınıra ulaştığını gereğinden çok daha önce haber vererek hala kullanılabilecek olan kartuşların çöpü boylamasına neden olabiliyor. Oysa ki yazılım sayacını sıfırlayarak kartuşunuzu yenisiyle değiştirmeye gerek kalmadan uzun süre kullanmanız mümkün. Profesyonel reset'leyicilerin yanı sıra cihazınızda kullanabileceğiniz ve pek çok yazıcı modelini destekleyen uygulamalar mevcut. Struzyna.de/Drucker-Reset.html adresi belli başlı üreticilerin ürünlerinin güzel bir listesini sunuyor. Canon ya da HP gibi üreticilerin yazıcılarının sıfırlanma işlemini yazıcının kendisinden yapabiliyorsunuz. Diğer durumlarda yazılım kullanmanız gerekiyor. Eski Epson cihazları için ücretsiz SSC Service Utility aracını kullanabilirsiniz. Tek yapmanız gereken sistem çubuğu simgesine tıklayıp sırasıyla "Reset counters / Reset all counters" seçeneklerine gitmek.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

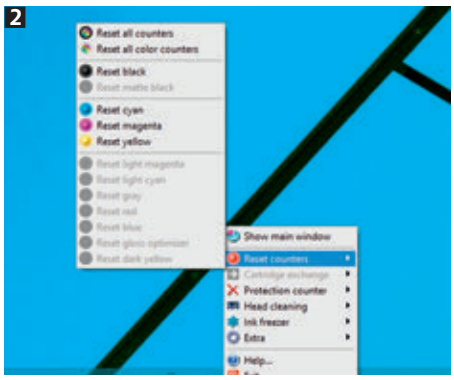

CPU'ya hız aşırtma

İşlemcilere uygulanan hız aşırtma yöntemleri sayesinde kullanıcılar, uzun yıllar boyunca bu donanım bileşenlerinden çok daha fazla işlem gücü elde edebildi ve bunun karşılığında hiçbir ücret ödemedi. Ancak siz siz olun "%100 daha fazla işlemci gücü" gibi klişelere hemen inanmayın. Söz konusu hız arttırma olduğunda ancak ihtiyacınız kadarını almaya özen gösterin. Bu işleme başlamadan önce yapmanız gereken ilk iş tüm verilerinizi yedeklemek. Elbette işlemci hız aşırtma işleminin CPU'nuza ağır hasar verip onu kullanılamaz hale getirebileceğini de göz önünde bulundurmalısınız. Ancak doğru bir biçimde gerçekleştirdiğiniz işlem sayesinde, donanım bileşeninizin gücünü %20 oranında arttırabilirsiniz. Karşınızdaki ilk zorluk üreticilerin, ürünlerinde tüm hız aşırtma işlemlerine izin vermediği gerçeği. Örneğin eğer bir Intel işlemci kullanıyorsanız, CPU'nuzun hız aşırtmaya uygun olup olmadığını "Intel Extreme Tuning Utility" ile öğrenebilirsiniz. Eğer "System Information" başlığında "Turbo overclocking=False" yazıyorsa, bu işlemcinizin overclock yapılamayacağı anlamına geliyor **1**. Hız aşırtmaya müsait bir işlemci içinse Extreme Tuning Utility'de "Manual Tuning"i seçip "Multipliers" seçeneğini kullanmalısınız. **Dikkat** Her defasında işlemcinizin hızını bir adım arttırın ve sonuçlarını bilgisayarınızı yeniden başlatarak test edin.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

Modem ayarları

WLAN yönlendiricilerinde daha fazla özelliğe kavuşmayı isteyen kullanıcılar örneğin FritzBox'ın Freetz Firmware güncellemesini sistemlerine kurabilirler. Ne kadar cesur olursanız olun, bu Firmware güncellemesinin öncesinde internet verilerinizi yedeklemeniz gerekiyor. FritzBox güncellemesi için **freetz.org/browser/branches/freetz-stable-2.0-FIRMWARE#L3** adresine gidin ve cihazınızın burada listelenip listelenmediğini denetleyin. Daha sonra ücretsiz VirtualBox aracını kurun ve Freetz'in en güncel Linux sürümünü yükleyin. Böylelikle 600 MB'lık Linux temelli Freetz'i Windows işletim sistemine kurabileceksiniz. VirtualBox'ı Freetz Linux'ı kullanmak için açın. Kullanıcı adı ve şifre için "freetz" yazın **1**. Komut satırına ulaşın ve şu komutları girin "sudo apt-get update", "sudo apt-get –d upgrade" ve "sudo apt-get y upgrade". Bu üç komut Freetz Linux'ın güncellenmesine yarıyor. Bir sonraki görev Freetz'in kendini güncellemesine yarıyor. Bu işlemi şu komutla gerçekleştirebiliyorsunuz: "svn checkout http://svn.freetz.org/branches/freetz-stable-2.0". "cd freetz-stable-2.0"ı komutunu kullanarak yeni Freetz dizinine gidin, "make menuconfig" komutunu uygulayın ve FritzBox modelinizi seçin. Aracı "EXIT" komutuyla iptal edin ve onay için "Yes"e basın **2**. "make" komutu alternatif FritBox güncellemesi topluyor. Artık sanal cihazınızda bir Freetz imajı bulunuyor ve VirtualBox'tan bu imajı elde etmek için Putty ücretsiz yazılımını kullanabilirsiniz. Bunun için Putty'i çalıştırın ve "Window / Translation" seçeneklerine basıp "UTF-8"i seçin. Şimdi ekranın sol kısmındaki "Session" seçeneğini işaretleyip "Save"e tıklayın. Bağlantıyı yapılandırmak için host adı olarak "freetz-linux"ı girip "Open"a tıklayın. Yeni FritzBox imajı "images" dizininde yer alıyor ve bu imajı PC'nize kopyalayabiliyorsunuz. Son adımda Freetz'i FritzBox'a koymalısınız. Bunun için modemin web arayüzüne geçin ve "System" seçeneğini seçip "Firmware-Update" kısmına gidin. Buradan Freetz imajını işaretleyip, gelen uyarıları geçin. Şimdi http://fritz.box:81e erişin ve giriş adı olarak "admin"i, şifre olarak da "freetz"i kullanın.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

1

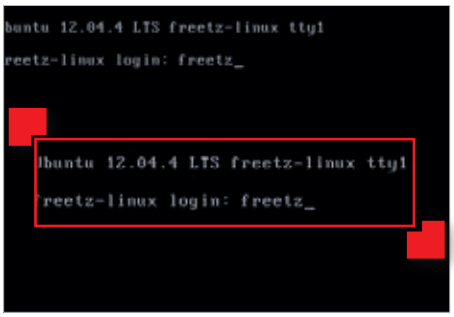

2

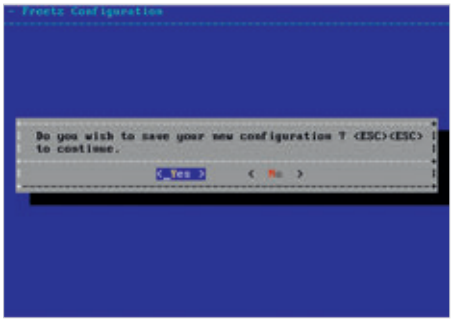

TV'yi PC'ye, tablete ve akıllı telefona bağlamak

İş çoklu cihazla aynı anda iş yapmaya geldiğinde hack araçlarına güvenebilirsiniz. Bu hack yöntemleri yeterince etkin ve cihazların donanım özelliklerini genişleten bir etkiye sahip. Ancak bu hileler üreticinin getirdiği yazılımlarla maalesef akıllı TV'lerde iş göremiyor. Dahası her üretici her yıl, yeni model serisinde farklı yazılımlar kullanabiliyor. Elbette bu durumun istisnaları da yok değil. Örneğin eski Samsung TV'lerde gördüğümüz samygo.tv gibi cihazlara herhangi bir hack işlemi sökmüyor. Bizim hack işlemimizde kullandığımız chromecast HDMI çubuğu TV'nin özellik skalasını genişletiyor. Böylelikle TV'nizi bir PC'ye, tablete ya da akıllı telefona bağlayabiliyorsunuz. PC ile bu bağlantıları yapmak için yaklaşık 35 Euro fiyatındaki Chromecast belleği ve Chrome tarayıcıdan indirebileceğiniz Google Cast uzantısını edinin. Eğer PC ve Chromecast aynı ağda ise tarayıcıdaki "Google-Cast"e tıklayın. Chromecast hedef verisi olarak işaretlenecek. Üst sağ bölümden küçük bir işaret şeklinde yer alan açılır menüyü çalıştırın. Tıklayın ve "Transfer entire screen" seçeneğine gidin **1**. Böylelikle bilgisayarınızın masaüstü görünümü TV'ye yansıyacak. Böylelikle tüm uygulamaları TV'nizden çalıştırabileceksiniz. Böylelikle TV'nizin desteklemediği biçimdeki videoları izleyebilecek ya da salondaki kanepeden internette sörf yapabileceksiniz. Eğer kurmak istediğiniz bağlantı bir akıllı telefondan ya da tablettense, Android ya da iOS cihazlar için kullanabileceğiniz ve Chromecast uygulamasıyla çalışan belleği devreye sokabilirsiniz. Nexus 5 gibi bazı Android akıllı telefonların ekranlarını TV'nize yansıtabiliyorsunuz. Bunun için Chromecast uygulamasını açın ve "Cast Screen" seçeneğini kullanın (2). "Backdrop" uygulamanın diğer başarılı seçeneklerinden. Chromecast'in görüntülediği arka planı değiştirebiliyor ve hava tahmini gibi ilave bilgileri TV'nizde görüntüleyebiliyor. PC, tablet ve akıllı telefonların yanı sıra; söz konusu TV ekranına yansıtma olduğunda başka uygulamalar kullanarak Chromecast'in TV'nizle olan uyumunu arttırabilirsiniz. Bunun için tek yapmanız gereken internette biraz vakit harcayıp Chromecast'e uyumlu uygulamaları araştırmak. Böylelikle TV'nizin özelliklerini genişleterek çok daha başarılı aktarımlar sağlayabilirsiniz.

Yasallığı
Uygulanabilirliğit

1

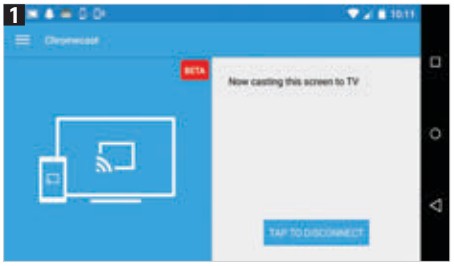

2

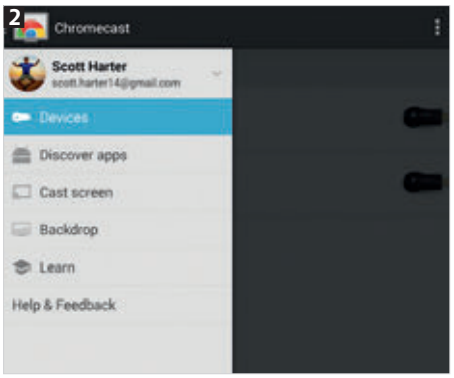

Dijital kameranıza daha fazla özellik

Canon'ın refleks dijital fotoğraf makineleri Magic Lantern aracını kullanarak hack'lenebilir. Bu aracı, hızlı netleme, RGB histogram'ları ve özel video mod'ları gibi gizli özellikleri etkinleştirmek için kullanabilirsiniz. Desteklenen dijital fotoğraf makinelerinin listesini magiclantern.fm adresinden öğrenebilirsiniz. Nasıl yapıldığına gelince... Firmware'i flash bellekle aktarmanıza gerek yok. Bunun yerine tek yapmanız gereken aracı cihazın hafıza kartına kopyalamak. Bunun çalıştığından emin olmak için dijital fotoğraf makinesinin hafıza kartını biçimlendirebilirsiniz (tabii üzerindeki fotoğrafları yedeklemeyi unutmamalısınız). Daha sonra Magic Lantern aracını PC'den hafıza kartına aktarın. Daha sonra kart Canon dijital fotoğraf makinesine aktarıldığında etkinleştirin ve menü tuşuna basın. Son ayar noktasına kadar seçimleri kaydırın ve firmware simgesini taşıyan seçeneğe gidin. Yazılım güncellemesi için "Set" tuşuna basın. Güncelleme işlemleri için gelen sorguyu onaylayın. Yaklaşık 10 saniyeliğini cihazınızı bırakın. Daha sonra ekranda yeşil harflerle "SUCCESS!" uyarısını göreceksiniz. Fotoğraf makinenizi kapatıp yeniden çalıştırın. Magic Lantern artık kullanıma hazır. Daha sonra örneğin fotoğraf mod'undayken "sil" tuşuna basın. Bu Magic Lantern menüyü çalıştırarak, size silme komutu hakkında daha fazla seçenek sunacak. Yazılım sayesinde İngilizce arayüzde kullanılan fotoğraf makinesi ekranının alt kısmındaki seçenekler, kullanıcıların yüzünü güldürecek çeşitlilikte. Örneğin "Overlay"de "Focus peaking" ve "Zebra Warning" gibi alt özellikler bu sayede devreye giriyor. "Shoot" kısmında diğer özelliklerin yanı sıra HDR pozlamasını ya da enstantane değerlerini belirleyebiliyorsunuz. "Focus" alanında "Trap Focus" alt mod'u modelinizi daha da fazla keskinleştirme olanağı sağlıyor. Bu hack yazılım dijital fotoğraf makinenizle etkinleşiyor. Ancak hafıza kartınızı sildiğinizde cihazınız hata vermeye başlıyor. Eğer hack yazılımını yeterince kullandığınızı düşünüyorsanız tekrar Firmware menüsüne gidin ve sistem yazılımını güncelleyin. "SUCCESS!" ekrana geldikten sonra, mod'u ayarlayın ve açılış diskinin kaldırıldığı uyarısını bekleyin.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

1

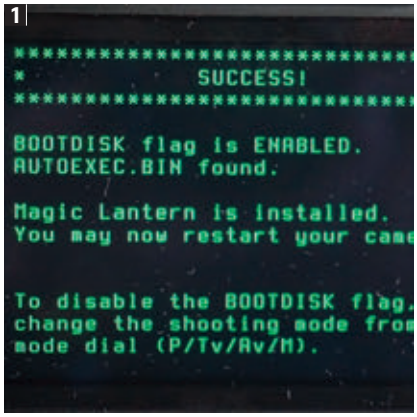

2

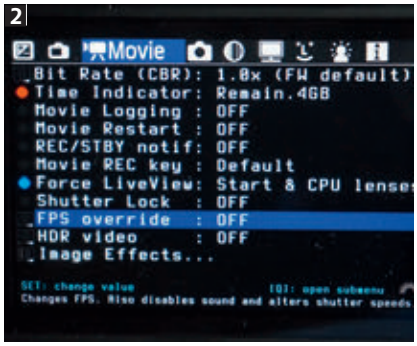

Apple TV Jailbreak

iPhone'ların yanı sıra Apple TV'lerde de üreticinin sınırlamalarından jailbreak sayesinde kurtulabilirsiniz. Bu sayede örneğin XBMC kullanarak Apple TV'nizi harika bir multi-medya merkezine çevirmeniz mümkün. Kötü haberse bu tarz uygulamaları üçüncü nesil Apple TV'lerde kullanamamanız. Aslında bu yüzden ikinci nesil Apple TV'ler ikinci elde çok revaçta. Size "untethered" jailbreak'i tavsiye ediyoruz. Bu uygulama Apple TV'lerle çok uyumlu. Cihazınızın hack'e uyumlu olup olmadığını alt kısımda A1378 kod'unun yazmasıyla belirleyebilirsiniz. Bu kod'a Apple TV'nizdeki "Settings / About"tan da ulaşabilirsiniz. Eğer TV'nizin çözünürlüğü 720p ve frekansı 60 Hz ise jailbreak çalışacaktır. İkinci adımsa Apple firmware'ini yüklemek. Apple TV 2 için son sürümü sistemden kaldırıp daha eski bir firmware kullanmanız gerekiyor. Daha eski firmware'leri **ipswdownloader.com** adresinden bulabilirsiniz. Sizlere tavsiyemiz 5.3 sürümü. Apple TV'nin hack'lenmesi için iTunes sistemine ve ücretsiz SeasonPass yazılımına ihtiyacınız var. Ayrıca Apple TV'yi PC'nize bağlayabilmeniz için bir micro USB kablosu da gerekiyor. iTunes'u yükleyin ve SeasonPass'i çalıştırdıktan sonra "Create IPSW" seçeneğini işaretleyin. Yazılım Apple TV'nizi bilgisayarınıza bağlamanızı isteyecek. Önemli: Apple TV'nin güç kablosunu bağlamayın. SeasonPass otomatik olarak sistemi sorgulayacak. TV'deki LED yanıp sönmeye başlayacak. Şimdi Apple kutusunun uzaktan kumandasını alın ve "Menü"den "Play/Pause" tuşuna 7 saniye boyunca basılı tutun. Böylelikle Apple TV bakım mod'una geçecektir. Eğer bu çalışmazsa, kutuyu tekrar bağlayın. Bakım mod'u tespit edilirse, iTunes otomatik olarak çalışmaya başlayacak, Apple'dan gerekli firmware'i edinecek. Apple TV'nizin yeni firmware'ini yapılandırın ve etkinleştirin. "Firmware Restore Successful" uyarısı jailbreak işleminin tamamlandığını gösteriyor. Böylelikle ayarlar menüsünün yeni simgesi görüntüleniyor.

1

2

Yasallığı
Uygulanabilirliği

Kindle hack'i

Amazon Kindle serileri dünyada en çok kullanılan dijital kitap okuma platformu. Ancak daha fazla özellik ya da biçim isteyen kullanıcılara sunacakları çok fazla bir şey yok. Böyle bir durumda yardımınıza jailbreak koşuyor. Diğer taraftan jailbreak işleminin sizi garanti kapsamı dışında bıraktığını hatırlatalım. Bunun dışında bu işlemi uygulayabilmek için hangi modeli kullandığınızı bilmelisiniz çünkü her farklı modelde farklı işlemler uygulanıyor. İlkin Kindle'ınızın seri numarasını denetlemelisiniz. Bu rakamı "Settings" menüsünden bulabilirsiniz. Settings menüsünden simgeye tıklayın ve "Device info" seçeneğini işaretleyin. Seri numarasındaki ilk dört karakter önem arz ediyor. Bu rakamlarla cihazınızın modelini wiki.mobileread.com/wiki/kindle_serial_numbers adresinden öğrenebilirsiniz. Örneğin ilk nesil Kindle Paperwhite ve Kindle 3 Wi-Fi'nin kodları "B024" ve "B008". İkinci önemli bilgi ise Firmware sürümüyle ilgili. Bunu ise "Device info" altından bulabilirsiniz. Örneğin Paperwhite modelinde kullanılan son sürüm 5.4.4.2. Gerekli jailbreak ZIP paketini (örneğin kindle-jailbreak-1.12.N.zip) mobileread.com adresinden bulabilirsiniz. Bu paketi PC'ye yükleyerek açmalısınız. Kindle'ınızı bilgisayarınıza bağlamak için MicroUSB kablosunu kullanın. ZIP paketini yükleyin ve kindle-5.4-jailbreak'i çalıştırın. İçerikteki veriyi Kindle'ın ana dizinine taşıyın. Kindle'ı PC'den ayırın. "Settings" menüsünden "Update Kindle"a tıklayın. Birkaç saniye içinde jailbreak işleminin tamamlandığına dair bir mesaj alacaksınız.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

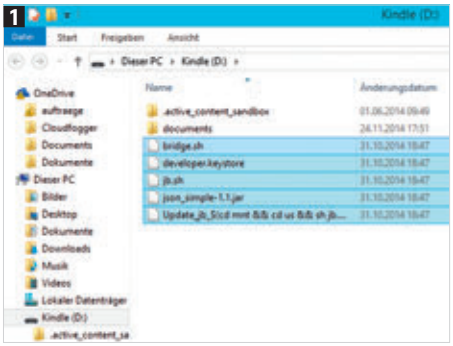

Oyunların çözünürlüğünü arttırın

Cin Ali tarzı karakter görünümleri her oyuncunun oyun keyfini mahveden önemli etkenlerdendir. Bu sorunun en iyi çözümü ise Super-Sampling. Ekran kartları çözünürlüğü genelde monitörün desteklediğinden daha yüksek olarak vermektedir. Görüntülenmeye başlamadan önce imajlar küçültülür. Böylelikle kenarlar yumuşatılır ve imaj daha doğal bir görünüme kavuşur. AMD Radeon sürücüleri bu özelliği 'virtual super resolution" adı altında sunuyor ve söz konusu nVidia sürücüler olduğunda ilgili özelliği "DSR factor" altından bulabiliyorsunuz. Her iki durumda da bu modern cihazlara müdahale bir gereksinim haline dönüşüyor. Ancak çoğu LCD ekranlar özel sürücü özelliklerine gerek kalmadan super-sampling operation ile halledebiliyorlar. Otomatik olarak yüksek çözünürlükleri ayarlayabiliyorlar. Bu özelliği uygulamak için ekran kartı sürücüsü en yüksek çözünürlük değerlerine getirilmeli. Ücretsiz "Custom Resolution Utility" aracı birkaç fare tıkıyla işin geri kalanını hallediyor. Bunu yapmak için ekran bağlantısının sol üst köşedeki menüden "Active" olarak ayarlanması gerekiyor. Eğer bu otomatik olarak belirmiyorsa, bunu açılır menüden seçin. Böylelikle "Add" tuşunu kullanmaya başlayabilecek ve daha yüksek çözünürlük ekleyebileceksiniz. Akabinde, ekranınız için ideal olan çözünürlüğü bulma testine başlayabilirsiniz. Önemli: İstediğiniz herhangi bir çözünürlüğü atayabilirsiniz ama ekran kartınızın teknik değerleriyle sınırlı olduğunuzu unutmayın. Full HD monitörlerde genellikle bu değer 2560 x 1440 pikseldir. Yeni çözünürlük değeri ancak sistem yeniden başlatıldığında devreye girer. Eğer çözünürlük çok yüksekse ekran siyah görünür. Ancak güvenli kipte çözünürlüğü tekrar düşürmeniz mümkün.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

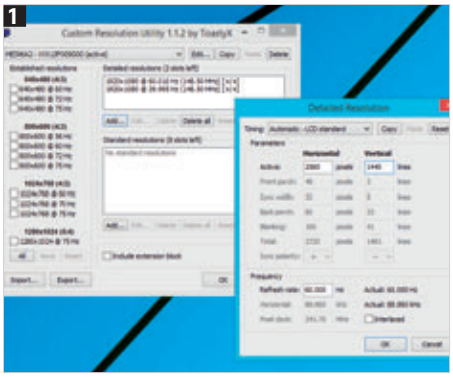

Akıllı telefonun SIM kilidini açmak

Zor bir görevmiş gibi görünüyor. Yeni bir akıllı telefonun SIM kilidini etkisizleştirebilirsiniz. Ancak en güncel akıllı telefonlar açma kodu olmadan etkisizleştirilemiyor. Vodafone gibi servis sağlayıcılar resmi kilit açma özelliği sunuyor. Bunun için belirli bir ücret talep edilse de, eğer iki yıldan uzun bir süredir bu servis sağlayıcı kullanıyorsanız SIM kilidi ücretsiz kırılabiliyor. Ancak Google'da yapacağınız bir araştırmayla üçüncü parti sağlayıcıların sunduğu kilit kırma paketleriyle bu masraftan kurtulabilirsiniz. Tek gereken cihazınızın IMEI rakamı.
Dikkat Bu şekilde elde ettiğiniz SIM kırıcıların kullanımı mahkemede aleyhinize kullanılabilir. Özellikle de elde ettiğiniz kod'ları bir başkasına satıyorsanız. Yapacağınız seçimlere dikkat edin. Kimi durumlarda gönderilen kilit kodları çalışmayabiliyor.

Yasallığı
Uygulanabilirliği

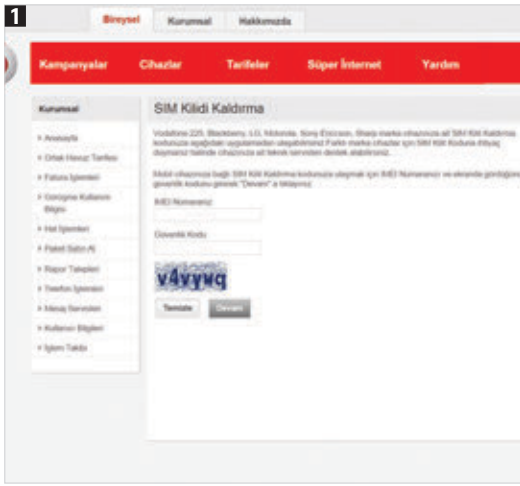

GEO

2. YAŞGÜNÜ SAYISI BAYİNİZDE!

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

Eski aygıtlarınızı güvenle satın

Bir aygıtı geri dönüştürmeden önce içerisindeki bütün kişisel bilgilerinizi sildiğinizden emin olun. CHIP, size aygıtlarınızı nasıl temizleyeceğinizi gösteriyor

Ozan KAYA

Telefon ve tablet

Mesaj, resim, video, parola, tarayıcı geçmişi gibi birçok kişisel bilgiyi barındırdıkları için telefon ve tabletlerde içeriğin silinmesi oldukça önemli. Android aygıtlarda verilerin hepsini silmek için Ayarlar, 'Yedekleme ve geri yükleme'ye gidin ve tüm uygulama, hesap bilgisi, sistem ayarı, medya dosyası diğer verileri silmek için 'Fabrika verilerine sıfırla'yı seçin. iPhone ve iPad için, Ayarlar, Genel, Sıfırla, 'Tüm İçerikleri ve Ayarları Sil'e gidin. Sizden istendiğinde parolanızı girin ve Sil'e basın. Windows Phone'da ise, Settings, About'a gidin ve 'Reset your phone'u seçin ve sıfırlamayı onaylayın, geri dönüşüm hizmetine aygıtı teslim etmeden önce tamamen temiz olduğunu tekrar kontrol edin.

Dizüstü PC

İçerisine depoladığınız veriler oldukça büyük olacağından, dizüstü sürücülerinin temizlenmesi o kadar da kolay değil. Windows size sürücünüzü sıfırlama imkânı tanıyor, fakat bu içeriğin tamamen kaybolduğu anlamına gelmiyor. Bu yüzden hiçbir şeyin kurtarılamayacağından emin olmak için bir üçüncü parti yazılımına ihtiyacınız var. Bu iş için şüphesiz ki en kuvvetli araç ''verileri geri dönüştürülemeyecek şekilde temizleyen'' Darik's Boot and Nuke (DBAN, dban.org, üstte).

Web sitesinden ISO dosyasını indirin ve sağ tıklayıp, 'Burn disc image'ı seçerek bir CD ya da DVD'ye kopyalayın. CD, laptop'unuz içerisindeyken yeniden başlatın. Bu işlem DBAN'ı başlatacaktır.

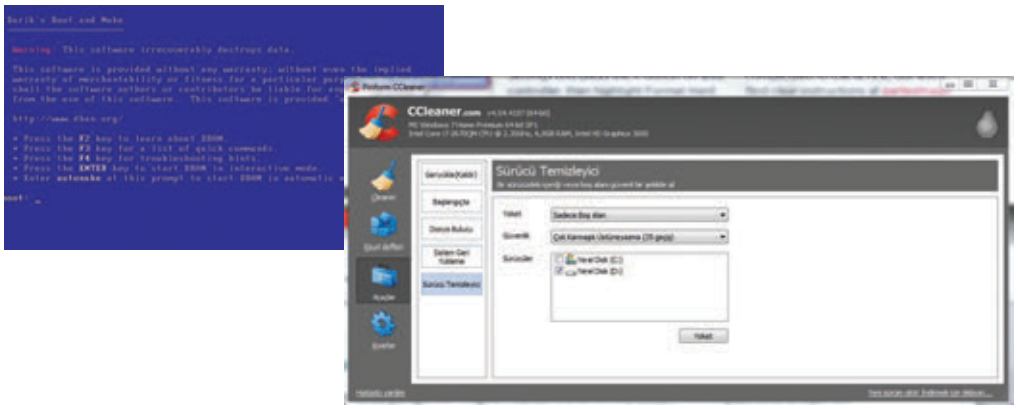

Eğer başlatmıyorsa, F12'ye basarak başlatma sırasında CD/DVD sürücüsünü en başa koyun. DBAN'ı etkileşimli modda başlatmak için Enter'a basın. Böylelikle sürücüyü veya bir bölümü ya da 'autonuke' komutuyla tüm Windows'u silebilirsiniz –sonsuza kadar!

Eğer MacBook'unuzu satıyorsanız, OS X'de bulunan Disk Utility aracını kullanarak sabit diskinizi silebilirsiniz. OS X Utilities penceresini açmak için MacBook'unuzu başlatırken Command+R'ye basılı tutun. Disk Utility'i seçin ve Continue'ya tıklayın. Ardından sol tarafta bulunan menüden sürücünüzü seçin. Erase sekmesine tıklayın, Mac OS Extended (Journaled) menüsünden Format'ı seçin ve Erase'i seçin. Sürücüyü temizlemeden önce MacBook'unuzda iTunes'den çıkış yapmayı, Find My Mac ve iCloud'la bağlantınızı kesmeyi unutmayın. Daha fazla bilgi için http://chip.tk/1Lr5TLn adresinden Apple'ın destek sayfasına göz atabilirsiniz.

Chromecast

Chromecast ev ağınıza bağlı olduğu için aygıtın Wi-Fi verilerinizi depoladığını unutabiliyorsunuz. Tabi bu da aygıtınızı sattığınızda parolanızın yanlış ellere geçmesi demek. Chromecast'ınızı silmek için Chromecast uygulamasından Settings menüsünü veya Factory Data Reset'i seçin ya da reset tuşuna 25 saniye boyunca veya devamlı ışık yanıp sönünceye kadar basılı tutun.

USB sürücü

USB hafıza çubuğundan belgeleri manuel olarak silmek, verilerin teknolojiden biraz anlayan biri tarafından geri kurtarılamayacağı anlamına gelmiyor. Bu yüzden satmadan önce baştan aşağı bir temizlik şart. CHIP'in favorisi CCleaner (www.piriform.com/ccleaner) gibi birçok PC temizlik aracında sürücü temizleme araçları da mevcut. Araçlara gidin, Sürücü Temizleyici'ye tıklayın ve Yoket açılan menüsünden Tüm sürücü'yü seçin. Verilerin üzerine kaç kere yazılması gerektiğini belirleyin –Çok karmaşık üsteyazma (35 geçiş) en güvenli olanı- Alt taraftaki kutudan USB sürücünüzü seçin. Yoket'e tıklayın ve işlemi onaylamak için ERASE komutunu girin (işlem geri alınamıyor) ve Tamam'a tıklayın.

Oyun konsolu

Xbox veya PlayStation'ınızda sadece oyun kayıtlarınız değil, birçok kişisel bilginiz de bulunmakta, bu yüzden konsolunuzu birine satmadan önce format atmanızda fayda var. Xbox'ı temizlemek için System Settings, Storage'a gidin, yerel sürücünüzü seçin ve kontrol cihazınızda Y tuşuna basın. Formatı seçin ve size aygıttan tüm verilerin silinmesini istediğinizden emin misiniz sorusu sorulduğunda Yes seçeneğini seçin. Kazara silinmelere karşı sizden seri numarası girmeniz istenebilir. Bu numarayı konsolun arka kısmında ve ön kısımdaki oval kapağın arkasında bulabilirsiniz.

İşlemler PlayStation 3 için de hemen hemen aynı: Settings, System Settings'e gidin ve kontrol aygıtınızdan X tuşuna basın. Ardından Format Hard Disk'in üzerine gelin ve tekrar X'e basın. Format işleminden önce PS3'ünüzü etkisizleştirin (talimatları http://chip.tk/1Lr6yfQ adresinde bulabilirsiniz) ve tüm Sony hesap bilgilerinizi kaldırın.

Eğer kullanmadığınız bir Wii konsolunuz varsa, Wii Settings'den Format Wii System Memory seçeneğini seçerek bilgilerinizi silebilirsiniz. Nintendo DS Lite'de ise arka bölümü açın ve pilini 10 saniye boyunca çıkartın ve yeniden takın.

SSD

Katı hal sürücüleri, mekaniklerden daha farklı çalışırlar, dolayısıyla bunları silmek için DBAN tarzı araçlar kullanamazsınız. Ayrıca bunlardan veri sildiğinizde, veriler sadece sürücünün başka bir kısmına taşınıyor da olabilir. Neyse ki üreticilerin çoğu SSD'lerden güvenle veri silmeye yarayan araçlar sağlıyorlar. Bu araçları sürücünün kendisinde veya üretici web sitelerinde bulabilirsiniz.

Alternatif olarak içerisindeki Secure Erase seçeneğiyle hem standart sürücülerin, hem de SSD'leri temizleme seçeneği sunan ücretsiz Parted Magic (partedmagic.com) programını da kullanabilirsiniz. Kullanımı ilk bakışta size biraz karmaşık gelebilir, fakat talimatları partedmagic.com/secure-erase adresinde bulabilirsiniz.

Kindle

Eğer Kindle'ınızı dönüştürmeyi düşünüyorsanız (Paperwhite ve öncesi), kimsenin sizin hesabınızı satın alamayacağından emin olmak için e-reader'dan çıkış yapmanız gerekiyor. Amazon web sitesindeki Manage Your Kindle bölümünden giriş yapın (http://chip.tk/1Lr6ZXJ), Manage Your Devices'ı seçin ve Deregister'a tıklayın; ya da aygıtınızdaki Settings menüsünden çıkış yapın. Daha sonra tüm e-kitap, belge ve diğer içerikleri aygıttan 'Reset to Factory Defaults' seçeneğini seçerek silin. Kindle Fire'da üst menüden More'a girin, Device'ı seçin ve 'Reset to Factory Defaults'a dokunun.

Eğer yeni bir Kindle'a yükseltme yapıyorsanız, Amazon hesabınızla aygıtınızdan giriş yaparken tüm satın aldığınız öğeleri indirebilirsiniz.

IMEI numaranız nedir?

15 haneli bu seri numara, mobil ağlara çalıntı ya da kayıt durumlarında aygıtı bloke etme yetkisi vermekte, böylelikle bu aygıtlar satılamıyorlar. Telefonunuzdan *#06#'yı tuşlayarak ya da arka kapağı çıkarıp, bateri veya SIM haznesinin altına bakarak bu numaraya ulaşabilirsiniz. Artık eBay bile telefonunuzu sattığınızda sizden bu IMEI numaranızı istemekte.

Eğer IMEI numaranızın size hangi bilgileri sağladığını görmek istiyorsanız, IMEI.info (www.imei.info) adresine numaranızı girin. Detaylarda telefon modeliniz, boyut, ağırlık ve ağ bağlantısı gibi bilgiler bulunuyor, fakat çalıntı, kayıp ya da bloke olup, olmadığını sadece belirli bir ücret ödeyerek öğrenebiliyorsunuz.

yorum@chip.com.tr

Adware'leri tamamen kaldırın

CHIP, sizlere PC ve mobil aygıtlarınızda rahatsız edici reklamları ve istenmeyen programları nasıl bulup, kaldırabileceğinizi gösteriyor.

Ozan KAYA

TV ya da bir dergide reklam görürseniz, basitçe kanalı değiştirebilir veya sayfayı çevirebilirsiniz. İşler PC, telefon ve tabletlerde bu kadar kolay değil, özellikle de reklama neyin sebep olduğunu bilmiyorsanız. Suçlular genelde anti-virüsün tehdit olarak algılayamadığı sizin kurduğunuz programlarla birlikte gelen ek program veya uygulamalar oluyor. Bu sorunu göz ardı etmek yerine, kendisini ve kaynağını ortadan kaldırabilir, bilgisayar ve mobil aygıtınızı bu tür belalardan koruyabilirsiniz. Bu makalemizde sizlere adware, hijacker, araç çubuğu ve istenmeyen programları sisteminizden tamamen kaldırmanın ücretsiz ve kolay yollarını göstereceğiz. Ayrıca Bitdefender'a en tehlikeli on adware'i ve BullGuard'a ise neden bazı güvenlik yazılımlarının bunları yakalamakta başarısız olduğunu sorduk.

Adware ve pup'lar nelerdir?

Adware kısaca PC ya da mobil aygıtınıza afiş ve pop-up şekillerde, kapatılması zor istenmeyen reklamlar taşıyan istenmeyen yazılımlardır.

PUP'lar ise (potansiyel olarak istenmeyen programlar) genellikle sizin yüklediğiniz yazılımlar ile beraber gelirler. Çoğu durumlar PUP'lar yükleme sırasında size 'önerilir' ve isterseniz öneriyi bu aşamada reddedebilir ya da daha sonradan silebilirsiniz. Fakat bazı hileli sürümleri sizin bilginiz haricinde yüklenmekte ve kaldırılmaları çok daha zor.

Adware ve PUP'lar genelde virüs, Truva atı, rootkit ve ransomware'lere göre daha tehdit olarak görülür ve genelde güvenliğinize

ve sisteminize zarar vermezler. Sonuçta amaçları size olabildiğince çok reklam göstermek –paralarını buradan kazanıyorlar- bu yüzden PC'nizin yavaşlaması ya da çökmesi işlerine gelmeyecektir. Yine de bu yazılımlar oldukça rahatsız edici olabiliyor, dolayısıyla bilgisayarınızdan kaldırılmaları gerekmekte.

7 adımda adware'siz sistem

1 Adware için basit bir tarama yapın

Eğer reklamların nerden fırladığı hakkında bir bilginiz yoksa, sorunun kaynağını bulmak için PC ve mobil aygıtınızdan kendini bu işe adamış bir araçla tarama yapmanız gerekiyor. Bitdefender'ın Adware Removal aracı (http://chip.tk/1vOh2yO) hem Windows, hem Mac ile çalışabiliyor, ayrıca kullanımı tamamen ücretsiz. Sadece programı indirin ve Start'a tıklayın. Araç yüklü tüm adware'leri tarayacak ve silinmeden önce size bir liste halinde sunacaktır. Eğer Bitdefender'ın herhangi bir ücretli güvenlik programına sahipseniz, bu özelliğin sizde zaten olması lazım.

Alternatif olarak, adware, spyware, Truva atı, virüs ve rootkit gibi potansiyel istenmeyen programları bulmak amacıyla tasarlanmış FreeFixer'ı (www.freefixer.com) da kullanabilirsiniz. Araç istenmeyen yazılımların sisteminizde saklanabileceği 40 bölgeyi tarıyor ve size otomatik başlangıç kısayolları, sunucu dosyaları, hizmetler ve sürücüler gibi kategorilere ayrılmış bir liste sunuyor. FreeFixer programın zararlı mı yoksa istenmediğini mi kestiremediği için, PC'den programı kaldırmıyor. Dolayısıyla size sağlanan bilgiyle işin geri kalanını kendiniz manuel olarak yapmalısınız. Bu yüzden sadece gerekli teknik bilgiye sahipseniz bu aracı kullanın.

Bunun aksine AdwCleaner (http://chip.tk/1vOhEV4) diğer güvenlik yazılımlarının bulamadığı adware, PUP, araç çubuğu ve hijacker'ları bulup, silebilen oldukça güçlü bir program. Adwcleaner'ı kullanmak için sadece Tara'ya tıklayın. Tarama tamamlandığında sonuçlar size servis, klasör, dosya, kısayol, kayıt defteri, Internet Explorer, Firefox, Chrome sekmelerinde gösterilecek. Buradan temizleme işlemini de gerçekleştirebilirsiniz. AdwCleaner'ı nasıl kullanacağınızı öğrenmek için yan sütundaki mini atölyemize göz atın.

Ad-Aware (www.lavasoft.com) ise PC'leri adware ve diğer tehditlerden 1999'dan beri korumakta, bu yüzden kendilerinden bahsetmezsek nankörlük etmiş oluruz. En güncel sürümü diğer tüm anti-malware programlarıyla uyumlu ve sadece adware değil, diğer tüm tehditleri de kaldırabiliyor. Kullanabileceğiniz bir diğer araç ise Junkware Removal Tool (thisisudax.org). Araç size basit bir konsol penceresi, kara tahta üzerine beyaz metin sunmakta. Ayarlar veya tercihlerle uğraşmanıza gerek yok. PC'nizde adware, araç çubuğu ve daha fazlasını bulmak ve kaldırmak için sadece çalıştırın. Araç uyarı vermeden tüm açık tarayıcıları ve gezgini kapatacak (bu yüzden aracı çalıştırmadan önce açık her şeyi kapatın) ve size danışmadan bazı değişiklikler yapacak. İşlemin sonucunda neler yapıldığını giriş dosyasından öğrenebilirsiniz.

Ayrıca size bir uyarımız var: eğer PC'nizde bir adware'nin olduğunu düşünüyorsanız, sadece Google'a bunu kaldırabilecek bir araç aratmayın, çünkü piyasada bu işi yaptığını söyleyip, sisteminizi kötü amaçlı yazılımlarla doldurabilecek pek çok program mevcut. CHIP'in ya da tanınmış güvenlik firmalarının önerdiği araçları kullanabilirsiniz. Fakat eğer kaldırıp, kaldırmama konusunda kararsızsanız, Symantec'in Security Response (http://chip.tk/1vOj6GZ) veritabanındaki bilinen tehditlere göz atabilirsiniz.

2 Adware ve pup'ları kaldırın

Adware ile karşılaşan birçok anti-malware programı size bunları silme seçeneği de sunacaktır, fakat bu işlemi size bırakan bazı istisnalar da mevcut –önceki adımda bahsettiğimiz FreeFixer gibi. Fakat bilgisayarınıza SmartSaver Plus, Zombie istilası veya Crime Watch (BBC'nin TV programıyla bir alakası yok!) gibi belirli bir tür adware ya da PUP bulaşmışsa, Anvisoft'un Adware Removal Guide kılavuzunu adım adım uygulayabilirsiniz (http://chip.tk/1vOjJ3h).

AdwCleaner kullanarak adware ve PUP'ları kaldırın

1 AdwCleaner'ın kullanımı oldukça kolay. Programı başlatın, arayüz size tarama ve program kaldırma seçenekleri sunacak. Kurulum gerekli olmadığı için bu butonla programları indiricileriyle beraber tam anlamıyla kaldırabilirsiniz.

2 Tara'ya tıklayın, programın veritabanını indirmesini ve sistemi kontrol etmesini bekleyin. Tarama tamamlandığında hangi yazılımların bulunduğunu görmek için Rapor butonuna tıklayın. Burada gördüğünüz her şey adware veya PUP değildir, dolayısıyla kaldırmakta acele etmeyin. Sonuçlar sekmelerinde diğer bulguları görüntüleyebilirsiniz.

3 Güvenli olduğunu düşündüğünüz ve silinmesini istemediğiniz öğelerdeki onayları kaldırın (unutmayın güvenlik önce gelir), ardından Temizle butonuna tıklayın. Programda çok fazla seçenek bulunmuyor. Dosya ile programdan çıkış yapabilir, Araçlar ile karantina yöneticisine erişebilirsiniz.

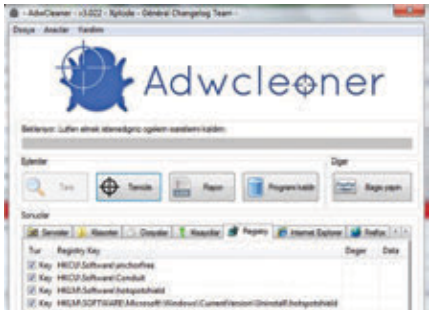

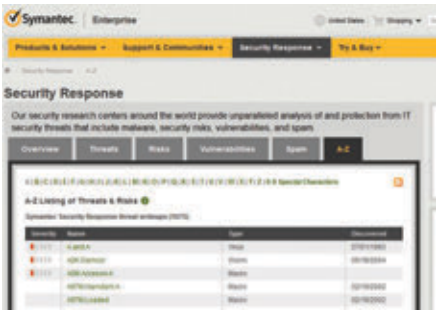

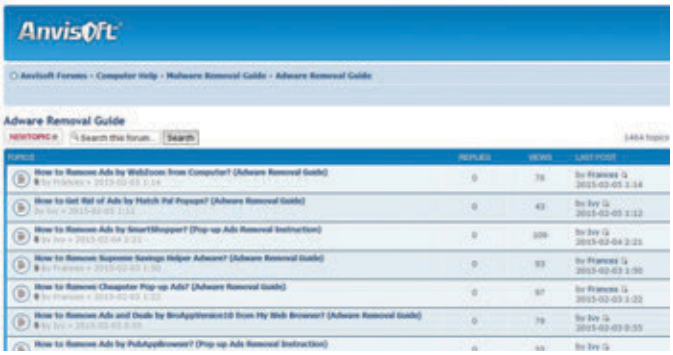

Eğer bir programı (veya programları) PC'nizden kaldırmanın güvenli olup, olmadığından –ya da önerildiğinden- emin değilseniz, harika ücretsiz Should I Remove It aracı (www.shouldiremoveit.com) işinize yarayabilir. Araç sisteminizi çabucak tarıyor ve makinanızda bulunan adware ve diğer çöpler de dâhil tüm programları renk kodlarına göre listeliyor, böylelikle diğer kullanıcıların programları sildiğini mi, yoksa sistemlerinde mi tutuklarını mı öğrenebiliyorsunuz. Gösterilen öğeler hakkında daha fazla bilgi almak ya da silmek için üzerlerine tıklayın. Kırmızı değerle gösterilen programları kesinlikle silmeniz gerekmekte.

İstenmeyen programları ayrıca Windows Denetim Masası'ndaki 'Program kaldır veya değiştir' uygulamasından ya da bu iş için özel olarak tasarlanmış Revo Uninstaller'ın ücretsiz sürümünü (www.revouninstaller.com) kullanarak da kaldırabilirsiniz. Programı düzenli olarak kullanarak istenmeyen programların PC'nize sızmadığından emin olabilirsiniz. PC'nize adware bulaştığının en büyük işaretleri (rahatsız edici reklamlarla karşılaşmanın dışında tabi) sizin yüklediğinizi sanmadığınız yeni kısayollar, yer imleri ve araç çubukları gibi tarayıcı özellikleridir.

3 Bir ad-blocker kullanarak adware'leri uzak tutun

AdBlock Plus (adblockplus.org) reklamları engellemenin adeta öteki adı. Bu harika ve yapılandırılabilir reklam engelleyici tarayıcılar ve Android aygıtlarla uyumlu, fakat sadece web sitelerindeki reklamları engelliyor, programlardakileri değil.

Ad Muncher (www.admuncher.com) ise diğer reklam engelleyicilerinden daha farklı. Kendi başına çalışan bir program ve reklam nereden gelirse gelsin engelleyebiliyor. Yani tarayıcınızdan gelen reklamların yanında, sisteminizde yüklü programlardan gelen diğer reklamları da filtreleyebiliyor. Yazılım oldukça yapılandırılabilir olduğu için, neyi engellemek istediğinizi kolaylıkla seçebiliyorsunuz. Ad Muncher'in fiyatı geçmişte 29,95 $ idi, fakat artık tamamen ücretsiz.

4 Sinsi tarayıcı eklentilerini kaldırın

Birçok ücretsiz yazılım beraberinde paketlenmiş reklam yazılımıyla beraber gelmekte ve tarayıcı eklentileri bunlardan en kötüleri arasında. Araç çubukları oldukça rahatsız edici ve kimi zaman kaldırılmaları bir hayli zor olabiliyor. Bazıları yararlı olabiliyor, fakat içeriklerindeki reklam ve çöpler kesinlikle iyi yanlarına ağır basmakta.

Neyse ki tüm bu çöpleri tarayıcınızdan süpürme konusunda size yardım edebilecek bazı ücretsiz araçlar mevcut. Kendi başına ya da Advanced SystemCare'in bir parçası olarak kullanabileceğiniz IObit Uninstaller (www.iobit.com) istemediğiniz araç çubuklarını ve eklentileri çabucak kaldırabilmenize olanak tanıyor. Güvenli olanlar Trusted sekmesi altında tutulmakta, fakat halen bunları kaldırabilirsiniz.

Avast Browser Cleanup (www.avast.com) ise benzer bir program. Aracı kendi başına ya da Avast Free Antivirus'ın bir parçası olarak kullanabilirsiniz. Yazılım kötü şöhret sahibi araç çubuklarını ve eklentileri tanımlıyor ve size bunları silme olanağı tanıyor. Kendi başına olan sürümde kuruluma ihtiyacınız yok, bu yüzden direkt olarak USB flash sürücüsünden çalıştırabilirsiniz.

Auslogics Browser Care (www.auslogics.com) istenmeyen araç çubuklarını ve uzantıları tanımlayıp, tarayıcıdan kaldırabilmenize olanak tanıyor. Değişik tarayıcı sürümleri arasında geçiş yapmak için sekmeleri kullanın, etkisizleştirmek ya da kaldırmak için eklentileri seçin. Ayrıca varsayılan arama motorunu da yönetebiliyorsunuz. Browser Care'i kendi başına ya da BoostSpeed 7 veya Auslogics'in ücretsiz PC-optimizasyon paketinin bir parçası olarak kullanabilirsiniz.

Eğer Chrome ile sorunlar yaşıyorsanız, Google'ın Yazılım Kaldırma Aracı'nı indirmeyi deneyebilirsiniz (http://chip.tk/1vOliOM). Çalıştırdığınızda program bilgisayarınızı tarıyor ve tarayıcıyla sorun yarattığı bilinen yazılımları kaldırıyor. Anasayfa, yeni sekme sayfası, arama motoru, eklentiler, pimlenen sekmeler gibi tarayıcı ayarlarını varsayılana geri döndürebilirsiniz. Araç ayrıca geçici ve önbellek verilerini de temizleyebiliyor, fakat isterseniz bu adımı atlayabiliyorsunuz.

İstenmeyen araç çubuklarını ve eklentilerini tarayıcıdan manuel olarak da kaldırabilirsiniz. Firefox'ta eklenti yöneticisini açmak için Ctrl+Shift+A'e tıklayın. Buradan Firefox'da yüklü eklentiler ve yan uygulamaları listelenmiş halde görebilirsiniz. Uzantılar sekmesinde kaldırmak istediğiniz adware veya PUP'ları seçin ve Kaldır butonuna tıklayın. Sizden tarayıcınızı yeniden başlatmanız istenebilir. Chrome'da Ayarlar'dan Uzantılara girerek öğeleri etkisizleştirip, silebilirsiniz.

Bitdefender'a göre en kötü beş adware tehditi

SwiftBrowse

SwiftBrowse afiş, metin bağlantısı ve tam sayfa reklamları gibi reklamlar tarafından desteklenen uygulamalara sahip. Bu uygulamalar grafik, metin ve diğer interaktif içerikler ekleyip, -site ziyaretleri, arama kayıtları, çevrimiçi alışveriş sepeti öğeler vb. gibi- çevrimiçi etkinlikleri takip edebilecek şekilde web sitelerini modifiye edebiliyorlar. Daha sonra bu veriler hedef reklamlar yaratılmada kullanılıyor ya da üçüncü partilere satılabiliyorlar.

Plush

Plush web deneyiminizi geliştireceğini vaat eden (HD video, daha hızlı arama vb. özellikler), fakat aslında size hedef reklamlar göstermek için çevrimiçi verilerinizi toplayan bir çoklu-tarayıcı eklentisi (Firefox, Chrome, IE).

BrowseFox

Bu tarayıcı süiti sizin çevrimiçi aktivitelerinizi toplayıp, bunları hedef reklamlara dönüştürüyor ya da üçüncü verilere satıyor. Ayrıca ziyaret ettiğiniz web sitelerine afiş, metin bağlantısı ve diğer içerikleri de ekleyebilmekte. Hatta tam sayfa reklamlarla bile karşılaşabilirsiniz. Araç SwiftBrowse ailesinin bir üyesi.

Linkury

Bu genelde diğer yazılımlarla beraber gelen bir program. Araç tarayıcı ayarlarınızı değiştiriyor ve reklamlar göstererek para kazanmayı amaçlıyor.

NetFilter

Bu yazılım kendini bilgisayarınıza bir hizmet veya sürücü olarak yüklüyor ve internet trafiğinizi izleyerek girdiğiniz web sitelerine reklamlar ekliyor.

Kaynak: Bitdefender - www.bitdefender.co.uk

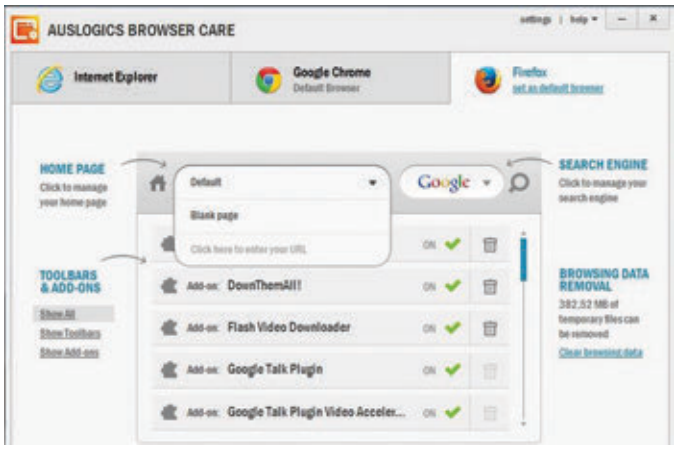

5 Mobil aygıtınızı adware'den koruyun

Akıllı telefon ve tabletinizi kullanırken reklamların bir anda belirmesi ve uygulamalardan aldığınız keyfi yarıda kesmesi gerçekten sinir bozucu. Güvenlik firması Lookout'a göre Google Play'de bulunan ücretsiz uygulamaların %6,5'i adware içermekte. Firmanın Ad-Network Scanner & Detector uygulaması (http://chip.tk/1vOmqly) aygıtınızdaki reklam ağlarını tarayıp, sizin hangi uygulamaların reklamlara sebep olduğunu bulmanıza yardımcı oluyor. Ayrıca kişisel bilgilerinizi toplayıp, hedef reklamlar yaratan uygulamaları daha rahat tanımlayabiliyorsunuz.

Secore AntiVirus & Anti-Adware (http://chip.tk/1vOmCBl) ise kullanıcılardan haklı şekilde gayet olumlu puanlar alan bir Android uygulaması. Araç (ücretsiz, fakat uygulama içi satın alma öneriyor) aygıtınızı malware'lerden, sizi mesaj, pup-up reklam bombardımanına tutan, tarayıcınızın ev ekranını değiştirip, giriş sayfasına ikonla ekleyen saldırgan reklam ağlarına karşı gerçek zamanlı olarak koruyor. Boyutu oldukça küçük, dolayısıyla telefonunuzda sorun yaratıp, şarjınızı tüketmemekte. Ve ayrıca var olan anti-malware programlarınızla da gayet uyumlu çalışabilmekte. Secore AntiVirus & Anti-Adware'i nasıl kullanacağınızı öğrenmek için yandaki Mini Atölyemize göz atın.

Eğer tanınmamış bir isme güvenmiyorsanız, Malwarebytes Anti-Malware Mobil (www.malwarebytes.org/mobile) Android aygıtınızı (ya da aygıtlarınızı) potansiyel malware ve hastalıklı uygulamalardan temiz tutabilir, PUP'ları tanımlayıp, rahatlıkla kaldırabilir. Her ne kadar Google Store diğer üçüncü parti mağazalarına göre çok daha güvenli olsa da, bazen malware'ler bir yolunu bulup, içeriye sızabiliyorlar. Bu yüzden her indirmenizi tarayın ve güvenilir güvenlik firmalarından birinin (Malwarebytes ve Bitdefender gibi) temizlik aracını kullanın. Ayrıca bir uygulamayı indirmeden önce yorumlara göz atmanızda da fayda var. Tabi bunu yaparken sahte birkaç pozitif yorumla sizi kandırmaya çalışan uygulamalara da kanmayın ve ismini bilmediğiniz firmalara ödeme yapmayın. Her ne kadar içlerinde satın alınabilir yükseltmeler bulunsa da, anti-malware uygulamalarının çoğu ücretsiz.

6 İleride adware kurmaktan sakının

Ücretsiz bir program yüklerken mutlaka 'özel kurulum' seçeneğini seçtiğinizden emin olun, çüklü standart kurulumda (genelde 'önerilen' olarak lanse edilir) istediğiniz programın yanında istenmeyen yazılımlar da otomatik olarak yükleniyor olabilir. Soluk görünen 'reddet' butonlarına kanmayın ve çelişkili sorulara 'hayır' demeniz gerekirken 'evet' diye cevap vermeyin. Genelde bir yazılım kurulurken sizden kullanım sözleşmesini okumanız istenir (kısa adıyla EULA). Sözleşmeler genelde uzun ve anlaşılmaları güç, bu yüzden istemediğiniz maddeleri onaylıyor olabilirsiniz. EULAyzer (http://chip.tk/1vOoudm) sizin için bu sözleşmeleri tarıyor ve yazılımın kötü huyu ya da beraberinde gelen, fakat gözden kaçırdığınız araçlar gibi önemli sözleşme maddelerinin altını çiziyor.

Secore AntiVirus ile mobil adware'leri kaldırın

1 Secore AntiVirus & Anti-Adware'i başlatın. Araç aygıtınızı direk olarak virüs ve adware'lere karşı tarayacaktır. O ana kadar yapılan işlemi ve bulunan tehdit ve adware'leri görebilirsiniz. Yüklü uygulama sayınıza göre bu işlem biraz zaman alabilir.

2 Uygulamanın bulduğu tehditleri görüntülemek için Anti-Virus simgesine tıklayın. Buton potansiyel kötü niyetli öğelerin listesini görüntülüyor. Öğelerin çoğu normal ya da kötü amaçlı olduklarına tekabül eden ''Greyware'' olarak tanımlanacaktır. Tehdit içeren öğeler hakkında daha fazla bilgi edinmek için üzerlerine tıklayın. Buradan istenmeyen öğeleri kaldırabilirsiniz.

3 Size reklam servis eden uygulamaları görmek için Anti-Adware simgesine tıklayın. Bazı öğeler Anti-Virus listesindekilerle aynıları olabilir. Öğeler tehdit unsurlarına göre derecelendirilir. Agresif öğelerin adware olma ihtimalleri yüksek, dolayısıyla kaldırılmaları gerekmekte. Daha fazlasını öğrenmek için öğenin üzerine tıklayın.

7 Yazılımları çöpler olmadan yükleyin

Unchecky (unchecky.com) giderek favori ücretsiz programlarımızdan biri olmaya başlıyor. Yüklendiğinde arkaplanda sessiz bir şekilde çalışmakta, ta ki bu çöplerle ve istenmeyen ''tekliflerle'' dolu bir program yüklemeye çalışmanıza kadar. Bu durumda program yükleme sırasında yüklediğiniz yazılımla alakası olmayan bütün seçenekleri etkisiz hale getirmekte ve bütün tarayıcı ve sistem değişikliklerini reddetmekte. Tabi yine de bir program kurarken tetikte olmakta yarar var, çünkü Unchecky kusursuz değil ve bu yolla daha emin olabilirsiniz. Eğer birçok 'temiz' programı aynı anda yüklemek istiyorsanız, bu iş için Ninite'i (ninite.com) kullanabilirsiniz. Web sitesinden istediğiniz yazılımı seçin (listede tüm ünlü tarayıcılar, mesajlaşma araçları, medya oynatıcıları, görüntüleme yazılımları ve çevrimiçi depolar bulunmakta) ve site sizin için bütün çöplerden ve diğer araç çubuklarından arındırılmış tek bir yükleyici yaratsın. Bu tek EXE dosyasını çalıştırabilir ve Next tuşuna daha basmanıza gerek kalmadan yazılımı kolayca yükleyebilirsiniz.

Anti_virüs yazılımları neden pup'ların sızmasına izin veriyor?

BullGuard'ın (www.bullguard.com) proje ürün yönetimi şefi Alex Balan'a sorduk; neden bazı güvenlik yazılımları programların tarayıcı ayarlarını değiştirmelerine göz yumuyorlar? İlk olarak malware ve ayarlarınızı değiştiren PUP'lar arasındaki ayrımı iyi bir şekilde kavramamız gerekiyor. Malware'ler tehlikeli ve genellikle PC'nize bulaşmadan önce güvenlik yazılımları tarafından yakalanıyorlar. Sorunuza gelirsek, malware olarak fişlenmemiş, fakat tarayıcınızı alt etmek gibi bazı kötü özelliklere sahip programlardan bahsedeceğim. Bu tür programlara karşı güvenlik iki yolla sağlanıyor: ilk olarak güvenlik yazılımlarının motorları bu programların imzalar kullandıklarını tespit ediyorlar. Bu imzalar genellikle adware'ler de dâhil çok daha saldırgan programlar tarafından, sisteminizde rahatsız edici değişiklikler yapmakta kullanılıyorlar. Bu sisteminizde ve tarayıcınızda istenmeyen değişiklikleri engellemenin en genel yolu. Fakat bazı potansiyel olarak istenmeyen programlar her ne kadar rahatsız edici olsalar da, beyaz listede oldukları için imza temelli tanımlama tarafından durdurulamayabiliyorlar. İkinci bir tür koruma ise hareket bazlı tanımlama. Daha gelişmiş güvenlik yazılımları imzaya ve şablona bakmak yerine, programların hareketlerini analiz ederek, sisteminizde değişiklik yapmalarını engellerken, normal bir şekilde çalışmalarına devam edebilmelerini sağlıyorlar (bu genelde daha yararlı). Buna bir örnek, "İleri" derken seçenekleri iptal etmezseniz, anasayfayı MSN, arama motorunu Bing olarak değiştiren Skype yükleyicisi..

yorum@chip.com.tr

*Ekim 2014'e kadar

Tehlikeli yazılımlar

Acaba daha fazla tehlikeye davetiye mi çıkarıyoruz? Yeni yazılım hataları sadece PC'leri tehdit etmekle kalmıyor internetin temelini sarsıyor

MM / Barış Emre ALKIM

On bir yıldır Windows kullanıcıları her ayın ikinci Salı günü aynı prosedürü tekrarlıyor ve Microsoft'un yama günü sunduğu güvenlik güncellemelerini kuruyor. Onun ardından yeni bir Flash Player sürümü, bazen de Java Runtime geliyor. Bu sonu gelmek bilmeyen yamaların ardında çok sağlam bir gerekçe var. Birçok bilgisayara kurulan yazılımlar zararlı kodlarını mümkün olduğunca fazla yaymayı hedefleyen hacker'lar için otomatikman cazip bir hedefe dönüşüyor. Dahası, köklü yazılımların uzun bir ömrü var. Windows gibi işletim sistemleri binlerce uygulamanın temelini oluşturuyor. Eski ve onlarca yıl boyunca geliştirilmiş kodlar içeren sistem arabirimlerinin uyumluluğu koruması gerekiyor. Aynısı popüler dosya biçimlerini (PDF, Flash ya da Office dosyaları) açabilen popüler standart programlar için de geçerli.

Eski sistem bağımlılıkları ve yeni özelliklerin eklenmesi, güvenlik her şeyden önde tutulmadıysa yazılımları daha güvensiz hale getiriyor ve yakın geçmişte bunun iki büyük örneğini gördük bile. E-kitapları EPUB dosya biçiminde satın alan herkesin bilgisayarında Adobe Digital Editions bulunması gerekiyor. Ne var ki programın 4.0 sürümünden itibaren sadece lisans doğrulama verilerini değil, e-kitap okurlarının okuma alışkanlıklarını da Adobe'ye gönderdiği, üstüne üstlük bunu da şifresiz olarak ilettiği ortaya çıktı. Adobe buna hemen karşılık vererek bir güncellemeyle şifrelemeyi programa entegre etti. NSA'nın el atmadığı şey kalmamışken böyle bir özelliğin sadece sorun keşfedildikten sonra getirilmesi üzücü. Fakat Adobe, güçlü bir güvenlik konseptinin ne kadar önemli olduğunu gerçekten kavramış (sayfa 96'ya bakınız).

Güvenlik birincil öncelik değil

Apple da iOS 8'i çıkarırken önceliklerini doğru belirleyemedi. Sonuçta, çıkış anında işletim sistemi bariz hatalarla doluydu. Apple müşterileri ilk defa en son işletim sistemine geçmemek için bu kadar direndiler. Hatta üretici, işletim sisteminin 8.0.1 sürümünü resmen geri çekti. Bu, dâhili karar verme süreçlerindeki zaaflara işaret eden bir kalite kontrol sorunu. Daha çok zaman isteyen geliştiricilerle ürünü bir an önce piyasaya sürmek isteyen ürün müdürleri arasındaki çekişme. Dahası, gizlilik nedenlerinden ötürü iOS 8.0.1 yeni iPhone'larda kapsamlı olarak test edilmemişti.

Hataların meta olarak görüldüğü bir de piyasa var. Google Vulnerability Reward Program (Google Açık Ödüllendirme Programı) gibi organizasyonlar bir an önce giderebilmek için, bulduğunuz hatalara para ödüyor (sağa bakınız). Ne var ki açıkları kapatmakla ilgilenmeyen müşteriler de var. Siber suçluların dışında, Snowden'ın ifşaatlarından bu yana giderek daha fazla istihbarat örgütü ve kolluk kuvveti de bu pazarda yer alıyor. Bir zamanların ünlü hacker'ı Kevin Mitnick'in böylesi açıkların satışının yapıldığı bir borsa kurmayı düşünmesine şaşırmamalı (Absolute Zero-Day Exploit Exchange). Bu borsada CVSS ölçeğine göre (sayfa 96'ya bakınız) 8. düzeyden başlayan ciddi hatalar 100.000 dolar ve daha yüksek fiyatla satılacak. Google'ın bile bu rakamlarla başa çıkması olanaksız. Bir Federal Truva Atı olursa hükümet yetkililerinin artık güvenlik kaygısı duymaları gerekmeyecek ve "gözetim güvenlikten önce gelir" düsturu hayata geçecek. FBI başkanı James Comey, iOS ve Android veri şifrelemesine erişim hakkı talep ediyor. Bu ancak kasten eklenmiş yazılım hatalarıyla mümkün olabilir. İşletim sistemlerinin, uygulamaların ve internet tarayıcıların en son hatalarının ne kadar ciddi olduğunu inceledik ve bu yazımızda anlattık. Bu sayfalar tek bir şeyi netleştiriyor: Hacker'lar Açık Kaynak projelere bile göz dikmiş durumda.

balkim@chip.com.tr

A Ç I K L A R

Hataların sonu gelmiyor

Açıkların sayısı yıllardır azalmıyor. Hacker'lar standart yazılımları gözüne kestirmiş durumda çünkü bu yazılımlar geliştirildiği sırada güvenlik en üst sırada gelmiyordu.

2014'te en çok açık veren üreticiler

Bir yazılım ne kadar çok kullanılırsa hacker'lar o kadar çok hata arıyor. 2012'den bu yana listenin zirvesindeki yerini Oracle kimseye kaptırmıyor çünkü Java çok baş ağrıtıyor.

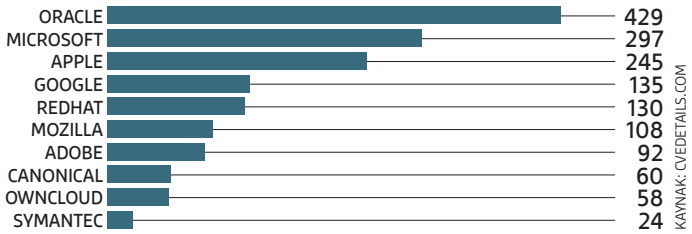

Veri casuslarına davetiye

Kısa süre öncesine kadar Digital Editions 4.0 kullanıcıların e-kitap koleksiyonunda ne olduğunu Adobe'ye internet üzerinden ve şifre olmadan gönderiyordu.

Google'ın tehlikeli hatalara verdiği ödüller

Yeni keşfedilen hataları kötüye kullanmak yerine ilkin Google'a bildiren hacker'lar güzel bir para ödülü alıyor. Fakat piyasada açıklara daha çok para ödeniyor!

Hata türü	Google hesabı	Merkezi hizmetler	Google programları	Önemsiz hizmetler
Zararlı kod çalıştırma	20.000 US-$	20.000 US-$	20.000 US-$	1.337–5.000 US-$
Veri tabanlarında SQL hatası	10.000 US-$	10.000 US-$	10.000 US-$	1.337–5.000 US-$
Kimlik doğrulamayı atlama	10.000 US-$	7.500 US-$	5.000 US-$	500 US-$
Siteler arası betik (CSS)	7.500 US-$	5.000 US-$	3.133 US-$	100 US-$
Diğer Scripting açıkları	500–7.500 US-$	500–5.000 US-$	500–3.133 US-$	100 US-$

KAYNAK: GOOGLE

Hacker Kevin Mitnick kendi kurduğu Zero-Day Exploit Exchange adlı borsada daha önce yayınlanmamış hataları 100.000 dolardan başlayan fiyatlarla satıyor.

Sistem hataları

Bir yazılımın ne denli güvenli olduğunu, keşfedilen hataların sayısına bakarak kestirmek mümkün. Ne kadar fazla hacker açık bulmak için aynı yazılıma odaklanırsa bu tahmin gerçeğe dönüşüyor. Amerikan hükümetinin Ulusal Açık Veri Tabanı (NVD) adını verdiği veri tabanı keşfedilmiş güvenlik açıklarını bir araya getirip durumun ciddiyetine göre puan veriyor. Ortak Açık Puanlama Sistemi (CVSS) açıkları 0 ile 10 arasında puanlıyor ve 10, hacker'ın sistemi zahmetsizce ele geçirebildiği anlamına geliyor. 7-10 arası puana sahip açıklar ise ciddi olarak nitelendiriliyor.

Uzun süredir Windows'a hep güvensiz bir işletim sistemi gözüyle bakıldı. Apple'ın iki işletim sistemi (iOS ve Mac OS) ise bu konuda iyi bir şöhrete sahipti. Fakat NVD rakamları 2014'te tam tersini söylüyor. 2014'te en fazla açık Apple'da tespit edildi. Windows 7 ve 8 ise büyük Linux dağıtımlarından bile daha az hataya sahip. Fakat CVSS skoruna baktığımızda sorunların ciddiyetiyle ilgili apayrı bir manzara karşımıza çıkıyor. Apple'ın iOS'undaki 97 hatanın sadece 19'u ciddiyken Windows 7'deki 26 hatadan 18'i çok ciddiydi ve hacker'ların sistemlerde zararlı kod çalıştırmasına izin veriyordu. Hacker'lar Windows'taki 11 açık sayes inde daha geniş haklar elde edebildiler. Unix tabanlı sistemlerde bu çok daha zor. Mac OS'ta bu tür hataların sayısı 2, iOS'ta ise 4. Linux'ta ise sorunların sadece %10'u bu türden. Yine de Microsoft'un aylık yamaları işe yarıyor çünkü keşfedilen hata sayısında azalma var. Oysa Mac OS'taki hata sayısı 2012'den beri artarken iOS'taki hatalar aynı düzeyde devam ediyor.

Windows sanıldığından biraz daha güvenli

Windows'un standart uygulamalarında görülen hataların sayısı da azalıyor (2). Örneğin Office'teki hatalar yıllardır düşüşte. Aynısı Acrobat Reader için de geçerli. Adobe Flash Player'a da düzenli olarak yama yayınlıyor fakat başarılı olamıyor. Player, tarayıcı entegrasyonu yüzünden hacker'ların önde gelen hedefi. Kullanıcıların yazılım yamalarını kurmaktan başka çaresi yok. DVD'yle verdiğimiz CHIP Updater gibi bir yazılım bu konuda kolaylık sağlayabilir. Program sisteminizi analiz ettikten sonra kendiliğinden güncelliyor. Eğer yine de güvende olmayı isterseniz daha seyrek kullanılan alternatiflere yönelmelisiniz. Örneğin MS Office yerine LibreOffice ya da Acrobat Reader yerine Sumatra PDF. Ciddi güvenlik açıklarının hemen hepsinin ortak yanı işletim sisteminin bellek yönetiminin devre dışı bırakılması. Bunun sonucunda zararlı kod bir tampon bellek taşması yaratarak belleğin normalde sadece sistemle ilgili uygulamalarına tahsis edilmiş bölgelerine veri yazabiliyor. Sanal makinelerin ve kum havuzlarının bunu önlemesi gerekiyor fakat onların kodu da hataya açık. Acrobat Reader, 10. sürümünden bu yana PDF belgeleri bir kum havuzunda çalıştırıyor ancak sırf 2014'te bu korumayı tümüyle atlayan üç adet 10. düzey (en ciddi) hata tespit edildi.

Docker ilkesi gelecekte hatalar için genel bir çözüm olabilir. Bu yöntem şu ana kadar sadece Linux'taki sunucu uygulamalarında kullanıldı (sağa bakınız). Bir Docker taşıyıcısı programın kodunu ve çalışma sırasında ihtiyaç duyduğu tüm kütüphaneleri barındırıyor. Taşıyıcının içinde sadece bunlar çalıştırılabiliyor. Docker çok kaynak tüketmese de uygulamalar için birer sanal makine görevi üstleniyor. Microsoft'un Windows Server'ın bir sonraki sürümünde Docker tekniğini entegre etmesi ve buradan da kısa sürede PC'lere taşıması bekleniyor.

ÇEVRİMDIŞI UYGULAMALAR

Hedef alınan uygulama

Windows ve standart programlarının açıkları sanılandan daha az. Daha da iyisi, önemli yazılımların yeni bir teknoloji aracılığıyla zararlılara karşı aşılanması

2014'ün en güvensiz işletim sistemleri

2014'te en fazla güvenlik açığı kapayan Apple oldu. Onu Linux, Windows 7 ve 8 takip ediyor. Fakat Windows hataları sayıca az olsa da daha ciddi.

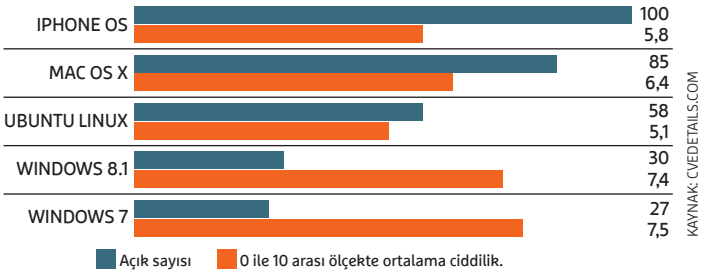

Standart uygulamaların aldığı yol

Adobe ve Microsoft yıllardır aylık yama yayınlıyor. Bu çok faydalı çünkü standart uygulamalardaki hata sayısı azalıyor. Flash Player hariç.

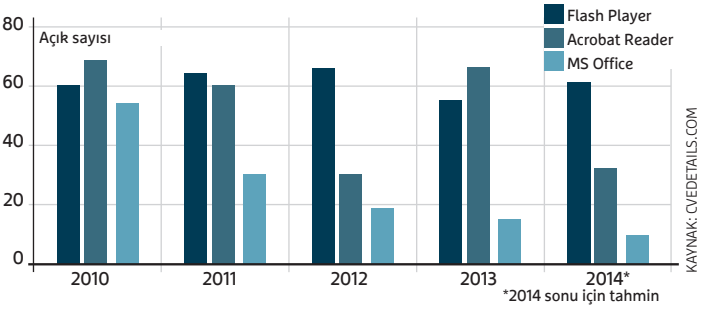

Güncellemeleri eksik etmeyin

CHIP Updater işletim sisteminize hangi programların kurulu olduğuna bakıyor ve onlar için güncelleme olup olmadığını söylüyor.

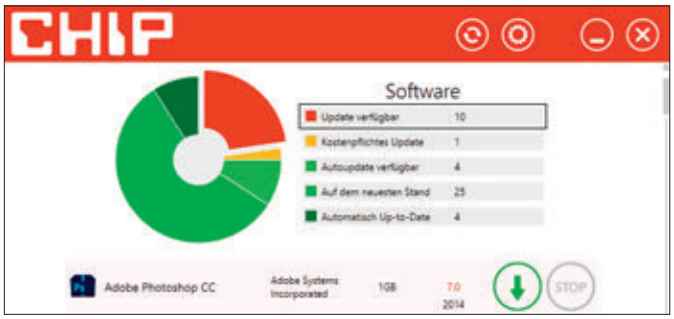

Gelecek için güvenlik konsepti

Docker web sitesi güvenli taşıyıcılar içinde çalışan yazılımların listesini veriyor. Docker paketleme sistemi Linux dünyasından geliyor ve şu an sadece sunucularda çalışıyor.

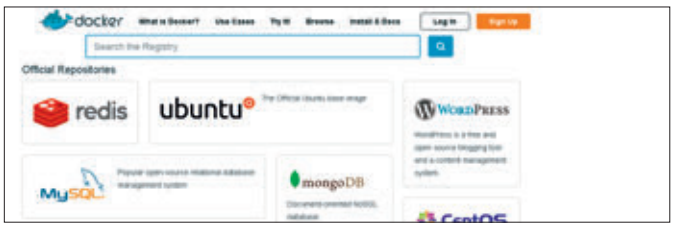

İnternette sörf yapanlar riski göze alıyor

Normalde ev PC'lerinde ilk saldırılan şey tarayıcılardı. Bir tarayıcı web sitesini açar açmaz oradaki betik kodlarını işler ve kullanıcı da bu sayede çevrimiçi bankacılık ya da oturum açma sırasında önemli verilerini e-posta ya da bulut hizmetlerine aktarır. Office'in ya da Acrobat'ın tersine, saldırıya uğramak için bir kullanıcının herhangi bir belgeyi açmasına bile gerek yok. Web'de sadece yanlış siteyi yanlış zamanda ziyaret etmeniz yetiyor. Sisteme genelde arka planda "drive by" indirme denen yöntemle daha fazla zararlı kod yükleyen bir betik bulaşıyor. Bu da eklentilerin ya da sistem kütüphanelerinin güvenlik açıklarını kullanarak belleğin diğer kısımlarına veri yazıyor. Windows bunları önlemek için farklı teknolojiler içerse de pek faydası dokunmuyor.

Hem Windows hem de iOS, bellekte kod çalıştırılmaması gereken bölgeleri belirlemek için Veri Yürütme Engellemesi (DEP) kullanıyor. Zararlı kod yazarları ise buna Dönüş Eğilimli Programlama (ROP) ile karşılık veriyor. Bu yöntemde hacker'lar kendi yürütülebilir kodlarını değil, zaten belleğe yüklenmiş olan program işlevlerini kullanıyor. Adına yığın (stack) denen özel bir alanda tutulan dönüş adresleri manipüle edilerek bu işlevler etkinleştiriliyor. Dönüş adresi normalde bir hesaplama yapıldıktan sonra ne olacağını belirtiyor ve örneğin VirtualProtect işlevini çağırmak için kullanılabiliyor. Bu işlev de DEP'i devre dışı bırakabiliyor. 2010'dan beri ROP giderek yaygınlaşıyor ve Internet Explorer'da 2014'te keşfedilen neredeyse tüm hatalar ROP açığını kullanıyor.

Internet Explorer tehdit altında

IE kadar ROP'tan etkilenen tarayıcı yok. IE'deki hata sayısı ve hataların ciddiyeti giderek artıyor. 2014'te IE rekor bir rakam olan 9,1 skoru aldı. Oysa Firefox, Chrome ve Safari'nin ortalamaları 6,8-7,3. Rastgele Adres Alanı Düzeni (ASLR) ROP'la başa çıkmaya yardımcı oluyor çünkü belleğin gelişigüzel kısımlarını uygulamalara tahsis ediyor. O yüzden hacker DEP'i devre dışı bıraktıktan sonra bile zararlı kodunu nereye yazması gerektiğini bilemiyor. Bunun karşısında da boş durmayan hacker'lar spreyleme denen ve zararlı kodu belleğin büyük kısımlarına rastgele dağıtan bir yöntem kullanmaya başladı. Bu da ASLR'ye rağmen kodun işletilebilecek yerlere yazılma şansını artırıyor.

Microsoft, kurulu uygulamalar için daha fazla bellek koruma teknolojisini etkinleştiren bir yazılım olan EMET'i de (Gelişmiş Risk Azaltma Deneyim Araç Kiti) piyasaya sürdü (sağa bakınız). Dolayısıyla bu da hacker'ların hedefine dönüştü ve EMET güvenliğini tersine çeviren yöntemler bulundu. Firefox gibi bir tarayıcı için NoScript (DVD'de mevcut) gibi bir güvenlik eklentisi kullanmanızı öneriyoruz. Böylece betiklerin ya da eklentilerin çalışmasını önleyebiliyorsunuz. Java kodunu Windows'ta çalıştıran Java Runtime ise eklentiler için en büyük tehdit. Bu arada, Java ayarlarından tarayıcıda kod yürütmeyi devre dışı bırakabilirsiniz. CVSS skoru 10 olan çok sayıda güvenlik açığı bulunması, Java'yı geliştirmekten sorumlu olan Oracle'ı bu işlevi getirmeye itti. Java'da sırf bu yıl tespit edilen yeni açık sayısı 110. Bu, Flash Player açıklarının iki katından fazla.

İNTERNET TARAYICILARI

Kedi fare oyunu

Bir sisteme zararlı kod sızdırmanın en kolay yolu tarayıcıyı kullanmak. Tarayıcı daima internette ve işletim sisteminden çok daha fazla güvenlik açığı var. Fakat internet gezginleri de önlem alabilir.

Internet Explorer'daki hata sayısı artıyor

Trend belirgin: Son yıllarda Internet Explorer'da bulunan güvenlik açığı sayısı giderek artıyor. Chrome, Firefox veya Safari gibi alternatif tarayıcılar bu konuda çok daha iyi.

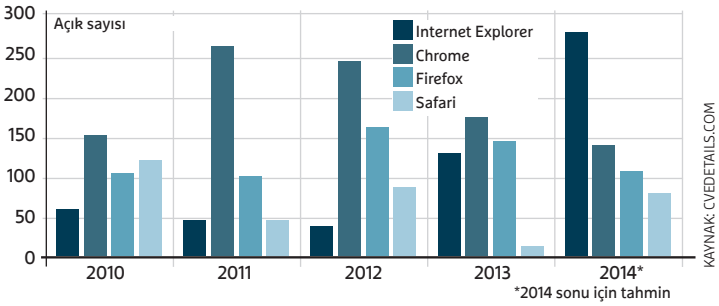

Bellek koruması: Microsoft'un EMET aracı uygulamalar için ek güvenlik teknolojilerini etkinleştiriyor.

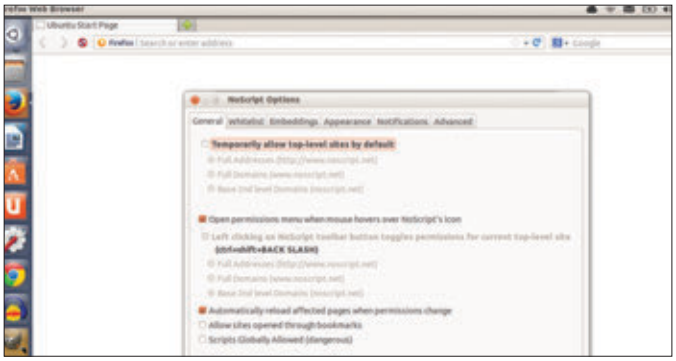

Betik koruması: Firefox'ta NoScript eklentisiyle betikleri ve eklentileri durdurabilirsiniz.

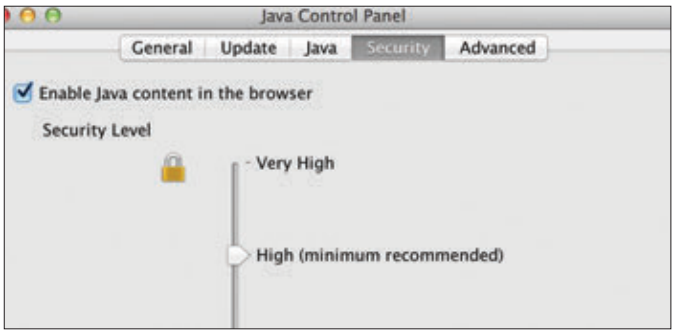

Devre dışı: Java'nın geliştiricisi Oracle bile seçeneklerde tarayıcı entegrasyonunu devre dışı bırakıyor.

Açık Kaynak: saatli bomba

Snowden olayından sonra Bruce Schneier gibi kriptografi uzmanları son çare olarak Açık Kaynak'a sarıldı çünkü yetkililer açık program kodlarına "arka kapı" ekleyemiyor. Dahası Linus Yasası (adını Linux'un kurucusundan alıyor) birçok kişinin hata bulup çözmesine yardımcı oluyor. Apache ya da Nginx gibi çoğu web sunucusu Açık Kaynaklı sistemler. Birçok veri tabanı ve şifreleme programı Açık Kaynak kodlarını kısmen ya da tamamen kullanıyor. Fakat bir dizi ciddi güvenlik açığı 2014'te Açık Kaynak ilkesini sarstı ve Linus Kanunu'nun o kadar iyi olmadığını gösterdi. Bu eğilimin en son örneği ShellShock. Eylül sonunda Bourne again Shell'de (kısaca Bash) beş adet en ciddisinden (10. Düzey) hata saptandı. Bunların farkına 22 yıldır varılmamıştı. Bash, Linux ve Mac OS gibi Unix temelli işletim sistemlerinde program yürütmede kullanılıyor. Evlerdeki NAS'lar dâhil birçok web sunucu bileşeni ShellShock karşısında savunmasızdı ve yamalanması gerekiyordu. Saatler geçmemişti ki hacker'lar yamalanmamış sunuculara virüs içeren e-postalar göndermeye başladılar. E-posta başlığında sunucuların Bash ile uzaktan yönetilmesini sağlayan kodlar yer alıyordu.

Açık Kaynak projelerine para yok

Web'de şifreleme de Açık Kaynak'lı. Bu güvenlik önlemi tarayıcıyla sunucu arasında dinlenemeyen bir iletişim sağlıyor. OpenSSL sayesinde sunucuların üçte ikisi kendi özel anahtarlarına uygun bir halka açık anahtar üretiyor ve bunu tarayıcıya yolluyor. Heartbleed adındaki zararlı, Nisan ayının sonunda ortalığı birbirine karıştırdı. Heartbleed hacker'ların genelde özel anahtarı da içeren OpenSSL'in bellek içeriğini okumasına izin veriyordu. Böylece hacker'lar sunucudaki tüm şifreli iletişimi kopyalayıp sonra kodunu çözebiliyordu. Heartbleed ile ShellShock'un bir ortak yanı var. Kodları çok sayıda insan tarafından yazılıyor ama bir avuç insan tarafından güvenlik testi yapılıyor. Open SSL projesini bağışlardan gelen 2.000 dolar yıllık bütçeyle sadece on bir geliştirici yürütüyor. Ücretsiz kod ise bariz biçimde bütün büyük BT şirketleri tarafından kullanılıyor.

İnsanlar Heartbleed'e yeni alışmışlardı ki bu sefer de güvenlik standardı SSL'deki bir hatayı kullanan Poodle'la karşı karşıya kaldılar. Heartbleed'den farklı olarak kullanıcılar kendilerini bu açıktan koruyabiliyor ve sadece TLS işlemine izin verebiliyor. Bir sonraki hedef PGP şifrelemesi olabilir çünkü Google ile Yahoo kendi PGP sürümlerini geliştirmeyi düşünüyor. Güvenlik araştırmacısı Matthew Green, PGP projesinin önemli noktalarından olan anahtar yönetiminin tıpkı OpenSSL gibi modasının geçtiğini düşünüyor. PGP'nin tercihen Perfect Forward Secrecy yöntemini benimsemesi gerekiyor zira bunda anahtarlar kullanım sonrasında siliniyor. Şu anda gözler Açık Kaynak'ta güvenliğe dönmüş durumda. Google, Microsoft ve Adobe gibi büyük BT firmaları Linux Vakfı'nın bir parçası olarak sağladıkları finansmanı artırıyor. Core Infrastructure Iniative'in (Çekirdek Altyapı İnisiyatifi) yıllık bütçesi 1,2 milyon dolar. Bu parayı Açık Kaynaklı kodları kontrol edecek uzmanlar tutmak için harcamayı düşünüyorlar. Bunun zamanı geldi de geçiyor bile, özellikle de Bugzilla'da sekiz yıllık bir hata saptanmışken. Birçok yazılım projesi bu hata takip aracını bulduğu hataları listelemek ve onarmak için kullanıyor. Bugzilla hacker'lar için tam bir altın madeni.

AÇIK KOD

Unutulmuş hatalar

İnternetin büyük kısmı Açık Kaynaklı programlarla yönetiliyor. Bunlar da 2014'te on yıllık güvenlik açıklarından faydalanan hacker'ların saldırılarına maruz kaldı.

ShellShock hatası "echo" gibi işletilebilir komutlar ve "{:;};" gibi karakter dizeleri içeren Linux Bash değerlerinin aktarılmasını sağlıyor.

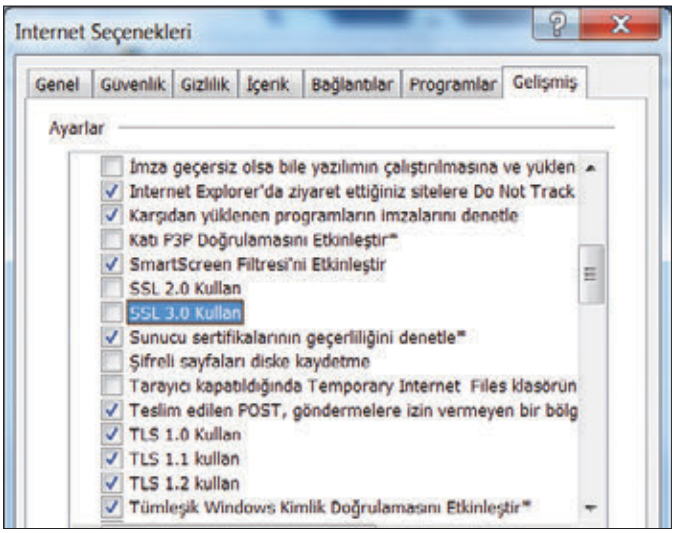

SSL 3.0 15 yıldır web'de şifrelemeden sorumluydu ancak keşfedilen hatanın giderilmesi olanaksız. O yüzden IE kullanıyorsanız SSL 3.0'ı devre dışı bırakıp TLS'e geçin.

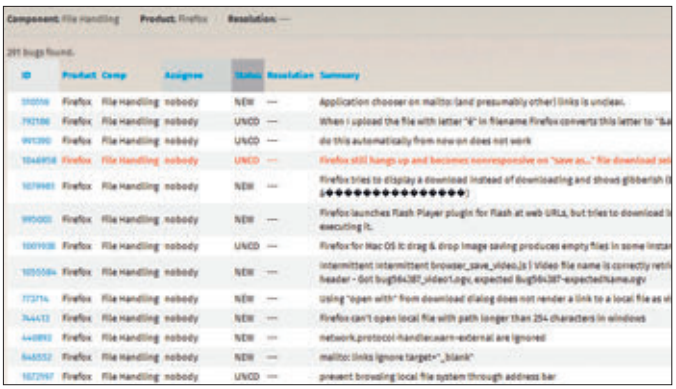

Bugzilla, yazılım projelerindeki düzeltilmemiş hataları sıralıyor. Bir hata sayesinde hacker'lar da bu listelere erişebiliyor.

"PGP şifrelemesinin temel hataları var."

Prof. Matthew Green,
Baltimore'daki Johns Hopkins Üniversitesi'nde Amerikan güvenlik araştırmacısı

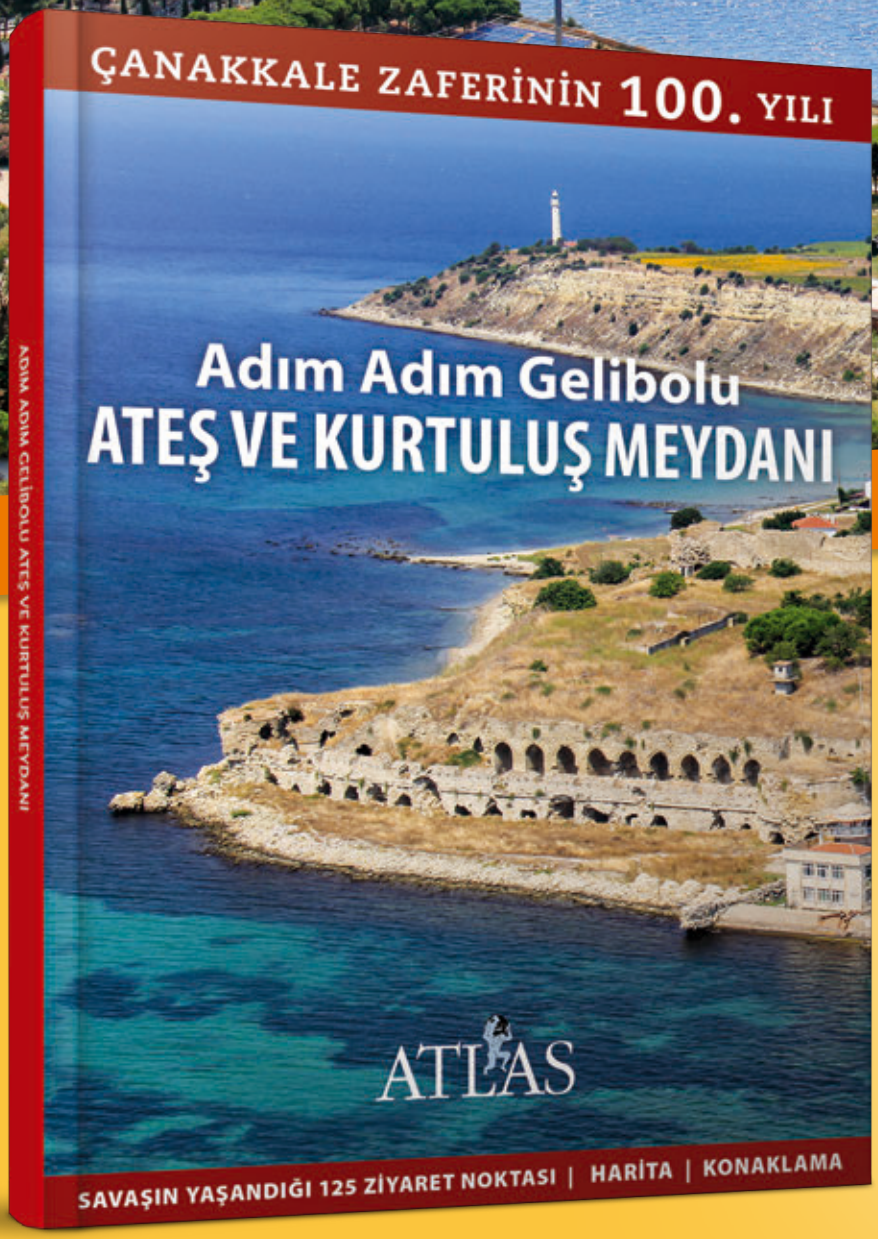

ATLAS'LA BİRLİKTE HEDİYE

ADIM ADIM GELİBOLU

125 ZİYARET NOKTASI: *Anıtlar, şehitlikler, savaş alanları.*

TARİHİ OLAYLAR: *İzler, kişiler, anılar.*

HARİTA: *Yollar, patikalar, fiziki coğrafya.*

KONAKLAMA: *Ulaşım, oteller ve önemli telefonlar.*

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLARI VE ÖYKÜLERİYLE

MARTTA ATLAS'TA

BUZA TUTUNMAK Uluslararası Buz Tırmanışı Festivali'nde Türkiye ve dünyadan 150'yi aşkın tırmanıcı Erzurum'un soğuğuna konuk oldu ve donmuş şelalelere tırmandı.

YAŞAR KEMAL Atlas bu sayıda, eserlerinde insanla kozmos arasındaki bağıntıyı incelikleriyle işleyen usta yazar Yaşar Kemal'in ardı sıra karış karış Anadolu'yu dolaşıyor.

GÜNEY AFRİKA Yaşlı Afrika Kıtası'nın ucunda farklı kültür, dil ve inançların buluştuğu bir ülke Güney Afrika. Atlas, bu büyüleyici ülkeyi kuzeydoğu köşesindeki Kruger Milli Parkı'ndan güneybatı ucundaki Ümit Burnu'na dek kat etti.

FLAMİNGOLARIN YÜRÜYÜŞÜ Tuz Gölü'nün çamur düzlüklerinden beslenmek için Konya Kanalı'na doğru 17 kilometre yürüyen, yumurtalarından yeni çıkmış binlerce flamingo yavrusu...

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

YIKEBIKE

Katlanabilir elektrikli bisiklet

Şehir içinde küçük mesafelerde hızlı yolculuk etmek için bisikletler ideal araçlar. Özellikle de elektrikli bisikletler kullanıcıların yorulmadan seyahat etmelerini sağladıkları için daha da idealler. YikeBike da bu ihtiyaca yönelik ortaya çıkan bir bisiklet. Farklı tasarımlı bisikletin gidonu arkada yer alıyor. Pratik şekilde açılıp kullanılabilen ve 15 saniyede tekrar katlanarak kompakt halde çantasına koyulabilen bisikletin tek handikabı, 11 kg ağırlığı. Erkekler için sorun olmasa da hanımların sırtında 11 kiloluk bir çanta taşıması biraz zor görünüyor. Henüz piyasaya çıkmayan bisikleti daha hafifletmek için çalışmalar sürüyor. Bakalım, nasıl olacak?

Bilgi için: www.yikebike.com
Fiyat: Belli değil

SLEEPOW

Uyumaya yardım eden akıllı yastık

Uyku problemleri çekiyorsanız, yastığınızı değiştirmek işe yarayabilir. Bu akıllı yastık, içindeki minik hoparlörler sayesinde, farklı titreşimlerle değişik frekanslarda rahatlatıcı sesler yayıyor ve kullanıcının stresinden uzaklaşıp uyumasına yardımcı oluyor. Yok eğer siz rahatlatıcı frekanslar değil de sevdiğiniz müzikleri dinlemek isterseniz, USB arayüzünden şarkılarınızı yastığa yükleyebilir ve uyurken kulağınızın altında sevdiğiniz şarkıların usul usul çalmasını sağlayabilirsiniz.

Bilgi için: www.sleepow.com
Fiyat: 99 Dolar

SMART ROPE

Bu iple atlamak bir başka keyif

İp atlama faaliyeti, egzersizlerin en keyiflisi olabilir. Şimdi teknoloji sayesinde bunu daha da eğlenceli hale getirmek mümkün. Henüz piyasaya çıkmasa da Smart Rope isimli bu ip, üzerindeki LED ışıkları sayesinde, kullanıcının tam önünde, havada egzersizle ilgili verileri dört basamaklı rakamlar olarak gösteriyor. Kaç kez atladınız, kaç kalori yaktınız, ne kadar süredir çalışıyorsunuz. Hepsi gözünüzün önünde beliriyor. Eğlenceli ve pratik bir çözüm.

Bilgi için: www.tangram.com
Fiyat: Belli değil

PUZZLEBOX ORBIT

Düşünceyle yönetilen helikopter

Düşünce gücünün yakın gelecekte hayatımıza nasıl etki edeceğini merak ediyor musunuz? Hemen söyleyelim, televizyon kanallarını düşünerek değiştireceğiz, odaların ışığını düşünerek açıp kapatacağız, evin kombisini yine düşünerek kontrol edeceğiz, bilgisayarlarımızı fare ile değil, düşünerek yöneteceğiz, hatta daha da uzak bir gelecekte otomobil veya başka ulaşım araçlarını düşünerek yönetebileceğiz. Ki zaten, onlar bize gerek kalmadan kendi kendilerine de gidecekler. Biz sadece nereye gitmeleri gerektiğini söyleyeceğiz veya düşüneceğiz. İşte bu teknolojinin ilk adımlarını, Puzzlebox Orbit isimli bu küçük oyuncaklarla test edebilirsiniz. Tamamen düşünce gücüyle yönetilen minik oyuncak helikopter, sanki sihirli bir aletmiş gibi, evdeki herkesi çok şaşırtıp mutlu edecektir.

Bilgi için: https://puzzlebox.io/orbit/
Fiyat: 189 dolar

COGNITOY

Süper zekalı yeşil dinozor

Apple'ın Siri'sini artık duymayan kalmamıştır. Sorduğumuz sorulara cevap veren bu yapay zeka yazılımı ne kadar tutarlı cevaplar veriyor bilinmez ancak çocuklar için benzer bir yapay zeka oyuncak arıyorsanız, CogniToy'a göz atmalısınız. Üzerindeki düğmeye basınca evdeki kablosuz ağ üzerinden internete bağlanan CogniToy, çocukların sorularına cevap veriyor ancak küçük bir farkla, CogniToy IBM'in süper bilgisayarı Watson'a bağlanarak buradaki yapay zeka üzerinden çalışıyor. Yani çocuğumuzu bir süper bilgisayar ile eğitiyoruz. Yok, ben kendi çocuğuma kendi süper bilgisayarını alacağım derseniz, her biri dünyada tek olan ve özel olarak üretilen bir süper bilgisayarı evinize kurmak için birkaç yüz milyon doları gözden çıkarmanız lazım.

Bilgi için: kickstarter.com
Fiyat: belli değil

Eski telefonunuz – artık yeniymişçesine hızlı

Yetersiz depolama alanı, uzun şarj süreleri, inatçı uygulamalar... Eski akıllı telefonlar oldukça problemli olabiliyorlar. Bu yazımızda size eski telefonunuzu nasıl daha hızlı ve istikrarlı hale getireceğinizi anlatıyoruz.

Emre Ergün / FN

Cep telefonları oldukça kısa zaman içerisinde eskiyorlar. Yeni bir modelde işletim sistemleri düzgün ve tempolu çalışıyor, animasyonlar zarif bir şekilde görselden görsele doğru kayıyor, şarj süreleri kısa, uygulamalar istikrarlı, pil ömrü uzun ve depolama alanı geniş oluyor. Fakat birkaç uygulama yüklendikten ve silindikten, firmware güncelleştirmeleri çalıştırıldıktan ve cihaz, günlük bazda uzun süreler kullanıldıktan sonra aksaklıklar ve takılmalar baş göstermeye başlıyor. Cihaz, depolama alanı konusunda yetersiz kalmaya, işlemlerin orta yerinde takılmaya başlıyor ve kullanımı keyif verici olmaktan çıkıyor. Telefonun, ileri teknoloji ürün kategorisinden modası geçmiş bir alet halini almasına sebep olan ve düşmeye mahkum olduğu bu uçurum, dik olduğu kadar acımasız da...

Ne mutlu ki bu düşüş geri çevrilemez değil. Aynı döngüden geçmesi garanti yeni bir cihaza yüksek ücretler ödemektense birkaç ufak numara ile eski telefonunuzu diriltmeniz mümkün. Bu makale size nasıl ek depolama alanı sağlayacağınızı, istikrarsız uygulamaları yeniden yapılandırmayı, sisteminizi hızlandırmayı ve belli ayar önlemlerini uygulamayı öğretmek için hazırlandı.

Yazımızda en yaygın kullanım oranına sahip olduğundan ötürü (ve aynı sebepten en fazla soruna yol açan) Android cihazlara ve onları uygun şekle sokma yöntemlerine ağırlık verdik. Bunun yanında iOS cihazlar için de bazı önerilerde bulunduk. Herkesin altından kalkabileceği bazı temizlik işlemleriyle başlayacağız ve ardından işletim sisteminin derinliklerine inen daha profesyonel önlemlere geçiş yapacağız. Bazı durumlarda, bu önlemleri yerleştirebilmek için işletim sisteminizin yetkilendirmelerini yeniden yapılandırmanız gerekecek. Bu yetkilerin nasıl elde edilebileceği ile ilgili bilgiler internet sayfamızda ve XDA Developers Forum'da bulunabilir.

yorum@chip.com.tr

Android'i temizleyin

Eski telefonlar genellikle yüksek miktarlarda gereksiz veri bulundururlar. Bu veriler depolama alanını kısıtlar ve sistemi yavaşlatır. Sisteminizi arındırmak için aşağıdaki basamakları izleyin:

1 Cihazı yeniden başlatın

İş, ufak hatalardan kurtulmaya geldiğinde yeniden başlatma ilk ve en kolay seçenektir. Mobil cihazlar çoğunlukla uzun süreler çalışır halde kalırlar. Bu durum bazı sorunlara yol açabilmektedir. Cihaz çalışır durumdayken depolama alanını işgal eden geçici verileri bünyesinde toplar, çalışma hızı düşmeye başlar ve bazı durumlarda uygulamalar yarıda kesilir ve hata vermeye başlar. Açma kapama menüsüne, güç düğmesine (genellikle telefonun yan yüzünde bulunur) iki saniye basılı tutarak ulaşabilirsiniz. Şayet telefonunuz çalışmayı keserse güç düğmesine on saniye basılı tutarak cihazı yeniden başlatabilirsiniz.

2 Gereksiz uygulamaları kaldırın

Sisteminiz yetersiz depolama alanı hususunda şikayet etmeye başladığında gereksiz verileri silmenin vakti gelmiş demektir. Depo alanınızın durumuna bakmak için Ayarlar>Kayıt yeri yolunu izleyebilirsiniz. Bu bölümde sistem, hangi tip verilerin ne kadar yer kapladığını gösterecektir. Eğer bir uygulamayı silmek isterseniz Uygulama yöneticisi bölümüne girmelisiniz. En soldaki "Yüklenen" bölümünde cihazınıza kurulu olan uygulamaların listesini göreceksiniz. Üstten aşağıya doğru alfabetik bir şekilde sıralanan uygulamalarınızın altında ne kadar yer kapladıkları bilgisi de yer alır. Bir uygulamayı silmek için tek yapmanız gereken istediğiniz bir tanesinin üzerine tıklayıp "Kaldır" seçeneğine dokunmak.

3 Sistem uygulamalarını devre dışı bırakın

Önceden yüklü olarak gelen uygulamalar genellikle silinemezler. Yine de onları etkisiz hale getirip gizleyebilirsiniz. Daha iyi bir görüş sunmasının yanı sıra bazı sorunlar da bu yolla giderilebilir. Özellikle Google Now (Google Arama uygulamasına entegre edilmiştir) isimli uygulama bataryayı oldukça zorlamaktadır. Google Now uygulamasını devre dışı bırakmak için Uygulama yöneticisinin en sağındaki "Hepsi" sekmesine gelin. "Google Arama" yazan uygulamayı bulun. Eğer direkt olarak devre dışı bırakamıyorsanız önce "Güncellemeleri Kaldır" kısmını seçmeniz gerekebilir. Eğer devre dışı bıraktığınız bir uygulamayı yeniden kullanmayı arzu ederseniz "Ayarlar>Uygulama Yöneticisi>Devre Dışı" yolunu izleyip seçtiğiniz uygulamayı yeniden etkinleştirebilirsiniz.

4 Önbelleği ve inatçı uygulamaları temizleyin

Uygulama yöneticisi, Android sisteminizi temizlerken işinize yarayabilecek pek çok bilgiyi barındırır. Belli uygulamalar minik görseller gibi önbellek verileri yaratır. Prensipte önbelleğin görevi sistemi hızlandırmaktır. Fakat önbellek miktarı arttıkça tam tersi etki yapabilir. Seçtiğiniz bir uygulamanın önbelleğini temizleyebilirsiniz. (4a) Uygulama, bir sonraki çalıştırılışında otomatik olarak yeni bir önbellek yaratacaktır. Tüm uygulamaların önbelleklerinden "Ayarlar>Kayıt yeri>Önbelleklenen veriler>Tamam" yolunu izleyerek kurtulabilirsiniz.

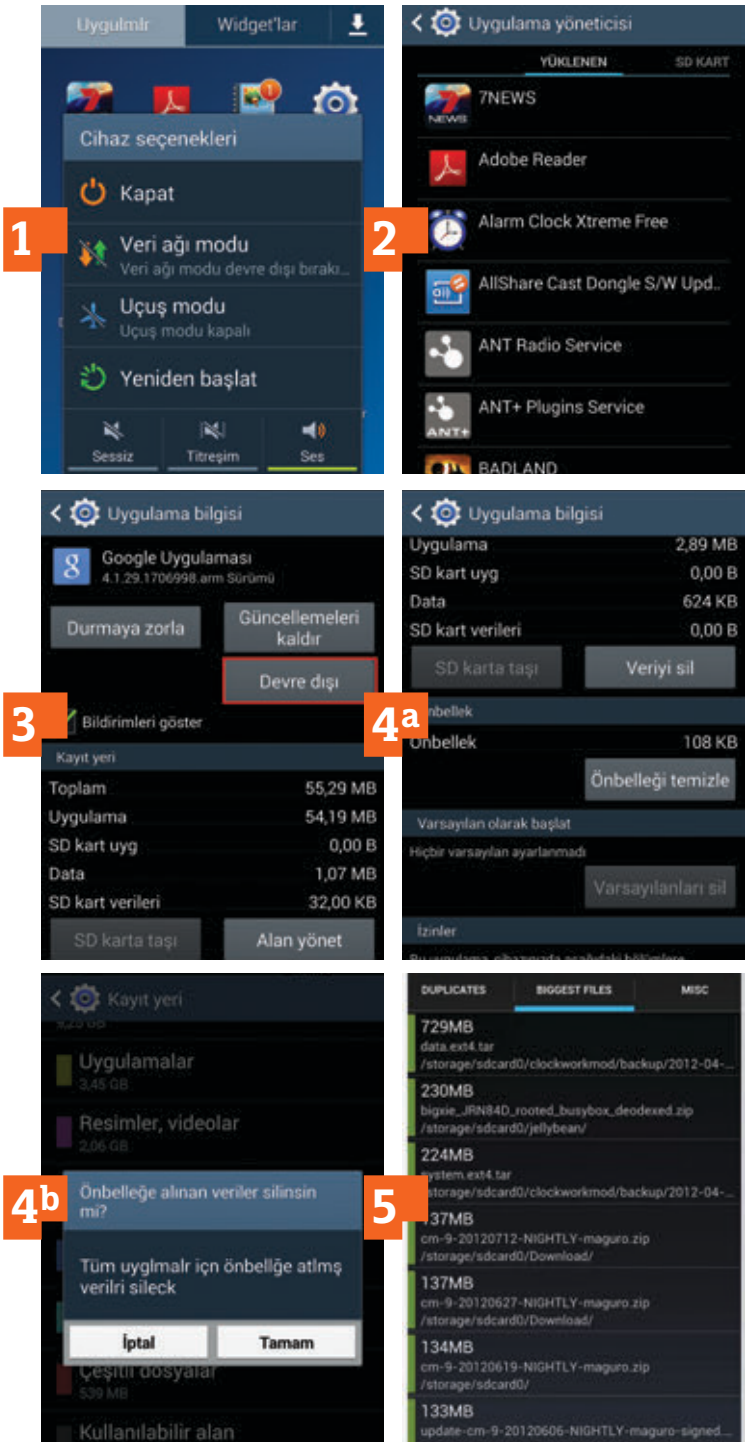

Uygulama bilgisi ekranında bulunan "Veriyi sil" seçeneği sizi bir adım ileri taşıyor. Bu seçenek bir uygulamayı tamamen sıfırlamanıza yarıyor. Seçeneği kullanmak uygulama adına kaydedilen tüm verileri silerek uygulamayı ilk haline geri döndürüyor. "Veriyi sil" seçeneğini kullanarak düzgün çalışmayan uygulamalarınızı düzeltebilir ve depo alanınızı rahatlatabilirsiniz.

5 Sisteminizi temizlemek için özelleşmiş uygulamalar kullanın

Sistem temizlemesi, bu işlem için uzmanlaşmış belli uygulamalar kullanılarak daha kolay bir hale getirilebilir. Bu uygulamalar ara sıra kullanılan veri tabanı girdilerini silip önbellekleri temizlerler. Eğer istenirse bunu sürekli bir şekilde arka planda yapmaya devam etmeleri sağlanabilir. En iyi temizlik araçlarından biri de SD Maid (http://chip.tk/1FO8row) isimli uygulama. Uygulamanın hem ücretsiz hem de ücretli versiyonları mevcut (ücretli Pro sürümü 5,6 TL). Pro sürümü uygulamaları da temizleyebiliyor ve silme işlemi otomasyonu →

gerçekleştirebiliyor. Çoğu zaman için SD Maid uygulaması kendi kendini açıklıyor. Başlangıç ekranı gereksiz verileri bulup yok etmenizi sağlıyor. Ücretsiz sürümün dahi kullanıcıya yetkilendirmeleri yapılandırma olanağı tanıması bir hayli kullanışlı. Bu geniş seçenekler cihazınızın dahili hafızasını daha derin sistem temizleme işlemlerine tabi tutmanıza yarıyor.

6 Verilerinizi sağlama alın ve sistemi yeniden başlatın

Cihazı fabrika ayarlarına döndürmek en iyi ve direkt temizlik metodudur. Fabrika ayarlarına döndürme seçeneği yaklaşık iki buçuk üç sene önce, mobil cihazlarda, özellikle de birkaç sistem güncelleştirme prosedürü geçirildikten ve depo alanı ile çalışma hızı konusunda önemli mesafe kat edildikten sonra yerini aldı. Fakat fabrika ayarlarına döndürme işlemi tüm hafızayı temizleyeceğinden önemli verilerinizi sistemi sıfırlama işleminden önce yedeklemelisiniz. Ücretsiz SMS Backup & Restore adlı araç, metin mesajlarınızı yedeklemek amacıyla kullanılabilir (6a). Uygulamada bulunan "Back up" komutu ile metin mesajlarınızı dilediğiniz bir klasöre yedekleyebilirsiniz. Diğer uygulamaların da çoğunda entegre bir yedekleme fonksiyonu bulunur. Önemli verilerinizin kopyalarını yarattıktan sonra telefonunuzu bilgisayara bağlayıp önemli verilerinizi aktarın. Fotoğraf ve videolar "DCIM" klasöründe bulunurlar.

"Helium Backup" uygulamasını kullanarak (http://chip.tk/1FO8P6y) tüm uygulamalarınızla ilişkili yedekleme işlemleri gerçekleştirebilirsiniz. Eski sistemden artakalan kalıntıları sonra, daha sürdürülebilir bir temizleme işleminin ardından temizleyebilirsiniz.

Şimdi sıra tam bir sıfırlamada. Bu amaçla "Ayarlar>Yedekle ve sıfırla> Fabrika ayarlarına sıfırla" yolunu izlemelisiniz.(6b) Eğer seçenek olarak mevcut ise SD kartınızı da temizlemelisiniz. Sistem yeniden başlatıldıktan sonra yedeklenmiş verilerinizi geri yükleyin, mühim uygulamalarınızı tekrar kurun. Metin mesajlarınızı geri getirmek için SMS Backup & Restore uygulamasını kullanın ve "Restore" seçeneğini seçin. Tüm bu işlemlerden sonra artık telefonunuz daha hızlı ve fazla yükten kurtulmuş olacak.

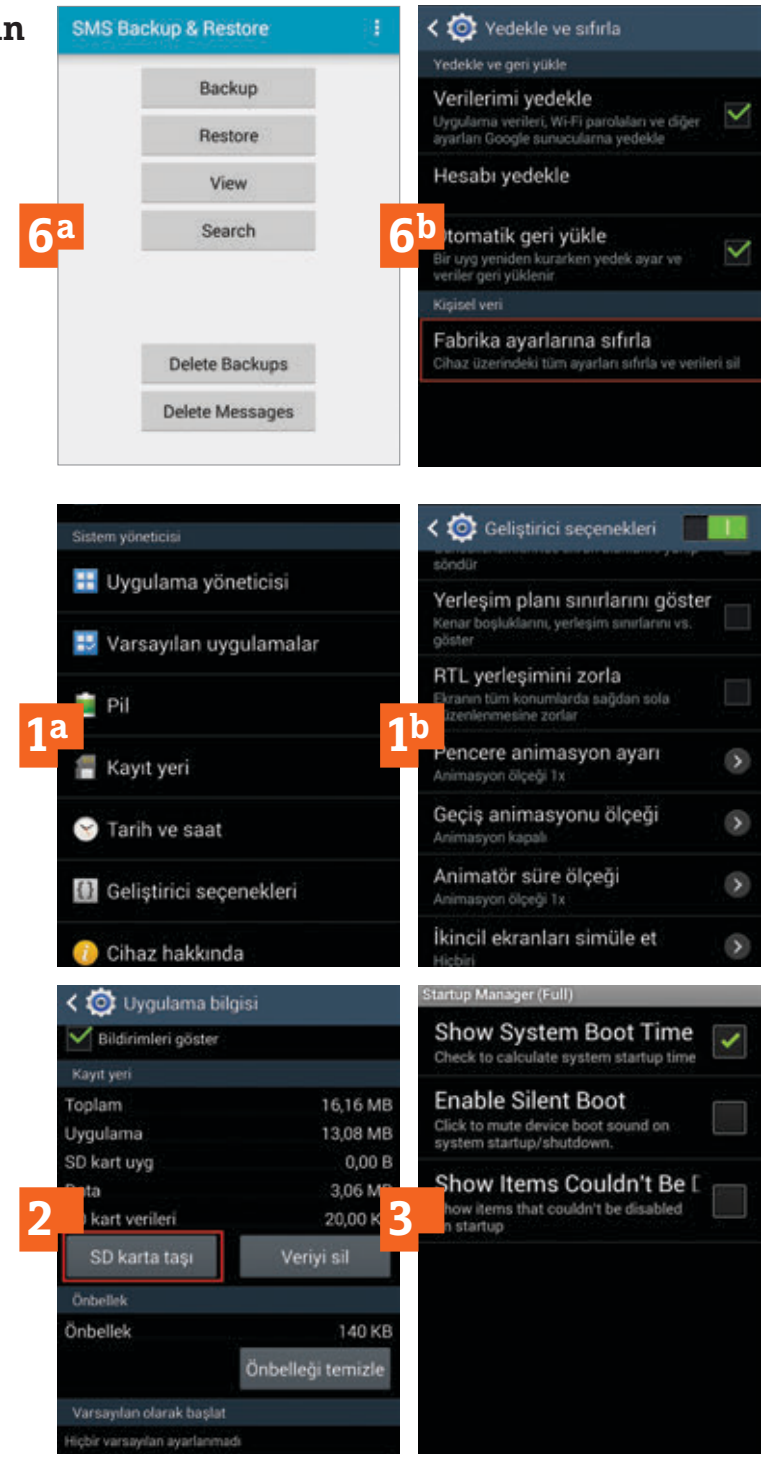

Android ayarlarını yapın

Android sisteminizin tempolu bir şekilde çalışmasını garanti altına almak için düzenli bir şekilde veri artıklarını silmenin yanında ayrıntılı grafiklerden vazgeçmeniz ve belli ayarları düzenlemeniz gerekiyor.

1 Animasyonları ve Widget'ları devre dışı bırakın

Dinamik yerine statik bir arka plan tercih etmek iyi bir seçim olacaktır. Bu seçim, sisteminizin tepki süresini düşürecek ve pil ömrünü artıracaktır. Ayrıca widget (ana ekranınızdaki interaktif uygulama pencereleri) kullanımını da gereksiz olanları silerek minimuma indirmelisiniz. Eğer daha derin değişiklikler yapmak isterseniz üst üste binen animasyonları iptal etmelisiniz. İlk olarak "Ayarlar>Cihaz hakkında" yolunu izlemeli ve "Derleme numarası" yazan kısmın üzerine yedi defa dokunmalısınız. (1a) Şimdi yeni açılan "Geliştirici seçenekleri" bölümünde "Çizim" sekmesinden "Pencere animasyonları, Geçiş animasyonları ve Animasyon süre ölçeğini" devre dışı bırakın. (1b)

2 Uygulamaları SD kartınıza taşıyın

Eğer telefon hafızanız dolduysa uygulamalarınızı SD karta taşımak faydalı olacaktır. Eğer telefonunuz ve uygulamalarınız bu seçeneği destekliyorsa gerekli işlemleri "Uygulama yöneticisi>(Seçtiğiniz Uygulama)>SD karta taşı" yolunu izleyerek gerçekleştirebilirsiniz. Maalesef yalnızca belli uygulamalar transfer edilebilir. Ek olarak işlem yalnızca verinin belli bölümlerini kopyalayabiliyor. Diğer seçenekler sadece yeniden başlatma imtiyazlarına sahip kullanıcılar tarafından erişilebilir durumda. Eğer yeniden başlatma izinlerine sahipseniz kullanışlı FolderMount uygulamasını (http://chip.tk/1FO9lRT) kullanarak istediğiniz klasörleri SD kartınıza taşıyabilirsiniz.

3 Uygulamaların otomatik önyüklemelerini düzenleyin

Ücretsiz Startup Manager (http://chip.tk/1FO9THq) adlı araç, sistemin başlangıç prosesini hızlandıran kullanışlı bir uygulama. →

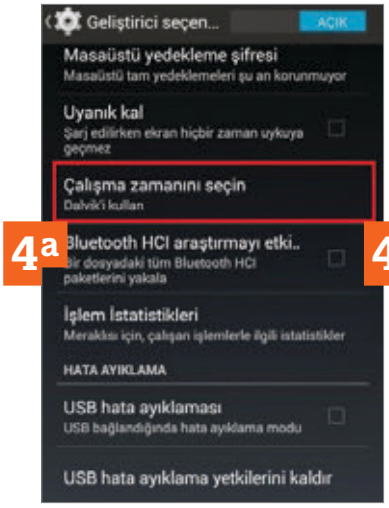

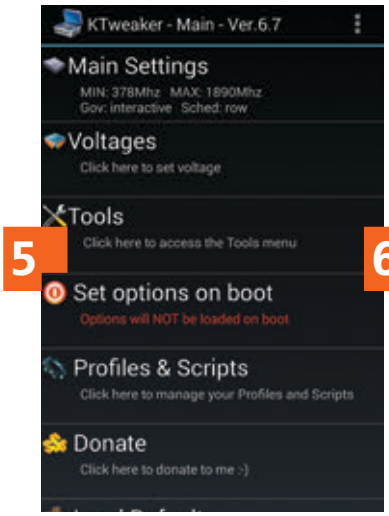

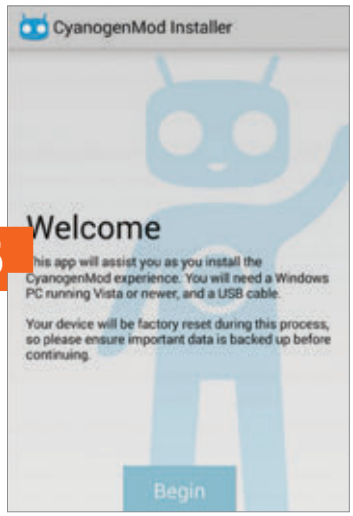

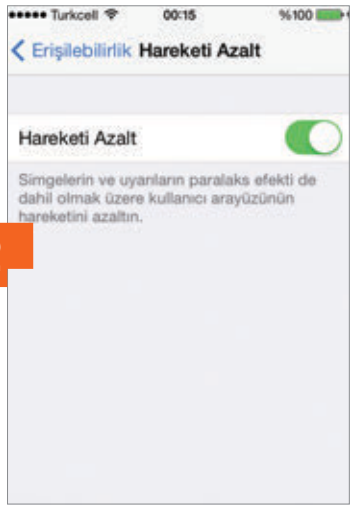

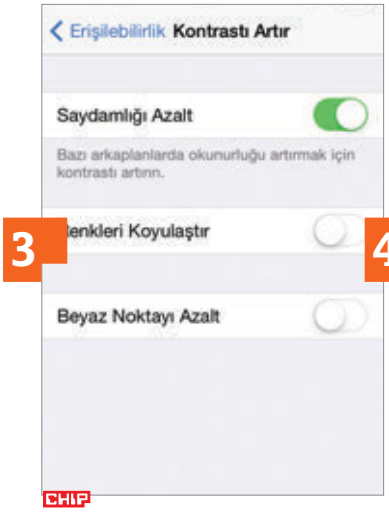

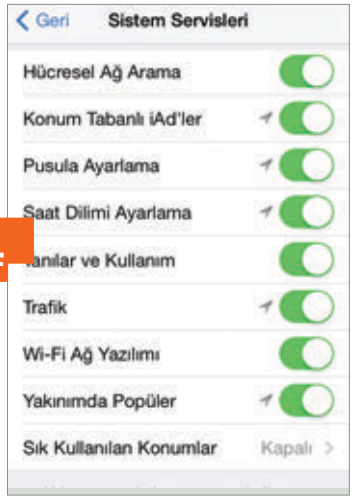

Bu araç size Android uygulamalarının otomatik önyükleme işlemlerinin düzenlenmesi konusunda yardım sağlıyor. Sistem ne zaman başlatılsa ilgili uygulamalar düzenli kullanılanlar arasında yer almasalar dahi kurulu birkaç uygulamayı yüklemeye çalışır. Kullanımı son derece basit olan Startup Manager ile bu durumun önüne geçebilirsiniz. "User" ve "System" sekmeleri sistem başlatıldığında yüklenmeyecek uygulamaları seçmenizi sağlıyor. Tek yapmanız gereken eksi simgesine tıklamak. "Customise" kısmından başlangıçta otomatik olarak yüklenmesini arzuladığınız uygulamaları işaretleyebiliyorsunuz.

Ancak, sistem uygulamaları da dahil olmak üzere tüm uygulamaları düzenlemek adına Startup Manager, yeniden başlatma yetkilerine ihtiyaç duyuyor.

4 Yeni ART ve Trim özelliklerini etkinleştirin

Android 4.4.4 işletim sistemini kullanan ve yenilikleri denemekten mutluluk duyanlar ayrıca uygulamaların yürütme hızını da optimize edebilirler. Bunu yapmak için geliştirici seçenekleri menüsünden "Çalışma süresi sistemini seç" bölümüne girmeli ve Dalvik yerine daha hızlı olan ART sistemini seçmelisiniz (4a) (Android 5.0'da standart olarak gelmektedir). ART sistemi seçildiğinde uygulamalar daha hızlı çalışacaklar falan daha fazla hafıza alanı kaplayacaklar. Dikkat: Android 4.4.4 sürümünün altındaki sistemlerde ART kullanmak bazı uygulamaların hata vermesine sebep olabilmekte. Deneyimli kullanıcılar "trim metodu" adı verilen işlemleri kullanarak bellek hızının üst düzeyde sabitlenmesini garantileyebilirler. Google, trim fonksiyonunu Android 4.3 ile desteklemeye başladı: Eğer cihaz şarj aletine bağlıyken bir saatten uzun süre uyku modunda kalırsa veya şarjı tam ise yeni Android versiyonları otomatikman Flash belleğini temizliyor. Android 4.2 ve daha eski sürümleri kullanıp veri transferi oranının bozulması ve erişim sürelerinin yavaşlaması durumlarından kaçınmak isteyenler akıllı telefonlarını yeniden başlatmalı ve trim-sürücüyü manuel olarak kurmalılar. Bu, LagFix (fstrim) Free isimli ücretsiz uygulama sayesinde gerçekleştirilebilir (4b) (http://chip.tk/1FOaxEY). Uygulamayı kullanmak biraz riskli olduğundan, yalnızca deneyimli kullanıcılar tarafından denenmeli. Fakat düzgün kullanıldığında da, uygulamanın belli cihazlarda gözle görülür ölçüde performans geliştirmesi sağladığını belirtelim.

5 İşlemciye overclock veya underclock uygulamak

Daha yüksek bir işlem hızı "özel çekirdek" de denen çekirdekler (kernel) kullanılarak elde edilebilir. Çekirdekler firmware'lerin kalbidir ve sistem fonksiyonlarının kontrolünü sağlarlar. İşlemcinizi overclock veya underclock işlemlerine tabi tutarak hızını artırabilir veya daha uzun bir pil ömrü sağlayabilirsiniz. Bu açıdan yeni bir sistem yüklemeden (6. madde) eski telefonunuzun size sunduğu potansiyeli sömürebilirsiniz.

6 Kendi ROM'unuzu yükleyin

Eski telefonunuza yenilik katmak için alternatif bir Android versiyonu kurmak mantıklı olabilir. Android Open Source Project (AOSP) gibi özel ROM'lar (sadece okunabilir bellek) birkaç ekstra uygulamaya sahip şişirilmiş telefon üreticisi ürünü rakiplerine oranla çok daha hızlılar. Bu gibi özel ROM'lar kullanmanın bir avantajı da telefon üreticiniz işletim sistemi bazlı desteği kestiğinde bile yeni Android sürümlerine erişim sağlayabilmek. En çok tanınan özel ROM CyanogenMod adını taşıyor. CM-Installer (www.cyanogenmod.org) kullanılarak ilgili alternatif firmware desteklenen akıllı telefonlara basit ve otomatik bir şekilde kurulabilir.

iOS'a ayar çekin

Sistem güncelleştirmeleri prensipte bir hayli faydalı olsa da, iOS kullanıcıları yeni bir sürüme geçiş konusunda fazla hızlı davranmamalılar. Apple, iPhone'larını her iki yılda bir yeniliyor olsa da yeni sistem sürümleri, eski cihazlara uygun şekilde optimize edilmedikleri takdirde bazen "halsiz" olabiliyorlar. Sonuç olarak güncelleştirmeyi yüklemeden önce diğer kullanıcıların deneyim ve görüşlerine başvurmanız akıllıca olabilir. Eğer güncelleştirmeyi yüklediyseniz ve eski sürüme dönmek istiyorsanız yeni işletim sisteminin başlamasından birkaç gün sonra bu işlemi gerçekleştirebileceksiniz.

1 Üç boyutlu efektten vazgeçin

iOS, optimizasyon için kullanıcıya fazla bir potansiyel vadetmiyor. Yine de, pil ömrünü uzatmak ve sistem hızını az da olsa artırmak adına devre dışı bırakabileceğiniz birkaç grafik efekt seçeneği mevcut. iOS söz konusu olduğunda da statik arka planları tercih etmelisiniz. "Ayarlar>Duvar Kağıtları ve Parlaklık> Yeni Bir Duvar Kağıdı Seç" yolunu izleyerek bir duvar kağıdı seçin. Ayrıca iOS duvar kağıdının 3 boyutlu efektini de kapatmalısınız. Bunu da ilgili görsel seçildikten sonra "Perspektif Büyütme: Var>Ayarla" bölümünden gerçekleştirebilirsiniz.

2 Paralaks efektini devre dışı bırakın

Paralaks efekti simgelerin telefon ile birlikte hareket etmelerini sağlıyor. Kapatmak için "Ayarlar>Genel>Erişilebilirlik>Hareketi Azalt" yolunu izleyin.

3 Şeffaflığı azaltın

Şimdi Apple'ın başlangıç menüsünü süslemek için kullandığı şeffaflık efektini kapatmanın sırası. Tıpkı paralaks ve 3 boyutlu efektlerde olduğu gibi şeffaflık da performans düşüşüne sebep oluyor. Bunun için "Ayarlar>Genel>Erişilebilirlik>Kontrastı Azalt>Saydamlığı Azalt" yolunu takip etmelisiniz.

4 Daha az çoklu işlem

Şayet iOS 7 veya 8 kullanıyorsanız ve bataryanız eskisi kadar dayanmıyor ise arka planda belli uygulamaları güncelleştiren fonksiyonu kapatmalısınız. Aksi takdirde tüm uygulamalar internetten veri alımına devam edecek ve pil tüketimini artıracaklar. Bu fonksiyonu devre dışı bırakmak için "Ayarlar>Genel>Arkaplanda Uygulama Yenile" yolunu izleyip gerekli seçenekleri etkisizleştirmelisiniz. Fonksiyon, belli uygulamalar veya tüm sistem için devre dışı bırakılabilir. Pil ömrü ayrıca uygulamaların GPS'e erişimini engelleyerek de artırılabilir. Bunu gerçekleştirmek için ise "Ayarlar>Gizlilik>Konum Servisleri" yolunu takip etmelisiniz. Pil ömrünü korumak ve sistemin kullanıcı takip işlevini sınırlamak için "Sistem Servisleri" sekmesinden "Konum Tabanlı Bilgiler", "Konum Tabanlı iAdler", "Sık Kullanılan Konumlar" ve "Ürün Geliştirmeleri" kısmının altındaki tüm fonksiyonları devre dışı bırakın.

Bütün dergiler
iPad ve iPhone'da

iPhone ve iPad sahipleri tüm Doğan Burda dergilerini **DergiBurada** uygulamasında bulacak!

DergiBurada

Available on the App Store
ÜCRETSİZ HEMEN İNDİR

Transistor: Elektroniğin temel taşı

Modern bir mikro yonga 7 milyar adet transistor barındırabiliyor. Buna yol açan öncü adımı 1953'te Robert Noyce atmıştı

Şu anda gezegenimizdeki transistor sayısı galaksimizdeki yıldız sayısından fazla ve giderek artıyor. Buna şaşmamak da lazım. Transistorlar olmasaydı şu anda hayatımızın bir parçası haline gelmiş elektronik aygıtların bir teki bile mümkün olamazdı. Transistorlar elektronik devrelerin en önemli bileşeni. Dijital devrelerde bir transistorun durumu bir bite karşılık geliyor.

1925'te Julius Edgar Lilienfeld transistorun çalışma ilkesiyle ilgili ilk patentlerin başvurusunu yaptı ve ilk modeller bundan 20 yıl sonra yapıldı. Transistorlar 1950'den başlayarak gerçekten popülerleşti. İlk olarak portatif radyo alıcılarında kullanıldılar. Bu da minyatürleştirilmiş transistorların hızla geliştirilmesinin başlangıcı oldu. 1959'da fizikçi Robert Noyce birden çok transistor içeren devrelerin ince bir silikon yonga kullanılarak üretilmesi kavramını ortaya attı. Bu fikir, elektroniğin mikro elektronik denen modern dalının kurulmasını sağladı. Meslektaşları (Jack Kilby dâhil) farklı bileşenleri birbirine bağlamak için telleri kullanırken, daha sonraları "Silikon Vadisi'nin belediye başkanı" diye anılacak olan Robert Noyce tüm yapısal unsurları (teller dâhil) aynı alt katman üzerinde birleştirdi. Bugün bile kullanılan alan etkili transistorlar bir yarıiletken materyalden, genelde silikondan üretiliyor.

Elektronlar "kaynak" (source) ile "akaç" (drain) arasında akar ve voltaj taşıyan bir "kapı"dan (gate) geçer. Kapı voltajı ne kadar zayıfsa o kadar çok elektron akar. Böylece kapı voltajı transistordan geçen akımı belirler.

1968'de Noyce ve Gordon E. Moore birlikte Intel'i kurdular. "Moore Yasası" entegre devrelerdeki transistor sayısının her iki yılda bir ikiye katlanmasını öngörüyor çünkü transistor boyutları giderek küçülüyor. Moore bu yasanın 2025 civarında geçersiz kalacağına inanıyordu çünkü er ya da geç minyatürleştirmenin fiziksel sınırlarına ulaşılacaktı. Bu tahminin doğru çıkma olasılığı var. Fakat bu, geliştirme sürecinin sonu demek değil. Söz gelimi transistorlar üst üste yerleştirilebiliyor. Noyce çalıştırmalarından ötürü çeşitli ödüllere layık görüldü. Ne var ki Nobel fizik ödülü 2000'de Jack Kilby'ye verildi ve Robert Noyce bu ödülü alamadı.

Noyce 1990'da 62 yaşındayken öldü ve Nobel ödülleri de ölümden sonra verilmiyor. Fakat IEEE (Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü) 2000 yılından beri Robert N. Noyce madalyası vererek onun adını yaşatıyor.

balkim@chip.com.tr

İki kat kapasite

"Moore Yasası"na göre yongalardaki transistor sayısı her iki yılda bir ikiye katlanıyor.

SOYAĞACI

2014 iPhone 6
Apple'ın telefonundaki A8 işlemcisi 89 mm2 yer kaplıyor ve 2 milyar transistor barındırıyor

1996 AMD-K5 Yongası
AMD K5'in her milimetrekaresinde 23.757 transistor vardı

1981 IBM-PC 5150
Intel'in 8088 mikroişlemcisini taşıyan ilk "PC" (kişisel bilgisayar)

1970 CADC
ABD savaş uçağı F-14A "Tomcat" dünyanın ilk mikroişlemcilerinden birini taşıyordu

1947 İlk Transistor
William Shockley ve Walter Brattain ilk transistoru inşa ettiler

1925 Julius Lilienfeld
Transistorların çalışma ilkesine dair ilk patent başvurusunu yaptı

Transistorlar

Günümüzde yonga başına transistor sayısı:
7 milyarı bulabiliyor

Üretim adedi: Yılda 10 trilyon adet

İlk entegre devre: 1959'da fizikçi Robert Noyce tarafından geliştirildi

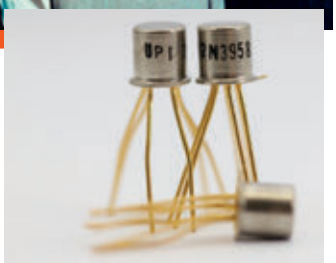

FOTOĞRAFLAR: V. O. N. U.; APPLE; WIKIPEDIA/DENNISS/CC BY-SA 2.5, 1.0, 2.0, BOFFY B/CC BY-SA 3.0; US NAVY/MATE 3RD CLASS TODD FRANTOM; WIKIPEDIA/STAHLKOCHER/CC BY-SA 3.0; WIKIPEDIA (2)

YAZILIM GÜNLÜĞÜ

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Photoshop ile fotoğraflarda gördüklerimizin gerçek olduğuna inanmayı bırakmamızın 25. yılını kutluyoruz

Geçen yıla oranla daha az sansür uygulamışız!

Sınır Tanımayan Gazeteciler'in her yıl yayınladığı World Press Freedom Index raporuna göre geçen yıla göre 5 basamak yükselme olması bence bu ayın en şaşırtıcı gelişmesi...

AYIN KUTLAMASI Mucize yazılım 25 yaşına girdi

Çirkini güzelleştiren, şişmanı zayıflatan efsane yazılım, bir kilometre taşını daha geçti! Grafik tasarım denilince akla gelen ilk program olan Adobe Photoshop, geçtiğimiz gün 25 yaşını devirdi. Adobe, efsane yazılımının 25. yaşını, 25 yaş altındaki sanatçıların çalışmalarından oluşan bir sergiyle taçlandırmayı planlıyor. Bu 25 çalışmadan esinlenen eklentileri ise , programın içinde bir araç kutusu olarak kullanıcılara sunacak. Başlatılan "Top 25 Under 25" çalışması, 25 yaşın altındaki genç tasarımcıların eserlerini Behance.net altına "Ps25Under25" tag'ini kullanarak yüklemeleri şeklinde şekillenecek. İlk 25'e girmeyi başaran tasarımcılar Photoshop'un Instagram hesabına erişim kazanacak ve hesaba giriş yapabilecekleri 2 hafta süresince kendi eserlerini dünya ile paylaşma şansı yakalayacaklar. Kutlama, 24 yaşındaki Meksikalı tasarımcı Fredy Santiago ile başladı bile.

AYIN ARAŞTIRMASI En sansürcü ülkeler belli oldu

Her yıl merakla beklediğimiz Sınır Tanımayan Gazeteciler'in yıllık World Press Freedom Index raporu, otoriter yönetimlerin haber kaynaklarına uygulanan sansürü artırdığını gösterdi. Paris merkezli Reporters Without Borders'ın raporuna göre birçok ülke, özgür internet ve özgür basın konusunda puan kaybetti. Rapor, özgürlüğün en yüksek olduğu 5 ülkenin, Kuzey Avrupa'da bulunduğunu, ABD'nin ise önceki seneye göre 3 sıra gerilediğini gösteriyor. Listenin bir numarası, bir önceki raporda da olduğu gibi Finlandiya. Norveç ikinciliğe yükselirken, Danimarka 3. sıraya sıçramış durumda. Onu, Hollanda ve İsveç takip ediyor. Listenin son 20 sırasındaki ülkenin puanlarının, bilgiye özgür erişi
mi kontrol etme çabaları sonucunda daha da gerilediği gözleniyor. İnternet sansürünün öncülerinden Çin yine bildiğiniz gibi. İran, vatandaşlarını internet yerine ulusal intraneti kullanmaya zorlarken, WhatsApp, Viber ve Tango gibi uygulamaları kullananları tutuklamasıyla hatırlanıyor. Rapora göre Küba'da internete erişmek oldukça zor ve pahalı bir iş olmaya devam ediyor. Bunun yanında Kazakistan gibi siteleri herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın engelleyen ya da Özbekistan, Beyaz Rusya, Bahreyn ve Suudi Arabistan gibi blog yazarlarının peşine düşen ülkeler de var.

Listenin en altındaki Suriye, Türkmenistan, Kuzey Kore ve Eritrea'nın yürüttüğü sansür düzenleri, ülkelerin vatandaşlarının bilgiye özgürce ulaşmalarını artık tamamen engelliyor. Ve biz; yani Türkiye... 180 ülkenin oluşturduğu listede, 149. sıradayız. Bu tabloda iyi olan tek bir detay varsa, bir önceki seneye göre 5 basamak yükselmiş oluşumuz. Hemen altımızda Kongo ve Gambia'nın olduğunu da söyleyeyim'

AYIN NOSTALJİSİ Asteroids değişerek karşımıza çıkacak

1979 yılında ortaya çıktığında ortalığı kasıp kavuran, tarihin en önemli oyunlarından biri olarak kabul edilen Atari oyunu Asteroids, firmanın aldığı karar ile bir kez daha

Mahmut Karslıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

Asteroid ilk sürümünden farklı olarak gerçek zamanlı bir strateji olarak yoluna devam etmeyi planlıyor

gündeme geliyor. 35 yaşını dolduran oyun, firma tarafından yenilenerek, "gök taşları üzerinde bir hayatta kalma oyunu" olarak geri gelecek.

Atari'nin konu hakkındaki açıklaması, yenilenen Asteroids oyunu Asteroids: Outpost'u bir yenileme olarak tanımlasa da, resmi açıklamadan gözükene göre durum tam olarak böyle olmayabilir. Bu yeni oyun içerisinde oyuncular maden kazarak, üslerini inşa ederek ve savunarak servetlerini büyütecekler. Yani aslında karşımızda yepyeni bir oyun duruyor. Devasa bir asteroidin üzerindeyken, oyuncular asteroidi keşfetmenin, kaynak toplamanın, cevherleri için araştırmanın, ekipman üretmenin ve arazilerini geliştirmenin zorlukları ile karşılaşarak özel üslerini inşa edecekler. Bu arada üssünüzü, tepenize yağacak olan asteroidlerden korumanız da gerekecek.

Atari CEO'su Frederic Chesnais'in basın açıklamasında söylediği üzere Asteroids, Atari'nin simge olmuş oyunlardan biri ve firma, bu oyunu günümüzün dijital oyun dönemine taşımak istiyor. Oyun içerisinde eski oyuna benzer şekilde "asteroidleri patlatma yeteneği" bulunurken, oyun sistemi ve oynama şekli tamamen değiştirilerek, günümüze ayak uydurulmaya çalışılacak.

AYIN DAVASI **Yandex Google'ı dava ediyor...**

Daha önce Microsoft'un Internet Explorer ile yaşadığına benzer bir sorun şu sıralar Google'ı da rahatsız etmeye başladı. Rusya'nın en büyük arama motoru Yandex, Google'ın yöntemlerinin rekabet dışı olduğu iddiası ile yeni bir dava başvurusunda bulundu. Bu şikayetin özellikle belirttiği bir nokta, Google'ın arama motoru ve uygulamalarının, Rusya'daki en popüler mobil işletim sistemi olan olan Android ile birlikte dahili olarak gelmesi. Yandex'in açıklamalarına göre Google, yerel akıllı telefon satıcılarının Android ile çalışan ürünlere rakip hizmetleri önceden yüklemelerine aktif bir şekilde karşı çıkıyor. Firma, Android'in açık bir platform olduğu olgusunun tamamen bir illüzyon olduğunu ve üreticilerin cihazlara Google Play mağazasını yüklemek için Google'ı varsayılan arama motoru olarak ayarlamaları ve Google hizmetlerini yüklemeleri gerektiğini söylüyor.

Tam şikayet, kurallar sebebi ile Yandex tarafından yayınlanmayacak ancak firma,

durumun kısa bir açıklamasını bu şekilde yapmakta. Firmanın şikayetinin üç ana noktası bulunuyor. Bu noktaların ilki, Google'ın Android'in sahibi olduğu da belirtilerek, üreticilerin Android'li ürünlere Google Play'i yükleyebilmek için Google hizmetlerini yüklü olarak sunmaları ve Google'ı varsayılan arama motoru yapmaları gereksiniminden oluşuyor.

AYIN GİRİŞİMİ **Facebook savaşçıları savaşa hazır!**

İngiliz ordusu, sosyal medyanın etkin bir propaganda mecrasına dönüşmesi nedeniyle, sosyal medya üzerinde faaliyet gösterecek özel bir tabur kurduğunu açıkladı. Yeni birliğin görevi, sosyal medyada propaganda yaparak düşmana karşı avantaj kazanmak. Ülkede Facebook Savaşçları olarak isimlendirilen yeni bölüğün gerçek ismi ise 77. Tabur.

Yeni taburun görevi, Sovyetler tarafından geliştirilen Refleksif Kontrol isimli bir yöntemi uygulayarak düşman üzerinde propaganda kontrolü sağlamak. Refleksif Kontrol yöntemi, iletişim araçlarını ve bilgi akışını kontrol ederek orduya avantaj sağlamak üzerine kurulu çok karmaşık ve zor ama çok da etkili bir propaganda yöntemi olarak biliniyor.

77. Tabur 1500 kişiden oluşuyor ve tüm tabur sosyal medya uzmanı, hacker, bilişim uzmanı, yazılı ve sözlü iletişim uzmanı gibi özelliklere sahip. Bu yeni tabur Facebook ve Twitter'ı etkin olarak kullanıp düşman ülkelerin hem sivil yönetimlerine hem de askeri operasyonlarına zarar verecek propaganda operasyonları yönetecek. Veya diğer bir deyişler, artık sosyal medyada görüp okuduğumuz hiçbir şeye inanmamız gerektiği gerçeği İngiltere tarafından resmen kayıt altına alınmış bulunuyor.

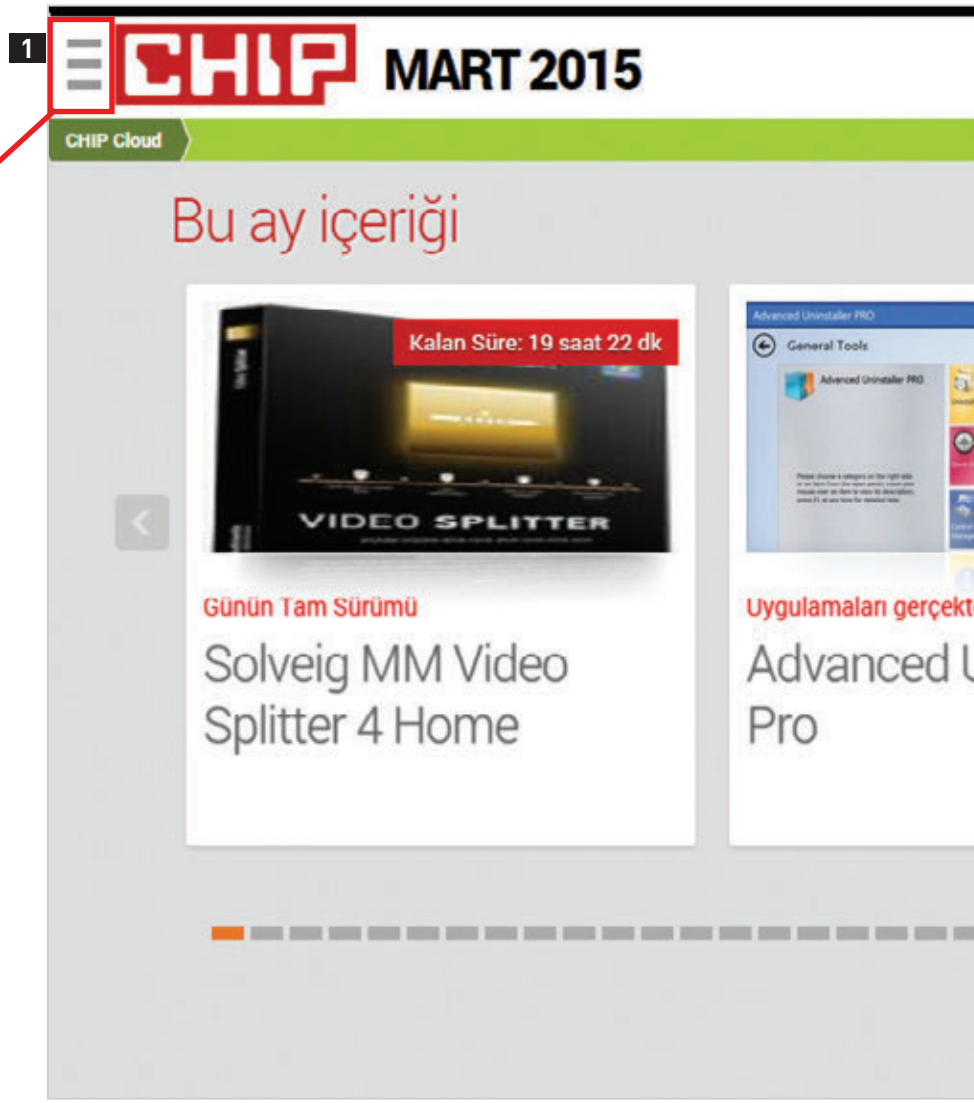

CLOUD İÇERİĞİ

Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek için-se, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

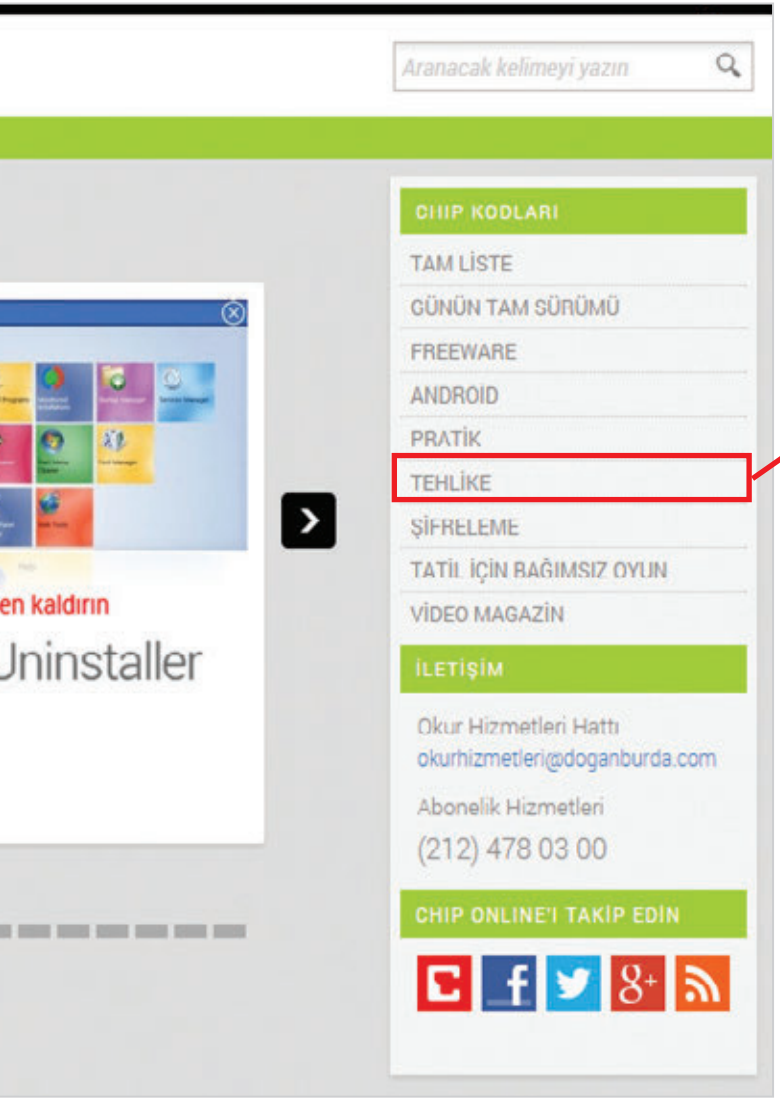

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

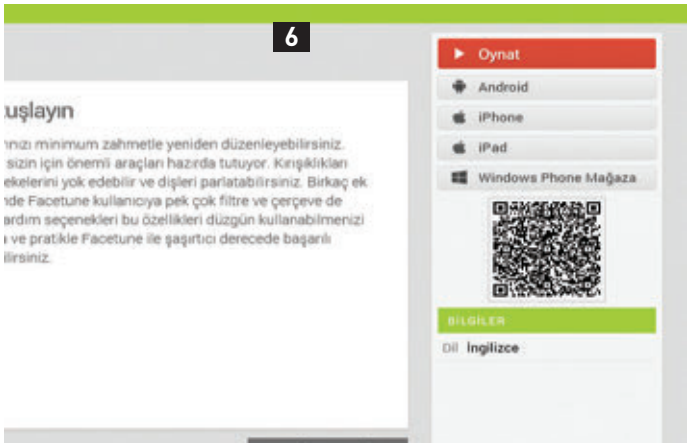

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

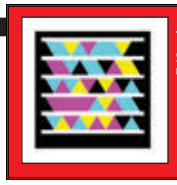

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için TikTag'leyin

Fotoğraflar için mükemmel düzenleyici

Photoscape 3.7

İmaj görüntülemek, düzenlemek ve GIF animasyonları için kullanabileceğiniz Photoscape'in 3.7 sürümü, son derece gelişmiş özellikleriyle kullanımınız için hazır. Ücretsiz yazılım sayesinde örneğin Canon, Samsun ya da Sony'nin kullandığı RAW biçimlerini kolaylıkla JPEG biçimine dönüştürebiliyorsunuz. Bu işlemi gerçekleştirmek için ana ekrandaki "Raw dönüştürücü" simgesine daha sonra da "Ekle"ye tıklayın. Akabinde dönüştürmek istediğiniz dosyaların bulunduğu konumu girin ve beyaz dengesiyle ilgili sağ kısımda yer alan kutucuklardan tercihinizi yapın.

Akabinde "Çevir" tuşuna basarak dönüştürme işlemini başlatın. Çevirme işlemi tamamlandıktan hemen sonra ekranın alt kısmında yer alan "Foto düzenle"ye tıklayın. Bu sayede sadece fotoğrafı kırpmak ya da boyutunu değiştirmekle kalmayacak, aynı zamanda pek çok değerde değişikliğe gidip etkileyici efektler de kullanabileceksiniz. "Ev" kısmından "Film efekti"ne tıklayıp bu efektleri deneyebilirsiniz. Ayrıca "Keskinlik" seçeneğinden fotoğrafınızın daha net görünmesini sağlayabilirsiniz. "Filtre" kısmında rakamlarla sıralanmış fotoğraf eskitme tekniklerinden yararlanabilirsiniz. Bunlarla uğraşmak yerine "otomatik düzeltme" seçeneğiyle fotoğrafınıza kolayca düzenleme yapabilirsiniz. "Marj" seçeneğiyle de fotoğrafınızın çerçevesini güzelleştirebilirsiniz.

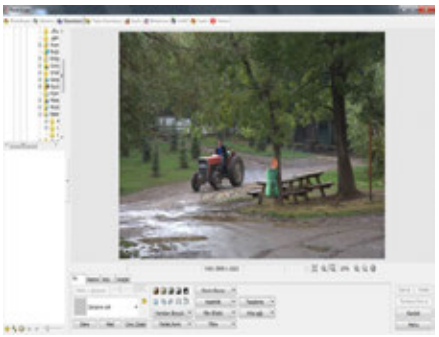

İşletim sistemi: Win XP/7/8
Dil: Türkçe

Kişisel dosya güvenliği

Fbackup 5.2.643

Fotoğraflar, belgeler ya da müzik gibi kişisel dosyaların yedeğinin alınması çoğu zaman göz ardı edilir. Ücretsiz yazılım Fbackup sizin için önemli olan kişisel dosyalarınızın kaybolmasını engellemek için hayli başarılı bir yazılım. Yazılım sayesinde dosyalarınızı harici diske, USB belleğe ya da ağ sürücüsüne yüklemek sorun olmaktan çıkıyor.

İPUCU Yazılımın özellikleri sizin için yeterli gelmezse, üreticinin web sayfasından ücretli sürümü "Backup4all Pro"yu alabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/7/8
Dil: İngilizce

Ücretsiz PC koruma

Comodo Internet Security 8.0

Comodo Internet Security yazılımı, bilgisayarınızın güvenliği için herhangi bir ücret ödemenize gerek olmadığının en önemli kanıtlarından. Anti-virüs modülleri, güvenlik duvarları ve güvenli tarayıcılar pakete yerleştirilmiş ve birlikte çalışarak zararlı yazılımlara karşı başarılı bir savunma gerçekleştirerek PC'nizin güvenliğini sağlıyorlar.

İPUCU Comodo Internet Security'nin açılış ekranından "Customise Installation"ı seçerek yedek dizini belirleyebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Her partinin vazgeçilmezi

Blaze 2.1.0

Blaze içindeki DJ'i dışa vurmak isteyen herkesin bilgisayarında bulunması gereken yazılımlardan. Şarkıları sürükle-bırak yöntemiyle uygulamaya taşıyorsunuz. Tek yapmanız gereken "play" tuşuna basmak. "Delay" ve "Phaser" gibi efektler sayesinde şarkı geçişlerini çok daha etkili hale getirebiliyorsunuz.

İPUCU Yazılım otomatik olarak "Beats per minute" (BPM) sayısını algılayıp senkronizasyon sağlıyor. Bu özelliğin etkinleşmesi içinse "Sync" tuşunu kullanmanız gerekiyor.

İşletim sistemi: Win XP/7/8
Dil: İngilizce

Blu-ray oynatıcı
AunPlayer 1.1.0.990 Beta

Aun Player'ın yeni beta sürümü 30,7 MB'lık indirme paketiyle geliyor. Blu-ray medyalarınızı çalıştırmak için kullanabileceğiniz bu ücretsiz yazılım, kullanım açısından hayli kolay. Tek yapmanız gereken ana ekrandaki üç seçenekten birini kullanmak. Bu sayede Blu-ray medyaların yanı sıra diğer medya türlerini ve cihazınızdaki video dosyalarını da izleyebiliyorsunuz.

İPUCU Dahası yazılım AVI, DVIX, WMV, MOV ve MP4 gibi tüm popüler codec'leri destekliyor.

İşletim sistemi: Win XP/7/8
Dil: İngilizce

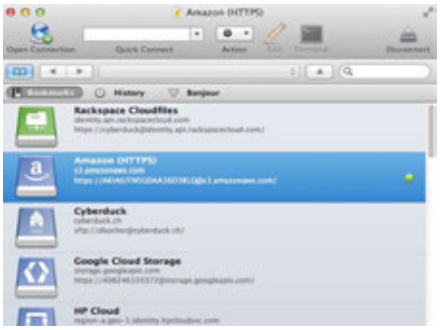

Güçlü FTP istemcisi
Cyberduck for Win 4.6

Eğer kendi web sitenizi yönetiyorsanız sorunu biliyorsunuzdur: Verileri güvenli bir biçimde nasıl güncelleyebilirsiniz? Açık kaynak kodlu araç Cyberduck, FTP protokolü üzerinden verileri taşımak için başarılı bir çözüm. Standart FTP bağlantısının yanı sıra verileri şifreli biçimde taşımanıza da olanak sağlıyor. Araç sayesinde bulut yedeklerinizi de taşıyabiliyorsunuz.

İPUCU Cyberduck sadece PC'lerde değil ama aynı zamanda Apple bilgisayarlarda da çalışıyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

WinUtilities Free 11.3
Temizlik ve düzenleme aracının son sürümü sadece yeni arayüzle değil ama aynı zamanda çok sayıda küçük güncellemeyle geliyor. Böylelikle uygulamanın performansı bir adım öteye taşınıyor. Ayrıca tek tıkla bakım özelliği de getirilmiş.

hi.ylcomputing.com

Immersive Explorer 1.1
Güncel UI'nin desteklediği Windows Explorer'ın Aero tasarımının yanı sıra .NET framework 4.5 yeni sürümle desteklenmiş. Ayrıca yazılımın kararlılığını daha da arttıran hatalardan arındırılmış.

julien-manici.com

Paint.NET 4.0.5
Popüler imaj düzenleme yazılımındaki pek çok açık yeni sürümde kapatılmış. Söz konusu açıklar sıklıkla yazılımın çökmesine neden oluyordu. Özellikle de filtreleri tekrarlarken ya da resimlerin render'ı için donanım hızlandırıcıdan yararlanırken.

getpaint.net

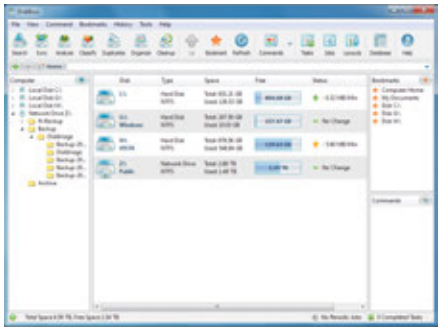

Kopyalama ve daha fazlası
DiskBoss 5.0.18

Tüm Windows sürümlerinin ortak bir noktası var: Explorer uzun yıllardan bu yana geliştiricilerin el atmadığı bakir bir alan olarak kaldı. DiskBoss sayesinde sisteminize "Duplicate Finder" gibi pek çok yeni dosya düzenleme özelliği kazandırabileceksiniz. Ayrıca analiz araçlarıyla sabit diskinizin durumunu da öğrenebileceksiniz.

İPUCU Yazılımın ücretsiz sürümünde bir defada ancak 500,000 dosyayı inceleyebiliyorsunuz. Tam analiz için uygulamayı satın almanız gerekiyor

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

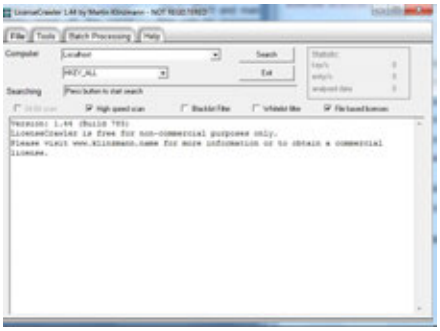

Seri numaralarını okuyun
Licence Crawler 1.44

Sisteminizin yeniden kurulumu durumunda, yazılımları tekrar kurmak için seri numaralarına ihtiyaç duyabilirsiniz. Ancak ihtiyaç duyduğunuzda bu numaralar elinizin altında bulunmuyor. Bu gibi durumlarda LicenseCrawler imdadınıza yetişiyor. Yazılım sistem kayıtlarınızı okuyor ve yazılımların lisans kodlarını saptıyor. Kodları saklayarak ileride kullanabiliyorsunuz.

İPUCU Yazılım kurulum gerektirmiyor. ZIP klasöründen .EXE dosyasına çift tıklayarak çalıştırmanız yeterli.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

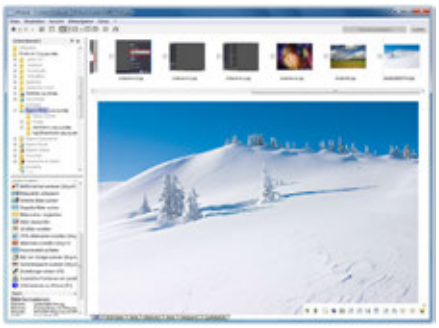

Medya dosyaları yönetimi
cPicture

cPicture yazılımını kullanarak JPEG, RAW, ses ve video dosyalarının yönetimini kolaylıkla gerçekleştirebilirsiniz. Üstelik söz konusu ücretsiz yazılım, dosyalarınızın EXIF bilgilerini de pratik bir biçimde gösteriyor. Dahası flaşla çekilmiş fotoğraflarınızdaki kırmızı göz görünümünden tek bir tıkla kurtulabiliyorsunuz.

İPUCU Uygulamayı başlatmak için .EXE dosyasına çift tıklamanız yeterli. cPicture medya düzenleme uygulaması herhangi bir kurulum gerektirmiyor.

İşletim sistemi: Win 7/8
Dil: İngilizce

Yeni donanım
G.fast hem sağlayıcı için hem de abone için yeni modem gerektiriyor

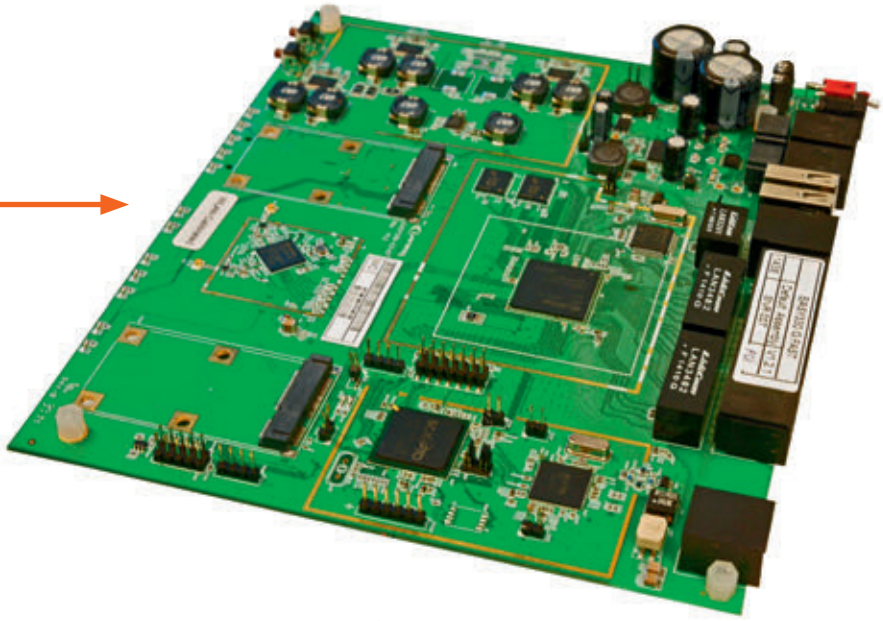

Yıldırım hızında

G.fast mevcut bakır kabloları kullanarak daha yüksek hız sağlıyor. Teknoloji, VDSL'in yerleşik özelliklerini kullanıyor ve ek iyileştirmeler içeriyor.

G.fast ile VDSL karşı karşıya

G.fast, VDSL'in yerini almaya hazırlanıyor ama tekerleği de baştan keşfetmiyor. Modülasyon ve girişim bastırma özellikleri atasınınkine benziyor. Ne var ki frekanslar ve iletişim tekniği geliştirilmiş.

	G.FAST	VDSL
Maksimum hız	1 GBit/s	200 MBit/s
Vektörleme		İsteğe bağlı
Aralık (maks. bant genişliği)	50 metreye kadar	300 metreye kadar
Maksimum frekans	106 ya da 212 MHz	17,7 ya da 30 MHz
Modülasyon süreci	DMT	DMT
Yükleme / indirme ayrımı	Zaman bölümlemeli dupleks	Frekans bölümlemeli dupleks
Alt kanal başına bit	12	15
İleri yönlü hata düzeltimi		Sadece VDSL2'de
İmpuls gürültü koruması		Sadece VDSL2'de

■ VAR □ YOK

Hız kıyaslaması

Pratikte en hızlı internet bağlantıları şu anda 200 MBit/s civarında. Teoride G.fast bu değeri 10'a katlıyor.

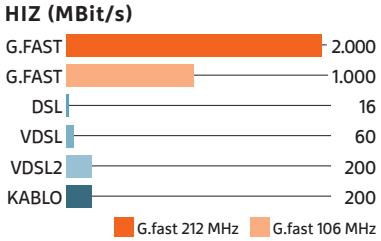

Frekans yerine zamana bağlı bölümleme

VDSL frekans tayfının belli bir kısmını indirmeye, belli bir kısmını da yüklemeye ayırıyor. G.fast ise indirme ve yükleme işlemlerinin tüm bant genişliğini kullanması için zaman bölümlemeli dupleks yönteminden yararlanıyor.

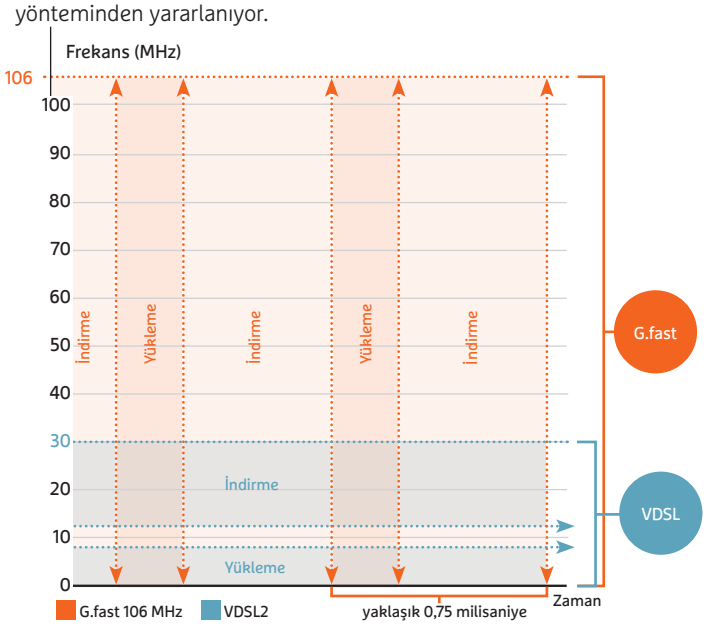

Vektörleme bir önkoşul

G.fast bağlantısının son aşaması bir grup bakır kablodan geçiyor ve sinyaller birbirini bozuyor **1**. Yönlendiricideki vektörleme yazılımı her katılımcı için sinyalde meydana gelen bozulmanın tersine çevrilmiş halini hesaplıyor ve alıcıya temiz sinyal ulaşmasını sağlıyor **2**.

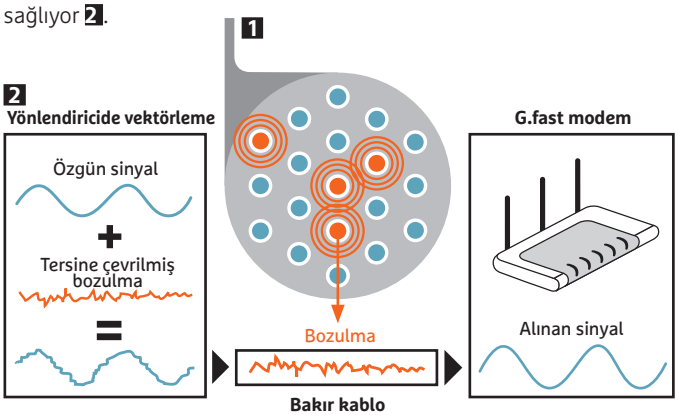

Kısa mesafede yüksek hız

G.fast, VDSL2'den hatırı sayılır derecede hızlı ama sadece ilk 250 metrede. G.fast'in her iki sürümü de bakır kablonun ilk 50 metresinde hızını koruyabiliyor, sonra hız birden düşüyor. 250 metreyi geçen kablo uzunluklarında hız VDSL2 düzeyinde kalıyor.

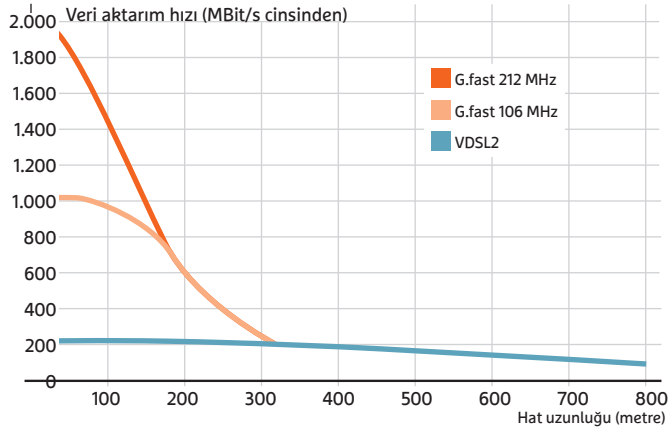

KAYNAK: FRAUNHOFER ENSTİTÜSÜ

VDSL'in varisi GBit internet

VDSL hızlı ama yeni geniş bant teknolojisi olan G.fast, 2 GBit/s hızla veri taşıyabiliyor. CHIP bu teknolojiye ışık tutuyor

JG / Barış Emre ALKIM

Avrupa internette sürünüyor. Telefon şebekesine milyonlarca geniş bant bağlantısı olsa da bunların çoğu (%40,6'sı) ancak klasik DLS hızında, 6-16 MBit/s arasında geziniyor. Peki ya VDSL, vektörleme, kablolu internet ve fiber optik? İşin doğrusu bağlantıların sadece %1,7'si 50 MBit/s ve üstü aktarım hızlarına erişebiliyor. Bu manzara yakında değişebilir. VDSL'in yerini alacak olan G.fast fiber optik ağların genişlemesine paralel olarak geliştirildi. G.fast mevcut bakır kabloları kullansa bile ilk genişletme aşamasında 1 GBit/s hıza erişebiliyor. İkinci genişletme aşamasında hızın 2 GBit/s olması, yani en hızlı DSL bağlantısının 125 katına çıkması bekleniyor. G.fast şu anda ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) tarafından standarda dönüştürülüyor (ITU-T G.9701 standardı). G.fast'ın açılımıysa "fast access to subscriber terminals," yani "abone uçbirimlerine hızlı erişim." Buna eşlik eden bir diğer standart olan G.9700 ise G.fast'ın UKW radyo gibi kablosuz standartlarını (87,5 ila 108 MHz) çiğnemesini engelliyor. Bu zorunlu, çünkü VDSL'in varisi kapasiteyi artırmak için eski bir hileye başvuruyor ve çok miktarda yüksek frekans kullanıyor. VDSL 17,7 ya da 30 MHz'de sınırına dayanırken G.fast iki genişletme aşamasında da 106 ya da 212 MHz frekanslarından yararlanıyor.

Baskılama ileticisi: Vektörleme olmadan olmuyor

Ne var ki yüksek frekansların bir zayıf noktası var. Kablo üzerinde birkaç metre yol aldıktan sonra girişim feci şekilde artıyor. G. fast'in en büyük sorunu ise "çapraz karışma" (crosstalk) adıyla biliniyor ve kablo içindeki tel çiftleri birbirini ekleyerek sinyalde bozulmaya, böylece iki taraf için de aktarım hızının düşmesine yol açıyor. Bunu önlemek için de G.fast sadece bir vektörleme prosedürünün yanı sıra (VDSL2'de de var) kullanılabiliyor. Bu prosedürde bir yazılım uygulaması hattaki her kablo çifti için tersine çevrilmiş bir girişim sinyali hesaplıyor ve bu işlem kablo yönlendiricinin içinde gerçekleşiyor. Ardından bu sinyal orijinal yararlı sinyalle birleştiriliyor. Böylece çapraz karışma gideriliyor ve istemcinin temiz bir sinyal alması (soldaki grafiğe bakınız) sağlanıyor. VDSL'in ise vektörleme tekniğini kullanan ya da kullanmayan türleri var. Ne var ki G.fast söz konusu olduğunda vektörleme bir zorunluluk; çünkü bu baskılama süreci olmadan azami hıza erişmek olanaksız.

Vektörleme, bozulmaları gidermek için kullanılan tek yöntem değil. G.fast'ın elinde başka yöntemler de var. İleri yönlü hata düzeltme (FEC) bunlardan biri. Bu yöntemde potansiyel hataları gidermek için veri artımlı olarak yollanıyor. Eğer aktarım sürecinde hatalar meydana gelirse kullanıcı bunun farkına varıyor ve sorgu oluşturmadan, yani veri paketlerini yeni baştan istemesi gerekmeden artımlı veriyi kullanarak düzeltebiliyor.

Ne var ki sisteme şöyle bir baktığınızda her şeyin G.fast için sil baştan yaratılmadığını anlıyorsunuz. Örneğin modülasyon sistemi VDSL'de kullanılanla aynı. İkisi de DMT (ayrık çok tonlu iletişim) yönteminden yararlanıyor; yani, frekans bandı birden çok alt kanala ayrılıyor. G.fast'ın 106 MHz varyantında her biri 51,75 kHz bant genişliğine sahip 2.048 adet alt kanal var. 212 MHz'lik varyant ise 4.096 adet alt kanala sahip. Buna karşılık uplink ve downlink ayrımı yeniden tasarlanmış.

DSL ve VDSL'de frekans tayfının belli bir kısmı indirme ve karşıya yükleme için ayrılıyor. Tayfın belli bir kısmı downlink ile uplink arasında kayboluyor çünkü iki frekans bandını ayırmak için birkaç kHz'lik bir boşluk bırakılıyor. G.fast'te ise zaman bölümleme dupleksi (TDD) yöntemi kullanılıyor. Yani indirme ve yükleme dönüşümlü olarak ve frekans bandının tamamını kullanarak yapılıyor. G.fast'te bir indirme ve bir yükleme işlemi yaklaşık 750 mikrosaniye içinde gerçekleşiyor. Pratikte bu, müşteriler için çok büyük bir avantaj demek: DSL ve VDSL sistemlerinde abonenin indirme ve yükleme işlemleri için sabit bir ayrım olmasını kabul etmesi gerekirken G.fast çok daha esnek olabiliyor. Dolayısıyla da simetrik bir bölümleme altyapısı (örneğin 500 MBit/s yükleme, 500 MBit/s indirme) daha mantıklı oluyor. Dahası, bu teknoloji karşıya yüklemelerin indirmeden daha hızlı olması gereken senaryolara da uyum sağlıyor.

Maraton değil yüz metre koşucusu

G.fast bir yüz metre koşucusuna benziyor, maratoncuya değil. Yani tepe değerine ancak çok kısa bir mesafede ulaşabiliyor. Fraunhofer Enstitüsü'nün testlerine göre maksimum hız için, bakır kablo uzunluğu 50 metreyi geçmemeli. Geçilirse hız ansızın düşüyor. 250 metrelik bir kabloda G.fast ancak VDSL2 kadar hızlı çalışıyor. Sağlayıcıların bakış açısından bu yeni teknoloji tüm yönlendiricilerini terfi ettirmeleri gerektiği anlamına geliyor. FTTdp denilen bu bağlantıda (dağıtım noktasına kadar fiber) çift bakır telden oluşan kabloların özel dağıtım kutularından dallanarak (mikro düğüm) müşteriye ulaşması gerekiyor. Bu mini yönlendiricilerin müşteriye klasik bir DSL yönlendiricisinde olduğundan çok daha yakın olması gerekiyor.

Ne var ki Alcatel Lucent'in testleri G.fast'ın uzun vadeli bir yatırım olmadığını ortaya koyuyor. G.fast'ın devamı niteliğindeki XG.fast'e şu an son hali veriliyor ve ince ayar için kullanılan araçlar son derece tanıdık. XG-Fast'te frekans aralığı tekrar uzatılarak 500 MHz'e çıkıyor. Aktarım süreci, kurulan bağlantılar için tel çiftlerinin ikisini de kullanıyor. İlk testlerde veri aktarım hızının 30 metre mesafede 10 GBit/s olduğu görüldü. Bu da DSL'in hızının 625 katı demek.

balkim@chip.com.tr

FOTO: LANTIQ BİLGİ GRAFİĞİ: CHIP

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

1 WINDOWS AirDrop yoluyla PC ve Mac arasında veri alışverişi yapın

2 WINDOWS 7 Ekran görüntüsünü video olarak kaydedin

3 WINDOWS (32-BIT) Gereksiz DLL dosyalarını saptayın ve silin

4 WINDOWS Sıfır-Gün saldırılarına karşı hazırlıklı olun

5 WINDOWS 7 Sistemin performans indeksini kapatın

6 WINDOWS İzlediğiniz video aniden donuyorsa yapmanız gerekenler

7 WINDOWS 8 Kredi kartı kullanmadan Windows Mağaza'dan alışveriş yapın

8 WINDOWS 7/8 Ev ağı kurarken karşılaşılan tipik problemleri çözün

9 WINDOWS 7 Klavye dilinin kısayol tuşuyla değişmesini engelleyin

10 WINDOWS Internet Explorer'daki rahatsız edici takipçi çerezleri devre dışı bırakın

11 WINDOWS 8 Ses sorunlarını hızlı ve kolay yolla halledin

12 WINDOWS 8 Oturum ya da bilgisayarı kapatmadan kullanıcı değiştirin

OFFICE

13 POWERPOINT iPhone üzerinden sunum yapın ve düzenleyin

14 WORD Sık kullandığınız klasörlere çabuk erişin

15 EXCEL Hazır şablon kullanarak organizasyon şeması yapın

16 EXCEL Kısayol tuşlarını kullanarak tabloların belirli alanlarında arama yapın

DONANIM

17 PROJEKSİYON Cihazınızın ömrünü filtreyi temizleyerek uzatın

18 RAM Windows ya da tarayıcıyla RAM'in kullandığı dosyaları okuyun

19 PLAYSTATION 4 Oyun konsolunda Amazon Instant Video kurulumu

20 FRITZBOX Yönlendiricinizdeki trafik akışını kaydedin

21 KINDLE Amazon'dan aldığınız kitapları düzenleyin, iade edin

22 EKRAN KARTI Ekran kartınızdaki RAM miktarını ölçün

23 SD KARTLAR Bozuk SD kartları tekrar çalıştırın

FOTOĞRAF

24 LIGHTROOM Split tonlamasıyla ilginç ışık koşulları

25 MODEL Detaylar sayesinde fotoğrafa eski zaman görünümü

26 GIMP Beyaz dengesiyle renklerin optimizasyonu

27 LIGHTROOM Fotoğraflara GPS koordinatları ekleyin

28 MODEL Tiyatro ve konser performansları çekimi

29 FOTOĞRAF TEKNİĞİ Üçayak kullanmadan titreşimsiz fotoğraflar

30 PAINT.NET Birkaç adımda gerçekçi ateş efekti

31 PROFESYONEL İPUCU Batarya şarj etmiyor mu? Sorun değil!

MOBİL

32 IOS iPhone kullanmadan iMessage'ı iptal edin

33 SONY MUSIC Sony Music Unlimited'da şarkıları çevrimdışı kaydedin ve dinleyin

34 ANDROID Anti-aliasing ile oyunlarınızın grafik kalitesini arttırın

35 AKILLI TELEFON SingStar Ultimate Party ile mobil telefonunuzu mikrofon olarak kullanın

SOSYAL AĞLAR

36 FACEBOOK Sadece belirli arkadaşlarınızı davet edin

37 DROPBOX Şarkılarınızı indirmeden direk olarak Cloud'dan çalın

38 GOOGLE PLUS Bir web sitesinden iletilerinizi RSSFeed olarak birleştirin

39 YOUTUBE Videonuzu başka bir hesaba taşıyın

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 WINDOWS AirDrop yoluyla PC ve Mac arasında veri alışverişi yapın

Mac OS X ve iOS cihazlar arasında AirDrop yoluyla kolaylıkla veri transferi yapılabiliyor, ancak alternatif yollar kullanarak PC'yi de bu ekosisteme kolaylıkla bağlayabilirsiniz. Mac, Windows ve Android için ücretsiz olarak sunulan Filedrop'ı (http://sourceforge.net/projects/filedrop/) iOS cihazınıza 2,99 USD karşılığında yükleyebiliyorsunuz. Aynı ağa bağlı cihazlar arasında rahatlıkla veri alışverişi yapmanıza olanak sağlayan Filedrop oldukça kolay bir kullanıma sahip. Programı açtığınızda ağınıza bağlı diğer cihazları görebiliyor ve aktarmak istediğiniz dosyayı cihazın üstüne sürükleyerek aktarma işlemini gerçekleştirebiliyorsunuz.

Bir başka alternatif ise, yine ücretsiz olan, NitroShare (https://launchpad.net/nitroshare). Aynı ağa bağlı cihazlar arasında "Paylaşım Kutusu" mantığıyla dosya aktarımı gerçekleştiren NitroShare, Mac OS X, PC ve Linux için mevcut. Paylaşmak istediğiniz dosyayı Paylaşım Kutusu'na atıyorsunuz ve alıcıyı seçiyorsunuz, hemen ardından veri aktarımı gerçekleşiyor.

2 WINDOWS 7 Ekran görüntüsünü video olarak kaydedin

Ücretsiz ve pratik ekran kaydetme aracı CamStudio (http://camstudio.org/) ile ekran görüntünüzü sesli olarak videoya kaydedebilirsiniz. Program İngilizce olmasına rağmen simgelere dayalı kontrol mekanizması sayesinde dil bilmeye ihtiyaç duymadan rahatlıkla kullanılabiliyor. Programı yükledikten sonra ilk olarak "Region" kısmından ekranın hangi bölümünü kaydetmek istediğinizi belirleyin, eğer sadece bir pencereyi kaydetmek isterseniz "Window", tüm ekranı kaydetmek isterseniz "Fullscreen" seçeneğini seçin. Kaydı başlatmak için kırmızı "Record" düğmesine tıklayın. Eğer "Window" seçeneğini işaretlediyseniz, fareyle kayıt alanını belirttikten sonra kayıt otomatikman başlayacaktır. Kaydı "Pause" düğmesine tıklayarak duraklatabilir, "Stop" düğmesine tıklayarak da bitirebilir ve kaydedebilirsiniz.

1
Sınırları aşın
Filedrop sayesinde Apple Mac ve Windows PC arasındaki görünmez duvar ortadan kalkıyor.

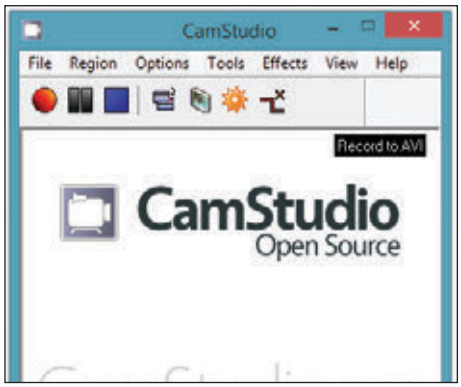

2
Masaüstünüzü kaydedin
Ücretsiz araç CamStudio ile masaüstünüzü video olarak kaydedebilirsiniz.

3 WINDOWS (32-BIT) Gereksiz DLL dosyalarını saptayın ve silin

Sistemden kaldırdığınız oyunlar ve programlar arkalarında gereksiz DLL dosyaları bırakırlar. Ücretsiz araç DLL Killer (http://www.quicklyuninstall.com/article/Quickly-Uinstall-DLL-Killer-5.0.1.5.html) ile bu gereksiz dosyaları saptayabilir ve silebilirsiniz.

İşleme başlamadan önce mutlaka sistem görüntünüzün yedeğini alın. Ardından DLL Killer'ı çalıştırın ve taramayı başlatmak için »Find unnecessary DLL's« düğmesine tıklayın. Şimdi gereksiz DLL dosyaları ve bulundukları dosya yolları listelenecek, buradan dosyaları seçip »Delete unnecessary DLL's« düğmesine tıklayarak silebilirsiniz. Son olarak bilgisayarınızı yeniden başlatıp bir süre gözlemleyin. Eğer günlük kullanımınız sırasında hatalarla karşılaşırsanız aldığınız yedeği geri yükleyin.

Not Bu araç 64 Bit Windows sistemlerde çalışmamaktadır.

4 WINDOWS Sıfır-Gün saldırılarına karşı hazırlıklı olun

Sistemde ya da programda keşfedilen bir açığın, henüz üretici bir yama yayınlamadan önce, siber saldırganlar tarafından kötü amaçla kullanılmasına Zero-Day (Sıfır-Gün) saldırısı denir.

Bu tür açıklardan anında haberdar olmak için Microsoft'un resmi sitesini (http://www.microsoft.com/tr-tr/default.aspx) ve www.chip.com.tr gibi güncel teknoloji sitelerini düzenli olarak takip etmek gerekiyor. Microsoft'un yayınladığı ancak henüz Windows Update'e koymadığı yamalar, sürekli olarak editörler tarafından takip ediliyor ve güncel olarak siteye yükleniyor.

Windows Update'i de otomatik güncelleme moduna almak ve yayımlanan yamaları derhal indirmek, bu saldırılardan korunmak için büyük önem taşıyor. Bunun yanı sıra Güvenlik duvarı ve Antivirüs programlarını da sürekli güncel tutmak gerekiyor.

5 WINDOWS 7 Sistemin performans indeksini kapatın

Eğer sisteminizin performansını ölçmek için bir program kullanıyorsanız, Windows'un dahili performans görüntüleyicisine ihtiyacınız yok demektir. Windows'un performans indeksini devre dışı bırakmak için, "Denetim Masası"nı açın, »Sistem ve Güvenlik« kategorisine tıklayın. »Yönetimsel Araçlar« bölümünün altında »Görevleri zamanla« seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede sol kısımdan »Görev Zamanlayıcı Kitaplığı/Microsoft/Maintenance« yolunu izleyin ve orta bölümdeki »WinSAT« işlemine sağ tıklayıp "Sonlandır"ı seçin. Çıkan uyarıyı "Evet"e tıklayarak onaylayın. Şimdi tekrar sağ tıklayın ve bu sefer »Devre dışı bırak« seçeneğini seçin. Artık Windows performans indeksini hesaplamayı bırakacak.

6 WINDOWS İzlediğiniz video aniden donuyorsa yapmanız gerekenler

Windows'un dahili video oynatıcısı eksik ve hatalı videoları oynatmakta sıkıntı yaşayabilir. Bu durumda alternatif video oynatıcılara başvurabilirsiniz. VLC Ortam Oynatıcısı (http://www.videolan.org/vlc/) sahip olduğu kodekleri sayesinde hatalı video dosyalarını tamir edebiliyor. Benzer şekilde XMedia Recode (http://www.xmedia-recode.de/en/download.html) da kendine has kodeklere sahip ve videoları önizleme penceresinde oynatabiliyor. Bu ücretsiz aracı kullanarak videolarınızı başka formatlara çevirebilirsiniz de. Zoom Player (http://www.inmatrix.com/files/zoomplayer_download.shtml) da pek çok formatı destekleyen ve hatalı dosyaları dahi oynatabilen bir program. Ücretsiz DivFix++ (http://www.divfix.org/) isimli araç da, hatalı DivX dosyalarını tamir edebilen becerikli bir yardımcı.

Bunların yanı sıra; Winamp (http://www.winamp.com/), RealPlayer (http://eu.real.com/) ve AVS Media Player (http://www.avs4you.com/AVS-Media-Player.aspx) gibi medya oynatıcılarını ve Freemake Video Converter (http://www.freemake.com/tr/free_video_converter/), Super Video Converter (http://www.erightsoft.com/SUPER.html), Any Video Converter (http://www.any-video-converter.com/products/for_video_free/) ve Free AVI Video Converter (http://www.dvdvideosoft.com/tr/products/dvd/Free-AVI-Video-Converter.htm) gibi video dönüştürme programlarını da deneyebilirsiniz.

Eğer videoyu hala oynatamıyorsanız,

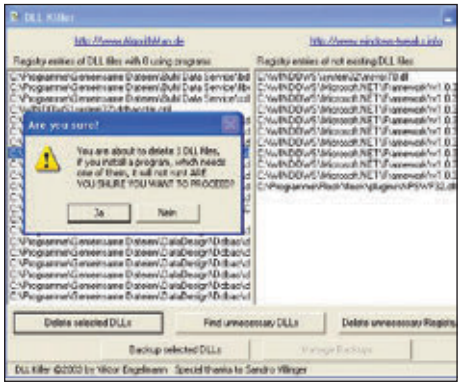

3
Gereksiz DLL dosyalarını saptayın
Silinen oyunlar ve programların arkalarında bıraktıkları pislikleri DLL Killer ile temizleyin.

4
Microsoft Fixit
Microsoft'un becerikli tamir aracı Fixit özellikle Sıfır-Gün saldırılarında kilit öneme sahip, açıkları saptayıp otomatik olarak tamir edebiliyor.

büyük ihtimalle doğru kodek eksiktir. VLC Ortam Oynatıcısı'nın video kodeklerini listeleme özelliği var, »Araçlar | Kodlayıcı/Çözücü Bilgileri | Kodlayıcı/çözücü« yolu izlenerek ulaşılabilir. Ancak ne yazık ki tüm kodekleri saptayamıyor.

Bu durumda, ücretsiz araç MediaInfo (https://mediaarea.net/en/MediaInfo) devreye giriyor. Oynatmak istediğiniz videoya sağ tıklayıp MediaInfo'yu seçin. Araç açılacak ve videonun tüm kodeklerini, ayrıca uygun ortam oynatıcılarını ve kodekin geliştiricisini listeleyecek. Ortam oynatıcısını ya da gerekli kodeki buradan ücretsiz olarak indirebilirsiniz. Alternatif olarak, K-Lite Mega Pack'i (http://www.codecguide.com/download_k-lite_codec_pack_mega.htm) indirebilirsiniz, ihtiyaç duyduğunuz kodek muhtemelen bu paketin içinde yer alıyordur.

Tüm bunlara rağmen yine de videoyu oynatamıyorsanız, ekran kartınızın sürücüsünü silip yeniden yüklemeniz gerekebilir. Son çare olarak sistemin sorunsuz çalıştığı daha önceki bir noktaya sistem geri yükleme yapmanızı tavsiye ederiz.

7 WINDOWS 8 Kredi kartı kullanmadan Windows Mağaza'dan alışveriş yapın

Uygulama dükkanlarından alışveriş yapmak için kredi kartı bilgilerini girmek gerekiyor. Ancak herkesin kredi kartı yok ve olanların büyük çoğunluğu çevrimiçi ödeme sistemine güvenmediği için bilgilerini paylaşmak istemiyor. Bu durumda Windows Mağaza size PayPal ile ödeme imkanı sunuyor.

Bunun için, Mağaza'yı açın, üst kısımdaki menüde »Hesap« düğmesine tıklayın, altında açılan menüde »Hesabım« düğmesine tıklayın. »Ödeme ve fatura bilgileri« bölümünde »Ödeme yöntemi ekle« düğmesine tıklayın. Microsoft hesabınızın şifresini girip "Tamam"a tıklayın. Ödeme yöntemini »PayPal« olarak değiştirin ve sonraki kutucuğa fatura adresinizi girin.

Eğer PayPal için kullandığınız e-posta adresi farklıysa, buraya o adresi girin. Kısa bir kontrolün ardından uygulamalarınızı PayPal ile satın alabileceksiniz.

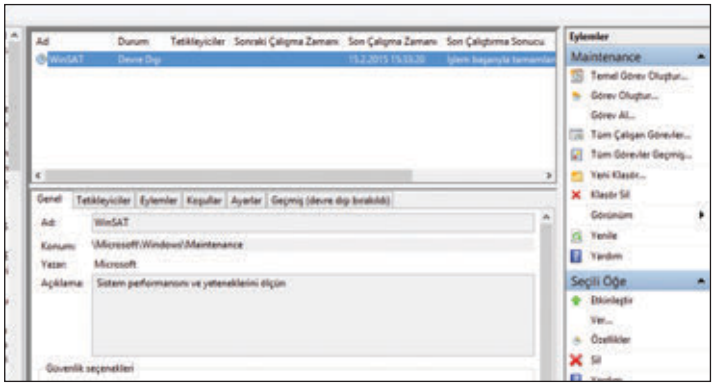

5 Performans indeksini kapatın
WinSAT – Windows Sistem Değerlendirme Aracı rahatlıkla devre dışı bırakılabilir.

8 WINDOWS 7/8 Ev ağı kurarken karşılaşılan tipik problemleri çözün

Ev ağı kurmak, cihazlar arası dosya ve yazıcı paylaşımını kolaylaştıran bir yöntem. Ancak kimi zaman Windows ev ağı kurmamakta diretebilir. Bunun altında yatan sebeplerden biri aktif bağlantının »Ortak ağ« olarak belirlenmiş olması olabilir. Bunu kontrol etmek için, »Denetim Masası | Ağ ve Internet | Ağ ve Paylaşım Merkezi« yolunu izleyin, eğer aktif bağlantınızın altında "Özel ağ" yerine "Ortak ağ" yazıyorsa bağlantıyı yeniden kurmanız gerekecek demektir. Bunun için, »Yeni bağlantı veya ağ kurun« seçeneğini kullanabilirsiniz.

Eğer hala ev ağını kurmakta sorun yaşıyorsanız, o zaman hizmetlerde bir eksiklik olabilir ve onları elle başlatmanız gerekebilir. [Windows] + [R] tuş kombinasyonunu kullanarak »Çalıştır« penceresini açın ve »services.msc« yazıp "Enter"a basın. »Hizmetler« penceresi açılacak, buradaki listeden »Ev Grubu Sağlayıcısı« ve »Eşler Arası Ağ Oluşturma Kimlik Yöneticisi« servislerini bulun, eğer "Durum" sütununda "Çalışıyor" yazmıyorsa, hizmete sağ tıklayıp »Başlat« seçeneğini seçin.

9 WINDOWS 7 Klavye dilinin kısayol tuşuyla değişmesini engelleyin

Sürekli karşılaşılan sinir bozucu bir şey, Windows'un klavye dilinin kendiliğinden değişmesi. Örnek vermek gerekirse, »Ç« harfine bastığınızda ».« ya da »Ö« harfine bastığınızda »,« yazması gibi. Bunun sebebi, klavye dilleri arasında kolay geçiş yapmayı sağlayan [Shift] + [Alt] tuş kombinasyonuna fark edilmeden basılması. Klavyeyi eski haline döndürmek için tekrar [Shift] + [Alt] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz. Ancak kazara klavye dili değişmesini engelleme için en iyi çözüm bu kısayolu devre dışı bırakmak.

Bunun için, »Başlat« menüsünü açın ve arama kısmına »klavye« yazın. »Klavyeleri veya diğer giriş yöntemlerini değiştir« seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede »Klavye değiştir« düğmesine tıklayın. Yeni açılan pencerede »Gelişmiş Tuş Ayarları« sekmesine gelin ve »Tuş Sırasını Değiştir...« düğmesine tıklayın. Açılan ayar penceresinde iki başlığın altında da »Atama Yapılmadı«

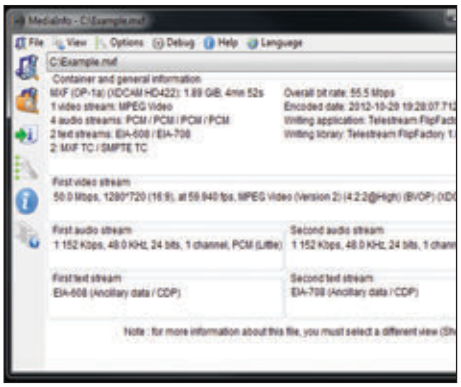

6 Kodekleri listeleyin
MediaInfo, videonuzun hangi kodeke ihtiyaç duyduğunu saptayıp onu indirmenize olanak sağlar.

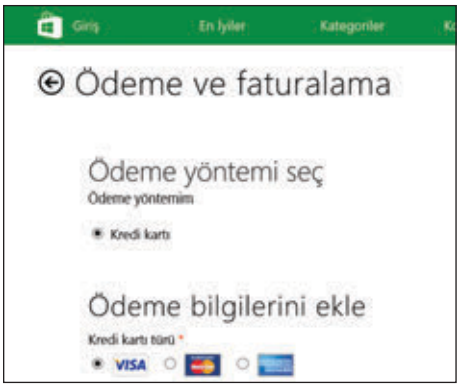

7 Kredi kartı olmadan ödeme yapın
Windows Mağaza'da PayPal hesabınızla da uygulama satın alabilirsiniz.

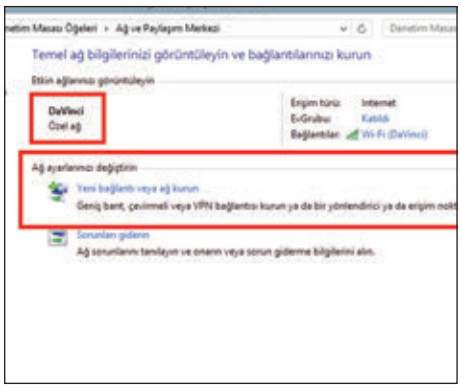

8 Ağ türünü kontrol edin

Eğer bağlı olduğunuz ağ, özel ağ olarak ayarlanmadıysa, bağlantıyı yeniden kurmanız gerekir.

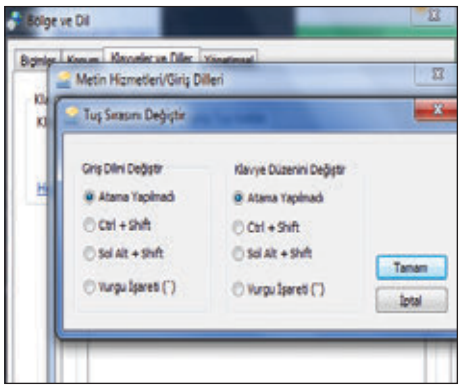

9 Kısayolları kapatın

Klavye dilinin kendiliğinden değişmesini engellemek için kısayolları kapatmak gerekiyor.

seçeneğini işaretleyin. "Tamam"a basarak kaydedip çıkın.

10 WINDOWS Internet Explorer'daki rahatsız edici takipçi çerezleri devre dışı bırakın

Internet Explorer'da meraklı sitelerin İnternet geçmişinizi ve aktivitenizi izlemesini engellemek için takipçi çerezleri devre dışı bırakmalısınız. Bunun için, Internet Explorer'ı açın ve sağ üst köşedeki dişli çark simgesine tıklayın. "Internet seçenekleri"ne tıklayın, açılan pencerede "Gizlilik" sekmesine gelin ve "Gelişmiş" düğmesine tıklayın. Yeni açılan pencerede "Üçüncü Şahıs Tanımlama Bilgileri" başlığının altındaki seçeneği »Önle« olarak değiştirin. "Tamam"a basarak pencereleri kapatın ve değişikliklerin uygulanabilmesi için Internet Explorer'ı yeniden açın.

11 WINDOWS 8 Ses sorunlarını hızlı ve kolay yolla halledin

Cihazınız sesleri çalıyor gözükse de hiçbir şey duyamıyorsanız, aşağıdaki çözümlerden biri size yardımcı olacaktır.

Sürücüyü yeniden yükleyin: Kimi zaman ses kartı sürücüsünün elle yüklenmesi sorunu çözebiliyor. Öncelikle »Denetim Masası > Aygıt Yöneticisi« yolunu izleyerek Aygıt Yöneticisini açın. Sonra »Ses, video ve oyun denetleyicileri« başlığı altındaki ses sürücüsünü silin ve otomatik sürücü yükleyiciyi kullanarak tekrar yükleyin. Bazen cihazın devre dışı bırakılıp yeniden etkinleştirilmesi de sorunu çözebilir. Eğer otomatik sürücü yükleyici çalışmazsa, üreticinin sitesine gidip Windows sürümünüz için uygun olan sürücüyü indirin. Eğer Windows 8 için sürücü bulunmuyorsa, Windows 7'nin sürücüsünü uyumluluk modunda yükleyebilirsiniz.

Ayarları kontrol edin: Sistem tepsisindeki (görev çubuğunun sağ köşesi) ses simgesine tıklayarak, sesin açık olduğundan emin olun. Eğer açıksa, hangi yürütme cihazının seçili olduğunu kontrol etmeniz gerekecek. Bunun için, ses simgesine sağ tıklayın ve »Kayıttan yürütme aygıtları« seçeneğine tıklayın. Genellikle doğru aygıt "Speakers" ya da "Hoparlör" olur. Yeşil işaret varsayılan yürütme aygıtını gösterir, eğer bu aygıtın yanında yeşil işaret yoksa, sağ tıklayın ve »Varsayılan Aygıt olarak Ayarla« seçeneğini seçin.

Hazırda bekletmeyi kapatın: Bazen hata Windows'un kendisinden de kaynaklanabilir. Bilgisayar hazırda bekletme moduna geçtiğinde, RAM'deki dosyalar »»hiberfil.sys« isimli bir dosyaya yazılır. Bazen bu dosyadaki bilgiler geri okunurken sorun yaşanabilir ve bu kimi zaman ses yürütmede problem çıkarabilir. Böyle durumlarda hiberfil.sys dosyasını silmek için hazırda bekletmeyi kapatmak gerekir. Bunun için, yönetici yetkisiyle komut satırını açın ve »powercfg –H off« yazıp "Enter"a tıklayın. Sistem, artık ihtiyaç duymadığı için »hiberfil.sys« dosyasını silecek. Daha sonra hazırda bekletmeyi yeniden aktif etmek isterseniz komut satırına »powercfg –H on« yazmanız yeterli olacaktır.

12 WINDOWS 8 Oturum ya da bilgisayarı kapatmadan kullanıcı değiştirin

Windows 8'de kullanıcı değiştirmek isterseniz, oturumu kapatmanıza ya da sistemi yeniden başlatmanıza gerek yok. [Ctrl] + [Alt] + [Del] tuş kombinasyonuyla açılan menüde »Kullanıcı değiştir« seçeneğini seçebilir ya da [Windows] + [L] tuş kombinasyonuyla doğrudan kullanıcı değiştirme ekranına ulaşabilirsiniz. [Windows] + [L] tuşlarına bastığınızda sistem mevcut kullanıcıyı kilitleyerek başka kullanıcı seçmenize olanak sunuyor.

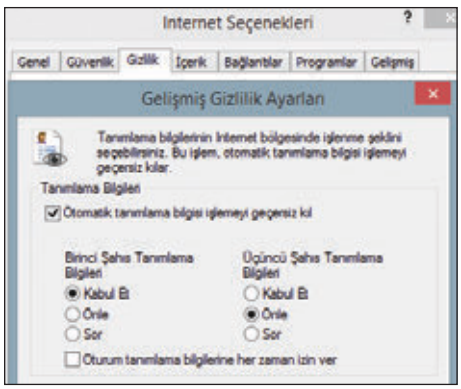

10 Webde gizliliğinizi koruyun

Çerezlerinizi üçüncü şahıslardan sakınarak web geçmişinizin yabancı gözlerce izlenmesini engelleyebilirsiniz.

11 Varsayılan aygıtı ayarlayın

Windows 8 sadece varsayılan aygıttan ses yürütmesi yapıyor.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

13
Yeni sunum kumandanız, iPhone
Kırmızı tuşları kullanarak önceki ve sonraki slaytlara geçebilirsiniz.

13 POWERPOINT iPhone üzerinden sunum yapın ve düzenleyin

PowerPoint sunumlarınızı iPhone üzerinden yönetebilirsiniz. Böylece bilgisayar başında oturmaya gerek kalmadan, odanın içinde dolaşarak da sunumunuzu yapabilirsiniz. Tek gereken ise bilgisayar ve iPhone'un aynı kablosuz ağa bağlı olması.

Sunumunuzu iPhone üzerinden yönetmek için telefonunuza ücretsiz i-Clickr PowerPoint Remote Lite uygulamasını, bilgisayarınıza ise http://www.senstic.com/iphone/iclickr/iclickr.aspx adresinde bulunan programı kurmanız gerekiyor.

Cihazları aynı ağa bağladıktan sonra uygulamayı çalıştırın. Aradaki bağlantı otomatik olarak sağlanacak ve sunumunuzu iPhone üzerinden yönetmeye başlayabileceksiniz. Eğer bağlantıda bir problem olursa, masaüstü uygulamasındaki »Standart Wireless« düğmesine tıklayıp IP değerine, iPhone'un »Manual Connection« başlığı altında listelenen IP adreslerinden birini girmeniz gerekiyor. Sunumlarınız üzerinde düzenleme ve düzeltmeler yapmak isterseniz, Microsoft'un ücretsiz yayınladığı PowerPoint uygulamasını indirebilirsiniz. Sunumu iCloud üzerinden telefonunuza indirebilir ve burada düzenleyebilirsiniz.

14 WORD Sık kullandığınız klasörlere çabuk erişin

Kullanıcının belirlediği klasörlere ve dosyalara hızlı erişim hem zaman kazandırır hem de işleri kolaylaştırır. Word'de de istediğiniz belgelere hızlı erişim atamanız mümkün.

Word 2010 için, sık kullanılanlara eklemek istediğiniz dosyayı, ya da klasörün içindeki bir Word dosyasını açın. Şimdi üst menüdeki »Dosya« sekmesine tıklayın ve sol kısımda yer alan »En Son« başlığına tıklayın. Orta kısımda son kullandığınız dosyalar ve sağ kısımda son kullandığınız klasörler listelenecek. Burada eklemek istediğiniz belgenin/klasörün yanındaki raptiye simgesine tıkladığınızda, belgenin/klasörün rengi değişecek ve artık bir belgeyi/klasörü açacak ya da kaydedecek olduğunuzda Word ilk olarak buraya erişecek.

Word 2013 için de mantık aynı ancak Microsoft küçük bir değişiklik yapmış. »DOSYA« sekmesinin altında »Aç« başlığına tıkladığınızda son kullandığınız dosya ve klasörler listeleniyor, ancak sadece fare imlecini dosyanın üzerine götürdüğünüz zaman raptiye simgesi beliriyor.

15 EXCEL Hazır şablon kullanarak organizasyon şeması yapın

Şirketinizin ya da organizasyonunuzun hiyerarşi tablosunu Excel yardımıyla kolaylıkla ve görsellerle süslü bir şekilde yapabilirsiniz. Yeni bir Excel tablosu açın, »EKLE« sekmesinin altında »SmartArt« başlığına tıklayın. Açılan pencerede »Hiyerarşi« sekmesine gelin. Burada çeşitli organizasyon şemaları bulunuyor, istediğiniz bir tanesini seçip "Tamam"a tıklayın.

Organizasyon şemanızı seçtikten sonra, sıradaki adımda kutucukları doldurmak için şeklin sol tarafında yer alan metin penceresini kullanabilir ya da kutucukların üzerine tıklayarak yazabilirsiniz. Önüne, arkasına, altına ya da üstüne şekil eklemek istediğiniz kutucuğa sağ tıklayın ve açılan menüde »Şekil ekle« başlığından istediğinizi seçin. Kutucukları tutup taşıyarak şemayı genişletebilir ve belirginleştirebilirsiniz.

Tablonun bulunduğu alana sağ tıklayarak tüm tablonun şekil ve rengini ya da tek bir kutucuğa tıklayarak onun şekil ve rengini değiştirebilirsiniz.

16 EXCEL Kısayol tuşlarını kullanarak tabloların belirli alanlarında arama yapın

Excel tablolarının belirli alanlarında arama yaparak, hedefinize ulaşma süresini kısaltabilirsiniz. Arama yapmak istediğiniz alanı [Ctrl] tuşuna basılı tutarken fare ile işaretleyin, [Ctrl] tuşuna basılı tuttuğunuz sürece birden fazla alan işaretlemeniz mümkün. Ardından [Ctrl] + [F] tuş kombinasyonuyla arama penceresini açın ve aramak istediğiniz kelimeyi yazıp »Sonrakini Bul« düğmesine ya da "Enter"a basın.

14
Hızlı erişim raptiyesi
Word 2013'te »DOSYA | Aç« yolunu izleyerek karşınıza çıkan dosyaların üzerine imleci getirdiğinizde raptiye beliriyor.

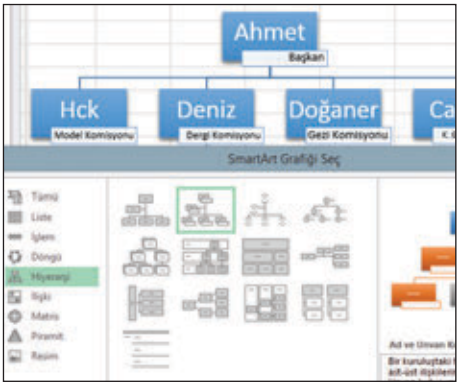

15
Hiyerarşik düzen tablosu
İster organizasyonunuzun yönetim şemasını isterseniz de sülalenizin soyağacını oluşturabilirsiniz.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ İlk defa abone oluyorum ☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu: Şehir:

Tel: Faks: Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

☐ Visa ☐ Master Card

Kart Sahibinin imzası:

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 31 MART 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DB DOĞAN BURDA DERGİ

DONANIM

Tüm cihazlarınız ilk günkü kararlılığında çalışsın

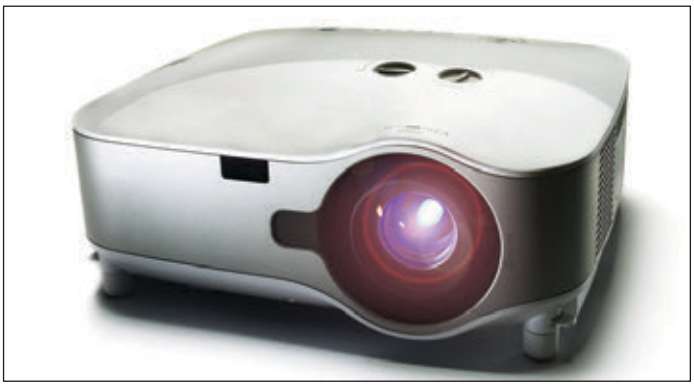

17
Uzun ömür, güçlü ışık
Düzenli bakım sayesinde projeksiyon cihazınızın ömrünü uzatabilir ve her zaman ilk günkü kalitesinde görüntü alabilirsiniz

17 PROJEKSİYON Cihazınızın ömrünü filtreyi temizleyerek uzatın

Genel olarak kabul edilen görüş, projeksiyon cihazınızın filtresini her 100 saatlik kullanımdan sonra temizlemeniz gerektiği yönünde. Bu işleme başlamadan önce cihazınızı güç kaynağından ayırın. Eğer kısa bir süre önce kullanmışsanız, filtreyi değiştirmeye başlamadan önce tamamen soğuyana kadar beklemeniz gerekiyor.

İlkin kibritleri, kürdanları ya da benzer araçları bir araya getirin ve dikkatlice fana yerleştirin; böylelikle temizlik esnasında projeksiyon cihazının oynamamasını sağlayarak zarar görmesini engellersiniz. Filtreyi temizlemek için kullanabileceğiniz bir diğer araç da, ev kullanımları için üretilmiş küçük kompresörler.

Vakum temizleyiciyi en düşük ayarına getirin ve hava tutarak kirlerin yerinden çıkmasını sağlayın. Diğer bir havayla temizleme yöntemi de, içinde sıkıştırılmış hava olan sprey tüplerden yararlanmak.

Tüm bunlara karşın, aslında filtre temizliği için en uygun araç su. Bunun için filtreyi kabından dikkat ederek çıkartın ve ılık suyla temizleyin. Ancak suya herhangi bir temizleyici madde katmamanız gerekiyor. Filtre tamamen kuruduktan sonra projeksiyon cihazınıza yerleştirebilirsiniz.

18 RAM Windows ya da tarayıcıyla RAM'in kullandığı dosyaları okuyun

RAM'ler kullanımdaki dosya ya da belgeleri saklamaktadır. Eğer bir yazılım daha fazla çalışmaz hale gelirse ya da bir dosyayı artık düzenleyemiyorsanız, bunlar artık RAM'den atılmıştır. Kullanıcı olarak RAM'e tam erişiminiz yok ancak Windows ya da tarayıcı yardımıyla belirli verileri RAM'den okuyabilirsiniz.
Böylelikle kaybolan veriyi tarayıcının belleğinden görerek büyük bir kısmını kurtarmanız mümkün olur. Bu dosyalar tarayıcınızın arama çubuğundan çağırılabiliyor. Bunun için "about:cache" komutunu adres satırına girin.

Windows'ta ise komut satırını çalıştırmak için [Windows] + [R] tuşlarına basın ve buraya "%appdata%" yazın. "Tamam" ile onaylayın. Böylelikle hali hazırda kullanılmakta olan yazılımları göreceksiniz. Örneğin Word belgelerine erişim için "Roaming / Microsoft / Office / Recent" dizinine gidebilirsiniz. Belgenizi bulduktan sonra, Word'de açıp düzgün bir biçimde kaydedebilirsiniz.

19 PLAYSTATION 4 Oyun konsolunda Amazon Instant Video kurulumu

Bir uygulama sayesinde amazon Instant Video'yu PS4'ünüzde kullanabilir ve böylelikle pek çok güncel film ya da diziyi konsolunuzdan izleyebilirsiniz. PS4'ü başlatın ve "TV and Video"ya tıklayın. Ardından "Amazon Instant Video"yu seçin. Böylelikle PlayStation Store açılacak. "Load"a uygulama için tıklayın.

Daha sonra bir kez daha "TV ve Video" kategorisini seçin ve "Amazon Instant Video"ya tıklayın. Ana menüde "Recommendations for drama" ya da "New Prime Instant Video" gibi pek çok kategori göreceksiniz. "Prime Instant Video"ya üst sekmeden tıklayarak Prime üyeliğiniz sayesinde izleyebileceğiniz filmleri ve dizileri görebilirsiniz.

İzlemek istediğiniz film ya da diziye karar verdikten sonra "View now"a tıklayarak izlemek istediğiniz öğeyi çağırın. Akabinde yapmanız gereken tek şey Amazon Instant Video hesabınızla giriş yapmak. Bu verileri bir kez girmeniz gerekiyor. Daha sonra aynı seçimler için bu girişi tekrarlamanıza gerek kalmıyor.

20 FRITZBOX Yönlendiricinizdeki trafik akışını kaydedin

FritzBox'taki veri trafiğini gizli bir özellikle kaydetmeniz mümkün. Bu sayede ağınızdaki sorunları ve gizemli etkinlikleri

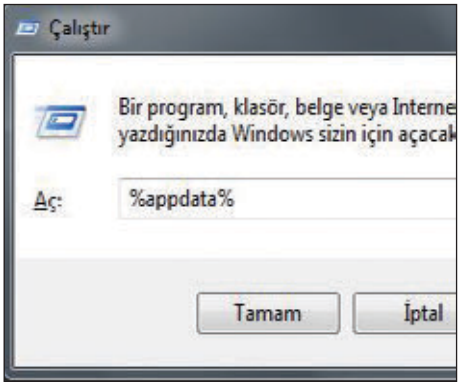

18
Dosyalara erişim
RAM'in sakladığı dosyalara "%appdata" komutuyla erişebilirsiniz

19
PlayStation'da film keyfi
Bir uygulamayla Amazon'daki film ve dizilerinizi oyun konsolundan izleyebilirsiniz

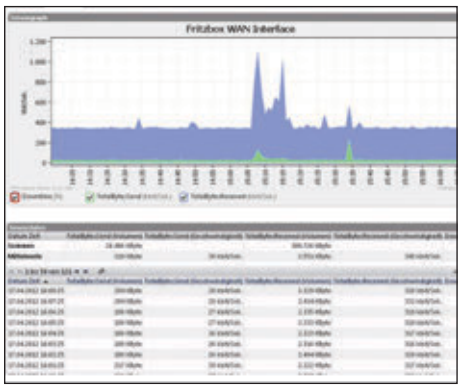

20 Veri trafiğini kaydedin

FritzBox'taki gizli özellikler sayesinde ağınızdaki veri trafiğini inceleyebilirsiniz

22 Kindle kitapları düzenleyin

Amazon, tüm e-kitaplarınızı listeliyor ve iade etmenize olanak sağlıyor

tespit edebilirsiniz. Elbette verileri değerlendirme işi gelişmiş kullanıcıların işin. Tarayıcıdan fritz.box/html/capture.html'i açın ve şifrenizle giriş yapın. Bu sayede ağınızdaki farklı arayüzleri kaydetmeye başlayacaksınız. "Internet", "Network Interfaces", "WLAN", "USB" ve "DTrace" noktalarını belirleyin. Kayıt için istenilen arayüzde "Start"a basın. Başlayan indirme işlemi için "Stop" tuşuna basmanız gerekiyor. Kaydedilen veri trafiğini değerlendirmek için ücretsiz yazılım Wireshark'ı indirmeniz gerekiyor. Kurulum sırasında ayrıca "PinPcap" yazılımını da seçin. Wireshark'ı başlatın ve sol üst kısımdan "File"a, daha sonra da "Open"a basın. FritzBox dosyasının yedekleme konumuna gidin. Seçimi yaptıktan sonra "Open"a tıklayın. Dosya yazılıma yüklenerek okunabilecek. Üst kısımdaki alandan ağınızda kaydedilmiş etkinlikleri görebileceksiniz. Bu etkinliklerden birini seçtiğinizde tüm önemli verilere ulaşabileceksiniz. Alttaki üçte birlik alanda ise HEX ve ASCII Dump gibi verilere bakabiliyorsunuz.

21 KINDLE Amazon'dan aldığınız kitapları düzenleyin, iade edin

Amazon'dan satın aldığınız e-kitaplar bu platformda yönetilebiliyor ve eğer beğenmezseniz iade edilebiliyor. Ancak şu sıralar Amazon'un iade koşullarının çoğunlukla kötü amaçlar için kullanıldığı da aşikar. İade özelliğini sadece yanlışlıkla satın aldığınız kitaplarda kullanın. Aksi takdirde servis sağlayıcı hesabınızı kilitleyebilir.

Elektronik kitaplarınızı yönetmek için Amazon hesabınıza girin ve "Manage may contents and devices"a gidin. Böylelikle tüm e-kitaplarınızın bulunduğu bir liste göreceksiniz. Eğer bunlardan birini iade etmek istiyorsanız "Action" tuşuna basın ve "Return against payment"a tıklayın. Bir onay penceresi belirecek. Tekrar aynı tuşa basın. Eğer istemediğiniz kitap ücretsizse "Delete"e basmanız yeterli oluyor.

22 EKRAN KARTI Ekran kartınızdaki RAM miktarını ölçün

Windows'ta ekran kartınızın RAM miktarını tespit etmek hayli kolay. "Denetim Masası"ndan "Sistem ve Güvenlik / Sistem"e tıklayın. Daha sonra gelen pencerede sistem puanının hemen altındaki "Ayrıntılı performans ve sistem bilgilerini görüntüleyin ve yazdırın" bağlantısına tıklayın. Karşınıza "Performans Bilgileri ve Araçları" penceresi gelecek. Sayfayı biraz aşağı kaydırdığınızda "Grafikler" bölümünün altında "Ayrılmış grafik belleği" başlığını göreceksiniz. Bunun karşısında megabyte cinsinden yazan değer, ekran kartınız için ayrılmış RAM miktarını gösteriyor.

24 SD KARTLAR Bozuk SD kartları tekrar çalıştırın

SD kartınızı nereye kaldırdığınızı bile hatırlamıyorsunuz çünkü hiçbir kart okuyucuyla çalıştıramadınız. Kartta kalan veriler de sizin için önemli değildi. Ancak hızlı 64 GB'lık bir kartın değerli olduğu tartışılmaz. Sorun aslında çok yeni değil: SD kartınızı bilgisayarınıza taktığınızda, Explorer'da tıklanabilir bir simge görünmüyor. Tüm kurtarma yazılımları başarısız oluyor.

Oysa son bir şansınız daha var. Canon dijital fotoğraf makinesinde "Format" menüsünden "Low level format"ı seçin. Bu tercih sayesinde her bir flash hücresi tanımlanacak ve dosya belirleme tablosunun tamamı silindiği için biçimlendirme işlemi biraz daha uzun sürecek. Flash hafızanızın aldığı hasara bağlı olarak fotoğraf makinesinin ekranında kart hafızasının hacmi, bir çizgiyle biçimlendirme sonrasında size gösterilecek.

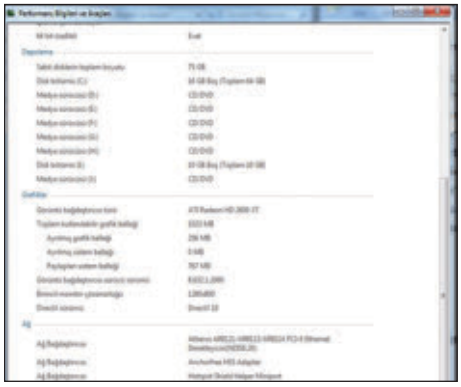

22 RAM miktarı

Ekran kartınızın RAM miktarını Windows işletim sisteminden öğrenmek çok basit

23 Çöpe atmayın

Bozulan SD kartlarınıza bir şans daha tanıyın. Biçimlendirmek için fotoğraf makinenizi kullanın

Batarya şarj etmiyor mu? Sorun değil!

Dizüstünüzün bataryası, fişini prize taktığınız halde şarj olmuyorsa aşağıdaki adımlarla sorunu çözebilirsiniz

Berk ERGİN / MH

Dizüstünüzün bataryasıyla priz arasında pek çok anahtar nokta bulunuyor ve tabii pek çok hata noktası da. Eğer dizüstünüz güç koruma mod'unda şarj olmuyorsa, adım adım hata noktalarını denetlemeniz gerekiyor. Yaptığımız atölye çalışmasında, bu işlemler esnasında, size yardımcı olmaya çalışacağız. 1'den 6. adımlara kadar cihazın kendisiyle ilgileneceğiz. Böylelikle donanımsal bir hata olup olmadığını denetleyebileceksiniz. Eğer bu alanda bir hata bulamazsanız, bu defa Windows'a ya da yazılımlara yönelmeniz gerekiyor demektir.

Klasik çözümler işe yaramadığında

Eğer atölye çalışmamızda gösterdiğimiz yöntemler işe yaramıyorsa, hastamızın gidişatı kötü ve artık bir uzmana gösterilme zamanı gelmiş demektir. Yöntemlerimizle grip kapmış hastayı rahatlıkla tedavi edebilirsiniz. Ancak kırılmış bir kemik ya da daha kötü bir durumda tavsiyelerimiz işe yaramayacaktır. Diğer taraftan sorunu yaşayan hastaların %90'ında grip vakası yaşandığı da bir gerçek.

NASIL YAPILIR

1 Fiş bağlantılarını denetleyin

İlk olarak başka bir güç kaynağı deneyin. Eğer batarya şarj olmuyorsa tüm konektörlerin bağlantılarını yeniden denetleyin. Bunu yaptıysanız, harici güç kaynağına bağlantıya bakmayı ihmal etmeyin.

2 Bataryanın durumunu belirleyin (Yazılımsal)

Eğer sorun güç kaynağında değilse, batarya zarar görmüş olabilir. Bunun için Battery Info View yazılımını indirin. Elektriğe bağlı olarak çalışan dizüstünüzde, uygulamanın bir süre çalışmasını sağlayın. İşlem tamamlandığında "View / Show Battery Log"dan geçmiş bilgisini inceleyin. Ayrıca "View / Show Battery information"dan genel bilgi edinebilirsiniz. "Battery Wear Level" değeri bataryanın güç değerlerini sunacak. Ancak bu pencerenin eski cihazlar için sağlıklı sonuçlar verdiğini söyleyemeyiz. "Full battery time for the current activity"den zaman bilgisini edinin. Eğer değer tam şarj edilmiş bataryanız için bir saatin altındaysa, bataryanız ölmüş demektir.

3 Bataryanın durumunu belirleyin (Donanımsal)

Eğer bataryanız tamamen boş olduğu için uygulamayı çalıştıramıyorsanız, bataryayı dizüstünden çıkartın. Çoğu dizüstünde batarya yanlardaki iki kıskacı esneterek çıkartılmaktadır. Yumuşak bir bezle bağlantı noktalarını temizleyin. Şimdi elektrik kablosunu takın ama bataryayı yüklemeyin. Eğer dizüstünüz çalışırsa, sorun bataryadan kaynaklı olduğundan değiştirmeniz gerekiyor demektir.

4 Kesintiler için elektrik kablosunu denetleyin

Bataryanız tamamsa kesintiler için elektrik kablosuna bakabilir ve

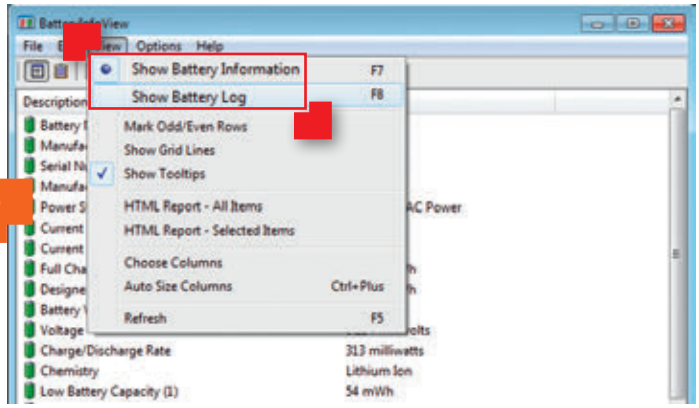

2

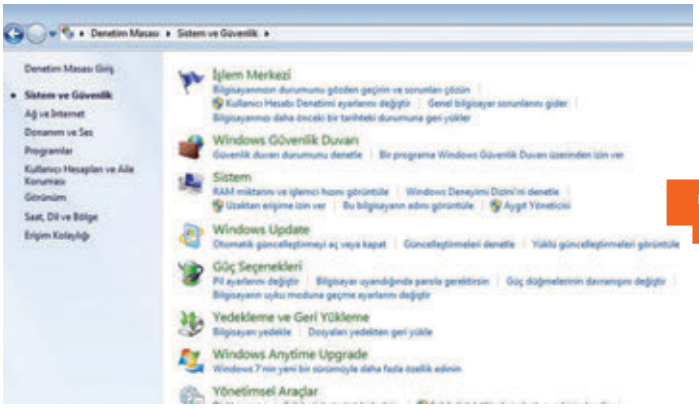

7

3

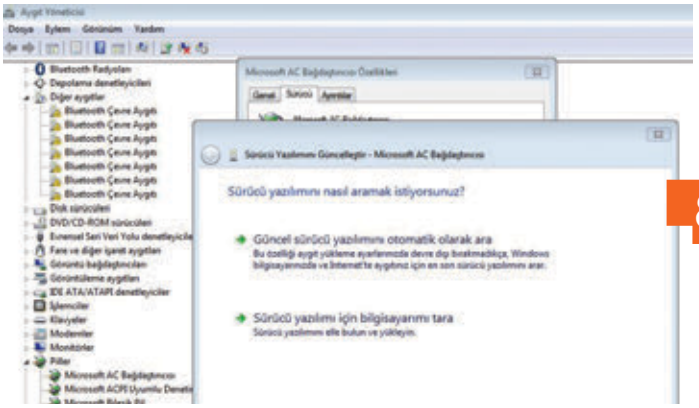

8

4

5

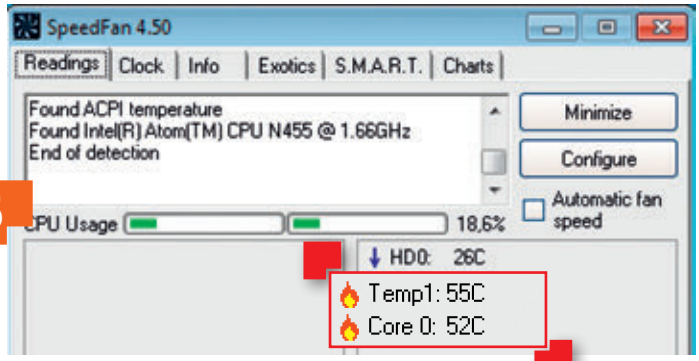

6

bir parça yer yer bükerek oynayabilirsiniz. Eğer evinizde evcil hayvan besliyorsanız, bazı yerlerinden ısırılmış da olabilir.

5 Adaptör

Eğer dizüstünüz hala şarj olmuyorsa sıra adaptörü denetlemeye geldi. Adaptörünüz gereğinden fazla mı sıcak? Kablo bağlantısında bir sorun mu var? Yanma kokusu alıyor musunuz? Eğer öyleyse adaptörünüzü değiştirmeniz gerekiyor.

6 Aşırı ısınma sorununu çözün

Eğer dizüstünüz aşırı ısınıyorsa, batarya algılayıcıları öyle olmasa da bataryanızın dolu olduğunu gösterir. Bilgisayarınızı iyice soğutun ve fan ızgaralarının açık ve temiz olduğundan emin olun. Speedfan yazılımını kullanarak ısınma sorunlarını ya da zayıf fanları tespit edebilirsiniz.

7 Güç ayarlarını sıfırlayın

Odaklanmamız gereken bir sonraki adımda Windows'tan "Başlat / Denetim Masası / Sistem ve Güvenlik"e tıklayın. Normalde hataları aramak çok fazla vakit alır. Bunun yerine "İşlem Merkezi"ndeki "Bilgisayarınızın durumunu gözden geçirin ve sorunları çözün"e tıklayın. Böylelikle tek tıkla tüm yanlış ayarları düzeltme imkanına kavuşabilirsiniz.

8 Sürücüleri ve Windows ACPI'yi denetleyin

"Başlat"tan arama alanına "Aygıt" yazın ve gelen listeden "Aygıt yöneticisi"ni seçin. Karşınıza gelen penceredeki listede "Piller"i göreceksiniz. Buradaki üç seçeneğin "özellikler" kısmını görmek için çift tıklayın. Daha sonra "Sürücü" Kısmından her üç kısmın da güncellemesini yapın. Dizüstünüzü yeniden başlatın ve sorunun çözülüp çözülmediğini denetleyin. Eğer hala çözülmediyse belki şu işinize yarayabilir: "Microsoft ACPI Uyumlu Denetim Yönetimi Pili Özellikleri" bileşenlerini kaldırın ve cihazınızı yeniden başlatın. Windows özellikleri otomatik olarak geri yükleyecektir. Eğer tüm bunlara karşın cihazınız hala şarj olmuyorsa artık bir uzmandan yardım almanız gerekiyor demektir.

FOTOĞRAF

Fotoğrafçılık için gerekli tüm ipuçları

25
Işık mod'unu değiştirin
Lightroom'daki "Split toning" ile fotoğrafınızdaki aydınlık ve karanlık alanları farklı biçimde tonlayabilirsiniz

25 LIGHTROOM Split tonlamasıyla ilginç ışık koşulları

Adobe Lightroom'da split tonlama olarak adlandırılan araçlarla ilginç renk efektleri elde edebiliyorsunuz. Bu tonlamayı fotoğrafınızda kullanmak için ilkin "Develop" mod'una geçin. Sağ kısımda yer alan düzenleme çubuğunu aşağı kaydırın ve "Split toning"i seçin.

Split toning'in mantığı fotoğrafınızdaki aydınlık ve karanlık kısımları birbirinden bağımsız bir şekilde farklı renk tonlarıyla değiştirebilmesi. Lightroom'da hue ve saturation değerlerini gölge ve aydınlık alanlar için değiştirebiliyorsunuz.

Hue değerlerini değiştirmenin kolay bir yöntemi renk alanından seçim yapmak ve seçimi renk paletinden alana yaymak. Eğer fare tuşunu renk paletinin üzerine basılı tutarsanız, değişiklikleri kolaylıkla gözlemleyebiliyorsunuz. "Balance"taki gri kayar çubuğu kullanarak, ışıklı ve gölge alanlardaki renk değerleriyle oynamanız da mümkün.

26 MODEL Detaylar sayesinde fotoğrafa eski zaman görünümü

Genellikle araba fotoğrafları sıkıcıdır. Bu yüzden detaylara yönelmekte fayda var. Özellikle eski arabaların detayları, fotoğraflarınızı canlandırabilir. Bu havayı fotoğrafınıza yansıtabilmek için örneğin cant detaylarına, kadranlara, vites topuzuna, ön farlara ya da kapı kollarına odaklanabilirsiniz. 50 mm civarındaki küçük odak aralıkları ya da close-up çekimler, göze daha hoş görünecektir. Geniş açılı lenslerde güçlü distorsiyonu bu tarz çekimlerde tavsiye etmiyoruz. Özellikle vurgulamak istediğiniz noktaya netlemek ve buna uygun diyafram aralığı kullanmak, izleyicinin göstermek istediğiniz detaylara konsantrasyonunu sağlayacaktır. Çekimlerinizde farklı açıları kullanmaya özen gösterin. Örneğin açık bir kapının köşesinden ufuk çizgisini yakalamak, durağan fotoğrafınıza hoş bir dinamizm katacaktır. Daha radikal işler için doğa ortamlarında çekimleri de deneyebilirsiniz.

27 GIMP Beyaz dengesiyle renklerin optimizasyonu

Işık koşullarının doğru değerlendirilmediği durumlarda renkler genellikle sorun olarak karşımıza çıkar. Bu sorunun en büyük kaynaklarından biri, dijital fotoğraf makinenizin beyaz dengesini yanlış ölçümlenmesindendir. Gimp yazılımıyla yanlış beyaz dengesini düzeltmeniz mümkün:

Bunun için fotoğrafınızı, düzenleme yazılımında açın. Menü çubuğuna gidin "Tools / Colours"ın altından "Values"ı seçin. Böylelikle fotoğrafınızdaki renkleri ayarlamak için yeni bir pencere açılacak. "All chanels"ın altından "Automatic"e tıklayarak renk düzenlemesine girişebilirsiniz. Eğer istediğiniz sonuçlara ulaşamazsanız, bu defa pipetlerle çalışmanız gerekiyor. Sol kısımdaki siyah nokta pipetini alın ve fotoğrafınızın en karanlık kısmına tıklayın. Aynı işlemi beyaz pipetle fotoğrafınızın en aydınlık kısmına uygulayın ve yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın. Böylelikle doğru beyaz dengesi değerlerine ulaşabileceksiniz.

28 LIGHTROOM Fotoğraflara GPS koordinatları ekleyin

Adobe Lightroom'da "Geo-tag" olarak adlandırılan GPS koordinatları eklemeniz mümkün. Böylelikle fotoğraflarınızı interaktif bir dünya haritasına iğneleyerek düzenleyebilirsiniz. Fotoğraflarınızı etiketlemek için ilkin Lightroom kataloğuna aktarın. Daha sonra kütüphane kısmından GPS koordinatı vermek istediğiniz fotoğrafları seçin. [Ctrl] tuşuna basılı tutarak birden fazla ama aynı konumdaki fotoğrafı seçebilir ve bunlara koordinat atayabilirsiniz. Sağ üst köşedeki "Map" menüsüne gidin. Fotoğrafınızın haritadaki konumunu belirleyin. Bunun için "search" özelliğinden de yararlanabilirsiniz. Doğru konumu bulduğunuz-

26
Detaylara dikkat
Araba çekimlerinde eski arabalardan detay almak her zaman göze hoş görünür

27
Beyaz dengesi
Gimp sayesinde fotoğrafınızdaki yanlış beyaz dengesi ayarlarını düzeltebilirsiniz

29
Lightroom'la Geotag
İnteraktif haritada başarıyla etiketlenmiş fotoğraflar

29
Sahne fotoğrafçılığı
Farklı ışık koşullarında manuel mod'da deneme yanılma yöntemiyle çalışabilirsiniz

da sağ tıklayın ve "Add GPS Coordinates to the selected pictures"ı işaretleyin. İğne simgesinin belirmesiyle fotoğrafınızın Geotagging işleminin başarıyla tamamlandığını görebilirsiniz.

İpucu Bu günlerde bazı dijital fotoğraf makineleri fotoğrafın konumunu ayrı olarak kaydedebiliyor. Siz de dijital fotoğraf makinenizde böyle bir özellik olup olmadığını denetleyin.

29 MODEL Tiyatro ve konser performansları çekimi

Tiyatro ya da konser sahnelerindeki karanlık ve aydınlık alanlar arasında büyük farklılık vardır. Cihazınızın otomatik çekim mod'ları çoğu zaman bu farklılıkları dengeleme konusunda yetersizdir. Dolayısıyla bu tarz çekimlerde diyafram ve enstantane aralıklarını manuel olarak ayarlamanız gerekir.

Farklı ayarları deneyip yanılarak doğru pozlamayı sağlayabilir, fotoğrafın kritik noktalarını görüntüleyebilirsiniz. Bu doğru noktalar bazen aktör bazen de şarkıcı olabilir. "Bracket" özelliği böyle çekimlerde düşündüğünüzden daha fazla işinize yarayabilir: Bu özellik etkin olduğunda, farklı değerlerle art arda çekim yapabilirsiniz.

Diyaframın çok fazla açık olmaması önemli. Bu sayede yeterli alan derinliği sağlayabilirsiniz. Ancak aynı zamanda enstantane aralığı da yeterli kısalıkta olmalı, aksi takdirde fotoğrafınız net çıkmayabilir. Elbette bu değerlere ulaşabilmek için 1.600 ISO gibi yüksek bir değerde çalışmanız gerekiyor. Bir üçayak kullanmanız da, yeterli diyafram ve enstantane aralığı için yardımcı olacaktır. Aktörün hareketlerinden blur efekti almanın, fotoğrafınızın hoş görünmesini sağlayacağını unutmayın.

30 FOTOĞRAF TEKNİĞİ Üçayak kullanmadan titreşimsiz fotoğraflar

Pek çok öğe ancak bir üçayak yardımıyla net çekilebiliyor. Ancak ailenizle çıktığınız bir şehir turunda üçayağı yanınızda taşımak çoğu zaman yorucu ve can sıkıcı oluyor. Diğer taraftan çıktığınız gezilerde ışık koşulları yeterli olmadığında, uzun pozlama yapmanız gerektiğinde ya da HDR fotoğraflar çekmek istediğinizde yanınızda bir üçayağın bulunması şart. Oysa cihazınızın özelliklerine yüklenerek üçayak zorunluluğunu kısmen giderebilirsiniz. ISO değerinin işe yarayabilmesi için lensinizin kuvvetli olması gerekiyor. Pahalı lensler f/1.4 ve f/2.8 diyafram aralıklarında kötü ışık koşullarını sonuna kadar zorlayabiliyor. Ayrıca bu diyafram aralıkları pozlama sürelerine de esneklik sağlıyor. Her ne kadar ISO değerini yükselterek sensörün ışığa olan duyarlılığını yükseltebilseniz de, günümüz fotoğraf makinelerinden sadece birkaçı ISO 800'de tolere edilebilir kumlanma değerleri sunuyor. Diyafram ve ISO özelliklerini sonuna kadar zorladığınızda elde edeceğiniz düşük pozlama değerleriyle cihazınızın sarsıntılardan daha az etkilenmesini sağlayabilirsiniz.

NOT Deklanşöre basmadan önce nefesinizi verip tutun. Keskin nişancıların işine yarayan bu yöntem size de yardımcı olacaktır.

31 PAINT.NET Birkaç adımda gerçekçi ateş efekti

Paint.NET'te gerçekçi alev görüntüleri yapabilirsiniz. Katmanlar hakkında biraz bilgi ve seçeneklerde geçişler üzerine biraz deneyim bu iş için yeterli. Paint.NET'i açın ve "Gradient" aracıyla siyahtan beyaza doğru bir gradyan oluşturun. Bunu üste yerleştirin ve gradyanı resmin alt kısmına doğru kaydırın. [F7]'ye basın ve "Add new layer"a tıklayın. Şimdi üstteki boş katmanı seçin. [F4]'e basın ve "Overlay" seçeneğini "Mode"dan işaretleyin. Daha sonra "Effects / Render" sekmesine tıklayın ve "Clouds"u seçin. Değerleri aynı bırakın ama "Blend method"u "Difference" olarak değiştirin. Yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın. Şimdi [CTRL] + [F] tuşuna alev benzeri bulut görüntüsü elde edene kadar tıklayın. Daha sonra "Merge layers down" katman penceresine tıklayın. "Corrections" sekmesinden "RGB"ye gidin ve mavi ile yeşile onay işareti koyun. Alttaki mavi çizgi noktasını ortaya kadar kaydırın. Yeşil çizgiyi de aynı şekilde ayarlayın. Yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın. Yapay alevleriniz tamamlanmış olacak.

30
Üçayak şart mı?
Bazı teknikler sayesinde üçayak kullanamadığınız durumlarda da keskin fotoğraflar mümkün

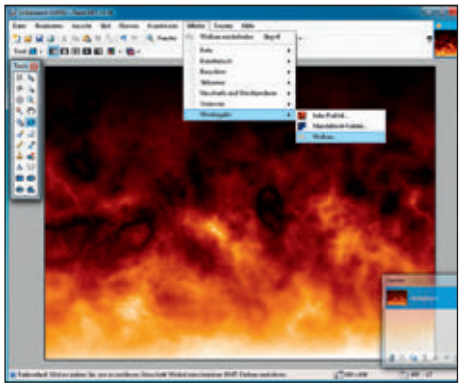

31
Cehennem alevleri
Paint.NET'te bulutlardan alev efektleri yapmak çok kolay

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtların optimizasyonu

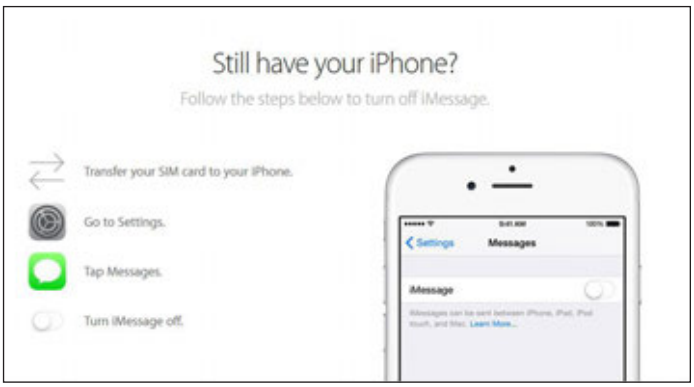

32
Apple kullanıcıları için self-servis
iMessage kaydınızı sildirmek için, biraz zahmete girip, bu iş için hazırlanan siteyi ziyaret etmeniz gerekmekte

32 iOS iPhone kullanmadan iMessage'ı iptal edin

Eğer iOS'tan Android'e geçiş yapıyorsanız ve iMessage kulandıysanız, SMS'leriniz, bazı vakalarda, standart bir SMS yerine daima iMessage hesabınıza gönderilebiliyor. Eğer artık iPhone kullanmıyorsanız bile bu özelliği etkisiz hale getirebilirsiniz. selfsolve.apple.com/deregister-imessage web sitesine girin ve biraz aşağıya inin. No longer have your iPhone?« sorusu altından doğru ülkeyi ve telefon numaranızı girin. »Send Code«'a tıkladığınızda, SMS ile altı haneli bir kod size gönderilecek. Bu kodu alt kısma girin ve »Submit« butonu ile işlemi onaylayın. Apple'da iMessage'ınız otomatik olarak etkisizleştirilecek.

33 SONY MUSIC Sony Music Unlimited'da şarkıları çevrimdışı kaydedin ve dinleyin

Eğer Sony Music Unlimited'den şarkıları çevrimdışı dinlemek istiyorsanız, çevrimdışı mod hakkında bilmeniz gereken bazı kısıtlamalar ve ipuçları bulunmakta. »Download playlist« özelliği ile şarkıları çevrimdışı moda koyabilirsiniz. Bu özellik sizi internetin olmadığı durumlarda otomatik olarak yönlendirecek. Müziğinizi çevrimdışı olarak maksimum üç aygıta kaydedebiliyorsunuz. Başka bir cihaz kullanmak istiyorsanız, var olan cihazlarınızdan birinin kaydını sildirmeniz gerekiyor. PS vita'da olduğu gibi Android ve iOS uygulamalarında da çevrimdışı maksimum 4000 şarkı kaydedebiliyorsunuz. Buna karşın Sony Xperia'da böyle bir kısıtlama bulunmuyor. Ayrıca Sony Music Unlimited'ı PSP, PSP2, PS3, PS4, kendi bilgisayarınız ve Sony Bravia TV'lerde de kullanabiliyorsunuz, fakat çevrimdışı şarkı kaydı mümkün değil.
Not İndirilen şarkılar şifrelendiği için SD kart ile transfer edemiyorsunuz.

36 ANDROID Anti-aliasing ile oyunlarınızın grafik kalitesini arttırın

Anti-Aliasing –diğer adıyla kenar pürüzsüzleştirme- ile akıllı telefonunuzdaki oyunlar çok daha güzel görünebilir. Multisample Anti-Aliasing (MSAA) Android sisteminizde kullanılmakta. İlgili ayarları geliştirici seçeneklerinde bulabilirsiniz. »Ayarlar«ı açın. »Geliştirici seçenekleri«ni görene kadar aşağıya inin ve üzerine tıklayın. Eğer bu çalışmazsa, »Telefon hakkında« ya da » Tablet hakkında« seçeneklerini menüde bulana kadar aşağıya kayın. »Derleme numarası « seçeneğine birkaç kez basın. »Sistem« kaydının altında geliştirici ayarlarını bulacaksınız. Geliştirici ayarlarında, »Çizim« bölümünde »4x MSAA'yi zorla « seçeneğini bulun ve sağ tarafındaki kutucuğa onay işareti koyun. Ayarlardan çıkın, artık oyunların tam grafik seçenekleriyle keyfini sürebilirsiniz.

35 AKILLI TELEFON SingStar Ultimate Party ile mobil telefonunuzu mikrofon olarak kullanın

PS4 için Karaoke oyunu SingStar Ultimate Party'de sıradan bir mikrofon kullanmanız gerekmiyor. Özellikle de bir akıllı telefonunuz ve gerekli uygulamaya sahipseniz. Size akıllı telefonunuzu nasıl SingStar mikrofona dönüştüreceğinizi göstereceğiz. İlk olarak »SingStar Mic« uygulamasını indirin. iOS aygıtlarda App Store'da, Android'de ise Google Play'den uygulamayı edinebilirsiniz. Kurulumu tamamladığınızda, PlayStation 4'ten SingStar Ultimate Party'yi başlatın. Konsolun internete bağlı olduğundan emin olun. Uygulamayı açın ve »Connect«'i seçin. Uygulamanın PlayStation'u bulabilmesi için konsolun ve akıllı telefonun aynı ağa bağlı olması gerekiyor. Uygulama PlayStation 4'ünüzü bulduğunda aygıtı seçin. Şimdi »Microphone« seçeneğini seçin. Artık akıllı telefonunuz PlayStation 4'ünüze mikrofon olarak kayıtlı. Alt kısımda bulunan butonu sağa kaydırarak bağlantıyı kesebilirsiniz. Fakat bundan önce bir şarkı söylemeniz gerekmekte.

33
Depolama limitli parçalar
Hizmet her ne kadar "Limitsiz" olduğunu iddia etse de, Sony 4000 parçaya kadar indirime izin veriyor

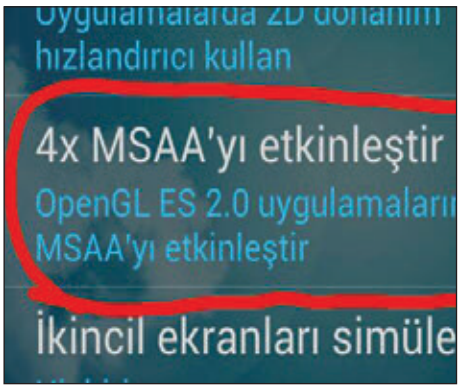

34
Oyun grafiklerini geliştirin
Android programcıları, geliştirici ayarlarında anti-aliasing özelliğini gizlemişler

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

36
Sadece arkadaşlarınızı davet edin
Sadece arkadaşlarınızı davet ederek bir sonraki doğum günü partisinde kimsenin adını sormak zorunda kalmayın

36 FACEBOOK Sadece belirli arkadaşlarınızı davet edin

Doğum günü veya kurumsal bir etkinlik – Facebook üzerinden özel bir etkinlik düzenliyorsunuz. Elbette ki belli bir takım insanları davet etmek isteyeceksiniz. Fakat yer veya zaman herkes için müsait olmayabiliyor. Dolayısıyla etkinliği sadece belirli arkadaşlarınızla kısıtlandırabilirsiniz.

Profilinizi açın ve "Yeni etkinlik oluştur"a tıklayın. Etkinliğe bir tarih belirleyin ve gizlilik kısmını 'Sadece davetliler' olarak belirleyin. Davet edeceğiniz kişileri belirlemek için 'Davet et'e tıklayın. Sol kısımdan 'tüm arkadaşlar'ı seçin ve sayfanın sağ tarafındaki 'tümünü seç'e tıklayın. Seçili kişilere davetiyeyi göndermek için 'Davet gönder'e tıklayın ve etkinliğinizi başlatın.

37 DROPBOX Şarkılarınızı indirmeden direk olarak Cloud'dan çalın

Normalde Dropbox'daki şarkılarınızı çalmadan önce indirmeniz gerekir. Fakat DropTunes size müziğinizi direkt olarak oynatma olanağı tanıyor. droptun.es web sitesini açın ve "Go to the Web App" bağlantısına tıklayın. Dropbox giriş sayfasından kayıt bilgilerinizle giriş yapın. Uygulama Dropbox'unuzda bulunan şarkıları listeleyecektir. Üst kısımdan ses formatları arasında geçiş de yapabilirsiniz. Örneğin, M4A ya da WAV modu.

Çalınmasını istediğiniz veriyi listeden seçin. Eğer »Problem playing audio« hatası alırsanız, »Adobe-Flash-Plug-in« uygulaması doğru yüklenmemiş demektir. Kurulumu yapın ya da »Try the HTML5 version« bağlantısına tıklayarak alternatifini deneyin.

38 GOOGLE PLUS Bir web sitesinden iletilerinizi RSS-Feed olarak birleştirin

Sadece birkaç tıklamayla Google-Plus iletilerinizi RSS-Feed halinde bir araya getirebilirsiniz. gplusrss.com adresine gidin ve Google Plus hesabınızla giriş yapın. Giriş yaptıktan sonra gösterge panelinde sayfanızın RSS-Feed halini göreceksiniz. Öğeyi buradan blog ya da web sitenize taşıyabilirsiniz. RSS logosuna tıklayın ve gösterilen kodu kopyalayın. Kodu blog ya da web sitesinde görüntülenmesini istediğiniz bölüme monte edin. Başka bir Feed'i de sergilemek istiyorsanız, gösterge panelinden »Create New« butonuna tıklayın ve ilgili profil ID'sini girin.

39 YOUTUBE Videonuzu başka bir hesaba taşıyın

YouTube videolarının başka bir kanala taşınması resmi bir özellik değil. Fakat bunu yapabilmenizin bir yolu var. Kopyalayacağınız videonun bulunduğu hesaptan video düzenleyicisini açın. Filmi seçin ve altındaki »Actions«'dan »Creative Commons«ı seçin. Bağlantıyı panoya ya da bir belgeye kaydedin.

Oturumunuzu kapatın ya da gizlilik-modunda hedef hesabınızla giriş yapın. Buradan kopyaladığınız video bağlantısını açın. Video açıklamalarına geçin ve »Daha fazla göster«'i seçin. İzinlerin altından »Bu video için remiks oluştur« seçeneğini seçin. Bir sonraki pencerede gerekli düzenlemeleri yapın. Sadece kopyalamak istiyorsanız, bir başlık ekleyin ve »Yayınla«yı seçin. Videonun sizin hesabınıza kopyalanma işlemi birkaç dakika sürebilir. Kopyaladığınız video ile telif sözleşmelerini çiğneyebileceğinizi de aklınızda bulundurun.

37
Dropbox'ta müzik hizmeti
DropTunes size Cloud hizmetinden direkt olarak şarkı oynatma olanağı tanıyor

38
Tüm iletiler RSS-Feed halinde
Bir web hizmeti sayesinde Google Plus iletilerinizi sitenizde sergileme amacıyla RSS-Feed olarak birleştirebilirsiniz

Gelecek Sayı

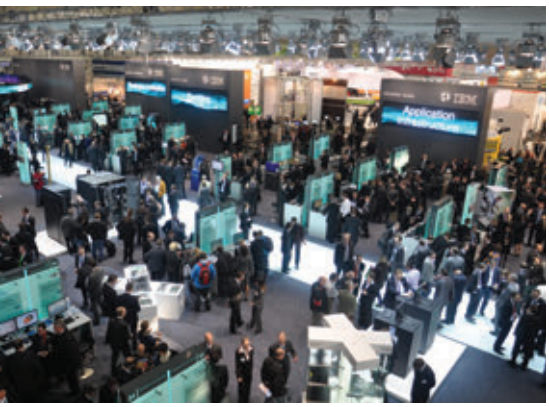

CES ve CeBit

Sanal gerçeklik kulaklıkları, 1.000 Euro altında 4K televizyonlar ve ilk Windows 10 cihazları. Las Vegas'taki CES fuarının en heyecan verici ürünlerini tanıtıyor ve Mart ayında Hannover'de yapılacak CeBit'te neler görebileceğinizi açıklıyoruz

Mobil işletim sistemleri

Android 5, en sevilen mobil işletim sistemi için şimdiye kadar çıkmış en büyük güncelleme. Ancak iki rakip iOS ve Windows Mobile da yeni 8.1 sürümleriyle oldukça iddialı. 2015 için en iyi mobil sistem hangisi? Ayrıntılı bir karşılaştırmalı testle her sistemin avantaj ve dezavantajlarını ortaya koyuyoruz

Veri kaybına son

En yaygın olarak kullanılan QNAP, Synology ve Western Digital NAS sistemleriyle tam otomatik yedeklemenin ve çok sayıda PC'den dosyaları NAS'a senkronize etmenin nasıl kolayca yapılabileceğini açıklıyoruz

DİĞER KONULAR

En iyi USB sabit diskler

USB 3.0 sayesinde harici sabit diskler artık dahili diskler kadar hızlı. 30 sürücüyü test ediyoruz.

Cep telefonu ile ısıtma

Kalorifer peteklerini tam otomatik veya akıllı telefondan yönetmenizi sağlayan üç sistemi tanıtıyoruz.

Ağda anonim sörf

Anonimleştirme hizmeti TOR gizli servislerin kıskacında. Bu ağda anonim sörfün sonu mu demek?

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Evolve, Just Cause 3

Dosya Konusu GTA V'in Bilinmeyenleri **İlk Bakış** Darkest Dungeon, Just Cause 3

İnceleme Evolve, Dying Light, The Order: 1886, Total War: Attila

Mart Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

DB

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye
App Store ve Google Play'de!

GEO

2. YAŞGÜNÜ SAYISI BAYİNİZDE!

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR